

نَانَ

نانا ◀

ئيميل زولا ◀

ھەۋالىنامەنى كېلىپ

ئىمېئل زوڭلا

نانا

هەۋالىنىمى كېلىپ

وھر كىرمانى لە فەرسىيە وە
د.ھىمماد حوسىن و سەنگەر نازم

٢٠٢٠

ەھوالنامەي كېڭىز

• نانا

• ئىمېل زوڭ

• وەرگىرپانى د.ھىمماد حوسىن و سەنگەر نازم

• دىزاينى بەرگ:

• چاپى يەكەم،ھەولىر، ۲۰۲۰

• تىراز: (۱۰۰۰) دانە

لە بەرىيەبەرايمەتى گشتى كتىپخانە گشتىيەكاندا ژمارە ( )ى
سالى ۲۰۲۰ دراوەتى
مافى چاپىرىدىنەوەي پارىزراوه

خويىنهرى ھىزرا

ئەم كتىبە شاكاري ئىمېيىل زوّلا نووسەرى بەناوبانگى فەرەنسىيە و بۇ ناساندىنى ئەم كتىبە هيىنده بەسە، كە بگۇتريت كاتىك رۆمانى نانا لە فەرەنسا بلاوكرايە وە هەزاران كەس بۇ كېرىنى ئە و رۆمانە ھىرшиان بۇ كتىبخانە كان برد و تەنانەت ژن و مىرد ھەر كامىكىيان بەجىا دانەيەكى نانايىان دەكرى، چونكە ھىچ يەكىكىيان لە تامەززىي خويىندە وە چىرۇكى نانا ئامادە نەبوون ماۋەيەك ئارام بگەن تا ھاوسەرەكەيان لە خويىندە وە ئەم كتىبە بەچىز و وروژىنەرە بىتە وە لىرەدا جىڭەي خۆيەتى، كە خويىنەران لە وە ئاگادار بکەينە وە، كە ئىمېيىل زوّلا چۆن چىرۇكى بەناوبانگى نانايى نووسى. رۆژىك زوّلا لەگەل نىگاركىشىكى ھاورىيى لە چىشتاخانەيەك دانىشتبوو و خەريكى نانخواردن بۇو، لەناكاو پۆليس ھاتە ناو چىشتاخانەكە وە. ئە و دەمە ژنانى سۆزانى، كە تەنبا و سەلت بۇون بەپىي ياسا دەستگىر دەكران، كە پۆليس ھەلىانكوتايە سەر شوينە كە سۆزانىيە سەلتەكان بە گىست لايەكدا رايىنكرد و پەنایان بۇ پىاوان برد. ژنەكى سۆزانىيش پەنای بۇ زوّلا هيىنا. زوّلا لەسەر مىزەكەي خۆى دايىشاند و لە بەسەرهات و چىرۇكەكەي پرسى و نىگاركىشەكەي ھاورىيى وينەي كىشا. ژنە سۆزانىيەكە گوتى: ناوم نانايە. زوّلا وينەي ئە و ژنەي لە نىگاركىشەكە وەرگرت و لەسەرە وە نىگارەكەدا بە خەتىكى گەورە ناوى نانايى نووسى و گوتى: (رۆمانى داھاتووم ئەمە دەبىت) و كاتىك كتىبى نانا بلاوكرايە وە بە جۈرۈك لەلايەن خەلکە وە پىشوازى لىكرا، كە بلاوكەرە وە كە رۆمانە كە ئامادە بۇ زۆر زياترۇ چەندىن قات ئە و پارەيە بىدات، كە لەگەل زوّلا لەسەر رىكە و تبۇون..

وەرگىرەكان

نانا ◀

ئىمېئل زۆلا ◀

ھەۋالىنامەنى كېلىپ

١

نانا

زەنگى كاتژمۇر نۇ لىدرا، هيشتا تىاترۇخانەي (قارىيەتە) چۆل بۇو و جىگە لە چەند بىنەرىك، كە لە لۆزەكان لەسەر كورسىيە نەرمە قەدىفەيىھە كان دانىشتبۇون ھىچ كەسى دىكە لەو ھۆلە گەورەيىھى، كە چراكان بە زەحەمت پۇوناكيان دەكردەوە نەدەبىنرا، لەگەل ئەۋەي وادەي نمايشەكە ھاتبۇو، هيشتا ژەنيارەكان نەھاتبۇون و لەسەر تەختەي شانۇكە جوولەيەك يَا دەنگىيەك نەدەبىسترا.

كەپەرەكە دوو گەنجى پۆشىتەي ھىنايە ناو ھۆلەكە و دوو كورسى پىزى پىشەوەي نىشاندان. گەنجەكان بە راودەستان دەوروبەرى خۆيان نۆرى و يەكىكىيان بە وەي ترى گوت: (ھىكتۇر، پىمنە گوتى، كە هيشتا زووه، چاكتىر نەبۇو لېكە رابوای لەدەرەوە جەڭەركەم بىكىشىم و تەواوى بىكەم؟) لەو دەمەدا يەكىك لە كارمەندانى پىككارى ھۆلەكە لىيان نزىك بۇوه و بە دەنگىيەكى ناسياوانە بە گەنجە قىسەكەرەكەي گوت: (بەرېز فۇشيرى ئىوهن؟! شانۇكە تا بەر لە كاتژمۇر دە دەست پىنەكەت). ھىكتۇر بە پەلە ئەم قىسەيەي كرد(كەواتە بۆچى تىاترۇخانە رايىگە ياندۇوه، كە شانۇكە كاتژمۇر نۇ دەستپىيدەكەت؟! خۆ خاتۇو كلاريس دلىيائى كردىنەوە، كە رېك پەرەدە لە كاتژمۇر دا

هەلدىرىتەوه و ئەويش خۇى لە شانۆكەدا بەشداردەبىت). فوشىرى شانى هەلتەكاند و لەزىر لىوانەوه گوتى: (ھەر بەراست تو زور خوشباوهرى و بە قسەى كەسانى وەك كلاريس متمانە دەكەي... خاتتو كلاريس لهو كەسانەيە ئامادەيە سويند بخوات، كە ئەستىرەكان بە رۆزى رووناڭ لە ئاسماندا دەبىنيت). ساتىك ئەم دووانە بىدەنگبۇون.

ئەوان هەمدىسان چاويكىان بىرىيە كورسىيەكانى ھۆلەكە، بەلام ژمارەي ئەو بىنەرانەي، كە هاتبۇون لە ژمارەي پەنجەكانى دەست تىپەرى نەدەكرد. هيكتور گوتى(توانىت لۆزى بۇ (لووسى)اي ھاوريت بىگرىت؟) فوشىرى گوتى: (ئەرى، بەلام بە زەحەمەتىكى زۆرەوه). پاشان بە حەپەساویيەوه سەيرى ئەو لۆزەى كرد، كە كەوتبۇوه نزىكى تەختەي شانۆكە و درىزەى دايە:(بەلام برواناكەم لووسى وەكى ئىمە وا زوو هاتبىت). باويشىكىيدا و بىدەنگ بۇو و پاشان گوتى(تو پىشتر ھاتويەتىيە شانۇ؟) هيكتور گوتى(نه خىر... ئەمە يەكەمجارە، كە تىاترۇخانە دەبىنم، خۇت دەزانىت سى ھەفتە زىاتر نىيە من ھاتۇومەتە پارىسەوه). فوشىرى گوتى(كەواتە تو كەسىكى بەختەوهرى... ئەم تىاترۇخانە(قىنۇسى زىرەين) زور بەناوبانگە، شەش مانگە خەلکى پارىس قسەى لەبارەوه دەكەن، بۇردىنىڭ گۇرانىيەكى نوچى بۇ ئەم شانۇنامەيە داناوه. كەسىكى زور زىرەكە و لە كارەكانىدا سەركەوتتۇوه و بە پارەيەكى زۆريش ئەم شانۇنامەي كريوه).

هيكتور زور بە وردىي گوچى لە روونكردنەوەكانى ھاوريكەي خۇى گرت، لەوكاتەدا ئاھىكى ھەلکىشىا و بە كەمىيىك

شەرمەزارىيەوە گوتى: (باشە، بلى بىزانم، تۇ ناناي ئەو هونەرمەندە نويىه، كە رۆلى قىنۇسى گول دەگىرېت دەناسىت؟!) فۆشيرى ھاوارىكىرد: (ئاي خودايە!... ناوى نانا لەسەر زمانى ھەمووانە... ئەمەرۆ ھەر كەسىكىم بىنىووه ئەم پرسىيارەى لىكىردوو، ئەرى نانا دەناسىت؟ وەكى ئەوھى من تەواوى خەلکى پاريس بناسم، من ھىنده دەزانم، كە بۆردىنىق نانا دۆزىوھتەوە و ئەوى بەناوبانگ كردوو، بۆيە دەبىت نانا پىشەوھرىكى بالادەست و بەتوانا بىت. ھەرچۈنىك بىت من لەمە زىاتر ناتوانم شتىكت پىپلىم). حەپساوiiيەكەي فۆشيرى لەدواى دەربىرىنى ئەم وشانە كەمىك دامركاىيەوە، بەلام چۆلبۇونى شوينەكە، كەمىك رۆشنايى، دەنگى كرانەوە و داخرانى دەرگاكان، فۆشيرى تورەكىد، لەناكاو ھەلەيدايى:

(نا...نا... من ناتوانم لىرە بىيىنەوە... وەرە بىرۇن بەنگە بىتوانىن بۆردىنىق بىيىنەن و زانىارى زىاترى لىۋەرگەن). ئىدى ھەردووكىيان لە ھۆلى تىاترۇخانەكە چۈونەدەرەوە. جۇش و خرۇشىك لەبەرەم تىاترۇخانەكەدا دروست ببۇ و خەلک بۇ لاي ئەو تابلويانەي، كە بە پىتى گەورە ناوى (نانا) يان نۇوسىبۇو ھېرшиان بىرە.

لەو كاتەدا كەسىكى بالابەرزى چوارشانەي تىكسىراو لە نزىكى كابىنەي بلىتىرقۇشى وەستا و بە تۈورىيەوە بەو خەلکەي لە دەوروبەر ئەودا قەرەبالغىيان دروستكىرىدبوو گوتى (دۇو ھەفتە لەمەوبەر بلىتەكان فرقىشراون). فۆشيرى ئامازەي بۇ ئەو پىاوه كردو بە هيكتۆر گوت: (ھىكتۆر... ئەم پىاوه بۆردىنىقى بەرپىوه بەر ئىاترۇخانەيە).

بەر لەوھى ئەو دوو گەنجه لە بۇردىيىق نزىك بىنەوە، بۇردىيىق ئەوانى بىنى و قسەى لەگەل فوشىرى كرد و بە ئاوازىكى لموزبەرزانەوە گوتى: (تۆ بەراستى مەرقۇقىكى چاك و پياوى، بەلام تۆ بەم شىوه يە رېكلام و بانگەشە بۆ شانۋىيە نويكەمان دەكەيت؟! من ئەمەر قبەيانى رۆژنامەي فيگارۇم هەلدەدايەوە بىنیم، كە تۆ دەربارەي بالویزخانەي ژاپۇن شتىكى زۇرت نۇوسىيە، بەلام ھەرگىز بە وشەيەكىش باسى (نانا)ت نەكردووھ!! بەھەر حال من پىرۇز بايىت لىدەكەم، كە ئەم جۆرە وتارە بەپىز و بابهە شىريينانە لە رۆژنامەكەي خۇت دەنۇوسىت).

فوشىرى لە وەلامى بۇردىيىقدا گوتى: (هاورىي ئەزىزم بۆچى پەلە دەكەيت؟!) من سەرەتا پىويسە نانا بىبىنەم تا دواتر بتوانم دەربارەي ئەو لە رۆژنامەكەي خۇمدا شت بنووسىم، پاشان من بەلىنەم بە تۆ نەدابۇو، كە دەربارەي نانا شتىك بنووسىم!

ئىدى فوشىرى بۆ ئەوھى دەرفەتى گەيى و گازاندە بە بۇردىيىق نەدات گوتى: (رېگە بىدە، كە ئامۇزى خۇم) ھيكتۇر دولافلواز)ت پىيىناسىنەم، كە بۆ تەواوكىرىنى خويندن ھاتۆتە پارىس). بۇردىيىق شانى ھەلتەكاند و ھىچى نەگوت، بەلام ھيكتۇر بە لىرەمانەوە سەرتاپاي بۇردىيىقى تەماشا كرد و بە چاكى لەوە تىگەيشت، كە ئەم كەسە بالابەرز و تىكىسىملاوه خودى ئەو بۇردىيىقەيە، واتە پىاوېكە، كە لە تەواوى بەرىيە بەرانى تىاترۇخانە كانى پارىس بەناوبانگتر و ناسراوتىرە و ئەو لە ھەمووان چاكتىر دەتوانىت ھونەرمەندانى جوان بدۇزىتەوە و پارەي بىنەران بخاتە گىرفانىيەوە... بەلى كەسىك كە وەکو

تاوانباران مامەلە لەگەل ئەكتەرەكانى خۆى دەكەت و ھەروھا وەکو ئەفسەرانى شارەوانى و پېشىنەر قسە دەكەت!) ھيكتۆر ويستى جىيى مىھر و خۆشەويىستى خۆى لە دلى بۇردىنىقىدا بکاتەوھ، بۆيە بەۋپەرى رېزەوە گوتى: (تىاترۆخانەي ئىيۇھ...) بۇردىنىقى قسەكەي پېپەرى و بە ھېمنىيەوھ گوتى: (بۇچى نالىيىت سەماخانەكەي ئىيۇھ!)

فۇشيرى پېكەنى، بەلام ھيكتۆر سەرى سورما و پەشۇكَا و ئەو گوزارشىتە ستايىشئامىز و رېزدارىييانەي لەبيركىرد، كە دەيوىست دەرىيېرىت. بۇردىنىق ئەوانى جىيەيشت تاوهەكى خۆى بگەيەنىتە يەكىك لە رەخنەگرە ھونەرىيە ناودارەكان. كاتىك بۇردىنىق گەرايەوھ لاي ئەو دوو گەنجە، ھيكتۆر لەو بارودۇخە حەپەساوىيى و مەلۇولىيە دەرچۈو بۇو. ھيكتۆر بۇ ئەوھى لە بەرچاوى بۇردىنىق بە نەزان و دىيھاتى دەرنەكەويىت دووبارە گوتى: (من بىستۇومە، كە نانا دەنگىكى ناسك و زوڭالى ھەيە) بۇردىنىق شانى ھەلتەكەنەد و وەلامى دايەوھ(نانا؟ بەپىچەوانەوھ دەنگىكى خۆشى نىيە). ھيكتۆر بۇ ئەوھى قەرەبۈرى گوتەكەي خۆى بکاتەوھ راستەوراست و تى: (ھەرچۈنىك بى... نانا دەبىت ھونەرمەندىكى كارامە و ليھاتوو بىت). بۇردىنىق بە زمانە ناخۆشەكەي خۆى گوتى: (ئەكتەرېكى بالادەست و كارامە؟! ئەو ھەرگىز كارامەيىھەكى نىيە و تەنانەت نازانى لەسەر تەختەي شانۇ چۈن رۇلەكەي خۆى بگىرېت). ھيكتۆرى سورەلگەپاۋ بە تەتلەوھ گوتى: (من...من زۇر ئارەزوو دەكەم ئەم شانۇنامە نوپەيە ئىيۇھ، كە لە ھەموو شوينىكىدا باس و خواسيم بىستۇوه و ئەمشەو شەۋى يەكەمى نمايشەكەيەتى و دەمېكە تىاترۆخانەي

ئىوه...) بۇردىق قىسەكەى پىپرى و دووباره قىسەكەى پىشىسى دوپاتىكىدە و گوتى: (بلى سەماخانەكەى ئىوه...). فوشىرى چاوى لەسەر ژنه كان بۇو، بەلام كاتىك رىستەي كوتايى بۇردىق بىست بەپەلە رۇوى بە لاي ئەودا وەرسۇراند، بەلام نەيدەزانى، كە ئايا پىپكەنىت يان ئەوهى تۈورە بىت، هەر چۆنلىك بۇو رۇوى قىسەي لە ھېكتۆر كرد و گوتى: (ھاۋرىيکەم... بە خواستى بەریز بۇردىق ھەلسوكەوت بىكە و ناوى تىاترخانەكەى ئەو بەو ناوهى، كە خۆى حەزى لىيە بلى) رۇوى لە بۇردىق كرد و گوتى(كەواتە بە قىسەي ئىوه بىت نانا يەك، كە رۇلى سەرەكى ئەم شانۋىيە دەكىرىت دەنگىيە خۆشى نىيە و كارامەش نىيە، كەواتە بىڭومان شانۋىنامەكەى ئىوهش سەركەوتتو نابى). بۇردىق شانى ھەلتەكاند و بە دەنگىيە پۆزاوېيە و گوتى: (بەلى، شانۋىكەمان سەركەوتتو نابىت) هەر لەوساتەدا گوتى(ھەر بەراستى پىۋىستە كە ژن دەنگىيە دلنىۋازى ھېبى و بە چاكى رۇل بىگىرىت؟!) ئىوه بىئاگان... نانا چەند بەھەرييەكى دىكەي بىچگە لە گۆرانى و ئەكتەرى تىدايە... ئەگەر ئەم وا نەبۇو تۆ حەقتە من بە گەمژە و ناشارەزا دابىتىت، ئىوه ئەمشەو نانا دەبىن و ئەوجا دەزانى، كە هەر لەگەل ھاتنى بۇ سەر تەختەي شانق بىنەران چۈن دەورۇشىن و ھاتوهاوارى ئافەرین و ستايىشكەرنىيان لى بەرز دەبىتەوە).

پاشان وەكى ئەوهى لە بەرخۆيە و ھەقسە بکات گوتى: (بەلى، سەركەوتنى ئەو شەتكى حەتمىيە... من گۆرانىبىز يَا ھونەرمەندىك پىشكەشى بىنەران ناكەم، بەلكو تەنبا ژنىك.. بەلى ژنىك پىشكەشى ئەوان دەكەم) فوشىرى داواى زانىارى زياترى

سەبارەت بە نانا لە بۆردنىيڭ كرد، ئەويش پرسىيارەكانى فۇشىرى بە دەربىرىنىكى نەگونجاو و بازارى وەلام دايەوه، كە هيكتور بە بىستى ئەم وەلامە شەرم دايگرت.

بۆردنىيڭ گوتى، كە زۆر لەمىزە نانا دەناسىت و نیوانى لەگەلیدا خۆشە و ئامادە نىيە، كە زۆر لەگەل ژنىك ھاوارىي و ھاودەم بىت، ھەر كاتىك لە ژنىك تىر بىت ژنهكە پىشكەشى بىنەران دەكتات، ئەگەر ئەوانىش لەم ژنه وەرز بۇون وازى لىدەھىنن، بەلام نانا لەم جۆرانە نىيە. بۆيە ئەۋى بۇ گىرپانى رۆلى ۋىنوس ھەلبىزاردۇووه... نانا بەلائى ئەۋوھە بەھايىكى زۆرى ھەيە... (رۆزمىنۇن)ى ھونەرمەندى جوان و گۆرانىبىيڭى كارامەمى بەناوبانگ، كە ھەزاران ھەۋادارى ھەبوو ھەرەشەي لە بۆردنىيڭ كردىبوو، كە دەست لە كار دەكىشىتەوه، بەلام ھەركە ناناي دلەرفىنى بىنى دەستى لە ھەرەشەكىردىن ھەلگرت و تىگەيشت، كە رکابەرىكى نويى دۆزىيەتەوه و وەكۈچاران نازى ھەلناڭرن.

بۆردنىيڭ نرخ و بەھايى گشت ژنىكى بەچاكى دەزانى... بەلنى ئەگەر كلاريس يَا سيمۇنا ياخى دەبوون ئەو بە زەبرى بە مست و شەق ملکەچى دەكردىن، بەلام ئەگەر ئەكتەرى يەكەم سەركىشى بىردىبايە و لىي ياخى بىبوايە، ئەوا دەيزانى، كە چۈن لەرىگەي ژنىكەوه بەسەريدا زال بىت.

بۆردنىيڭ قىسى دەكردو چاوىشى لەسەر دەرگاكانى تىاترۇخانەكەش بۇو، گوتى(ئاخ... ئەمە مىنۇنە وادەستى خستۇتە بازووى سەتىنەرى مەعشۇوقى خۆى... ئەو دەزانى، كە سەتىنەر لە ھاوسەرەكەي ئەو(رۆز) بىزازە و تىربووه)، هيكتور لەو شوينەي دەروانى، كە بۆردنىيڭ سەيرى دەكرد و پىاۋىكى

بالابه رزى كەتهى بىنى وا دەستى خستۇتە بازووى پىاوىيکى كورتە بالاي قەلەوى سەرسپى!... پىاوه بالابه رزەكە مىنۇنى مىردى (رۆز) بۇو، كە باشتىرىن ئارتىيىتى تىاترۆخانەي (قارىيەتە) بۇو، بەلام پىاوه بالا كورتەكە مەعشۇوقى رۆز و دەولەمەندىيکى جوولەكە بۇو، كە لە شوينە گشتىيە كاندا ناوبانگىكى چاكى هەبۇو.

بۆردنىيەف گوتى (ئىستا شتىگەلىكتان دەربارەي نانا تىدەگە يەنم) لەو كاتەدا بۇ پىشەوھەتر رۆيىشت و رۇوى قسەي لە ستىنەر كردو گوتى (تۆ دويىنى ئەوت لە نووسىنگەكەي من بىنى... بلى بىزام بۆچۈونت دەربارەي ئەو چىيە؟) ستىنەر ھاوارىيىكىد: (ئاخ.. ئەو ژنهى كە من ھاتىمە ناو نووسىنگەكەت چووه دەرەوە؟ من دەربارەي ئەو ژنه زۆر بىرمىكىدەوە... و گەيشتمە يەقىن، كە خۆيەتى و ئەوه، بەلام ئەو وەكوشەبايدىك لەتەنيشتم تىپەرى و لىيەگەرا بىيىنم). مىنۇن گوئى لەم قسانە گرت و سەرى شۇركىدەوە و لە شەرمان يارى بە ئەمۇستىلەكەي دەستى دەكىرد. مىنۇن دەيزانى، كە ئەو دوانە دەربارەي نانا قسە دەكەن. بۆردنىيەف ھىشتا باسى ھونەرمەندە نوېكەي دەكىرد، ستىنەر بە وردىيەكى زۆرەوە گوئى دەگرت و جارجارە چاوهكاني دەرەوشانەوە، تا ئەوهى مىنۇن قسەكانى پىيىرىن: (بە بىرۋايى من چاكتە بېياردان دەربارەي بەھرە و لىيھاتوویي و بالادەستى ئەو بۇ بىنەران لىيېگەرېيىن... وەرە ستىنەر دەى با بىرۋىن، دەزانى ھاوسەرەكەت لە ژۇورەكەي خۆى چاوهرېيىتە).

بۆردنىيەف ويستى بىبات، بەلام ستىنەر پىداگرى لەسەر مانەوە كىرد، پالەپەستۇرى خەلک لە چواردەورىيان زىادى كرد و ناوى

نانا لەسەر زارى ھەمووان بۇو. ناوى نانايىان بە كونجكۆلىيە وە دووبارە دەكردەوە، بەلام ژنان ئەو ناوهەيان بە تۆنیکى ئيرەيى و نىگەرانىيە وە دەھىندا سەر زمان: (نانا كىيە؟ و لە كوى هاتووھ؟) كەس نەيدەزانى... بەلام ئەم ناوه وەكى ماچىكى شىرىن، يَا ئاواز و نەغمەيەكى مۆسىقا دلگىر بۇو... ھەمووييان بە ئاسانى و نەرمىيە وە دەگوتە وە و بە بىئۆقرەيەكى تەواوه وە چاوه روانى ئەو بۇون.

بۇردىنىڭ رۇوى لەو بىنەرانە كرد، كە چوار دەوريان گرتبوو و بىۋچان دەربارەي نانا پرسىياريان دەكرد و ھاوارىيىكىد(بۇچى ئەوەندە پرسىيارى ئەو دەكەن؟! ئىيۇھ ھەر ئىستا دەيىىن) لەوكاتەدا بە فىز و لەخۆبایبۇونە وە رىيگەي خۆى لەناو بىنەران كرددەوە و رۇيىشت، بۇچى شانازى بەخۆيە وە نەكەت، مەگەر ئەو نەبۇو، كە ھەستى كونجكۆلى و تامەززۇيى بىنەرانى ورۇزاندېبۇو؟

مېنۇن وەكى نىشانەيەكى بايەخپىتەدان شانى ھەلتەكاند... ستىنەر ئەوەي بىركەوتە وە، كە (رۇز) لە ژۇورەكەيدا چاوه روانى ئەوە و دەيەوېت بۇچۇونى دەربارەي جلىك، كە دەبىت بىپۇشىت و لەسەر سەكۆى شانق لە پەردهي يەكەم دەركەوېت بىزانىت. ستىنەر ھېشتا دوودىل بۇو لەوكاتەدا ھېكتۆر ھاوارىيىكىد: (لووسى بە گالىيسكەكەي خۆى هات) لووسى ستىوارت ژنىكى چى سالەي كورتەبنەي چكۆلە و مل درىيىز و دوو لىيۇى زۇر ئەستۈورى ھەبۇو، بەلام لاي ھەمووان خۆشەوېست بۇو، چونكە ئەو ژنىكى رووخۇش و لەبار بۇو.

لووسى لەگەل يەكىك لە ھاوارپىكانى خۆى، كە ناوى كارۋلين
 ھىكە بۇو لەناو گالىسکەكە دانىشتبوو، ھىكە كچىكى گەنج بۇو و
 بە رۇخسارىدا ديار بۇو، كە زۇر رەزاقورس و دلرەقە. فۇشىرى
 بەرە لاي (لووسى) ھاوارپىي چۇو. لووسى بە فۇشىرى گوت:
 (من كورسييەكم لە لۆزى خۆمان بۇ تو گرتۇوه، لەگەل ئىمە
 وەرە) بەلام فۇشىرى پۆزشى ھىنایەوە و گوتى: (سوپاست
 دەكەم من پىمەخۇشتەرە لە كورسييەكانى پىيشەۋەتر دابنىشىم
 تاوهكە سەكۈى شانوکە چاكتىر بىيىنم). لووسى رقى ھەستا و
 وابىريكردەوە، كە فۇشىرى نايەوىت لەگەلى بىت و ناخوازىت
 خەلک لەگەل ئەودا لەيەك شوين بىيانبىنیت، بەلام بە ھەر
 شىۋەيەك بىت تۇرپەيى و قىنى خۆى دامر كاندەوە و گوتى:
 (بۇچى بە منت نەگوت كە نانا دەناسىت؟) فۇشىرى گوتى: (بە
 منيان گوت، كە تو ھاوارپىي ئەويت!) فۇشىرى بە قاقاوه پىكەنلى،
 بەلام مىنۇن لەناكاو قولى گرت و ھاوارىكرد(بىيىدەنگ بە)
 لەوكاتەدا ئاماژەي بە گەنجىك كرد، كە لەو ساتەدا بە تەنيشياندا
 تىيدەپەرى و بە دەنگىكى نەوى گوتى: (ئەم گەنجە ھاوارپىي نانا
 بۇو). ھەموويان بەسىرسۇرماوييەوە سەيرى ئەو گەنجەيان
 كردى... گەنجىكى جوان و بويىر بۇو، مىنۇن وتى: (ئەم گەنجە
 ناوى داجىنېيە... ئەو سەروھت و سامەنەكەي سىسىھەزاز
 فرانك بۇو، كە لە ژنانى بەرھللا و قەھچە سەرفى كرد، ئىستا لە
 بۇرسە كاردهكات، ئەوهندە دەستكورتە تەنانەت توانايى كېلىنى
 چەپكە گولىكى نىيە تا پىشكەشى يەكىك لە مەعشۇوقەكانى خۆى
 (بکات)

لووسى، كە چاوى له سەر داجىنىيە ھەلنەدەگرت گوتى: (چاوى چ جوانە!) و له ناكاو ھاوارىكىد: (ئاه... ئەمە بلانشە... ئەو بە منى گوت و جەختىكىرىدەوە، كە تو ھاوارىيى ناناي).

بانش دوسىقەرى، كە جەستە كەتەكەي خۆى دابوه پال شانى گەنجىكى لە رولاواز ھاتەپىشەوە، لە ھەلسوكەوت و روخسارى گەنجەكەدا ئاسەوارى جومىرى و بەرىزى دەبىنرا. فۇشىرى بە ھىۋاشى گوتى (كۆنت كزاھىيە دوفاندىقەر...) لە وكتەدا فۇشىرى بە ژن و بالاي خۆى لە بەرامبەر كۆننە گەنجەكە چەماندەوە... لووسى لە بلانش نزىك بۇوهوھە... لە نىوانىياندا گفتۈگۆيەكى خىرا دروستبوو... لەم قىسە كىرىنەدا چەندىن جار ناوى نانا ھىنرا... ئىدى دەنگى زەنگىكى، كە دەسپىكى نمايشنامەكە و هەلدرانەوە پەردى رادەگەيىاند بىسترا، ھەموو چوونە ناو ھۆلەكە و ژاوه ژاۋىكە پەيدابوو و پوشاكى يەكىك لە خاتۇونەكان درا و كلاۋى يەكىك لە پياوه كان كەوتە سەر زەھى.

لە ھۆلەكەدا دەنگى چەپلەپىزانىكى دورودرىيىز زرنگايەوە، بىنەران ھات و ھاوارەكانى خۆيان تىكەل بە ئاوازى مۆسيقا كردو ھاواريان دەكىد (نانا...نانا... ھۆ...ھۆ)

فۇشىرى و هيكتور چوونە ناو ھۆلەكە و لە بەرامبەر كورسييەكانى خۆيان وەستان و سەيرى دەوروبەريان دەكىد، چراكان دەدرەوشانەوە... مۆسيقا دەزەندىدا... بىنەران چاوابيان لە سەر پەردى ھەلنەدەگرت، وا ھاتە بەرچاوى رۆژنامەوان (فۇشىرى) و ئامۇزاكەي (هيكتور)، كە تەواوى پاريس لەم ھۆلە تەسک و چكۈلەيە. باشى و چەپەلى پىكەوە وادەي دىدەننیيان لە

(قارىيەت) داوه!! بىنەران تىكەلەيەكى سەير بۇون لە پىاوانىك، كە لە جىهانى ھونەر و ئەدەب و سەرەوت و ساماندا بەناوبانگ و بەرچاو بۇون، بەلام زۆرىنەي ژنان لە كەسانى داوىنپىس و بەرەللاابۇون.

فۆشىرى لەگەل ھيكتۆرى ئامۇزاي دەربارەي ھەندىك لە بىنەران قىسى كىرىد: (ئەمە دادوھرىكى ناسراوه، كە ھىچ كەسىك لە توندوتولى و پىتەوى بىريارەكانىدا گومانى نىيە...ئەمە يان نووسەرىكى بەناوبانگ كە زوو زوو بۇ دادگاي تاوان بانگ دەكىيت... بەلام ئەم پىاوه بارىكەلە بە يەكىك لە گەورەترين رەخنەگرانى ھونەرى ھەڙما دەكىيت... و ئەمە....) فۆشىرى كە بىنى ھيكتۆر سلاۋو لە كەسىك دەكات كە لە لۆزەكەدا دانىشتۇوە رىستەكەي خۆى تەواو نەكىرد، بەپەرى سەرسامىيە و گوتى: (كەواتە تۆ كۆنت مۆفات دوبىقىلى دەناسى؟) ھيكتۆر گوتى (بەلى من دەمىكە ئەو دەناسىم... مولكەكانى ئەو لە نزىك مولكەكانى ئىمەيە... من چەندىن جار چومەتە دىدەنلى ئەو، لەگەل ژنەكەي وا لە لۆزەكەن... بەلام ئەو پىرەمېردى لەتەنىشت ژنەكەي كۆنت دانىشتۇوە باوکى (ماركى دوشوارە). ھيكتۆر تىكەيىشت، كە فۆشىرى ئىرەيى بەوه دەبات، كە ئەو ئاشنايەتى لەگەل كۆنتدا ھەيە، بۇيە شانازى بەخۆى كرد و بەردىۋامبۇو: (ماركى يەكىكە لە فەرمانبەرە پلەبالاكانى ئەنجۇومەنى وەزىرانى ولات، بەلام كۆنت يەكىكە لە بىرواپىكراوه دلسۈزەكانى ئىمپراتۆر) فۆشىرى چاويلكەكەي خۆى لەدەست گرت و سەيرى لۆزى كۆنت مۆفاتى كرد و چاوى بە كۆنتسى ھاوسەرى كۆنت كەوت.

كۆنتس ژنيكى بالابەرزە و سپىكەلە بۇو، روخسارىكى گەش و دوو چاوى جوانى ھەبۇو.

فۆشىرى بە ھاوارىكەمى گوت: (تۇ پىيىستە كاتىك پەردى دادەدرىيەتە من بە كۆنت بناسىنىت... من ئەو كۆنتەم زۆر بىنىيە و ئارەزۇ دەكەم، كە ھەموو رۆزانى سىشەممەيەك، كە لە كۆشكەكەمى پىشوازى لە میوانان دەكات منىش داوهت بىرىم، جەنجالى بەر دەرگاي تىاترخانە و دەنگى ژاۋەذلاوو ھەراوھۇرياي بەينى كورسييەكان ئەوهندە زۆر بۇو، كە دەنگى مۆسىقاكەنى نەھىشتىبوو، ھىكتور گوتى (سەيركە... من كەسىك لە لۆزەكەنى خۆمدا دەبىنم). فۆشىرى سەيرىكى لۆزەكەنى كرد و لەزىر ليوانەوە گوتى (ئۆى... بەلى... ئەمە لابۇرىدەتە) ئەم قسەيەنى بە سادەيى و بىبایەخىيەوە گوت، وەك بلىيى بۇونى لابۇرىدەت لە لۆزى لووسىدا شتىكى ئاسايى بۇوە و ھەرگىز واتايەكى تايىبەتى نىيە؟!

ھىكتور چاوى بە سەتىنەر و مىنۇن كەوت، كە لەتەنېشىت يەكترى لە لۆزىكدا دانىشتىبوون، ھەروھا ھىكتور چاوى خستەسەر بلانش، كە بە جەستە كەتەكەنى خۆيەوە كۆنتى لە چاوان دەشاردەوە، بەلام ھىچ يەكىكىيان وەكى داجىنېيە ھەستى كونجكۈلى ئەوى نەبزواند... ئەم گەنجه (داجىنېيە) لەسەر كورسييەكى ئاسايى لە رېزى سىيەمى پشت ئۆركىيەستراکە دانىشتىبوو، لەتەنېشىت ئەويشدا خويىندىكارىك، كە تەمەنلى حەقىدە سالىك دەبۇو دەبىنرا... داجىنېيە بە بىئۆقرەبىي و نىكەرانىيەوە لە پەردىكە رامابۇو، وا دىيار بۇو، كە ئەو بۇ يەكەمەن جارە لە تەمەنيدا ھاتۇتە جىڭايەكى وەهاوە. ھىكتور لەناكاو گوتى: (بلى

بازانم... ئەم ژنهى، كە لە لۇزى چوارەمدا دانىشتۇوه كىيىھ؟... مەبەستىم ئەو ژنهى، كە لە تەنىش ت ئەو كچ قولەيەى، كە پوشاكىكى شىنى لەبەرە دانىشتۇوه). فۆشىرى گوتى: (ئەوە جاجايە)

لەوكاتەدا فۆشىرى بىدەنگ بۇو، وەك بلىي ئەو ناوه بە تاك و تەرا دەلالەت لە واتاگەلىكى زور دەكتە، كە ھەموو كەسىك دەيانزانىيت، بەلام ئەو لەناكماو بىريكەوتەوە، كە ئامۆزاكەى تاوهكى ئىستا پاريسى نەبىنيوھ و ئاشنائى ژيانى كۆمەلايەتى پاريس نىيە، بۆيە گوتى: (بىيگومان تۆ ناوى جاجات بىستۇوه... ئەو يەكىك بۇوه لە شاجوانە دەولەمند و ناسراوهكانى سەردەمى (لويس فيليپ)، بەلام ئىستا تەنیا لەگەل كچەكەى دەبىنرىيەت...) ھيكتۆر گرنگىيەكى بە كچەكە نەدا، چونكە لەبەرچاوى ھيكتۆر جاجا لەگەل ئەوهى، كە پىر بۇو زور جوان و دلرفىن دەردەكەوت... سەرەنjam بۇ جارى دووھم دەنگى زەنگەكە بەرزبۇوهوھ، بىنەران بە زېكى لە شويىنى خۆيان دانىشتىن و مليان ھەلبىرى.

پەرده ھەلدرايەوە و بەشى يەكەمى شانۇنامەكە دەستىپىيىكىد. ديمەنلى يەكەم كىيۇي ئۆلمىپى نىشان دەدا، كە ھەور چواردەورەكەى داپوشىيە...لاى راستى عەرشى ژووپىتىرى خوداوهندى دەرياكان دەبىنزا!

ھيكتۆر كلاريسى دۆستى، كە رۆلى (ئاييريس)اي دەگىرپا ناسىيەوە و لە خرۇشاۋىيەوە چەپلەي لىدا، بەلام يەكسەر شەرم دايىگرت، چونكە ھىچ كەسىك لە چەپلە لىدانەكەدا بەشدارى لەگەلدا نەكىد. دواى ئەوە رۆزمىنۇن، كە لەسەر شىيۆھى

خوداوهندى(ديانا)بوو دەركەوت، لەگەل ئەوهى رۆز پوت و لاواز بۇوو ھەرگىز اىكچۈنىك لەنىوان ئەو و خوداوهند ديانادا نەدەبىنرا، بەلام بىنەران ماوهىيەك چەپلەيان بۇلىيدا و هوتافى (بژيت)يان بۇ كىشا. ديانا سكارالى لە مارسى مىردى، كە خوداوهندى جەنگ بۇو ھەبوو و سكارالاكەي خۆى بە گورانىيەكى سەرنجراكىش دەربىرى... دەربىرىنەكانى ئەو دوو لايەنە بۇو، لە روالەتدا پاک و بىگەرد، بەلام لەناوهەرۆكدا پىس و ھەوهىسبازانە بۇو و ھەستى ھەوهىسبازى ئامادەبوانى دەورۇۋاند... بىنەران گورانىيەكەي ئەويان بە ھاتوهاوارى شادمانى و چەپلەلىيدانى زۆر پچىرى و ئەو لەسەر خواتى ئامادەبۈوان ناچار بۇو ھەر دەربىرىنەك چەندىن جاردووبارە بكتەوه.

دواى ئەوه (مارس)اي مىردى، كە پوشاكى جەنەرالى پوشىبۇو هاتەناوهە. مارس پەرىكى درىزى بە كلاوهەكەيەوه بۇو، كە درىزتر بۇو لە بالاى خۆى و شمشىرىكى درىزىشى لە ناوچەدى بەستابۇو، كە سەرەتكەي لە زەۋى دەخشى و دەسکەكەي بەر شانى دەكەوت.

رۆلى خوداوهندى جەنگ لەلايەن ئەكتەرى خۆشەویست (يرقلىيە) دەگىردىرا... بىنەرانبە جوش و خرۇشىيەكى بىهاوتا، كە رۆزمىنۇنى لەبىر دەبرىدەوە پىشوازىيان لېكىرد، دواى ئەوه چەند دىمەنىكى پووج و گەمزانە نىشاندران. ئەكتەرى پىر(بۆسک) لە رۆلى ژوپىتىردا دەركەوت. بۆسک تاجىكى زۆر گەورەي لەسەر بۇو، كە ھەرگىز شىاوى جەستەي ئەو نەبۇو. جوش و خرۇشى بىنەران كەمبۇوهە و ورده ورده بىتاقەت و مەلۇول بۇون بە

جۇرىك، كە هەرگىز سەرنج و بايەخىكىان لاي ئەوه نەبوو، كە لەسەر تەختەي شانۇكە رۈويىدە.

مېنىقۇن كە وته باسکىردىن و ستايىشىرىدىنى ژنهكەي خۆى و بە دەنگىكى بەرز لووسى ھىنایە پىكەنин... كۆنت دو فادىقەر كە مىك لە دودىيۇ شانى بلانش دو سىقەر دەركەوت... بەلام فۇشىرى بە تىلەي چاوان سەيرى لۆزى كۆنت مۆفات و ھاوسەرەكەي دەكىرىد... كۆنت وەكىو بىتىك دانىشتبۇو لە روخسارىدا ملکەچى و گوپىرایەلىيەكى وەها دىيار بۇو، كە وەك بلىيى لە بەرامبەر شازىنېك دانىشتوو، بەلام كۆنتس بە دو و چاوى خومارانە وە سەيرى سەكۆى شانۇكەي دەكىرىد و زەردەخەنە يەكى رەمىزدارى لەسەر لىوان بۇو. ئامادە بۇوان لە يەكتريان دەپرسى: (نانا لە كويىيە؟! نانا لە كويىيە؟!) لە كاتەدا لەسەر سەكۆى شانۇكەدا كۆمەلىيىك لە مىرددە بەدبەخت و هەلخەلەتىنرا وە كان بە سەرۇكايەتى (نىيتۇن) دەركەوتىن و بەرھو رووى ۋۇپىتىر چۈون و لە دەست ۋېنىقۇس سكارالايان كرد.

ناوه رۇكى سكاراكەيان ئەوه بۇو، كە ئەو ژنهكانى ئەوانى بۇ ياخىبۇون و سەرپىچىكىردىن لە ئەركەكانى ژنۇمېردىايەتى ھاندەدا. رۇلى نىيتۇن (فۇنتان) ئەكتەرى بالادەست دەيگىردا. ئەو رېشىكى سوورى درىڭىزى هەبۇو و پۇشاكتىكى رەشى لە بەر بۇو و لەسەر سىنگىشى (دل) يىك نەخشىنرا بۇو كە تىرىك تىيدا چەقىيۇو. لەم كاتەدا خاتۇونىك لە لۆزىكدا ھاوارىكىد: (خوايەگىان! .. ھىچ لىيى نايە!...) بىنەران بە دەنگىكى بەرز پىكەنин و چەپلەيان لىيدا، بەلام دىسان لە يەكتريان پرسى: (نانا لە كويىيە؟!) لە كاتىكدا كە بىنەران بۇ زۇر بە پەرۇش بۇون بۇ

بىنىنى نانا و خەرىك بۇو ھەراوزەنايەك بىتەكايىھە لەناكاو چەند پەلەھەورىك، كە چواردەورى كىيۇي ئۆلمىپيان گرتبوو نەمان و نانا دەركەوت. نانا كچىكى بالابەرز و جەستەيەكى ورۇزىنەری ھەبۇو، جوانى و دلرفيىنى ئەو خەرمانى دىن و دلى بەبا دەدا، پرچە زەردە زىرىنەكەي لەسەر شانە رۇوتەكانى، كە وەكى بەفر وابۇون پەخش و بلاو بىبۇونەوە... زەردەخەنەيەكى شىرينى لەسەر ليوان بۇو بەجۇرىك، كە سەيرى بىنەرانى دەكىردى و زەردەخەنەي بۇ دەكىردىن، كە ھەر كەسىك لەوان گومانى دەكىردى، كە ماوھىيەكى زۇرە ئاشنایەتى لەگەل ڙنانى جواندا ھەيە.

ليوه ناسك و ياقوتاوايىھەكانى نانا بۇ گوتىنى گۆرانى بۇونەوە: (كاتىك، كە ۋىنۇس لە رۇشنايى مانگدا ناز و عىشۇدەكەت). ھەركە دەنگى نانا گەيشتە گوئى بىنەران ھەموويان واقيان ورپما و بە نىگاكانى خۆيان لەيەكترييان دەپرسى: (ئەمە چ واتايىھە كى ھەيە؟! ئايا ئەمەش يەكىك لە فيىل و تەلەكەكانى بۇردىنىقە؟!) چونكە ئەوان دەنگىكى وەها ناخوش و بەدەر لە بنەما ھونەرىيەكانىيان لە تەمەنى خۆياندا نەبىستىبوو... بۇردىنىقە حەقى بۇو، كە دەيگۈت نانا نە دەنگى ھەيە و نە ئەوھەش دەزانىت، كە دەبىت چۈن لەسەر سەكۈي شانۇ بۇھستىت و رۇلى خۆى بىگىرىت. دەنگى پىكەنин و گالىتەپىكىردىن لە گشت كون و قۇزىنىكەوە بەرزبۇوەوە... بەلام لەو كاتەدا دەنگىكى بەرز و جىددى لە رىزەكانى پىشەوە بەرزبۇوەوە و بىنەران سەرنجيان خىستە سەر قىسەكەرەكە. قىسەكەرەكە ھەمان ئەو خويندكارە بۇو، كە لەتك داجىنېيە دانىشتىبوو و لەو ساتەدا روخسارى بەھۆى خۆشحالىيەكى لەرادىدەبەدەر دەگەشايەوە، كاتىك كە

گەنجەكە ھەستى بەوه كرد، كە ھەموويان چاويان بىريوھتە ئەو روومەتەكانى بەھۇي شەرم و خەجالەتى زۆرھوھ سورەلگەرا بۇون. داجىننە سەيرىكى ئەۋى كرد و زەردەخەنە يەكى كرد. بىنەران بە دەنگىكى بەرز پىيى پىكەنин و گەنجەكە ئازاكە ھاوارىيىكىد: (ئافەرین... راست دەلىت... ئەو زۆر جوان و دلرفيىنە).

نانا، كە بىنى بىنەران پىيدەكەنин ئەۋىش پىكەنى و بە خەندە شىرىنە كەي خۆيەوھ رۆحىكى شادمانى و شەيدايى لە بىنەراندا ھىناكايەوھ. نانا بەراستى بە خوداوهندى جوانى و دلرفيىنى ھەزماز دەكرا... ئەم خەندەيە پلهى دلرفيىنى و سەرنجراكىشى ئەۋى زىاتر دەرخسەت و ددانە سپىيە مروارىيە كانىشى دەركەوت. نانا وەستا تاپىدەنگى بەرقەرار بىت، وەك بلىيى تەواوى تەمەنلى خۆى لەسەر سەكۈى شانق بەسەر بىردووھ.. بە نىڭا قەشەنگ و زەردەخەنە شىرىنە كانى خۆى بە بىنەرانى دەگوت: (ئەگەرچى ئەو دەنگىكى دلنهواز و تواناي نمايشىكىدىنى نىيە، بەلام ھەروھكۈ ئەۋەي بۇردىنىڭ گوتۇویەتى چەند بەھەرە و لىيھاتوویەكى دىكەي ھەيە) نانا ئاماژەي بۇ سەررۇكى ئۆرکىسترا كرد، كە بەردهوامى بە ژەننەن بىدات. لەوكاتەدا بەو دەنگە ناخۇشە بەردهوامى بە گۇرانىيەكەي خۆيىدا و ھېشتا زەردەخەنە يەكى شىرىن بەسەر لىيۇھ ناسك و سورەكانى ماپۇوهوھ. لەو شىعرانى كە نانا دەيگوتن ھەندىك ھەۋەسبىزۋىن بۇون بۇيە رۆخسارى سورەلەدەگەرا و ئەمەش جوانى و دلرفيىنە كەي زىاتر دەكىد. زۆربەي بىنەران بىزوابۇون و ئەۋيان بۇ گۇرانى گوتۇن ھاندەدا. چەند خولەكىكى نەبرد، كە پىاوهكان

چاوىلکەيان كرەد چاو و بە دالغەوھ سەيرى گشت پنтиيکى جەستە هەستبزويں و جوانەكەي (نانا) يان دەكرد. نانا كە گەيشتە كۆتايى گورانييەكەي خۆى تۈوشى هەناسەبرىكى بۇو و ئىتر نەيتوانى بەردەواامى پىيىدا. دلى نانا تۈوشى خورپە و نىگەرانىي نەبوو، گورانييەكەي بە جوولەي رانە سىپىيەكانى خۆى، كە پۇشاکە تەنكەكەي لە چاوان نەدىدەشاردنەوە بە كۆتا هيىنا. ئىنجا خۆى هەلسۈرەند و پرچە زىرىنەكەي خۆى، كە لەسەر شان و پشى پەخش و پەريشان بۇو نىشانى هەموواندا لەو ساتەدا جوق و خرۇشى و شەيدايى بىنەران گەيشتە ترۇپك. دەنگى چەپلەليدانيان دەر و دیوارى تىاترۇخانەي هىننایە لەرزە.

بەشى يەكەمى شانوکە بە خرۇشان و ستايىشكىرىنى بىنەران گەيشتە كۆتايى. بىنەران بۇھەواگۇركى لە ھۆلەكە چوونە دەرەوە و دەربارەي شانوکە قىسەيان لەگەل يەك كرد و دەيانگوت بەراستى شانوئىكى پۈرچ و بىيمانا بۇو... بەلام بۇونى نانا لە پۈرچى و بىۋاتايى شانوکەي كەم دەكردەوە. فۇشىرى و ھيكتۇر لەدەرەوە لەگەل سەتىنەر و مىنۇن يەكترييان بىنى، سەتىنەر بەھيواشى گوتى: (من ئەو دەناسم... من دلىيام ئەوم لە شويىنىكدا بىنىوھ و لەسەررووى ئەمەشەوھ ئەوم بە مەستى بىنىوھ) فۇشىرى گوتى: (بەبرۇاي منىش وا پىدەچىت ئەوم لە شويىنىك بىنىبىت و وا گومان دەكەم لە مەيخانەي ترىكۈن بىنىوھ) ھيكتۇرە بە تورەيى و نەفرىنەوە ھاوارىكىد: (لە مەيخانەي ترىكۈن ... تۇ ئەوت لە شويىنىكى چاك بىنىوھ!) بەراستى جىي سەرسورمانە كە بۆردىيىق ژنانىكى ئاوا بەرەللا و داوىنپىيس بۇ

شانق بەكاردەھىنىت! ھىندەپىناچىت، كە ئەم تىاترۇخانەيە دەبىتە شوينى ژنانى داۋىنپىس و ھەرگىز ژنىكى داۋىن پاكى تىدا نادۇزىتەوھ... ھەرگىز لىناگەرېم ھاوسمەرەكەم(رۆز)لەم تىاترۇخانەيە كار بکات.

فۆشىرى ئاوريكى دايەوھ تا ئەو زەردەخەنەيە بشارىتەوھ، كە ھاتبۇوھ سەر لىوانى. خەلک لەدەوروبەريان خۆيان دەپاراست لە دەربىرىنى راوسەرنجى خۆيان دەربارەي ھونەرمەندە نويكە. يەكىكىان دەربارەي نانا ئاوا راوسەرنجى خۆى دەربىرى: (نانا لەرپۇرى ھونەرمەندىتىيەوھ بەھايەكى نىيە... بەلام لەرپۇرى جوانى و دلەرفىنى بىئەندازە گرانبەھايە) يەكىكىتىر ئاواي گوت: (نانا دووقچاوى ئەفسۇوناوى و سەرنجراكىشى ھەيە.).

۲

زەنگ لىدرا و دەسپىكى بەشى دووهمى شانۆكە راگەيەندرا. بىنەران ھورۇڭميان بۇ ھولەكە بىردى... ھىكتۇر دواى ئەوهى، كە لەسەر كورسىيەكەي خۆى دانىشت يەكەمین كارىك كە كردى ئەمە بۇ، كە بە تىلەت چاۋىيە و سەيرى لۆزى جاجايى كرد و زۇر سەرى سورما كاتىك بىنى، كە بەۋپەرى ھۆگۈرىيە و لەگەل پياويك كە پىشتر قىسە لەگەل لۇوسى دەكىردى سەرقالى قسە كىرىن بۇ. فۆشىرى كە ئامازەت بۇ ئەو دەكىردى گوتى: (ئەم پياوه ناوى چىيە؟ تو ناوى ئەوت پىكىوت بەلام من لەبىرم چوو) فۆشىرى سەرنجىكى دايىه لۆزەكە و بەسادەيى و بىبايەخىيە و گوتى: (ئا... ئەم كەسە لابۇردىتە).

بەشى دووهمى شانۆكە سەرنجراكىش و چاوهرۇنەكراو بۇ، مەيخانەيەكى پارىسى نىشان دەدا، كە كۆمەلېك لە جوتىاران تىيدا كۆبۈونە و سەمايان دەكىردى و چەند گۇرانىيەكى تازەيان دەگوت. خوداوهندهكان بە جلوېرگى نەناسراوهە و لە ئاسمان هاتبۇونە خوارە و لەگەل جوتىارەكاندا سەمايان دەكىردى... خوداوهندهكان دەيانويسىت ژنانىك، كە قىنۇس لە خشتهى بىردىوون بىدقۇزىنە و گۈزەنە زۇر پىكەنیناوى و سەرنجراكىش بۇ، بەتايمەت كاتىك ژوپىتىر كەوتە داوى يەكىك لە ژنه جوتىارەكان و ئەو ژنه جوانە لادىيىه لەگەلىدا

كەوتبووه عىشقبازى و يارى بە رىشە درىيىزەكەى دەكىد. خۇشى و خرۇشاوى بىنەران لەوكتاهى، كە مارس هات و يەكىك لە ژنانى لادىيى بە دەنگىكى خۇش چەند شىعرىيکى بۇ خويىندەوە، كە پەخنەى لە سوپا و بارى سىاسى فەرەنسا دەگرت گەيشتە ئەوپەرى... نىيتۇن دواى ئەوھى لەدۇزىنەوەي ۋىنۇس ھىلاك و نائومىيد ببۇو وەكى مىوانىيک چووه ناو مەيخانە... سەرەنجام ۋىنۇسى جوان، كە پۇشاڭى لادىيى لەبردا بۇو و سەرى خۇرى بە قىدىلەيەكى سوور بەستبۇو و ملوانكەيەكى زىپرى لە ملە مەرمەرىيەكەى خۇرى كردىبۇو دەركەوت. دىمەنلى نانا لەم پۇشاڭەدا بە ئەندازەيەك سروشتى و ئاسايى بۇو، كە تەواوى چاوهكان سەرنجيان كەوتە سەرى. جوانى رۆزىمىنۇن و كلاريس لەبرامبەر حوسن و جەمالى ھەر ھىچ نەبۇو... تەواوى كارامەيى و بەھرەي ئەو سىزنى بەرامبەر سەرنجراكىشى و ۋەشەنگى و دلگىرىيەك، كە خوداوهند بەم ئافريىدە دلرفينىي بەخشىبۇو تەفر و تونا بۇو.

لەم ساتەوە ئىتىر بىنەران كۈر بۇون و ھەلەكانى نانايان نەدەبىنى. ئەو بە ھەر جۆرى، كە دەيويىت لەسەر سەكۆى شانوکە دەجولايەوە، ھەرگىز گرنگى بەوە نەدەدا، كە زمانى بىگىرىت ياخوھى كە بۇلى خۇرى فەرامۆش بکات.

تەنبا ھەول و كوششى نانا لەوەدابۇو، كە تا بتوانىت سىمتى خۇرى بابدات و رانە سىپىي و سۆلەكانى خۇرى نىشان بىدات تاوهكە ھەستى ھەوھس و پالانەرى سىكىسى لە بىنەراندا بورۇزىنىت. نانا بەراسلى ژنىكى ھەوھسبزوين و دلرفيين بۇو... حوسن و جەمال و سەرنجراكىشى، ئەندام رېكى، سىپىتى و پېرىي

جەستەی وەکو ھونەر و بەھەرھىيەکى ئەو ھەزمار دەكرا. بەشى دووھەميش كۆتايى ھات... كەش و ھەواي ھۆلەكە پىس و گەرم ببۇو، بىنەران بەھەمان خىرايى، كە پىشتر پىيى ھاتبۇونە ناو ھۆلەكە لىيى چۈونەدەرەوە. ھىكتۇر گوتى: (من پىيويستە بچەمە لۆزى كۆنت مۆفات تا سلاۋ لە ژنەكەي بىكم) فۆشىرى گوتى: (كارىكى چاك دەكەيت... چەندە باش بۇو ئەگەر منىشت بەو بناساندبوايە)، بەلام گەيشتن بە لۆزى كۆنت كارىكى ئاسان نەبۇو، چۈنكە بىنەران وەکو لافاولە بالكۆنەكانەوە شۆرەدەبۇونەوە بۇ ناو راپەوەكە.... ئەو دوانە ناچار بۇون ھىۋاشى بۇ پىشەوە بىرۇن و لە بەرەپىشۇھەچۈونى خۆياندا زىاتر پشتىان بە دەستەكانى خۆيان بەست تا پىيەكانىيان! ئەوان بەبەردەم لۆزەكە تىيپەرین، كە لەبەردەم دەرگاکەي يەكىك لە رەخنەگرە ھونەرييە بەناوبانگەكان وەستابۇو. رەخنەگرەكە بۇچۇونى خۆى دەربارەي شانۇكە بە چەند كەسىك لە ھاوارىكەنە خۆى دەگوت و دەيگوت، كە شانۇكە زۆر پۈوچ و بىمانا بۇوه و وەکو ھەلدانى تېيك بۇوه بۇ سەر رۇخسارى ئەدەب و رەھوشت. كاتىك بۇچۇونى ئەويان دەربارەي نانا پرسى، چاوهكانى درەوشانەوە و زەردەخەنەيەكى رەمزدار كەوتە سەر لىتوانى و بىدەنگ بۇو، بەلام ناوى ھونەرمەندە نويكە لەسەر زارى گشت كەسىك دەبىسترا. رەگەزە ناسك و تايىبەتكەي ژنانى ھەرزە و داۋىنپىس زىاتر لە پىاوان باسى نانايان دەكرد. فۆشىرى لە رېگادا چاوى بە كۆنت دوفادىقەر كەوت. كۆنت لەسەرخۇ بەگوئى فۆشىرى دا چپاندى: (دەمەۋى بزانم... ئەو نانايە ھەمان ئەو كچە نىيە، كە چەندىنجار ئەومان لە

گۆشەی شەقامى بىرۇقانس دەبىنى، كە سەرقالى راکىشانى سۆز و سەرنجى پىاوان بۇو بە جوولە و رەفتارە عەنتىكەكانى) فۆشىرى ھاوارىكىرد: (راست دەكەي.. ئىستا بىرمكەوتەوھ.... بەلى خۆيەتى).

ھىكتۇر و فۆشىرى گەيشتنە لۆزى كۆنت مۆفات، ھىكتۇر فۆشىرى ئامۇزاي خۆى بە كۆنت مۆفانت ناساند، كۆنت بە ساردوسرى پىشوازى لە فۆشىرى كرد، بەلام كۆنتس كە ناوى فۆشىرى رۇچىنامەنۇوسى يىست زەردەخەنەيەكى كردۇ بەۋپەرى رېزەوە باسى ئەو وتارانەي ئەوي كرد، كە لە رۇچىنامەي فيگارقۇچاپ دەكرا.

قسەكىردىن لەنيوان ئەو دوو ھاورىيە و ژن و مىرددەكەدا دروستبۇو، پاشان قسە ھاتە سەر پىشانگايى پارىس، كۆنت بە دەنكىكى جىددى وەكىو ئەوهى لە كۆرى فەرمىدا قسەبکات گوتى: (ئەم پىشانگايى دەبىتە يەكىك لە باشتىرين پىشانگاكانى دونيا...) من چەند رۇچىك لەمەوبەر چۈومە بىننېتى و نەمتowanى سەرسام و حەپەساو نەبم) ھىكتۇر گوتى: (دەلىن كارەكانى ئەو پىشانگايى لە وادەيەك، كە بۇ كردنەوھى پىشانگاكە دانراوە بە كۆتا نايەت) كۆنتس بىرۇى ھىنناوهىك و گوتى: (بىڭومان لەرۇچى دىاريکراودا دەكىرىتەوھ، چونكە خواتىكى شاھانە لەسەر ئەنجامدانى ئەم كارە ھەيە).

فۆشىرى بە پىكەنینەوھ ئەوهى خستەرۇو، كە چۈن بەھىۋاشى و بەبى ئەوهى پاسەوانان بىبىنن و رېگرى لىيىكەن چۆتە ناو ئەو پىشانگايىوھ. كۆنتس بەۋپەرى تىرامانەوھ گوئى لە قسەكانى فۆشىرى گرت و چەندىن جار زەردەخەنەي كرد و ھەركە

قسەكانى ئەو كۆتايى پىھات. كۆنتس رۇوى لە هيكتور كرد و گوتى: (ئومىدەوارم سەر زمان بىكەيت و بۇ مالەكەمان بىتىت، من رۇزانى سىيشهممە پىشوازى لە هاوارىكەن دەكەم). فوشىرى لە بەرئەوهى بىنى، كە كۆنتس ئەويشى بۇ مالى خۆى داوهت كرد، بۇ يە به سەر چەماندنهوھ سوپا سگوزارى نواند.

قسەيەك لە بارەى شانۆكە نەھاتەپىشەوھ و كەسىكىش قسەى لە بارەى ناناوه نەكىد، بەلام كۆنت بەپىي نەريتى ھەمىشەيى خۆى بە دەنگىكى زىر گوتى: (ماركى دۆشوار لە بەرئەوهى زۇر حەزى لە شانۆيە داوايلىكىرىدىن، كە ئەمشەو لىرە لەگەل ئەو بىن)، بەلام ماركى لۆژەكەي جىھىشت تا شوينىك بۇ ميوانەكان بکاتەوھ.

فوشىرى چاوىكى بىرە دەوروبەرى خۆى تا ماركى بىدۇزىتەوھ و لەناكاو بىنى، كە ماركى ويىرای پىرىيەكەي بە قىت و قۆزى لە رىرەوھكە وەستاوه و سەيرى ژنان دەكەت و چىز وەردەگرىت. فوشىرى بىنى، كە گونجاو نىيە قسە لە بارەى بابەتى شانۆكە و نانا بکات، چونكە كۆنت و كۆتس حەزيان لە گفتوكۈيەكى لەو بابەتە نىيە، بۇ يە مالئاوايى كرد و رۇيىشت و بەدواي ئەويشدا هيكتور كەوتەرى.

كاتىك ئەو دوانە لە رىرەوھكە تىدەپەرین هيكتور چاوى بىرە لۆژى كۆنت دوفاندىقەر و بىنى، كە لاپوردىت لەگەل خاتۇو بلانش دوسىيىھرى بەچپە قسە دەكەن و لەھەمان كاتدا دەستى خۆى بەشىوھيەكى هاوارىيىانە خىستۇتە سەر شانى ژنەكە، بە بارودۇخىكى سەرسور ماوييەوھ بە فوشىرى گوت: (وادىيارە ئەم لاپوردىتە ئەو ژنانە ھەموويان دەناسىن، سەيرىكە خەرىكە لەگەل

خاتتو بلانش دوسىقەرى شۆخى دەكەت). فۇشىرى گۇتى: (جا بۇ ئەو ژنانە ھەموويان نەناسىت... ئىشەكەي ئەوهىدە).

مېنۇن ھەولى دەدا، كە لىنەگەرپىت سەتىنەر لەبەرچاوى ون بىت، كاتىك بىنى، كە ئەو بەتهمايە لۆزەكە جىبىھىلىت بەزۇر دەستى خستە ناو قۆلى و پىكەوە چۈونە دەرەوە.

مېنۇن باش سەتىنەری دەناسى و دەيزانى ئەو زۇر حەزى لە ژنى جوانە و خۆى رادەست دەكەت، لەرپىگەي ھاوكارىيەكانى ئەو بۇو، كە چەندىنچار سەتىنەر خۆى گەياندە دىدەنە ھەندىك لەو ژنه جوانانەي، كە خۆشى دەۋىستەن.

ئەو دوو پىياوه لە دەرەوهى تەلارى تىاترۆخانە لە پشت مىزىك دانىشتن و سەرقالى خواردنەوهى بىرە بۇون، بەبى ئەوهى وشەيەك لەگەل يەكتىدا بلىن. سەتىنەر دەربارەي نانا بىرى دەكردەوە و حەزى دەكرد بە ھۆكار و ئامرازىك لىيى نزىك بىتەوە. واى بەمېشكىدا هات، كە چەپكە گولىكى بۇ بنىرپىت و دەستخۆشى ئەو سەركەوتتەيلىكەت. يەكىك لە خزمەتكارەكانى بانگىرىد: (زوو دوو چەپكە گولم لە دەرەوه بۇ بىرە و بىھىنە و دەمەويت ئەم دوو چەپكە گولە بکەمە دىيارى بۇ دوو ھونەرمەند) كە خزمەتكارەكە دووركەوتەوە، مېنۇن دەستەكانى خۆى خستە سەر كورسىيەكە و بە حەپەساوپەيەوە سەيرى رۇخسارى سەتىنەری كرد: (زۇر چاكە... من تۇ بە نانا دەناسىنەم، بەلام پىويسىتە ئەو شتە لەنيوان خۆماندا نەھىنى بىت و ژنەكەم پىيى نەزانىت!)

زەنگەكە بۇ جارى سىيىھەم لىيدرا و دەسپىكى بەشى سىيىھەم راگەيەنرا. بىنەران بە زۇر بە تالوکە چۈونە ناو ھۆلەكە.

فۇشىرى ويستى دانىشىت تىبىنى ئەوهى كرد، كە داجىننېي ئامازە بۇ ئە و دەكەت. فۇشىرى چەمايە وە تا گۆيى لە قىسە كانى ئە و بىت و داجىننېي بە دەنگىكى نزم گوتى: (دەلىي چى؟!) فۇشىرى زانى، كە داجىننېي دەيە وىت بۇچۇونى ئە و لەبارەي (نانا) وە بىزانىت، لەم رۇوه وە بە تۈنۈكى رەمزدارە وە گوتى (من دەربارەي نانا بە و شىۋەيەي، كە شايىتەيەتى باسىك دەنۇوسم).

دەموچاوى داجىننېي لە خۇشىاندا گەشايە وە، چونكە دلىيائى سەركەوتى ناناي بە دەستەتھىنابۇ و ئىستا دەبىنى، كە بىنەران شەيداي نانا بۇونە. خويىندكارىك، كە لە تەنیشت داجىننېي دانىشتبۇو بە قۇولى كە و تبۇوە ژىر كارىگەری نانا و بە و پەرى رىزە و بە قىسە گەلەكى پچىپچەر لە داجىننېي پرسى: (بىبۇرە بەرىز.... ئىوه ئەم خاتۇونە دەناسن، كە رۇلى ۋىنۇس دەگىرېت؟) داجىننېي دواى چرکەساتىك لە دوودلى لە ژىر لىۋانە وە گوتى: (بەلى... دەيناسم) خويىندكارەكە گوتى:

(كە واتە ئىوه دەزانن مالەكەي لە كويىه؟) لەو پرسىيارە بويىرانەي گەنجه كە خەريك بۇو داجىننېي زللەيەكى ليىدات، بەلام خۇرى گرت و بە گوپىنە دانىكى تەواوە وە گوتى: (نەخىر... من نازانم) لە و كاتەدا پشتى لەو كرد. گەنجه سادەكە هەركە زانى هەلەيەكى گەورەي كردووە رۇخسارى سوور ھەلگەرە و لە كورسىيەكەي خۆيدا خۇرى گرمۇلە كرد.

پەرده ھەلدرايە وە دوكانىكى لە (مۇنت ئاتىنا) نىشاندا، ديانا كە ھەولى دەدا نىبتۇنى مىردى رزگارى بىت دەركەوت... هەركە ديانا سەركەوت ۋىنۇس هاتەناوە وە. لەم ساتەدا بىنەران گىيانيان

كەوتە لەرزە لەوهى، كە ئايا ۋىنۇس ھىچ جلىكى لەبەرە يَا رووته.

ئەگەرچى ۋىنۇس رووت نەبوو، بەلام جلىكى تەنكى لەبەر بۇو، كە ھىچ شوينىكى جەستە ناسك و جوانەكەي دانەدەپوشى... جله تەنكەكەي وەکو شەپۇلەكانى دەريا روون بۇو و وەکو ئەوە وابۇو، كە ۋىنۇسى قەشەنگ و دلگىر لەنىو شەپۇلەكاندا ھاتۇتەدەرەوە و شتىك شانە دلرفيں و سىنگ و مەمكە قىتەكانى و رانە ھەوھەسبىزۋىنەكانى دانەدەپوشى. ھىچ كەسىك چەپلەي بۇ لىيەدا، چونكە ئەو دەستانەي، كە بۇ چەپلەلىدان بەرزىرا بۇونە وە بشەكەتى كەوتەخوارەوە، وەکو ئەوەي تەواوى ئەو دەستانە پەكىيان كەوتىيەت. ھىچ كەسىك زەردەخەنەي نەكىد، روخسارى تىكراي پىاوان پەرىبۇو، وەك بلىيى مەترسىيەكى رەمزئامىز و شاراوهيان لەبەر دەمىان دەبىنى!... ئەوان خۆيان لەبەرامبەر نانايەك نەدەبىنى، كە لەپەر دەپىشۇودا وەها سادە و بى رازاندە وە بىنېبۈويان، بەلكو خۆيان لەبەرامبەر ژنىكى شەھەت بىزۋىن و پارچە ئاگرىك دەبىنى، كە بىزەيەكى رەمزدارى لەسەر لىيۇ. زەردەخەنەي ژنىك كە بۇ پەلاماردان و كوشتن ھەنگاوى ناوه و نزىك دەبىتەوە.

مارس وادەي دىدەنلى لەگەل ديانا دانابۇو. لەناكاو ديانا لە لاى راست و ۋىنۇسيشى لە لاى چەپى خۆيدا بىنى. لەم كاتەدا بىـنەران دىمەنـىكى سەرسـورـھىنـەر و لەـھـەـمانـكـاتـدا سەرنجراكىشيان بىنى، دىمەنلى پىاۋىك كە دوو ژنى جوان و دلخاپىن چەپ و راستى ئەويان گرتۇوە و هەر يەكىكىيان بە عىشۇوە ناز و فىل و مەكرە ژنانەيەكەي ھەولددەت ئەو لە

دەست رکابەرەكەی بىرىنىت و بىكاته مولكى خۆى. لە ساتە ناسكەدا هەناسەي بىنەران وەستاوه و ھەست و ھۆشيان خستە سەر ئەوهى، كە لەسەر سەكۆى شانۇكە رووىدەدا، يەكىك لە خزمەتكارەكان سەرى لە لۆزى سەتىنەر و مىنۇن ھىنايەدەر و لەزىر پىيى هەردۇو خوداوهند دوو چەپكە گولى دانا.

نانا و رۆز بە ئامازەيەكى سەر سوپاسىيان كرد. مارس دوو چەپكە گولەكەي لە زەوي ھەلگرت، چاوى بىنەران لەسەر سەكۆكە وەرگەرا و سەرنجيان لە لۆزى سەتىنەردا، رۆخسارى جوولەكە دەولەمەندە سورەلگەرا و سەرى خۆى كىشايەوە و ھەناسەي لەسىنەيدا راگرت. ديانا بەدۇراوى و بە دلىكى خويىنەوە لە دوكانەكە ھاتەدەرەوە، بەلام فىنۇس سەركەوتوانە و بەۋېرپى تامەززەرۇيىەوە دەستى لە ملى مارس ئالاند. نىنتۇن لەم ساتەدا ھاتەناوهوھ و كاتىك ژنەكەي خۆى لە ئامىزى مارس بىنى ئاگرى قىن و تۈورىي لەچاوانىدا بارى. نىبتۇن تۆرىكى ماسىگىرتى لەدەست بۇو، ئەو بەھىواشى لەپشتەوە چووه لاي ئەو دوو عاشقە خراپەكارە و تۆپى خۆى فريدىيە سەريان و لەقافا گىتنى.

لە ساتەدا دەنگى ستايىشىرىن و ئافەرينى بىنەران بەرزبۇوهوھ. تەواوى چاوهكان كەوتنه سەر ئەو پنتهى، كە ۋېنۇس لە تۆرەكەدا پەلەكوتەي دەكىد. بۇردىنىش حەقى بۇو، كە دەيگۈت ئەگەر نانا لەسەر سەكۆى شانۇ دەركەۋىت ھەمووان شىفتەي خۆى دەكات، چونكە نانا بەدەر لە ئەندىزەي مەزەندەكردن سەركەوتتوو و براوه بۇو. فۆشىرىي سەيرى كرد تا بىزانتىت نانا چ كارىگەرىيەكى لە بىنەران كردووه. نانا تەواوى

پياوانى كردىبووه عاشقى بىئۆقرەي خۆى. ئىستا ئەم خويندكارە لاوە لە كورسييەكەي خۆيدا ملى درىزكىردووه تاوهكى هىچ جوولەيەكى نانايى لى نەشاردرىتەوه. هەروھا كونت دوفاندىقەر رەنگ پەرييو و نىگەران بىبو. سىتىنەر بە توندى ھەناسەرى دەدا بەجۇرىيەك، كە وەك بلىيى دەيەويت بىھۆش بىت! بەلام كۆنت مۆفات پياوه سەنگىن و گرانەكە بە چاوى كىيارى و ئاگراوى سەيرى نانايى دەكرد. ئەمە ماركى دوشوارە، كە لەپشت كچەكەي خۆى وەستاوه و چاوهكانى وەك دوو پارچە فۆسفۆر، ھاوشىۋەي دوو چاوى پشىلە دەدرەوشىنەوه.

سەرنجام نانايى جوان و دلەرفىن، كە بە ئارامى و گوپپىنەدانەوه لە ئاسمانى جوامىرى و شىكۈدارىيەوه سەيرى ھەزار و پىنجسەد بەندەي بەزىزىكەرداوى خۆى دەكات، كە ھەرييەكەيان ئاماذهبوون مال و گيانى خۆيان لەزىز پىيەكانى بىرىشنى. پەرده دادرايەوه و چەپلەلىدانى بىنەران دەر و دیوارى خستە جوولە. چەپلەلىدان بەردهوامى ھەبۇو و ھەموويان ھاواريان كرد: (نانا... نانامان دەھویت!!) پەرده ھەلدرايەوه، نانا كە پۇشاكيكى تەنك و رۇونى لەبەربۇو و (بۇز و كلاريس و سيمۇنا) و تەواوى ھونەرمەندەكانى دىكە چواردەوريان گرتبوو دەركەوت. ئاسەوارى خۆشى و شادمانى بەسەر تەواوى روخسارى ھونەرمەندەكاندا دىياربۇو، دەنگى چەپلەلىدان و ھاتوهاوارى بىنەران بەرزبۇوهوه.

ھەندىك لە بىنەران لەكتى چوونە دەرەوه لە تىاترۆخانە يەكەم گۇرانى ناناييان دەوتەوه: (كتىك، كە ۋىنۇس لە رۇشنايى مانگدا دەدرەوشىتەوه!) لەبەرددەم دەرگا فۇشىرى و ھىكتۇر

بۇردىنىڭيغان بىنى. بەریسوھبەرى تىاترۇخانە لەگەل رۇزىنامەنۇسەكە چوونە گوشەيەكەوە، بەریسوھبەرى تىاترۇخانە توانى بەلینى ئەوە لە رۇزىنامەوان وەربىرىت، كە ستايىشىنامەيەك بۇ شانۇكەي ئەو بنووسيت. بۇردىنىڭ مەستى بادەى سەركەوتى بۇو. ھيكتور رېزدارانە گوتى: (لەراستىدا شانۇكەي ئىۋە شىاوى ستايىشكىرنە و من پىرۇز بايتان لىدەكەم).

٣

كاتژمير دهى بەيانى رۆزى دواتر نانا ھىشتا لەسەر تەختەخەوهەكەي خۆى پالكەوتبوو. ئەو لە نەھۆمى دووهەمى تەلارىك، كە كەوتبووه شەقامى هۆسمان و بازرگانىكى رووسى بۇي بەكرى گرتبوو دەزىيا. ئەم بازرگانە رووسىيە زستانى لە پاريس بەسەر برد و پاشان بۇ مۆسکو گەرايەوه، لەكاتىكدا پارەي شەش مانگى كريي مولكەكەي پىشتر دابوو. ئەو شوقەيە فراوان بۇو و چەند ژۇورىكى زۆرى ھەبۇو، نانا نەيتوانىبۇو رايەخ لە تەواوى ژۇورەكان رابخات و رېكىيان بخات. لە شويىنى خەوتتى ئەودا چەند بەلگەيەكى زۆر ھەبۇون، كە دەيانسەلماند ئەو لەدواي رۆيشتنى مەعشۇوقە رووسىيەكەي خۆى لە ئامىزى چەندان عاشقى دىكە بەسەر بىردىبۇو و ژيانى ئەو لەۋىدا تىكرا برىتى بۇوه لە ھەول و شەپكىردن لەگەل ھەزارى و دەستكۈرتى. نانا لەسەر دەم خەوتبوو و قول و باسکە رووتەكانى لەدەورى سەرينەكانى بۇون، بەلام لەناكاو لەخەو راپۇو و سەرى سورپما لەو بىيەنگىيەي، كە لە ژۇورى خەوتتىدا بۇو. ئەو سەرى بەرزىرىدەوە و چواردەورى خۆى نۆرى و وەكىو ئەوه وا بۇو، كە چاوهروان بىت كەسىك لە ژۇورەكە بىيىت، بەلام لە ژۇورى خەوتتى ئەودا جەل لە خۆى كەسىكى دىكەي لىنەبۇو، بۇ ساتىك دوودىل بۇو، لەھەمان كاتدا دەستى خۆى بە شەكەتى و بىتاقەتى درىيىزكەر و زەنگەكەي لىيدا. دەرگا

کرايەوە و خزمەتكارەكەی هاتەزۇورەوە. نانا لىيى پرسى: (رۇيىشت؟) خزمەتكارەكە گوتى: (بەلى خاتۇون، بەرىز داجىنېيە چەند خولەكىيەكە لەمەوبەر رۇيىشت و گوتى، كە ئىيۇھ ماندوون و ئەو نايەويت كەسىكى وەكىو بەرىزتان ماندوو بکات و داواى لېكىردىم، كە پىستان بلىم بەيانى دىيىتەوە بۇ لاتان!) خزمەتكارەكە بەدەم قسەوە.... پەنجەرەكانى كردەوە و تىشكى نيوهەرۇ كەوتە سەر پرچە لۇول و لىيۇھ ئەستۇور و چاوه زەقەكانى. نانا ھەولى دەدا بەسەر خەو و سەرخۇشىدا زال بىت لەزىر لىوانەوە گوتى: (بەيانى!... بەيانى چ رۇزىكە؟) خزمەتكارەكە گوتى: (خاتۇون ئىيۇھ دەزانىن، كە بەرىز داجىنېيە بىيىجكە لە رۇزانى چوارشەممە رۇزى دىكە نايەت) نانا گوتى: (بەلى... بەلى من ئەمە دەزانىن، بەلام ئىستاھەمۇ شتىك گۆراوە؟) ئىنجا بە دانىشتۇويى لەسەرتەختەخەوەكەي خۆيدا درىيەتى بە قسەكانى خۆيدا و گوتى: (من دەموىست ئەو شتە بەو بلىم، چونكە من دەترىسم كە ئەو رووبەرروى (قولەرەش) بىتەوە و دىمەنىكى سەرنجراكىش و جوان بىتەكايەوە) خزمەتكار گوتى: (خاتۇون پىوپەست بۇو ئەم شتەت بە من بگوتبا، ئەگىنا من لەكوى بىزازىيا، كە خاتۇون بەرnamە خۆى گۆريوھ؟! ئايا ئىيۇھ دەخوازن كە (قرچۆك) رۇزانى سىيشەممۇان بىتە دىدەنتىنان!) (قولەرەش) و (قرچۆك) دوو ناسناو بۇون كە ئەو دوو ژنە لە دوو پىاۋىيان نابۇو، كە خەرجىيەكانى نانايان دەدا، يەكىيەكە لە دوو كەسە بازىرگانىكى خەلۇوزفرۇشى دەوربەرى (سان كلۇ) بۇو و ئەويتىريان پىرەپىاۋىك بۇو، كە زۆر دەستنۇقاو بۇو. داجىنېيە لە چىشتىخانە بۆسەئى دانابۇوھوھ و بەۋپەرى بىئۇقەرىيەوھ چاوهەرۇانى كرد تا

بازرگانەكە بەدواى كارى خۆيدا رۇيىشت و ئەو شويىنى گرتەوە و ھەر كە زەنگى كاتژمۇر دە لىدرا ئەويىش لاي خۆيەوە بەدواى كارەكانى خۆيدا رۇيىشت. ئەمە بەرنامە و پلانىك بۇو، كە نانا بۇ خۆى دايىابۇو و تىكراى رۇزەكە تەواو سەربەست و ئازاد دەبۇو. نانا گوتى: (كەواتە ئەمرۇ دواى نيوهرق پىويسىتە من بۇي بنووسم، ئەگەر بەرىيکەوت نامەكەم بە ئەو نەگەيشت و بەيانى هات دەبىت رېگرلىيەكتىرىت) بەلام خزمەتكارەكە لەوكاتەدا كە ژورى خەوتىنەكەى پېكەت خست قسەى لەبارەي سەركەوتىنى خاتونەكەى خۆى لە شەۋى راپردو دەكرد. ئەو گوتى، كە چۈن خاتونەكەى شەۋى راپردو تواني بەھەرە و لىھاتووسي خۆى وەكىو گۆرانىبىز و ھونەرمەندىك بىلەلمىنەت، حەيف كە (قرچۇك) خاتونى زۇر شەكەت كردووه، بەلام خاتون دەتوانىت بە شاپتىرىنى بكا و بېرى ئەو بېرىت. نانا بە ئارامى گوتى: (بەلى من دەتوانم شەقىكى تىيەلدەم و بېرى ئەو بېرىم، بەلام ئىستا دەبىت چى بىكەم؟ من ئەمرۇ پىويسىتە چاوهەروانى گشت جۇرە فشار و سەختىيەك بىم. ئەى دەرگاوان ئەمرۇ بۇ داواكىرىنى كرى نەھات؟)

گفتوكۆيەكى جىددى لەنيوان نانا و خزمەتكارەكەى دروست بۇو. ئەو سى مانگ بۇو كريي مالەكەى نەدابۇو و خاوهن مالەرەشەى لىكىرىبوو، كە دەست بەسەر كەلوپەلى مالەكەيدا دەگرىت. نانا ھەمدىسان قەرزازى زۇر كەس بۇو وەك بەرگدرۇو، نانەوا، عەتتارو هيتر.. زۇرەي خاوهن قەرزەكان بەيانى زۇو بۇ وەرگرتى خواستى خۆيان ھاتبۇون، بەلام خزمەتكار ئەوانى لە ژورىي دانىشاندبوو. تىكراى خاوهن

قەرزەكان بەریزەوه داواي خۆيان دەكىد، جگە لە نانەوا كە هەراوزەنایەكى لەسەر قادر مەكان دروستىرىدىبوو. ھەموو ئەم گرفتارىيانە ناناي بەقەد لويسى كورە چكولەكەي تەنگەتاو نەدەكىد. نانائەم مندالەي لەكتىكدا كە هيىشتا تەمەنلى نەگەيشتىبۇوه حەۋىدە سال لە گەنجىكى ھەۋەسپاز ھىنابۇويه دنياوه، ئەو پەروەردەكىرىدى مندالەكەي خستە ئەستۇي ژنىك لە (رامبۇوييە). ئەم ژنهش ئىستا داواي سىسىەد فرانكى پارەي بەخىوكردى مندالەكەي لە نانا دەكىد. نانا لەم دوايىيانەدا چووبۇوه دىدەنلى رۆلەكەي و ھەست و سۆزى دايکايەتى جولا و بەرنامەي دانا، كە ئەم مندالە لە ژنه وەربگەرىتەوە و بەخىوكردىنەكەي بخاتە ئەستۇي ليراي پۇورى، كە لە شارى باتنى يول بۇو. نانا حىسابىكى كرد: (لانىكەم من پىيوىستىم بە پىنج ھەزار فرانك ھەيە). لويز پىشىيارى كرد، كە پارە لە قرچۆك داوا بکات. نانا گوتى (من پىشتر داواي پارەم لەوكىد، ئەو گوتى لەبەر ئەوهى ئىشەكانى من بى سەروبەرن ئاماذه نىيە لەو ھەزار فرانكەي مانگانە دەمداتى يەك فرانكى زىاترم بىداتى. ئى قولەرەش) يش، ئەوا لەم پۇزانەدا قەللۆشە و وابزانم پارەكانى خۆى لە قومارخانە دۈراندووه، بەلام داجىننېيە داماو بەدواي كەسىكدا دەگەرىت، كە قەرزى پىيدات و ئەو جىگە لە پىشكەشكەنلىنى چەپكە گولەكان تواناي دانى شتىكى دىكەي نىيە). ئەمە يەكەمین جار بۇو، كە نانا لە كارە تايىبەتىيەكانى خۆيدا بەم راشكاوينە قىسىملىكە لەگەل خزمەتكارەكەي خۆيدا دەكىد.

خزمەتكارەكە سوپاسى ئەو متمانەپىيۇونەي كرد، كە خاتۇونەكەي پىىى ھەبۇو و بە ئەركى خۆى دەزانى، كە چەند

رېنۋىنىيەكى پىويسىت بە خاتۇونەكەي بىدات. بۆيە گوتى ئەو خاتۇونەكەي خۆى خۆش دەۋىت و بەم بۇنەيەوە وازى لە خاتۇو بلانش ھىناوه. ئەو دەيتوانى لە زۇرىك لە كۆشكەكان كار بۇ خۆى دەستەبەر بکات، بەلام مانەوەي لاي خاتۇونەكەي خۆى بە باشتى زانىوھ وىرای ئەوەي خاتۇونەكەي دەستكورتە، چونكە دەزانىيەت كە خاتۇونەكەي داھاتۇویكى رووناكى لەبەردەمە بەو مەرجەي، كە خاتۇونەكەي بەپىي بۆچۈونى ئەو هەلسوكەوت بكا، چونكە نانا ھىشتا لەسەرەتاي تەمەنیەتى و ئەزمۇونىكى ئەوتۇرى نىيە، بەم ھۆيەوھ دەشىت ھەندىجار دووچارى چەند ھەلەيەكى زۇر بىيىتەوھ. نانا بەھۆى بىتاقەتىيەوھ لەكاتىكدا كە پەنجەكانى بەنیو پرچە زىرپىنەكەي خۆيدا دەھىنا گوتى: (راست دەكەيت، بەلام من ئەمرو پىويسىتم بە سىسىەد فرانكە بۇ مەندالەكەي خۆم) نانا تەواو چاوهپوانى ئەمە بۇو، كە پۇورەكەي بىت تا ئەو سىسىەد فرانكە وەربىرىت و بچىت مەندالەكەي ئەو بەھىنېت... ئاخ.. لەنیو ئەو كەسانەي كە ھىنەدە چەپلەيان بۇ ئەو لىدا يەكىك نەبۇو كە سىسىەد فرانكى پىبدات؟ بەراستى بەدبەخت و داماوه! لەو كاتەدا دەنگى زەنگى دەرگا هات. لوىز چۇو و ھىنەدەي نەبرى، كە گەرایەوھ و گوتى: (خاتۇونىك لەبەردەرگا ئىوھى دەۋىت... دەلىت ناوى مادام ترىيكونە)، لوىز زانى كە ئەو ژنهى خۆى بە مادام ترىيكون ناوزد كرد، يەكىكە لەژنه بەرەللاكان، بەلام ئەو بەسەر خۆى نەھىنا، نانا ھاوارىيىكىد: (مادام ترىيكون؟ ئاھ من ئەوم بىرچۇتەوھ. زۇر چاکە... لىيگەرى با بىيىتە ژۇورەوھ). پىرىيژنىكى بالابەرز پوشاكىكى پۆشته و گرانبەھاى لەبەربۇو ھاتە ژۇورەوھ، ھەر كەسىك ئەۋى

بىبىنیا يە وايدەزانى كۆنتس يَا يەكىكە لە ژنە ماركىزەكان، بەلام و نەبوو و ئەم مادام تريكونه مالىكى هەبوو، كە ژنانى بەرەللاي تىدا كۆكردبووه و ئەو مالەيى كردىبووه مالى داوىنپىسى و لەشفرۇشى! مادام تريكون بە دەنگىكى پچر پچر گوتى: (لە مالەكەي مندا پىاۋىك تۇرى دەھويت... دەلىيى چى رازى؟) نانا گوتى: (بەلى... بەلام پىيمبلى بىزانم چەندىم دەداتى؟) مادام تريكون گوتى: (چوار سەد فرانك) نانا گوتى: (زور چاكە... پىويستە چ كاتىك بىمە مالەكەت؟) تريكون گوتى: (كاتىزمىر سى... بىرت نەچىت).

مادام تريكون دواي ئەم قسانە لە جزدانەكەي خۆى قەلەم و كاغەزىكى دەرھىتىنا و شتىكى نووسى... لەوكاتەدا بە دەنگىك كە ئەوهى دەگەياند زۆر ماندووه گوتى، كە پىويستە ئەو بەدواي پىنج يا شەش ژنى دىكەش بگەرى!

ھەركە نانا بەتهنیا مايەوە ھەناسەيەكى ئاسوودەيى ھەلکىشا و روخسارى خۆى وەك پېشىلەيەكى نازپەروھىرددە چەقاندە ناو سەرينەكە، ھەر كە مندالەكەي خۆى لە پۇشاكىكى نويدا، كە بۇى دەكىيت ھىننایە بەرچاوى خۆى زەردەخەنەيەك ھاتە سەر ليوانى و چاوهكانى لىكنا و بە ھەستىكى شادمانىيەوە دواي كەمېك خۆى لىكەوت.

دەوروبەرى كاتىزمىر يازده بۇو، كە مادام ليرا ھات و چۈوه ژورى خەوتى ناناوه. نانا لە پىرخەي خەوداوه، بەلام كاتىك ليرا دەرگاكەي كردىوه نانا چاوى كردىوه و پۇورى بىنى و ھاوارىيىكىد: (ئاه پۇورى گىان ئەوھ ئىيۇھن؟ ئەى ئەمۇق دەچىيە رامبۇيىھ؟) پۇورەكەي وەلامىدايەوە: (من بۇ ھەمان مەبەست

هاتووم.. بە شەمەندەفەرى كاتژمیر يەك دەرۆم). نانا بەدەم باويشىكە وە گوتى: (بەلام ناکىرىت ئىۋە بە شەمەندەفەرى كاتژمیر يەك بىرۇن، چونكە من بەر لە كاتژمیر سى پارەم دەست ناكە وىت.. چاكتە نانى نىوهرۇ پىكە وە بخۇين تا بزانىن دەبىت لەدواى ئە وە چ بىرىت). لوىز روپۇشى دەرھىندا و خستىيە سەر شانى نانا و گوتى: (خاتۇون ئارايىشگەر هاتووه و چاوهرۇانە)، بەلام نانا لە ژۇورى خەوتىنەكەى نەچۈوه دەرھوھو بانگى ئارايىشگەرەكەى كرد، كە لەودىوی دەرگاکە و بۇو: (فرانسوا وەرە ژۇورەوە!) كورىيىك، كە لە ھەرەتى لاوېتىدا بۇو و پۇشاكيكى پۇشتهى لە بەربۇو هاتە ژۇورەوە و لە بەرامبەر نانا و پۇورى رېزى نواند. نانا لە سەر كورسى دانىشت و روپۇشەكەى خۆى خستە سەر كۆلى. فرانسوا خۆى سەرقالى چاكردن و رازاندىنە وە كرد، فرانسوا لە كاتىكدا، كە پرچە زېرىن و جوانەكەى ناناى رېكىدە خست گوتى: (خاتۇون رۇزىنامە ئە مەرۆ بەيانىت خويىندۇتە وە! رۇزىنامە فىڭارق و تارىكى چاکى لە سەرتان نۇو سىبىوو!) لەھەمان كاتدا فرانسوا رۇزىنامەكەى لە گىرفانى دەرھىندا. مادام لىرا رۇزىنامەكەى لە دەست فرانسوا وەرگرت و چاويلكەى خستە سەر لۇوتى و لە پەنجەرەكە نزىك كەوتە وە بەدەنگى بەرزە وە كەوتە خويىندۇنە وەي و تارەكە. بە راستى و تارىكى چاک و سەرنجراكىش بۇو... فۇشىرى دواى گەرپانە وە لە تىاترۇخانە ئە و تارە نۇو سىبىوو. ئە و تارەكەى بە شىوازىكى لىزانانە نۇو سىبىوو. و تارەكە دوو سەتۇونى رۇزىنامەكەى داگىر كردى بۇو. فۇشىرى لە رۇوى ھونە رىيە وە

رەخنەى لە نانا گرتبوو، بەلام لەرۇوی ژن بۇون و جوانىيەوە ستايىشى كردىبوو! فرانسوا گوتى: (بەراستى وتارىكى چاک بۇو). نانا بەوپەرى وردىيەوە گويى لە وتارەكە گرت و گوتى ئەو گرنگى بەوە نادات، كە رەخنەگران لەرۇوی دەنگ و نواندەوە رەخنەى لىيىدەگىن و فۆشىرى ھەرچۈنىك بىت چاکى نۇرسىيە. فرانسوا كارى خۆى تەواوكىد و كەلوپەلەكانى ئارايىشى كۆكىرىدەوە و لەبارىكدا كە بەرامبەر نانا خۆى چەماندبووە گوتى: (من چاۋ بەرۇنىمىنەكانى ئىوارەشدا دەخشىيەن... ئايا وەك هەميشە كاتىزمىر پىنج بىيمەوە خزمەتتىان؟!) نانا ھاوارىكىد: (ھەلبەت... ھەلبەت پىيوىستە بىيى... بىرەت نەچىت كە لەگەل خۆتدا ھەندىيک بۆيە و شىرىينى بەھىيەت) كاتىك ئەو دوو ژنە بەتەنیا مانەوە ئەوھىان بىرکەوتەوە، كە يەكترييان ماچ نەكردووە و لەم رۇوهەوە ھەر يەكىكىيانى دەستى خىستە ملى ئەوھىترييان و لەراسىتىدا وتارەكەي رۇنىمىنە فىڭارق بىزۈيەنەر ئەم خۆشەويسىتى و موحەببەتە لەناكاواھ بۇو! بەرلەوەي نانا وتارەكە بخويىنېتەوە، پەى بە سەركەوتتۇويى و بايەخى خۆى نەبرىدبوو و لەبەر خۆى گوتى بىگومان ئەو رۇزە دەبىتە ناخۆشتىرىن رۇزەكانى ژيانى رۇزمىنۇن.

مادام ليرا گوتى لەبەرئەوەي شانق كارىكەريي لەسەر دەرەونى دەبىت، بۆيە ئەو شانقىيەي نەبىنېوە... نانا بە وردىكارييەوە باسى شانقكەي ئەو شەوەي بۆ كرد و چەند شتىكى لەبارەي سەركەوتتۇويى و زالبۇونى خۆى پىگوت! ... ئىنجا بەپىكەنېنەوە ئەوھى پرسى كە خەلک ھەر ئەوھندە بىزانن خوداوندەكەيان ژنىكى سەرجادەيە و تا ماوھىيەك لەمەوبەر لە

شەقامەكاندا سەرنجى پىاوانى بۇ خۆى كىش كردووه و فريوى داون دەبى چى بلېن! بەلام مادام لىرا بىرى ھىناوهىك و گوتى پيوىست ناكات خەلک شتىكى ئاوا بىزانن. رابردووى باش ياخراپ كۆتايى هاتووه و ھىچ حىكمەتىش له وەدانىيە بىرخۆمانى بەھىنەنەوە و بەدوايدا بچىن. لەناكاو لەبارىكدا، كە لەچاوانىدا تىشكى كونجكۈلى دەدرەوشایه وە له ناناي پرسى: (باوکى مندالەكە كىيە؟!) نانا، كە حەپەسابوو بۇ ساتىك دوودل بۇو پاشان گوتى: (باوکى مندالەكە پىاويكى چاكە) مادام لىرا ھاوارىيكرد: (كە واتە مندالەكە شايىتەسى گشت جۆرە چاودىرى و بەخىوكردىكە). نانا وا وەلامىدايە وە، كە بەراستى شياوى چاودىرى و ئاگالىبۇونە و ئەو بۇ دەستە بەركىدىنى خۆشىبەختى و ئاسوودەيى مندالەكە ھىچ درىيغىيەك ناكات، لەم رووه و بەرnamەيىھە، كە مندالەكە بەو بىپىرىت و مانگانە سەد فرانكىش بىدات. ھەر كە مادام لىرا رىستەسى سەد فرانكى بىست فرمىسىكى خۆشەويىتى و بەزەيى بەچاوانىدا ھاتنە خوارەوە و بۇ جارى دووهەم ناناي ماچىكىد.

نانا كە وته بىركرىنە وە له مندالەكەي، پارەكان و بەلېنى كاتژمىر سىيى دواى نىوەرۇى كە وته وەياد، رۆخساري گۆرا و بەھىواشى لەزىر لىوانە وە گوتى: (ئەمەش دەردىكە، من پيوىستە كاتژمىر سىيى بىرۇم) مادام لىرا ويىتى له نانا بېرسىت، كە دەيەوى بۇ كوى بىروات، بەلام ھەر كە لە رۆخساري وردىبۇوه ئىدى لە ھەموو شتىك تىكەيىشت و بىدەنگ بۇو. لەم ساتەدا لوىز ھاتەزۇورەوە و گوتى نانى بەيانى ئامادەيە. ئەم دوو ژنە چۈونە ژۇورى نانخواردن و بىنیان، كە پىرەزنىك پىش ئەوان ھاتۇتە

ناو ژۇورەكە و جىيى ئەوانى گرتۇوه. نانا لە بىينىنى ئەم مىوانە ناوهختە سەرى سورىنەما، بەلام لىيى پرسى بوقچى راستەو خۇ نەچقۇتە ژۇورى خەوتىنەكەي ئەو؟ ژنه پىرەكە گوتى: (بە دەنگە دەنگەي بىستم زانىم تۆ مىوانات ھەيە). ئەم پىرەزىنە مادام مالۇرای ناو بۇو. روخسارى زۆر رازاوه بۇو. نانا خوى بەو ژنه گرتبوو و ھەندىيەك كات لەگەلىيدا دەچۈوه پىاسەكردن.

مادام مالۇرا ھەر كە مادام ليراي بىنى كەمىيەك نىيگەران بۇو، بەلام دواتر، كە زانى ئەو پۇورى نانايە روخسارى گەشايەوە. نانا پەلامارى قاپەكەي خۆيدا، كە پېرىبو لە تەماتەي تازە و مادام لىرا چەند ويسىتى ئەوھى تىيىگە يەنېت، كە تەماتە زۇو ھەرس ناكريت، بەلام ھونەرمەندە نويكە ئەو ئامۇزگارىيەي لەگۈى نەگرت و قەناعەتى بە پۇورى ھىننا، كە گەدەي ئەو چەرمى پىيلاۋىش ھەرس دەكتات. ھەرچەندە دەستى لەو قاپە نەدا، كە شتە سوورەوەكراوهەكانى لەسەر بۇو، نانا بە سەرسورماۋىيەوە سەيرى كلاوهەكەي مادام مالۇرای كرد و گوتى: (ئەمە ھەر ئەو كلاوه تازەكەي، كە بۇتم كېرىبۇو؟!) مادام مالۇرا وەلامىدىا يەوە: (بەلى... من كلاوهەكەم جوانتر و چاكتىر كردۇوه) نانا گوتى: (ئاھ... من خەرىك بۇو كلاوهەكەي تۆ نەناسىمەوە). مادام مالۇرا سەليقەيەكى تايىبەتى بۇ كلاوهەكان هەبۇو. ئەو كلاوهەي حەز لېبۇو، كە رەنگەكانى قەشەنگ و كراوه بن، لانىكەم پەرىيکى لەسەر بىيت، كە درېزىيەكەي بگات بە نىو مەتر. نانا كلاۋىيکى نويى بۇ كېرىبۇو تاوهكۇ لەكاتى پىاسەكردن لەگەلىيدا تۇوشى شەرمەزارى نەيەت كاتىيەك بىنى كلاوهەكە تۇوشى گۆران و شىۋاندىن بۇتەوە تۈورپەبۇو و ھاوارىيىكىد: تۇو بى و خودا ئەم

كلاوه لابه. مادام مالوار بە هيمنىيەوە وەلامى دايەوە: زور سوپاس بۇ تۆ... بىزازم ناکات دەتوانم نان بخۇم و كلاوهكەشم لەسەر بىت. لويز مريشكىكى ساردى لەبەردەم خانمەكەى دانا، بەلام نانا بەدەستەكانى پالى بە قاپەكە نا و بە چەند ھەلقۇمىكى كەم كۆتايى بە نانخواردنەكەى هيىنا. دواى ئەوە ھەرسىكىان بە قسەكردن لەگەل يەكدا سەرقالبۇون، لەكاتى قسەكردنە پەردەي شەرم لهنىوان پۇورى و مادام مالۋرا ھەلگىرا و ئەو دوو ژنە زانيان كە لە زۇرىك لە بۆچۈون و ھەست و سۆزەكان لەگەل يەكدا ھاوبەشىن. ھۆگرى و يەكبۇون لهنىوان ئەم دوانەدا ھاتەئاراوه، لەكاتىكدا كە نانا گويى لىدەگىرن و جەگەرەي دەكىشا لويز ويستى بە ھەمان ئەو شىوهيەي، كە متمانەي نانا و مادام مالۋrai بەدەستەھىناوه متمانەي پورى بەدەست بەھىنېت. بۇيە باسى بەسەرھاتى خۆى كرد و گوتى كە ئەو لە سەردەمى مندالى خۆيدا تۇوشى كويىرەوەرى و بەدبەختى بۇوه، لە گەنجىدا بىئۇمىدى و ناسۇرى زۇرى بىنیوھ و لەلائى يەكىك لە پزىشكانى ددان سەرقالى كاركردن بۇوه و پاشان خزمەتى زۇرىك لە ژنانى ناسراوى لەئەستۆ گرتۇوه. لويز بە دەنگى ژنى، كە خۆى بە چاك دادەنېت و متمانەي بە خۆى ھەيە قسەي دەكىد، ئەو گوتى كە خۆى لە تەواوى كارەكانى ئەو ژنە ناسراوانە ھەلّدەقورتاند و چەند رېنۋىينىيەكى پىويستى پىيان دەدا، كە چەند بەلایەكى زۇريان بەسەردا دەھات. بۇ نموونە گوتى پۇزىك خاتتوو بلانش لەگەل خۆشەويستەكەى خۆى لەناوجىيگا بۇ لەپر مىرددەكەى ھاتەوە. لىرەدا لويز بىيىدەنگ بۇو ھەروھك چۈن شەھەزەزەد لەكاتى شىاودا بىيىدەنگ دەبۇو.

مادام لира، كە بىئەندازە حەزى كونجكۇلى بزوابۇو پرسى: (باشە دواي ئەوه چى رۇويدا؟) لوىز بە ئارامى وەلاميدا يەوه: (دەزانى چى بۇو؟! من خۆم لەبەرامبەر مىردىكەى خستە سەر زھۇى و وام نىشاندا، كە لەھۆش خۆم چۈرم، مىردىكەى چۈوه چىشتىخانە تا جامە ئاوىيک بەيىنت و من بەھۆش بىيىتەوه، لەم بىنەوبەردەيەدا خۆشەۋىستەكەى بلانش توانى هەلبىت).

نانا پىكەنى و لەكاتىكىدا كە بەھىۋاشى دووكەلى جگەرەكەى لە دەمى دەھىنایە دەرەوه گوتى: (پۇورى گىان، بىنەت، كە لوىز چ گەوهەرىكى گرانبەھايە!) ئىدى بەپەرى تامەزروپى و كونجكۇلىيەوه خۆى سەرقالى بىستى قسەكانى خزمەتكار و ھاوهەلەكەى خۆى كرد. دواي ئەوه كە زانى پۇورەكەى يارى بە چەقۆكان دەكا و لەناكاو ھاوارىكىرد: (نا پۇرى گىان... يارى بەم چەقۆيانە مەكە، بىبە ساقە يارىكىرن بە چەقۇ بەختىكى خراب دەھىنەت). پاشان جگەرەكەى كۈزاندەوه، باۋىشىكىكىدا و بە بىتاقەتىيەوه گوتى: (كاتىزمىر بۇوه بە دوو، پىيوىستە من بىرۇقۇم... ئاه خوايە چەند ناخۆشە!) ئەو دوو ژنه چەند نىگايەكى و اتاداريان گرتە يەك و ئاهيان ھەلکىشا و پۇرى گوتى: (تا تو دەگەرېيىتەوه ئىمە خەرىكى يارى كۆنكان دەبىن). نانا جگەرەيەكى دىكەى داگىرساند و بە مادام مالۇرائى گوت كە دەيەۋىت بەر لە رۇيىشتىنى نامەيەك بنووسىت و لەبەرئەوهى حەزى لە داراشتنى خۆى نىيە وا چاكە ئەو نامەكەى بۇ بنووسىت. چۈر كاغەز و قەلەمى بۇ مادام مالۇرا ھىئنا. ئەو دەيويست نامەيەك بۇ داجىنېيە بنووسىت. مادام مالۇرا بەم دوو وشەيە دەستى بە نامەكە كرد: (هاورىي خۆشەۋىستىم) لە نامەكەدا نووسى، كە رۇژىكى دىكە لە

هاتنىت بۇ ئىرە خۆت بگەرە. لەو رۆزەدا نابىت ھىچ كەسىك بۇ بىنىنى ئەو بىت، مادام مالۇرا گوتى: (وابزانم كە پىويسىتە نامەكە بە دەستەوازەسى(ھەزار ماچ) بە كۆتا بەھىم). چاوەكانى مادام لىرا درەوشانەوە و بە ئاماژە رازى بۇو . ئەو لەبىنەرەتدا حەزى بە گشت جۆرە شەيدايى و عىشقا بازىيەك دەھات... لەم رۇوهە گوتى: (وا چاكە بنووسى: ھەزار ماچ لە چاوە دلەرفىنەكانت!) نانا گوتى: (بەلى ... لە چاوە دلەرفىنەكانت! ئەم رېستەيە زۆر شىرىن و دلگىرە).

لەو كاتەدا زەنگى دەرگائى دەرەوە لىدرا. لوىز هات و گوتى كە يەكىك لە كارمەندانى تىاترۆخانە لەبەر دەرگايىه... نانا چۈوه بەردىم دەرگا و كارتىكى لە كارمەندەكەى تىاترۆخانە وەرگرت... ئەو كارتە ھى بۇردىنىڭ بۇو! لەم كارتەدا ئەوە نۇوسرابۇو كە وادەي دەسپىكىرىنى تىاترۆخانە چ كاتژمىرىيەكە و داواي لەو كردىبوو درەنگ نەكەۋىت. نانا چەند پرسىيارىكى لە كارمەندەكە كرد، ئەو وەلاميدايىوە، كە بۇردىنىڭ زۆر خۆشحال و شادمانە... تەواوى بلىتەكانى تىاترۆخانە تا ھەفتەي داھاتتوو دەفرۇشىرىن، كارمەندەكە دىسان گوتى: (لەمۇ بەيانىيەوە سەدان پىاوا هاتۇونەتە تىاترۆخانە و ناونىشانى ئىوهىان لىيمان ويسىتۈوە) كاتىك كارمەندەكە رۇيىشت نانا رووى لە ئامادەبوان كرد و گوتى: (من پىويسىتە كاتژمىرى سى بىرۇم و زىاتر لە كاتژمىرىيەك دواناکەوەم، ئەگەر ئەو مىوانانەي ھاتن بلىن چاوەرۇانى من بن تا دىيمەوە).

ھەمدىسان لەم كاتەدا دەنگى زەنگى دەرگائى دەرەوە بەرزمۇوه. ئاشكرا بۇو كە يەكىك لە خاوهن قەرزەكان ھاتۇوه.

نانا فەرمانى كرد، كە ئەو بېنه يەكىك لە ژۇورە دۇورەكان بە جۇرىيەك كە ئەگەر بىھۇيىت بىتوانىت تا ئىوارەش دابىت چاوهەروان بىت، لەو كاتەدا بۇ جارى دووهەم باويشىكىدا و گوتى: (وابزانم پىيوىستە ئىستا بىرۇم)، بەلام لەگەل ئەمەدا لە شوينى خۆى نەبزوا و چاودىرى پۇورى و مادام مالۇرای كرد كە خەريكى يارى كونكان بۇون تا ئەوهى، كە زەنگى كاتژمۇر سى لىدرا. نانا هەر كە دەنگى كاتژمۇرەكەي بەرگۈئى كەوت ھاوارىكىد: (ئاه خوايە... درەنگ داھات). مادام مالۇرا گوتى: (ئازىزەكەم... پىيوىستە ھەر ئىستا بىرۇيت) پۇورى گوتى: (زوو بە بىرۇ و بگەرىيە تا من بىتوانم بە شەمەندەفەری كاتژمۇر پىنج بىرۇم) نانا گوتى: (ھەولىدەم پىش كاتژمۇر چوار لىرە بىم) و بەيارمەتى لويز خۆى سەرقالى پۇشىنى جله كانى كرد. ئەو ئىتىر ھىننە گرنگى بە سەر و سىما و رۇخساري نەدەدا، ھەر كە ويسىتى بىروات دەنگى زەنگەكە هات و ئەمچارە بەرگەرىيەك زەنگەكەي لىدابۇ. نانا ئاهىكى ھەلكىشا و گوتى: (بەراستى ئەم خەلکە لىمناگەرین ئاسوودە بىم). پاشان بۇ ئەوهى خۆى لە ۋاھىزلىرى خاوهەن قەرزەكان بە دوور بگەرىت چووه چىشتىخانە و دواتر لە قادرمەكانى خزمەتكارەكان سەرگەوت و لە دەرگاكە چووه دەرەوە. مادام مالۇرا لە دواوه سەيرى ناناي دەكرد. گوتى: (بۇ ئەوهى ڦنان لە تاوانەكانيان بېھەخشىرىن پىيوىستە بىنە دايىك). ئەو دوو ڦنە سەرقالى يارىيەكەي خۆيان بۇون بەبى ئەوهى نوقەيان لىيە بىت، بەلام دواى چەند خولەكىك دىسان دەنگى زەنگەكە بەرزا بووهە، لويز رووى لە دوو ڦنەكە كرد و گوتى: (ئەگەر بارودۇخەكە وا بىروات من پىيوىستىم بەو ژۇورە دەبىت تا

ميوانەكانى تىئاخنم، وا باشە ئىيۇھ خۆتان بۇ چۆلکردنى ئەم ژورە ئامادە بىكەن).

دۇو ژنهكە چۈونە چىشتىخانە، لەنىيۇ قاپ و مەنجەلەكان بەردەوامىيان بە يارىيەكەى خۆياندا، كە لوىز گەپايەوە پورىلىپرسى كە ميوانى تازە كى بۇوه؟ لوىز گوتى: (مندىلىكى پازدە سالان" كە بۇنى شىرى لە دەم دىت! من مەبەستم بۇو لە مالەكە راوى بىنیم، بەلام كە رۇخسارە گەش و چاوه قەشەنگەكانى و چەپكە گولىكى گەورە و رەنگاورەنگم لە دەستى بىنى بەزهىي بەدلەدا هات و بە گونجاوى مامەلەم لەگەلەيدا كرد، ئەو ماندالە وا باشتر بۇو، كە بچۇوبايە بۇ قوتابخانە يان لە ئامىزى دايىكىدا بوايە!) پورى گوتى: (باشە بلى بىزانم چىت لەگەلەيدا كرد؟) لوىز گوتى: (ئەوم لە ژورە چۈوكەكەى دواوه دانىشىۋان... لەو ژورەدا جە لە كورسىيەكى بچۈوك و باولىكى تەختەي گەورە شتىكى دىكەي لىنييە) دىسان دەنگى زەنگەكە بەرزبۇويەوە. لوىز ھاوارىيىكەد : (ئاي خوايە... ئەوانە لىناگەرین ئارام و ئاسوودە بىم) لوىز رۇيىشت و پاش ساتىك گەپايەوە و لە وەلامى نىگا پرسىيارئامىزەكەى مادام مالۇرادا گوتى: (جە لە چەپكە گولىك شتىكى دىكە نىيە) دواى ئەوه ھەمدىسان چەندىن جار زەنگەكە لىدرى!!!

كاتژمىر بۇوە چوار و نىو و نانا نەھاتەوە.. لوىز لە درەنگ كەوتى خاتۇونەكەى خۆى نىگەران بۇو و سەرى سورما.. چونكە خاتۇونەكەى واراھاتبۇو، كە لەلاي ئەو جۆرە عاشق و كريارانەي خۆى زور نەمىننەتەوە و زۇو بەرىيىان بىكەت. مادام لىرا بە لوىزى گوت: (كچەكەم تو پىيىستە بىزانى، كە ژيان پەلە

رەنج و مەينەتىيە و ژن لە هەلسوكەوت و كردهوهى خۆيدا ئەو ئەنجامە و دەست ناخات كە دەيخوازى... لەم رۇوهە جىگە لە چاوهەروانى چارەيەكى دىكە نىيە) زەنگ لىدرا... لويز چوو، بەلام لەم جارەياندا زۆرى پىچۇو، كاتىك گەرایەوە رۇخسارى لە خۆشحالىان دەدرەوشايەوە، ئەو كاتىك گەيشت گوتى: (ئا يَا دەزانى میوانى تازە كى بۇو؟ ئەو سەتىنەرى جوولەكە بۇو... من ئەوم چەندىن جار لە مالى مادام بلانش بىنىوھ... من ئەوم لە ھۆلەكە دانىشاندووھ...) لويز قسەكانى خۆى تەواو نەكربىبو كە دەنگى زەنگ بەرزبۇويەوە، ئەو يەكسەر بەرھو دەرگاكە چوو و دواى ساتىك لە بارىكدا كە دەموچاوى سورەلگەرابۇو بۇو گەرایەوە و گوتى: (ئەو قولەرەش بۇو)... من پىمگوت كە خاتۇونم چۆتە دەرھوھ، بەلام پىداگرى كرد كە بىتە ژۇورھوھ.. تو دەزانىت ئەو لە كۈى دانىشت؟! ئىمە ھەرگىز بە تەما نەبۇوين ئەو بەر لە ئىوارە بىت. مادام لىرا بەرقەوە گوتى: (بىگومان لە ژۇورى خەوتى نانا دانىشت؟!) لويز گوتى: (دروستە... من نەمتوانى رېگرى لىيکەم، بەلام بىگومان شتىك بۇوە، كە خانم وا درەنگ كەوت).

چارەگىك تىپەرى و دووبارە نانا نەگەرایەوە.. ئاي خوايە! چى بۇوە وا درەنگ كەوت؟ لەناكاو دەنگى خشەخشى پۇشاڭ و دەنگى پىيەك لە قادرمەى خزمەتكارەكانەوە هات.

نانا گەرابۇوه. ئەو سى ژنه بەر لەوەى نانا بىيىن دەنگى هەناسەدانى ئەويان بىست. نانا بە پىچى ئالۋىزكاو و دەموچاوى سورەلگەراوهە هاتە ژۇورھوھ، نانا ئەو ئەزىيەتەى نەدابۇوە بەر خۆى لچكى پۇشاكەكەى خۆى لەو كاتەى، كە لە قادرمەكان

سەردىكە وىت ھەلبات، لە بەرئە وە داۋىنى پۆشاکە كەي قوراوى بۇو. مادام لىرا ھاوارىكىرد: (تۆ دەزانىت چەند میوان چاوهرىتىن؟) لوىز گوتى: (خاتۇون بە راستى زۆر دواكە و تىت)، بەلام نانا زۆر بىتاقەت بۇو و ھاوارىكىرد: (شىاۋ نىيە بە و جۆرە سەرزەنلىقەت و سەركۈنەي بىكەن!) بەلام لوىز پەنجەي خستە سەر لىيۇي و گوتى: (خاتۇون دەخىلە چەند میوانىك لە ژۇورە كەي ئەودىيون!).

نانا بە ھېمىننېيە وە گوتى: (لە گەرانە وەدا بە پى ھاتمە وە گالىسکە يەكم دەستتە كەوت). پورى لىيپرسى: (دەى باشە. پارەي پىوپەستت ھيناۋە؟!) نانا وەلامىدaiيە وە: (ئەمە چ پرسىيارىكە؟!)

لە سەر كورسىيەك دانىشت و چوار دراوى كاغەزىي سەد فرەنگى لە جانتاكەي دەرھىندا. وادەي جوولەي شەمەندەفەر تىپەرپىبوو. نانا ئامۇزگارى پۇورى كەدە، كە سبەي بەيانى گەشت بۇ (رامۇجىيە) بکات. لوىز بۇ جارى دووھم گوتى (خاتۇون... مالەكە پىر لە مىوانە و ھەموو يان بە وپەرى بىئۆقرەيىھە وە چاوهرىانى ئىوھن). نانا بە تورەيىھە وە: (دەبا بىرۇن و كاتىكى دىكە بىنە وە تا من بىتۇانم پىشوازىيان لىيېكەم). مادام لىرا دەستى درىڭىز تا پارە كاغە كان لە نانا وەربىرىت، بەلام نانا گوتى: (نا پورى گىان ناكىرىت پارە كان ھەموو بىدەمە تۆ، سىيىسىد و پەنجا فرەنگ بۇ بە خىوکەرەكە، پەنجا فرەنگىش بۇ من دەمەننەتە وە. دەى ئەم سىيىسىد فرەنگىيە وەرگەرە با من سەد فرەنگە كەي دى ورد بکەمە وە). سەد فرەنگىيە كەي دايە لوىز. لوىز پارە كەي وەرگەرت و چووھ ژۇورە كەي خۆى و پاش كەمىك چىنگە و ردەيە كى لە دەست بۇو گەرایىھە وە. نانا پەنجا فرەنگى وردەي بە پۇورىدا و پەنجا كەي دىكەي بۇ خۆى ھەلگەرت. مادام لىرا پارەكانى خستە

جزدانەكەي و مالئاوايى كرد و رۆيىشت تا مندالەكە بۇ رۆژى دواتر بېھىنېت. نانا ئاهىكى هەلکىشا و وەك ئەوه بۇو كە بارىكى قورس لەسەر شانى ھەلەگرن. پاشان رۇوى لە لوىزى ھاودەمى كرد و گوتى: (وتت چەند میوان لىرەن؟!) لوىز گوتى: (بەلى خاتون... لىرە جىڭە لە خاوهن قەرزەكان سى میوان ھەن). ناوى میوانەكانى ژمارد و سەرهەتا ناوى ستىنەرى جوولەكەي دەولەمەندى بىر، بەلام ھەركە نانا ناوى ستىنەرى بىست گوتى: (ئەم پياوه وادەزانىت لەبەرئەوهى دويىشەو چەپكە گولىكى پىيدام ئاوا منهتم بەسەردا بىكەت). نانا ماوهەيەك بىدەنگ بۇو پاشان دووبارە گوتى: (من ئەمرۇ بە دەست پياوانەوه زۆر نارەھەتى و ناخۆشىم بىنيوھ و ئىتر نامەۋىت ھىچ يەكىكىيان بىيىنم. بىرۇ و ئەمەيان پىيەلى)، بەلام لوىز لە شوينى خۆى نەبزوا و بە خەمبارييەوه گوتى: (خاتون بىرېكەوه، لانىكەم بەرېز ستىنەر پەسەند بىكە... شىاوا نىيە ئەو لەمالەوه بىكەيتە دەرەوه). دواتر لوىز باسى قولەرەشى كرد: (ئەو لە ژورى خەوتىن چاوهرىيە). نانا لە تۈرەييان پىيى بە عەرزەكەدا كىشا و وتى با چاوهرىيش بى ئامادە نىيە بىيىنېت و ئىوارە ئامادەيە پىشوازى لىبىكەت، پاشان خرۇشا و گوتى: (ھەمووييان لەمال بىكە دەرەوه و لىيگەرى.... كەمېك لەگەل مادام مالۇرا كۆنكان بىكەم).

قسەكانى نانا تەواو نەببۇو، كە دەنگى زەنگەكە بۇ دووهەجار بەرزا بۇوه. نانا فەرمانى بە كارگۇزارەكانى خۆى كرد، كە دەرگا نەكەنهوه... بەلام لوىز گوئى بە فەرمانى ئەو نەدا و بەرەو دەرگاكە چوو و پاش ماوهەيەك گەرایەوه و دوو كارتى لە دەست بۇو و بە تۆنۈكى جىددىيانە گوتى: (من ئەم دوو بەرېزەم

بۇ ھۆلە گەورەكە رېنۋىيى كردووه و پىمگۇتون، كە ھەر ئىستا خاتۇون دى بۇ لاتان). نانا بە دوو چاوى سوورەوە، كە پېيشكى شەرانگىزىيان لىدەبارى تىي راما... بەلام ھەر كە لەسەر كارتەكە ناوى ماركى دوشوار و كۆنت ... دوبىفىلى خويندەوە، يەكسەر ئاگرى قىن و توورەيىه كەي دامركا يەوه، پرسى : (تۇ ئەم دوو پىاوه دەناسىت؟) لويز وەلامى دايەوه: (من ماركى دەناسىم). نانا بىرىكى كردهوھ و بېياريدا، كە لانىكەم بچىتە دىدەنى ئەو دوو كەسە خانەدانە.

پاشان چوونە ژوورەكەي خۆى و حەيفى لەوە دەھات، كە بۇچى لە دانىشتىن لە چىشتىخانە و قىسە كىردىن لەگەل ھاۋەلەكانى خۆى بىبەش بۇوە. نانا جله كانى خۆى داكەند، روپوشىكى تەنكى خستە سەر شانى و بەلام جوينى بە ھەرچى پىاوه دەدا، چ خانەدانەكان و چ ناخانەدان. لويز زانى كە خاتۇونەكەي زۆر تورەيە، داوايى لېكىد، كە بەزەيى بەخويىدا بىتەوه و كەمىك ھىور بىتەوه. نانا بە قسەي لوىزى كرد، خۆى ھىور كردهوھ و سەرى بەرزكىردهوھ و وەكىو شازادەيەك كەوتەرى، بەلام ھىشتى نەگەيشتىبووه بەر دەرگاكە لويز وەستاندى و گوتى: (نەخىر خاتۇون پىويسىتە لە ژوورەوە بىننەتەوه و ئەو دوو پىاوه بىنە دىدەنى ئەو، ئەمەيە رېورەسىمى دىدەنى لەگەل كەسانى گەورە!) دوو پىاوهكە هاتنه ژوورەوە و سەرى خۆيان بەۋەپەرى رېزەوە چەماندەوە. نانا بە دەست كورتە ئامازەيەكى كرد، دوو پىاوهكە دانىشتىن. ژوورەكە بە كەلوپەلى گرانبەها و چەند پەرددەيەكى ئاوريشمى رازابۇوەوە و بۇنىكى خۆشى لىدەھات و ئەو ژوورە بە يەكىك لە چاكتىن و رېكۈپېكتىن ژوورەكانى مالەكە ھەڙمار

دەكرا. ئەو پۇشاکە تەنكە و لەش و لارە پىر و جەستە ناسكەكەي ناناي بە تەواوى دەردەخست وھەروھا پىرچە پەخسانە زىرىن و چىن چىنەكەي وھەكۈنىشانەيەكى حوسن و جەمالى ئەو بۇو. كۆنت مۇفات بەۋپەرپى رېزەوە گوتى: (بىڭومان لەوهى، كە بۇوينەتە مايەي نارەھەتى و مەينەتى بۇ خاتۇونى مىھەرەبان دەمانبەخشتىت... بەلام ئىمە بۇ كارىكى خىرخوازى هاتۇوينەتە ئىرىھ... من و ئەم بەرىزە ئەندامى يەكىك لەو كۆمەلە خىرخوازىيانەي ئەو ناوچەيەين، كە ھەولەددەن دەستى يارمەتى بۇ لىقەوماوان درېز بکەين).

ماركى دوشوار لە درېزە قىسەكانى كۆنەدا گوتى: (كاتىك ئىمە زانيمان، كە ئەستىرەيەكى درەوشادەي و الەم مالەدا دەزىت يەكسەر هاتىنە ئىرە تا لە كۆمەك و ھاوكارى ماددى و مەعنەوى ئىوھ بۇ بەرژەوەندى ھەزاران سوودمەند بىن). نانا گوتى: (ئىوھ زۆر بەخىر بىن بۇ ئىرە تەشريفتان ھىنناوه و من ئامادەم بۇ ھەر كۆمەك و يارمەتىيەك، كە ئىوھ بەرمۇون). لەو كاتەدا دىسان دەنگى زەنگى دەرگائى مالەت، نانا گوتى: (ئاي خوايە!... ھەمدىسان مىوانى نوى. ئەم پىاوانە بۇچى وازم لىناھىنن و لىناگەرەنن پشۇويەك بىدەم؟!). ماركى گوتى: (خاتۇون خۆزگە دەترانى لەم ناوچەيەدا چەند ھەزار ھەن؟! ئەو ناوچەيە دەولەمەندىرىن گەرەكى شارەكەيە، بەلام سى ھەزار بىنەوابى تىدايە. سەدان ڙن و مندال لە بىرسان و نەخۆشىيان لەگەل مەرگدا لە دەستە و يەخەدان). نانا، خەفتەتى خوارد، بە دەنگىكى خەفەتبارانە لەزىر لىوانەوە گوتى: (ئاي خوايە... بەزەبىيت پىياندا بىتەوە). نانا كە وھەكۈزۈر بەرچە ئەن زۇو دەكەوتە ژىر

كارىگەرى و هەستى بەزەيى دەبزوا، يەكىنەر چاوه فريوه دەرەكانى پىرىبوو لە فرمىسىك و ئەوهى بىرچۇو، كە لە خۆبایيپۇون و سەنگىنى دەنۋىيىت. بەرھو پىشەوھ چەمايەوە تا چاكتىر گويى لە قىسە كانيان بىيت. لەم كاتەدا رۇوپۇشەكەى شۇرۇبۇوه و شانە جوان و ملە ناسك و مەمكە قووت و دەرپەرىيەكانى دەركەوتى.

ئەو دوو پىاوه نانايىان بە نىوھ رۇوتى هەروھكۈ ئەوهى، كە لە تىاترخانە بىنېبۈيان بىنى، ماركى هەناسەسى سوار بۇو و كۆنت دەستىكى بەسەر نىچەوانە گەرمەكەى خۆيدا هيىنا. نانا گوتى: (چەند شىتىكى چاكە، كە كەسىك دەولەمەند بىيت و پارەكانى خۆى بەم شىۋەيە لە كاروبارە خىرخوازىيەكان خەرج بکات، بەلام لە هەمانكاتدا پىۋىستە ھەر كەسىك بەپىيى تواناي خۆى هەنگاو هەلھىنەت، گومانتان نەبىيت، كە ئەگەر من بىزانىبۈايمى...) و خەريك بۇو قىسەكانى تەواو بکات و تۇوشى ھەلەيەكى گەورە بىيت، بەلام بەر لەوهى قىسەكانى تەواو بکات كەمىك دوودىل بۇو، چونكە ئەو بىرى چوو، كە پەنجا فرەنگەكەى لەكۈ داناوه؟

دواجار بىرى كەوتەوە، كە پارەكەى لە چەكمەجەى مىزەكە داناوه... يەكىنەر دەرىيەتىنا... هە مدیسان لەو كاتەشدا دەنگى زەنگەكە بەرزبۇوه و دوو پىاوه كە هەستانەوە. نانا لەكاتىكىدا كە پەنجا فرەنگەكەى لەناو دەست بۇو و دەستى درىڭ دەكرد گوتى: (زۆر دلخۇشم، كە دەبىنەم دوو كەسى بەرىزى خىرخوازى وەك ئىيۇھ ھىزىدە ئەزىيەت دەكىيشن بۇ لىقەوماوان!). دواتر زەردەخەنەيەكى شىرىنى كىرىد، كە ددانە مروارى ئاساكانى

دەرخست. كۆنت مۇفات لە ھاوريكەي خۇي چاپوكتر بۇو دەستى درىزكىرىد و پارەكەي لە دەستى نانا وەرگرت، بەلام دە فرەنكىيەك لەنىو دەستى نانادا مايەوە و ناچار بۇو بۇ ھەلگىرنى ئەم دە فرەنكىيە دەستى بەر پىستە نەرم و سېپىيەكەي نانا بکەۋىت. نانا لەكاتىكدا كە پىىدەكەنى گوتى: (من ئەمۇرۇ تەنیا دەتوانم بەو ئەندازە پارەيە يارمەتى ھەزاران بىدەم، بەلام ئۇمىيەدەوارم پاشان بىتوانم زىاتر يارمەتىيان بىدەم). ئەو دوو پياوه بەپىزە ئىتر بىانوييەكىان بۇ مانەوە نەبۇو و مالئاوايىان كرد و رۇيىشتىن. نانا تا بەر دەرگا بەرىيىكىرىدىن. لەكاتى رۇيىشتىدا نانا چاوىيىكى بە ھۆلى مىواندا گىرلا و كەسىيىكى لىينەبۇو، زۇر سەرى سورپما و لەخۇي پرسى، كە لوىز چى لەگەل مىوانەكان كردووه؟! تو بلىيى ئەوانى لە دۆلابەكان شاردېتىهەوھ؟! نانا لەبارىكدا كە خوا حافىزى لە دوو مىوانەكە دەكىرىد گوتى: (ئۇمىيەدەوارم كە دواجار سەردىنيتان بکەم). پاشان ٻووى گەش بۇوه و زەردەخەنەيەكى شىرىن كەوتە سەر لىيوانى. دوو پياوهكە نەيانزانى، كە ئايا نانا تەنیا بۇ ئەوان بىزە دەكەت يان ئەوهى بۇ ھەموو ئەندامانى دەستەي خىرخوازى ئاوا زەردەخەنە دەنوينىت! كۆنت مۇفات بۇ كۆتا جار بالاى خۇي وەكۈرەنۋاندىك چەماندەوە و كلاوهكەي خستە سەرى... ئەو چەند خولەكەي كەمەى، كە لە ژۇورى خۆگۈرۈنى نانا بەسەرىبرىدبوو ويىرپاى ئەوهى ئەزمۇون و تاقىكىرىدەوەيەكى زۇرى لەبارەي كۆمەلەوە ھەبۇو كارىگەرىيەكى قۇولى لەسەرى جىيەيىشت.

نانا گەرايىه وە ژۇورەكەي خۆى و بىنى كە لوىز چاوهروانى ئەوە. ئەو بە دەم پىدەكەنинەوە گوتى: (من قەللۇش^۱ بۇوم... ئەوان پەنجا فرانكەكەي منىشيان برد).

نانا سەرى لە خۆى سورپىمىباوو، كە چۈن لىيگەرا ئەو دوو كەسە وەها رووتى بىكەنەوە. لەكاتىكدا حەزى دەكرد ئەو ئەوان رووت بىاتەوە! نانا كە كارت و نامەكانى لەدەستى لوىزدا بىنى زىاتر وروژا. ئەو حەزىدەكرد نامەكان بخويىنەتتىنە، بەتايبەت نامە دلدارىيەكان.. بەلام ميوانان! .. ئەو هەرگىز ئامادە نەبۇو دىدەنلىيەكىيەكان بكت. نانا بە لوىزى گوت: (ميوانەكان چەند كەسن؟) لوىز گوتى: (بەشىوهيەكى تەواو نازانم ...) مالەكەيان پېرىكەردووھ.

نانا بەۋەپەرى پىدەگىرىيەوە ھاوارىيىكىردى: (دەى بىرۇ ھەموو يان لە مالەكە بىكەرە دەرەوە و لەپىش ھەموو يان قولەرەش بىكە دەرەوە). لوىز بزەيەكى دەكردو گوتى: (من دەمىيەكە ئەوم لەكۆل خۆم و تۆ كردىتەوە، ئەو دەيويىست پېتىان بلى، كە ئەو ناتوانىت ئەمشەو ئامادە بىت). نانا لە خۇشحالىيان لەپەكانى لىكخسانىن... قولەرەش ئەمشەو نايەت... ئەو ئازادىيەكى تەواوى دەبىت!! نانا بېرىارىدا، كە ئەو شەوە بە تەننەيى و زۇو بخەويىت، بۇيە بە لوىزى گوت: (من كاتىك لە تىاترخانە گەرامەوە زۇو دەخەوم و تۆ پىيويىستە تا سبەي نىوهرۇ من بەئاگا نەھىيىت!). پاشان بۇ ساتىك بىدەنگ بۇ ئىنجا درىزەي دايىه: (ئىستا تۆ پىيويىستە ھەموو يان لەم مالەن بىكەيتە دەرەوە... من رقىم لە ھەموو يان دەبىتەوە)، بەلام لوىز لە شوينى خۆيدا نەبزوا و گوتى:

^۱. بەرامبەر موڤليس بەكارهاتۇوھەو. كوردى.

(خاتۇون... بەریز ستىنەرىش بکەمە دەرەوە؟!) نانا گوتى: (بەلى... هەموويان بکە دەرەوە) لویز گوتى: (ستىنەر پىاۋىكى دەولەمەند و متمانەپىڭراوه و پەيوەندى دۆستايەتى لەگەل سەرۆكى تىاترۆخانەكان ھەيە و ئىيۇھ ئەگەر بتانەۋىت دەتوانن سوودى لىپەرگەن)، بەلام نانا بەپەرى پىداگرېيەوە گوتى: (زووبە لویزى ئازىزم... هەموويان بکەرە دەرەوە).

لویز ھەر كە بىنى نانا پىداگرېيەكى زۆر دەكتات بۇ جىبەجىّىركەنلى فرمانەكەى ئەو خىرا رۆيىشت، نانا خۆى خستە سەر كورسىيەك و چاوهروان بۇو تا ھەموو مىوانان رۆيىشت، پاشان ھەناسەيەكى ئاسوودەي ھەلمىزى و سوپاسى خواى كرد كە لەدەستى ئەوان دەرباز بۇو. دواى ئەوه نانا لە شوينى خۆى ھەستايەوە و چووه ھۆلى مىوانان و ژۇورى نانخواردن و كەسيكى نەبىنى، ژۇورەكانى دىكە گەرا و دەرگائى ژۇورەكانى كردهوە و داخستەوە تا ئەوهى، كە چووه ناو ژۇورە چكۈلەكەى دواوه و لەناكاو لە حەپەساوېيان دەمى بەش بۇوه، چونكە گەنجىكى دەرەپەرى شازىدە سالانى بىنى، كە لەسەر جانتايەك دانىشتۇوە و چەپكەگولىكى بەدەستەوهىيە. نانا ھاوارىيىكىد: (ئاي خوايە... ھەموويان نەرۇيىشتوون!) بەلام گەنجە شازىدە سالانەكە ھەركە ناناي بىنى راپەرى و دەمۇچاوى سورەلگەرا و وا دەردىكەوت، كە نازانىت بەو چەپكە گولەى كە لەدەستىيەتى چى بکات و چەپكە گولەكەى ئەم دەست ئەو دەست پىددەكەد....

نانا زەردىخەنەيەكى بۇ ئەو گەنجە پەريشان و پەشىيە كرد و گوتى: (ئاي ئازىزم ئەمە چىيە؟!) ھەر بەراست چ عەيىيەكى تىدايە نانايەك كە ئەو ھەموو عاشقەي ھەيە لەگەل مندالىكى شازىدە

سالانىش عىشقبازى بكت؟! نانا وەكى مىھر و بەزەيىھەك بە پت^۱ لە رۇخسارى گەنجەكەى دا و پرسى: (تۇ كىيىت و ناوەت چىيە؟!) گەنجەكە گوتى: (ناوم ژۆرۈز ھىجقۇن)ھ، گەنجەكە لە بەردەۋامى قىسەكانىدا گوتى كە شەۋى را بىردوو ئەۋى لە تىاترۇخانە بىنىوھ و ئىستا ھاتووه تا دەستخۇشى لىبکات. نانا گوتى: (ئايا ئەم چەپكە گولەشت بۇ من ھىنناوه؟!) گەنجەكە گوتى: (بەلى خاتوون بۇ ئىيەم ھىنناوه) نانا گوتى: (كەواتە ھەرى چاواچنۇكى بچووک بۇچى پىيمى نادەى؟!) پاشان چەپكە گولەكەى لە گەنجەكە وەرگرت. گەنجەكە دەستى ناناي گرت و لە ليۋە سووتاوه كانى خۆى نزىك كردىوھ و بەۋپەرى چلىسى و تامەززىرىيەوھ ماچىكىد.

نانا توورە بۇو و دەمۇچاوى سوورەلگەرا و ويىستى زللەيەك لەبنا گويى بىدات، بەلام دانى بەخۆيدا گرت و زەردەخەنەيەك لەسەر رۇخسارى نەبۇو دواتر تا بەردەم دەرگا ئەۋى بەرىيىكىد، كە مائئاوايى لىكىردى پىيىگوت ئەو دەتوانىت ھەر كاتىيەك كە حەز بكت بىتە دىدەنلى. گەنجەكە رۇيىشت و لەكاتىيەدا لەبەر زۆر پەشۇكان نەيدەزانى پىى لەكوى دادەنلى؟! نانا گەرایەوە ژۇورەكەى خۆى و بىنى، كە فرانسوا چاودروانى ئەوھ تا سەرۇپرچەمى بەر لە رۇيىشتى بۇ تىاترۇخانە برازىننەتەوھ. نانا لەبەرامبەر ئاوىنە دانىشت و سەرەت خۆى خستەر بەر دەستى ئارايىشگەرەكە. لوىز بە هەناسە بىرىكىيە ھاتە ژۇورەوھ و گوتى: (خاتوون... سى كەس لە مىوانەكان ھەرگىز ئامادە نىن بچە دەرەوھ) نانا گوتى: (زۆر چاكە لىيان گەرى.... لىيان گەرى،

^۱. پەنچە.

هەر كە بىرسىيەتى شالاوى بۇ ھىنان بۆخۇيان دەچنە دەرەوە). دىسان دەنگى زەنگى مالەكە بەرزبۇوه، بە جۇرىك كە نانا لە ژماردىنى مىوانان شەكەت بۇو. لە دەنگى زەنگەكەوە دەكرا مىوانەكان بىناسرىيەوە... ئەمە دەستىكى پەشىۋ و نىكەرانە و ئەوهىان دەستىكى لەرزوک و تۈورەيە، بەلام ئەوهى دوايىان دەستىكى پتەو و بەھىزەو و دىارە خاوهەكەى خودان قەرزە. لەناكاو نانا لە ئارايىشكارەكە راما و گوتى: (فرانسوا ئادەى بىزانە سەد فرانك پىيە؟) ئارايىشكار ھەنگاوىك كشاپەوە و سەيرپىكى سەرە جوانەكەى كرد، كە بۇرى پىكەخىستبۇو و بە ئارامى گوتى: (سەد فرانك؟ بەلىٰ ھەمە و ئامادەم پىت بىدەم، بەلام بەو مەرجەي .....) نانا دەرفەتى پىنەدا و گوتى: (فرانسوا پىويىست ناكات مەرج دابىنیت دلىبابە پارەكەت نافەوتىت)، پاشان بە سەر ئاماژەيەكى بۇ ھۆلى پىشوازى كرد و وەكى ئەوهى، كە بەو بلىت من عاشقىكى زورم ھەيە). فرانسوا ئەوهى بە نانا دا كە داوايلىكىدبوو. لوىز هات بە خاتۇونەكەى خۆرى رابگەيەنیت، كە ئەو ناچاربۇو بە پىچەوانە دابونەرىت دوو يا سى كەس لە مىوانانى لە ژۇورىك دابىنیت. پاشان بەوپەرى بىتاقەتىيەوە گوتى: (بىريا يەكترييان بخواردaiيە!) نانا بە دەنگى بەرزايدا قاقايى پىكەنین و گوتى " كە ئەو گوئى لە دەنگى وردىبۇونى ئىسکەكانىيان دەبىت و دىارە وا سەرقالى خواردنى يەكترين، ھەروھا ئەوهى خستەسەر: (ترسى من لەھەيە، كە نەكە مۆبىليياتى مالەكە بخۇن). لەو ساتەدا لاپۇردىت ... ھاتە ژۇورەوە، نانا بە خوشحالىيەوە بەھى گوت: (لەگەلم وەرە دەرەوە با پىكەوە نانىكى ئىوارە بخۇين و پاشان دەچىنە تىاترۇخانە). نانا ھەر كە

ئارايىشەكەي خۇى تەواو بۇو و جل و بەرگى پۇشى دەستى
خىستە قولى لابۇرىدىت و چۈوه چىشىتخانە و لەرىيگەي
قادرمەكانى خزمەتكارەكانەوە لەمال چۈوهەدەر.

نانا ◀

ئيميل زولا ◀

ع

چرايىكى زور لە كۆشكى كۆنت مۆفات، كە كەوتبووه شەقامى بانتىفرق دەسووتان، ئەم كۆشكە كۆشكى كۆن بۇو و دیوارەكانى بەرزبۇون. كۆشكەكە لەناوەراسىتى باغچەيەكى فراوان دابۇو، كە درەختە بەتهەنەكانى لىنەدەگەران تىشكى رۆز راستەوخۇ بچىتە ناو ژۇورەكانەوە و كەش و هەوايەكى فينىكى هەبۇو. كۆنت ئەم كۆشكەى لە باپاپىرانى بۇي مابۇوهە و هەرگىز دەسکارى كەلوپەكانى نەكردبۇو و شتى بۇ زىاد نەكردبۇو، وەك بائى دەيويىست بۇن و بەرامە كۆن و دىرىنەكەى خۆى لەدەستنەدات. ژنەكەى كۆنت نەريتى وابۇو، كە لە ھۆلە بچوو كەى نەرمى يەكەم پىشوازى لە مىوانە نزىكەكانى خۆى بکات.

لەم ھۆلە بچوو كەدا بەسادەيى و بەشىوهەكى يەكگرتوانە دەيانتوانى لەدەورى يەك كۆبىنەوە. ئەو شەوه كۆنتس وەك نەريتى هەمىشەيى لەبەرامبەر زۆپاكەى ھۆلەكە دانىشت لەكتىكدا ژنە ھاورىكانى چواردەوريان گرتبوو، بەلام ستىللاى كچى لە كونجىك بەتنىا دانىشتبوو و سەرقالى خويىندەوەي كتىبىك بۇو.

كۆنتس گوتى: (خاوهنشكۇ شاھەنساى ئىران دەبىنин؟) گفتۇڭۇ دەربارەپاشا و شازادە و كەسانى بەرز بۇو، كە بۇ بىنىنى

پىشانگاى پاريس دههاتن. كۆنتس لەبەر دەھوامى قىسىمدا گوتى: (ھەروھا دەھەتىت كە ئىمپراتورى ئەلمانىا و قەيىھەرى رووسىش بەم بۇنەيەوە دىنە پاريس) مادام شاتيرقۇنى يەكىك لە بالویزەكان گوتى: (ئەگەر ئەم بابەتە راست بىت ئىمە ئاھەنگىكى شىكودارانە دەبىنин). لە كونجى ھۆلەكەدا سەتىنەر لەگەل يەكىك لە ئەندامانى ئەنجومەنى نوينەران قىسىملىكى لەبارەت دراوه بەھادارەكان لە بۇرسەي پاريس دەکرد و كۆنت مۇفات لەكاتىكدا كە بىرقى ھىنابۇوه يەك گۈيى لە قىسىمدا ئەوان رادەگرت. لە نزىكى دەرگاكە كۆنت كىزافىيە دوفاندىقەر لەگەل سى لە ھاوارى گەنجه كانى خۆيدا وەستابۇو و بە دەنگىكى نەۋى قىسىملىكى لەگەل دەكردن، پىىدەچوو باسى يەكىك لە بەسەرەتە دلدارىيەكانى خۆى بکات، ئەوان زۆر ورد گوئىيان راگرتبوو و ناوهناوه پىىدەكەنин. كۆنت دوا وەچەي خىزانىكى بەرەسەن بەخىنده بۇو، كۆنت سامانىكى زۇرۇزەوەندى بۇ ماپۇوه و بى ئەندازە خەريكى بەفيروڏانى بۇو. كۆنت چەند ئەسپىكى زۆرى ھەبۇو و زۆربەي ئەسپەكانى لە پىشىرىكى ئەسپىسوارىدا بەشدارىيان دەكرد. كۆنتس ساپىن ڕۇوي لە ھاوارىكانى كرد و گوتى: (من سالى را بىردوو ئىمپراتورى ئەلمانىام لە (بادن) بىنى، ئەو وىرای ئەوهى پىرە، بەلام لەشساغ و بەھىزە). مادام شاتيرقۇنى يەكىك لەگەل ئىمپراتور بۇوه... ئايىخا خاوهنشكۆت بىنیوه؟ ئەو چەند سالىك لەمەوبەر ئەو كاتە لە پاريس ھىشتا بالویزى ئەلمانىا بۇو نانى بەيانىيان لەسەر مىزى ئىمە خوارد، هەر بەراستى من ھۆكاري سەركەوتى ئەم پىاوە

نازانم، مادام شىزىل كە ڙنى دادوهرىكى بەناوبانگ بۇ گوتى: (مهگەر چۈن؟) مادام شاتىرۇ گوتى:

(لەبەر ئەوهى من حەز بە سەرسىيمى ئەم شازادەيە ناكەم... ئەو لەبەرچاوم كەسىكى رەق و توندخۇو و كەم تىكەيشتۇوه، واگومان دەكەم كۆنت دوفاندىقەريش ھاورا بىت لەگەلم. پاشان بوارى بە كۆنت دوفاندىقەر دا تا پالپشتى قسەكانى بکات. لەو كاتەي كە ھەموويان سەبارەت بە بىسمارك بە گەرمى لە گفتۇگۇ دابۇون دەرگاي ھۆلەكە كرايەوە و دكتۆر دولالفلواز ھاتەزۇورەوە و بەدواى ئەويش فۆشىرى ھاتەزۇورەوە. كۆنتىس فۆشىرى بىنى، كە بۇ يەكەم جاربۇو دەھاتە مالەكەي بۆيە بەرھو پىشوازى چوو، رۆژنامەنۇوس لەبەرامبەر كۆنت خۆى چەماندەوە و دەستى كۆنتىسى ماچىرىد و گوتى:

(من ئەم ھەلەم قۆزتۇتەوە و بەۋپەرى شانازىيەوە داوهەتكەي ئىوھم پەسەند كرد) كۆنتىس زەردەخەنەيەكى كىرى كەنەنە رىستەيەك لەنيوان ئەم دوانە ئالوگۇر كران و دواى ئەوە گەرایەوە شويىنى خۆى و لەسەر كورسى دانىشت. فۆشىرى بە دانەواندىنى سەرى سلاوى لە كۆنت كرد و كەسىك لەدواوه دەستى لە شانىدا، ئاورى دايەوە و كۆنت دوفاندىقەرى بىنى. بە بىنى كۆنت خۆشحال بۇو و دەستى گوشى و بەدەنگىكى لەسەرخۇ پىيىگوت: (بەيانى بەلىنەكەي ئىمەت لەبىر نەچىت؟) فۆشىرى گوتى: (ئايا مۆلەتى ئەوھم ھەيە بلانشىش داوهەت بکەم؟!) كۆنت گوتى: (سەرپىشكى.. ھەرچەند بانگھېش تکراوان زىاتر بن ئەو خۆشحالتر دەبىت). كۆنت دوفاندىقەر ويستى

بروات تا بەردەوامى بە گفتۇرگۆكە خۆى دەربارەي بىسمارك بىدات، بەلام فۇشىرى بەم قىسىم ئەوي وەستاند و گوتى: (من دلىنیام كە تو ھەرگىز ناوى ئەو كەسەت بىرناكەۋىتەوە كە داوات لىكىردىم ئەو بانگەھىشت بکەم).

پاشان سەرنجى خۆى خستە سەر ئەو لايەى، كە كۆنت مۆفاتى لىبۇو و چاوايىكى داگىرت. فاندىقەر بەپەرى سەرسامىيەوە ھاوارىكىد: (ناشىت!) فۇشىرى وتكى: (من بەلىنم بە نانا داوه، كە ئەو كەسە بانگەھىشت بکەم ... و ھەر بۇ ئەم مەبەستەش ھاتوومەتە ئىرە) ھەردووكىيان پىكەنин، فاندىقەر گەرايەوە لاي خاتۇونەكان و گوتى: (من بۇتان دەسەلمىنم، كە بىسمارك لە ھەموو كەس زىرەكتىر و بىرتىزىتە، دواتر بە چاوى خۆتان ئەو دەبىن). ئىنجا چەند نوكتەيەكى سىاسەتمەدارە گەورەكە ئەلمانىيائى گىرايەوە. ھىكتۆر گوئى لە قىسەكە ئەفۇشىرى و فاندىقەر بۇو، بەلام ھىچ لە بابەتەكە نەگەيشت، ھەروەها نەشىزانى، كە شەۋى دابى لە مالى چ كەسىك كۆددەبنەوە. بېياريدا وەكى سىبەر دواى فۇشىرى بکەۋىت تا بەر ھەر شىۋەيەك بىت تىيىگات. فۇشىرى لەودىيى مىزىك دانىشت و سەيرى دەوروبەرى خۆى كرد و چاوى برييە كۆنتس سابىن و فۇشىرى بەرىيەكەوت چەند شتىكى زۇرى دەربارەي كۆنتس بىستبۇو و لەوانە دەيىزانى، كە كۆنتس لە حەقىدە سالىدا ھاوسەرگىرى كردووه و ئەو ئىستا سى و چوار سالە و ژيانى لە بەينى مىرددەكە ئەو خەسوويدا زۆر وشك و بى تامە، زياتر لە ژيانى ژنه رەبەنەكانى ناو دىرەكان دەچىت. ھەندىك كەس ئەويان بە ساردى و دلرەقى. تۆمەتبار دەكىرد، كۆمەلېك كەسيش

بەزەيىان بە حالى ئەودا دەھاتەوە و قسەيان دەربارەي نىگا دلخاپىن و خەندە شىرىنەكانى دەكىد بەر لەوەي، كە لەم كۆشكە كۈنە شۇومە زىيندانى بىرىت. يەكىك لە هاوارىيەكانى فۇشىرى، كە ئەفسەر بۇو و لەم دوايىياندا لە مەكسيك گىانى لەدەستداربو، لە يەكىك لە كۆرەكانى بەزم و رابواردىدا بەوي گوتبوو، كە پىوهنىدىيەكى لەگەل كۆنتىدا ھەيە. فۇشىرى تەواو بىرى نەكەوتەوە، كە هاوارى ئەفسەرەكەي بەشىۋەيەكى دروست لەم بارەوە چى گوت، بەلام كاتىك بە سەرنجەوە سەيرى كۆنتسى كرد و بىنى، كە ئەو بەھۆى مردىنى خەسۇوى رەنگى رەشى پۇشىوھ و زەردەخەنەيەكى خەمناك و بىڭەردى لەسەر لىيۇھ بەو قسەيەي ئەو ئەفسەرە كەوتە دودلىيەوھ.

ھىكتۇر گوتى: من نازانم بۇچى ئەوانە هيىنە دەربارەي بىسمارك قسە دەكەن... بەراستى ماندوو بۇوم وەرن با بىرۇن، بەلام لەناكاو فۇشىرى تىيراما و پرسىيارى لېكىد: (تۇ دەزانى كە كۆنتىس خۇشەویستى ھەيە؟! من بەشىۋەيەكى دروست ھىچ شتىك نازانم، ئەوندە دەزانىم ئەو گەنجهى ناوى(فۇكارمۇن)ە بەرددوام بەدواى كۆنتىسەوھيە و دەور و خولى دەدات، بەلام كۆنتىس زۇر سەنگىنە و ئەگەر پىوهنىدىيەكىشى لەگەل ئەو گەنجه ھەبىت ھىچ گومان و دوودلىيەك بۇ كەس نايەلىتەوھ، ھەر چۈنىك بىت كۆنتىس دەموچاوايىكى جوانى ھەيە و مىردىكەشى پياوىكى باوەردار و لەخواترسە... ئەم ژن و مىردى دەهارىيەكى بە وەفايان ھەيە، كە مىسىق ۋىنۇيە. مىسىق ۋىنۇ ئەو پياوه پىرە كورتە بنەيەي لە نزىكى كۆنتىس دانىشتۇوھ.. نايناسىت؟!) فۇشىرى سەرى شۇرۇكىرىدەوە و بىدەنگ بۇو... ئەو بەرىز ۋىنۇي

دەناسى و ئاگاى لە پىوهندى ئەو لەگەل كەسانى دىندار و پياوانى ئايىنى ھەبوو. ماوهىك بەسەر بىدەنگىكەيدا تىپەرى لەناكاو فۆشىرى گوتى:

(تۆ راست دەكەيت... ناكريت ليّرە بمىننەوە، ھەر كارەكانمان تەواو بىت ليّرە دەرۋىن). هيكتور گوتى: (كارى چى؟!) فۆشىرى وەلامىكى نەدايەوە، چونكە بىنى كە ستىنەر بۇ لايان دى. ستىنەر بەھىواشى گوتى:

(بەيىانى يەكتىرى نابىينى؟!) فۆشىرى بەۋپەرى سەرسور مانىيەوە گوتى: (لە مەبەستەكەت نەگەيشتم).

ستىنەر گوتى: (ويىراي ئەو ھەموو رېڭرىيەى، كە مىنۇن خىتىيە بەردەمم، بەلام دواجار ئەوم بىنى... و نانا منى بۇ مىواندارىيەك كە لە مالەكەى خۆيدا دەيکات بانگھېشت كرد). ستىنەر بە خۆشحالىيەوە قىسىمى دەكىردى و قىسىكەى خۆى بەم رىستەيە بەكۆتا هينا: (ئى ئەو حەزت لىدەكى، بىكۈمان لەم مىواندارىيەدا بانگھېشت دەكىرىت).

فۆشىرى گوتى: (نانا بەدوايدا ناردىم تا سەبارەت بەو وتارەي، كە دەربارەي ئەو نووسىيم سوپاسىم بىكەت، كاتىك چۈومە دىدەنى منى بۇ ئاھەنگەكە داوهەتكىرىد) ستىنەر گوتى: (بەراستى تۆ كەسىكى بەختەوەرىت). لەو كاتەدا دەرگا كرايەوە و پىرەڙنىك" كە گەنجىكىش بەدوايەوە بۇو ھاتەڙۈورەوە. فۆشىرى يەكسەر زانى، كە ئەو گەنجە ھەمان ئەو خويىندىكارەيە كە بىنەرانى لە تىاترۆخانە بەم قىسىيەى خۆى دەربارەي نانا خستە پىكەنин: (ئەو زۇر دلر فىنە...).

هاتنى ئەم پىرە ھەموو يانى خستە جوولە و بۇ پىشوازىكىرىدىن لە شويىنى خۆيان قىت بۇونەوە، كۆنتس بەرەو رۇوى چوو و باوهشى پىدا كرد، فۆشىرى بە كونجكۆلى و سەرسور مانەوە سەيىرى ئەو دىمەنەى دەكىرد، ھىكتۇر سەرنجى لە سەرسور ماوى فۆشىرى دا : (ئەم خاتۇونە پىرە ناوى مادام ھىجقونە، ئەو بىّوهڙنە ڙنى يەكىك لە گرييەستنۇوسەكانە^۱ لە (لافوندىت)، بەلام ئىستا لە پاريس دەژى تا چاوى لە ڙورىزى كورە چكۆلەكەى خۆى بىت، كە لە كۆلىزى ياسا و ھرگىراوە و پىوهندى نىوان خاتۇو ھىجقۇن و مالباتى ماركى دوشوار زۆر كۆنە و لەپىش لەدایكبوونى كۆنتس سابىن بۇوه).

مادام ھىجقۇن بە كۆنتسى گوت:

(من ڙورىزى كورم لەگەل خۆم ھىناوە... تو دەيناسىتەوە؟! ئەو ئىستا گەورە بۇوه، وا نىيە؟) كۆنتس نىگايەكى دلخاپىنى خستە سەر ڙورىز و مادام ھىجقۇن ئەوهى بىر كۆنتس ھىنایەوە، كە ئەو دوو سال لەمەوبەر يارى كۆنكانى لەگەل ڙورىز كردووە و كۆنتسيش قسەكەى مادامى بىركەوتهوە و پىكەنلى و پرسى: (ھەر بەراست فيلىپ لەكوييە... لەپاريسە؟!) مادام ھىجقۇن گوتى: (ئەو ئىستا يەكىكە لە سەربازەكانى ۋىرساى)، پاشان بە لەخۆبایبۇون و شانازىكىرىدىنەوە گوتى، كە فلىپى كورە گەورەتى توانى لە تەمەنى ۲۴ سالىدا بىگاتە پلهى كاپتن.

^۱. لە فارسىدا سردفتر و لە عەرەبىدا مسجل العقود، ئەو كاربەدەست يا دادوھەرى گرييەستى ھاو سەرگىرى و مارھېرىن مۇر دەكەت، بەلىننامەنۇوسىشى پىددەوتلىكتىت و كوردى.

فۆشىرى چەند ئاسەوارىكى ھاورييەتى راستەقينەي دوولايەنەي لهنىوان سابىن و ئەو پىرەزىنە سەر خۇلەميشىيە بىنى و بەخۇى گوت، كە مرۇق ئەگەر لە رەفتار و ھەلسوكەوتى كۆنتس گومان و دوودلىيەكى ھەبىت ئەوا گوناح و تاوانى كردووه.

ھەموويان بەریزه و گوپىيان لە قىسەكانى ئەو گرت. زەنگى كاتژمۇر يازدە لىدرا، كۆنتس و كچەكەي دەستىيانكىد بە گىپرانى چاي، فۆشىرى لە نزىكبوونەوهى مۆفات و فاندىقەر ھەلەكەي قۆزتەوه و پۈرى لە مۆفات كرد و گوتى: (من لە خاتۇونىكەوه پەيامىكىم بۇتان ھىناوه، ئەو خاتۇونە ئىۋوهى داوه تىكىردووه بۇ نانخواردنى ئىوارە لە مالەكەي خۆيدا)، مۆفات گوتى: (كام خاتۇون؟) فۆشىرى گوتى: (نانا). مۆفات بىرۇي لىك گرۇ كرد و كەمىك بىرۇانگى لەرزى و لە دەمۇچاويدا شوپىنەوارى نىگەرانى دەركەوت، بەلام فاندىقەر بە مۆفاتى گوت: (خۇ تو ئەوت لە مالەكەي خۇى بىنى!) مۆفات گوتى:

(چى؟ لە مالەكەي خۇى بىنىم؟! بەلى... بەلى... نەخىر... نەخىر من لەو كەسانە نىم، كە لەسەر خوانى ژىنەكى ئاوا ئاماھ بىم) فۆشىرى لەگەل فاندىقەر ھاودەنگ بۇو و چەندى ويستان مۆفات قايل بە چۈون بکەن بۇ مالى نانا نەيانتوانى. بەرېكەوت ھىكتور و ژۇرۇز لە نزىكى ئەو بۇون، گوپىيان لە قىسەكانى ئەوان بۇو و چەند نىگايەكى و اتاداريان لەگەل يەكدا گۇرپىيەوه، ھىكتور بە ھىواشى گوتى:

(كەواتە میواندارىيەكە لە مالى نانا يە). ژۇرۇز بىدەنگ بۇو رووخسارى سۇورەلگەرا، چۈنكە ئەو لەم رۇزانەي دوايىدا

تۇوشى خراپەكارى و داۋىنپىسى بىبۇوه، ھيكتۆر گوتى: (من نازانم مالەكەي ئەو لەکوئىيە!) ژۇرژ وەكى ئەوھى كە رىستەيەكى لەبەر كىرىدىت و ئىستا بىيەوىت رىستەكە بەبى ئەوھى وشەيەكى لى زىاد يى كەم بىت بلىتەوە گوتى: (نانا لە نەھۆمى سىيىھەمى خانۇوى ژمارە دوازدەيەو كەوتۇتە شەقامى ھۆسمان لەنىوان ھەردوو شەقامى ئاركار و ماسكىيەيە). ھەر كە بىنى سەرسامى ھيكتۆرى سەرسام بۇوه، گوتى: (من ئەمپۇق بە دىدەنلى نانا گەيشتم و ئەو منى بۇ میواندارىيەكە بانگھېشت كرد).

5

لوىز بەرەبەيانىكى زۇو مالەكەى بەدەستى يەكىك لە بەرىيەبەرە ناسراوهەكانى يەكىك لە خواردنگەكانى پاريس سپارد تا خوانىكى شکۆدار و رەنگىن بە بۇنىيە سەركەوتى نانا رىك بخات. بەرىيەبەرە خواردنگەكە تىيىنى ئەوهى كرد، كە ھۆلەكە شويىنى تەواوى بانگھەيشتىكراوانى لىيابىتەوە، بۆيە كەلوپەلەكانى بىردى ژۇورى ئارايىشت. كاتىمىر دەى شەو بۇو، كە نانا لە تىاترۇخانە گەرایەوە و لە خزمەتكارەكەى پرسى: (ھەموو شتىكت ئامادە كردووھ؟)

هاوھەلەكەى گوتى: (نازانم... من ھىچ پىوهندىيەكم بەم مىواندارىيەوە نىيە، ئەو كەسانەى، كە بۇ رېكخىستنى هاتوون سەرجەم كەلوپەلەكانى مالەكەيان سەرەۋىزىر كردووھ)، پاشان بۇ ساتىك بىدەنگ بۇو ئىنجا گوتى: (ئەو دوو پىاوە ئىتىر دووبارە هاتنەوە و بە زەحەمەتىيەكى زۆرەوە توانىم بەرىيان بکەم). نانا زانى، كە لوىز ئاماژە بۇ قرچۇك و قولەرەش دەكەت، بۆيە واى گوت: (بەراستى ئەم دوو كەسە زۆر دەبنە ھۆكارى نارەحەتىمان، ئەگەر هاتن بە ھىنانى پۆلىس ھەرەشەيان لىېكە). پاشان بانگى ژۆرژ و داجىنېيەى كرد... ئەم دوو كەسە لەبەرددەم دەرگائى تىاترۇخانە چاوهەپوانى نانا بۇون و بە گالىسکەيەك ئەويان ھىنانبووھوھ بۇ مالەكەى، نانا نەيوىست چىتر ئەوان لە

ژوورەكەي ئەودىو لە ويلى و چاوهروانىدا بەھىلەتەوە. كاتىك ئەو دووه ھاتنە ژوورەوە نانا داواى لىكىردىن كە لە داكەندىنى پوشاكەكانى يارمهتى بىدەن. مۆبىلييات و جانتاكان لە ژوورەكە ھەلپىزرابۇن لە بەرئەمە لە كاتى داكەندىن، پوشاكى نانا بەر بىزمارىك كەوت و درا، نانا خۆى نەپاراست و كەوتە جىنۇدان و بەبى ئەوهى گرنگىيەكى ئەوتۇ بە بۇونى ئەم دوو گەنجە بىدات پوشاكەكەي خۆى داكەندى، بەلام لە بەرئەوەي پوشاكىكى چاكترى لەوەي، كە دايىكەندبوو بە دەل نەبوو بۆيە دووبارە پوشاكەكەي پىشىووی لە بەركىد. ژۇرژ و داجىننەيە لە بەرامبەر ئەودا كەوتىنە سەر ئەزىز و بە دەرزى خەرىكى دورىنەوەي دراۋىيەكەي پوشاكى نانا بۇون!... زەنگ لىدرا و نانا بۇ پىشوازى لە مىوانە نويىكان رۆيىشت.

داجىننەيە سەيرى ژۇرژى كرد، كە چوار مەشقى لە سەر زەھى دانىشتبۇو تا جلهكەي نانا بىدورىتەوە، گەنجەكە شىيوا و دەمۇچاوى سوورەلگەرا، بەلام ھەر يەكەيان لەوەيتىر نزىك كەوتەوە تا بۆينباخى ئەوهىتىر رېك بخاتەوە و تۆزو خۇل و ئەو سپياوانەي، كە نانا بەكارى دەھىنالە جلهكەي ئەوهىتىر دابتەكىننەت و لابدات! ھىكتۇر دولافلواز و كلاريس زووتىر لە ھەموان ھاتبۇن، نانا بەۋېرى رووخۇشىيەوە پىشوازى لىكىردىن. ھىكتۇر لە بەرامبەر نانا بەۋېرى رېزەوە خۆى چەماندەوە و گوتى، كە ئەو لە سەر داواى كلاريس و فۇشىرى ئامۇزازى ھاتووە. لە راستىدا نانا ژمارەي مىوانە كانى خۆى نە دەزانى، چونكە ئەو، كە ھاۋىرېكەنەي خۆى داوهت دەكرد پىيانى دەگوت كە سانى ديارىش لە گەل خۆيان بەھىن.

رۇزمىنۇن هات، نانا بەپەرى رېزه وە پىشوازى لېكىد و دەستى گوشى: (ئەى خاتۇنى ئازىز... بە ھاتنى ئىوه زور شادمان و دلخۇشم). لە دواى رۇزه وە، مىنۇن و سەتىنەر ھاتنى ژۇورە، مىنۇن يەكسەر بۇ لای نانا چوو و ماچىكى لە رۇومەتى كرد و چاوىكى بۇ سەتىنەر يىش داگرت تا ئەۋىش وەكۈ خۆى ھەلسوكەوت لەگەل نانا بکات، بەلام سەتىنەر ھەر كە روخسارە گرژۇمۇنەكەى رۇزى بىنى بە ماچىكىدى دەستى خانەخوى جوان و دلرفييەكەى خۆى بەسەندەيى كرد. كۆنت دوفاندىقەر لەگەل بىلانش دوسقەرى ھاتن، نانا بە چەماندىنەوەي بالاي سلالوى لېكىدەن. فۆشىرى و لووسى سەتىوارت ھاتنى ژۇورە. نانا دواى بەخىرھىنان و فەرمۇلىكىدىنەكى تەواو لەكتىكدا كە ئاسەوارى نىكەرانى لەروخسارى بەدى دەكرا بە ھىۋاشى بە فۆشىرى گوت: (ئەو دىيت؟) فۆشىرى رۇزنامەوان وەلاميدايمە: (نەخىر... ئەو ناتوانىت بىت، چونكە ئەو و ژنەكەى لەلای يەكىك لە وزىرەكان بۇ ئاھەنگىكى شەوانە داوه تىكاراون!) دەموچاوى نانا گۇرا و لەزىر لىيوبىيەوە گوتى: (زور چاكە... ئەمە بابەتىكە، كە پىيۆيىستە لەكتىكى دىكەدا لەگەلت يەكلائى بکەمەوە) نانا وايدەزانى، كە فۆشىرى لەم لايەنەوە بە ئەنقەست بەرنامەكەى ئەوەي تىكداوە، بەلام فۆشىرى لە سەرزەنشتىكىدى نانا توورە بۇو و بەدەنگىكى گەرەوە گوتى: (تىكا دەكەم لەمە بەدواوه ئەركىكى ئاوا بە من مەسىپىرن، مىنۇن و لابۇردىت دەرەقەتى چەند ئەم ئەركانە دىن). نانا ھىچى نەگوت و لىيۇي گەست و بەدم زەردىخەنەھەوە رۇوى لە سەتىنەر كرد: (بەریز سەتىنەر... ئىوه لەسەر مىزى نانخواردىن لەتەنيشت من دادەنىشىن)

لەم ساتەدا دەنگى پىكەنininىك بىسترا و بەدواى ئەوھوھ لابۇردىت و جاجا و كارقلىن هيکىيە و مارى بلۇند و ۋىپولىت دو ھۆرن ھاتنەزۈورەوھ. ھەموو ئەو ژنانە سوارى گالىسکەكەي لابۇردىت ببۇون و ھەندىكىيان لەسەر سەرگۈيلاكى ئەوانىتىر دانىشتبۇون، نوكتە و بەسەرھاتى خوش و ناخوشىان بۆيەك دەگىرایەوھ. ستىنەر گوتى: (بۇردىنىڭ لەكۈييە؟!) نانا گوتى: (ئەرى بەراست بۇچى بۇردىنىڭ تاوهكى ئىستا نەھاتووھ؟!) رۆزمىنۇن گوتى: (خلىسکاوه و پىيى لەجى چووھ).

نانا بە تۆنیكى غەمبارانەوھوھ گوتى: (بەستەزمان بۇردىنىڭ!) لەو كاتەدا دەنگىكى گەر كە ھاوارىدەكرد بىسترا. ئەو دەنگە ئەمە بۇو: (نەخىر من بەستەزمان نىم... من ھېشتا نەمردووم، ئازارى قاچىشىم ناتوانىت رېگرى ئەوھم لېيکات بۇ ئىرە بىم و نانى ئىوارە بخۆم!) قسەكەرى ئەو قسانە بۇردىنىڭ بۇو... ئەو دەستى خىستبۇوھ سەر شانەكانى سىمۇنا و ئىنجىل ۋىپولىن ھاتنەزۈورەوھ و گوتى: (من بىيارمداوه، كە بە ھەر نرخىك بىت و ھەتا ئەگەر لە رېگاش بىرم بىم بۇ ئىرە). قسەكانى بە نالەيەكى بەرز و ئازاراوى بە كۆتا ھىينا، پاشان پالەپەستۆى خستە سەر شانى ئەو دوو كچە و خۆى ھەلۋاسى بە جۆرىك، كە ھىندهى نەمابوو ئەو دوو كچە لەبەر قورسى ئەو بەربىنەوھ.

میوانەكان يەك لە دواى يەك دەھاتن، بەجۆرىك، كە نانا سەرى سورما بۇو لەوھى، كە چۈن ھەموويان لەسەر مىزى نانخواردەكە جىيان دەبىتەوھ. پاشان داواى لە داجىنېيە كرد، كە كورسىيەكان و ژمارەي میوانەكان بىزمىرىت، كاتىك داجىنېيە ھەوالى پىيدا، كە ژمارەي میوانەكان ۲۹ كەس و ژمارەي

كورسييەكان ۲۹ن، هەناسەيەكى ئاسوودەيى ھەلکىشىا: (كىشە نىيە، دەكىرىت بۇ ئەم چوار كەسە شوين ئامادە بىرىت و...، بەلام ھىشتا قسەكەى تەواو نەكربۇو دوو مىوانى دىكە، كە نەيدەناسىن وەزۇور كەوتىن. نانا بە تۈرپەيى و پەريشانىيە وە سەيرى چواردەورى خۆى كرد، فاندىقەر بۇ رۇونكىرىنى وە هاتەپىشە وە گوتى كە ئەو دوو مىوانە تازەيە ھاۋپىي ئەون و ئەو خۆى ئەوانى داوهت كردووه! لەوكاتەدا يەكىكىان كە ناوى فۇكارمۇن بۇو ئەوهېتىرى بە نانا ناساند، كە ناوى (ناتان) بۇو و گوتى كە ناتان ئەفسەرلى دەرىياوانىيە.

سەرخزمەتكار ئەوهى راگەياند، كە خواردن ئامادەيە. نانا دەستى خستە قولى ستىنەر و بۇ ھۆلى نانخواردن رۆيىشت و لە پىشە وە مىزەكە دانىشت. لەلائى دەستە راست ستىنەر و لائى دەستە چەپىشى جوولەكەى دەولەمەند دانىشتىن. فوشىرى لەنيوان كارۆلين ھىكىيە و رۆزمىنۇن دانىشت. فاندىقەر لەنيوان لووسى ستىوارت و ۋى يولىت دوھۇرن دانىشت. ھىكتۇرېش بە ھەر مەينەتىيەك بىت شوينى خۆى لەتەنىشت جاجا كرددەوە.

دواجار دەركەوت، كە سى كەس لە بانگھىشتىراوان شوينىيان نىيە. ستىنەر بەپەرى رېزەوە داواى لە نانا كرد، كە لەسەر ئەتنۇى ئەو دابىنىشىت، نانا داواى ليبوردى كرد و تكاي لە بانگھىشتىراوان كرد زىاتر پىكەوە بنووسىن و شوينى ئەو سى كەسە بکەنەوە!

كاتىك نانا دەيوىست فرمانى خواردن بىدات ئامادەبۇوان دەنگى بۆردىقىيان لە ژۇورى ئەودىيۇ بىست، كە جىنۇي دەدا، دەركەوت، كە سىيمۇنا و ئىنجىل ۋى يولىن ئەويان بىرچۇوھ.

كارولين و كلاريس چون بەدواي بۇردىنىڭدا و ئەويان هىنا و لە شويىنىك، كە بۇ سى كەس دەبۇو دايىاننىشاند و كورسىيەكى تايىبەتىشيان لەزىر قاچى دانا. ئامادەبۇوان بە كېپى و بىيەنگىيەوە سەرقالى خواردن بۇون و ھەندىكىيان بە تامىرىنى جۆرەها خواردن دەستىيان كىشايمە، تەنبا بۇردىنىڭ بۇو، كە وەكۈ ئازەللىكى بىرسى بەۋەپەرى چلىيىيەوە سەرقالى خواردن بۇو.

بلانش بۇ ئەوهى بانگھىشتىراوان لەو كېپى و بىيەنگىيە نەھىلى پۇوى لە لووسى ستيوارت كرد: (من پىرئى ئۆلىقىيەكى كورپۇتم بىنى... ئەو بۇتە پىاوىيەك) لووسى وەلامى دايىەوە: (ئىستا ئەو پىيى ناوهتە ھەزىدە سالىيەوە واتا، ئىدى منىش پىر بۇوم)، پاشان قىسە هاتە سەر مەندالان و دلى ژنان لە مىھەربانيان خورپەي كرد. نانا گوتى، كە لويسى كورە چكولەي ئىستا لەگەل پۇورى دەزىيەت. پورى گشت رۇزىك لويسى دىنېتە لاي تا بىبىنېت، مەنداڭەكە لەگەل پېشىلەكە خۆى(لولو) لەسەر يەك تەختەخەو دادەنېت و كاتىك مەنداڭەكە يارى لەگەل پېشىلەكە دەكەت ئەو لىيى تىير نابىت. بەتايىبەت كاتىك، كە لەگەل لولو لەزىر پىخەفەكەدا خۆيان حەشار دەدەن.

رۇزمىنۇن: (من دوينى بۇ بىبىنېنى كورەكانم (شارل و هىنرى) چۈومە قوتاپخانە، ئەوان پىداگىرييان كرد، كە لەگەلمەدا بىنە تىاترۇخانە، ھەر كە بە گويم كردن بىئەندازە خوشحال بۇون). ئىدى چاوهكانى مىنۇن پېرىبوو لە فرمىسىكى خوشەویستى و گوتى: (كاتىك شارل و هىنرى (رۇز)اي دايىكىان لەسەر سەكۆي شانۇكە بىنى ماوهىيەك چەپلەيان بۇ لىيدا و لىيان پرسىم، كە بۇچى دايىكىان ئەو پۇشاکە كورتەي پۇشىيە و بەرووى

هەمواندا پىددەكەنىت؟!) ئامادەبۇوان پىكەنин. مىنۇن خۆشحال بۇو و بەخۆى نازى، ئەو يېئەندازە دوو كورەكەى خۆى خۆش دەۋىست. ئەو تەنیا يەك مەبەست و ئامانجى ھەبوو و ئەوپىش ئەو بۇو، كە سامانىكى زۆرۈزەندىيان بۇ پىكەوەبنىت، لەم رۇوهەوە تىكرايى داهاتى (رۆز)ى ژنى، كە لە شانقۇ و چەند شتىكى دىكە دەستى دەكەوت پاشەكەوت دەكىرىد. مىنۇن بەر لە ھاوسمەرگىرى سەرەتكى ئۆركىسلىرى لاكافىيى كۆنسىر بۇو و رۆز لەم ئۆركىسلىرى گۆرانى دەگۈت.. ئەوسا ئەو دوو ھاوپىشەيە لە خۆشەوېسىتى يەكتريدا دەمەردىن، بەلام ئىستا پەيوەندىيەكەيان رەھەندىكى ھاۋىيىانە و ھاوپىشەيىانە لەخۆ گىرتىبوو.

(فاندىقەر پرسى: (كۈرە گەورەكەت چەند سالە؟!))
مىنۇن وەلاميدايەوە: (ھېنرى نۆ سالە). پاشان رۇوى لە سەتىنەر كەردى و رەخنەي ئەوەى لىكىرت، كە بۆچى مندالى خۆش ناوىتى و بەپەپەرەي راشكاوپىيەوە گوتى: (ئەگەر تۆ باوک بويتايە، ھەرگىز پارەكانى خۆت ئەوها شىستانە خەرج نەدەكىرىد؟!)

مىنۇن كاتىك قىسىمى دەكىرىد لەودىيە شانى ژنهكەى خۆى سەيرى جۇولەكە دەولەمەندەكەى دەكىرىد تا پەى بە ئەندازەي پىيوهندى ئەو لەگەل نانا بىات. قىسىمەن دەربارەي مندالان لەناو ئامادەبۇاندا ھېشتا بەردەواامى ھەبوو، ھېكتۆر و اھەستىكىرىد، كە شانە و شەپىلەكە قەلەو و نەرمەكەى جاجا بەر شانى دەكەۋىت، دلى كەوتە خورپە و پرسىيارى سەرسوچىلىكى كەپەكەى لىكىرىد كە ئەوى ھېنابۇوې تىاترخانە و پرسى، كە بۆچى نەيەنداوەتە ئەم مىواندارىيە، جاجا گوتى: (كەچەكەم دوو مانگە لە دىئر

دەرچووه و من دەمەویت تا زووه ئەو بۇ مالى مىردى بنىرم) ئىنجا ساتىك بىدەنگ بۇو و پاشان گوتى: (ئازىزم... بەزم و رابواردن سوودىكى نىيە، يەك قرۇشم لە ژيانى خوشى و رابواردنى خۆم دەستنەكە وتۇوه، بۇ جارى چوارەم كاسەكان بۇ من پىر كرا). دەنگى پىكەنин بەرزبۇوه و زمانەكان كرانەوه. ژورڭ بە سەرسور ماوييەوه سەيرى دەوروبەرى خۆى كرد و بەپەرى كونجكۈلىيەوه گوئى لە قسەكانى ژنان راگرت، ئىنجا له داجىننېي پرسى: (ئەم ژنانە ھەموويان مەندالىان ھەيە؟!)

داجىننېي پىكەنى و ئەوهى دەربارەى ئەو ژنانە دەيزانى بۇي باسکرد و ژنانىش خەريكى قسە بۇون، بۇردىنىڭ ھاوارىكىد: (ئىوه حەزدەكەن من لەبرسان بىرم) ئامادەبۇوان پىكەنин، سيمۇنا لەشۋىنى خۆى ھەستا و سىنگە مەيشكىكى ئاخنېي دەمى و دەمى پىر كرد. نانا سەرنجى لەوەدا، كە هيشتا بەپىي پىويست دانىشتىنەكە گەرم نەبۇوه بۇيە لەشۋىنى خۆى ھەستا و بە دەنگىكى بەرز گوتى: (ئىوه دەزانن، كە شازادەي نەمسا لۇزىكى بۇ تىكراى ماوهى نمايشكردىنى شانوکە بۇ بىنېنى شانوئىمە ئىنۇسى زىرپىن بەكىرى گرتۇوه؟!) بۇردىنىڭ گوتى: (چەندە باش دەبۇو ئەگەر ھەموو شازادەكان چاويان لەو كردىبايە) نانا گوتى: (دەلىن شاي ئىرانىش رۇزى يەكشەممە دەگات). لوسى ستيوارت قسەي دەربارەي شىكۈدارى و گەورەيى پاشاي ئىران و ئەو زىر و خشلانەي، كە بە پۇشاكەكەي ھەلۋاسراوه كرد و گوتى ئەم زىر و گەوهەرانە بەهایان چەندىن ملىون فرانكە. ژنان ھەموويان گوئىيان لە قسەكانى لووسى گرت و چاوهكانىيان لە بەخىلياندا دەبرىقانەوه،

ئىنجا دەربارەي چەند پاشا و سەردارىك، كە بە بۇنەيى
كىرىنەوەي پىشانگاكە بۇ پارىس دىن قىسىيان كرد.
كارولين ھەر كە رۇوى لە فاندىقەر كرد لىپرسى: (ئازىزم...
پىيمبلى بىزانم قەيسەرى رۇوسىيا تەمەنى چەندە؟!)
كۆنت فاندىقەر وەلاميدايەوە:

(ئومىدىيكت پىيى نەبىت... چونكە ئەو لە حەفتا سال تىپەرىيە).
بلانش دو سىقەرى قىسىيە لەسەر پاشاي ئىتاليا كرد و گوتى لە
میلان بىنیويەتى و بەختىكى باشى ھەيە و تىكراى ژنان خۆشيان
دەويىت، بەلام ھەر كە فۆشيرى دلنیاى كردەوە، كە پاشاي ئىتاليا
نايەت بۇ سەردانى پىشانگاكە وەرز بۇو. مارى بلۇند گوتى:
بەلام ئىمپراتورى ئەلمانيا پىرىيکى خەرەفاوه و پار لە بادن بىنیم
و شازادە بىمارك ھەمووكات وەكى سىبەرەكەى لەگەلەتى.

سيمۇنا ھاوارىكىد: شازادە بىمارك... من دەيناسىم... ئەو
پىاوىيکى نازدارە. فۆشيرى ھەلەيدايى: دويىنى ئەمەم گوت بەلام
كەس باوهەرى نەكىد. گفتۇگۇكە بايدايەوە سەر بىمارك،
ھەروەكۆ ئەوەي شەۋى رابردوو لە كوشكى مۇفاتدا قىسىي
لەسەر دەكرا. ئىنجىل فيولىن رۇوى لە لاپوردىت كرد و ئەوەي
لىپرسى، كە ھىچ شتىك دەربارەي بىمارك نازانىت؟ لاپوردىت
وەلاميدايەوە بەوەي كە بىماركى زەبەلاحى مەزن گوشتى ...
دەخوات... ژنان ھەموويان بە مولكى خۆيانى دادەنин.... ئەو لە
تەمەنى چىل سالىدaiيە... و سى و چوار كورى ھەيە، ئىنجىل بە
ساوپىلەكەيىھەوە گوتى: ئاي خواي بەرز و توانا... تەمەنى چىل
سالە... و سى و چوار كورى ھەيە، ئەو خەلکە ھەموو داييانه
قاقاى پىكەنین و دەموچاوى سوورەلگەرا و زانى، كە لەم

كاتەدا لا بۇردىت گالتەي پىيدهكەت. ئىدى جاجا قسەى لەبارەي پىشانگاكە كرد، ئەويش وەكىو ئەوانىتەر ئومىيەتكى زورى بەو پىشانگايە هەبۇو و ئومىيەدەوار بۇو، كە خەلکىكى بىگانەي زور بىنە پاريس و ئەو بتوانىت قولى ئەو بىگانانە بېرىت و پارەيەكى چاڭ بەدەست بەھىنەت و خانويكى بچۈوك لە دەوروبەرى شاردا بکرىت و هەموو تەمهنى خۆى لەوىدا بەسەر ببات.

جاجا هيشتا ئومىيەدى بە پىشانگاكە هەبۇو و هيكتۇريش ئومىيەدەوارىيەكى زورى پىبۇو، لەم پۇوهە ناوناوه بە تىلەي چاوى نىگايەكى جادوبازانە بۇ دەكىد بە جۆرىك، كە گەنجە بەستەزمانەكە فريسوی خوارد و ناونىشانى مالەكەي ئەوى پرسى. جاجا لەبارىكدا، كە لە شەرماندا سەرى شۇرۇكىدبووه ناونىشانى مالى خۆى بە هيكتۇردا.

كۆنت فاندىقەر، كە چاوىكى لەسەر ئەو دوانە بۇو چاوىكى لە كلاريس داگرت بە بوغز و قىنهوە گوتى: (سەيركە...وا گومان دەكەم، كە جاجا سەركەۋىت بەسەر ھاورىكەت) ئەكەتەرەكە وەلاميدايەوە:

(ئەم گەنجە زور نەزانە... من سى جار ئەوم لە مالەكەي خۆم كردوتە دەرەوە). سەتىنەر، ئەو پىياوه جوولەكە دەولەمەند و كولەبنەيە بۇ ژنان درىغى لە هيچ شتىك نەدەكردەوە، هەر كە لەسەر رۇوي سەكۈي شانۇ ھونەرمەندىك دەرەكەوت ئەگەر يەك تۆز جوان بۇوايە يەكسەر لە شويىنە لاتەرىكەكان دىدەنلى ئەوى دەكىد و خۆى دەخستە سەر پىيەكانى و ھىنندە پارەي بۇ خەرج دەكىد تا ئەو قايىل بکات كە بە ئارەزووی ئەو ھەلسوكەوت بکات و دووجار خەرىك بۇو بەم كارە قىزەونانەي

تۇوشى مايەپۈچى بىت!... لەو شەوهدا سەتىنەر ھىچى نەخوارد، زۆر كەم قسەى دەكىدو ھەمووكات سەيرى ناناي دەكىرد وەك بلىيى دەيويىست بە چاوهكانى خۆى ئەو قوتبدات، ھەر كاتىك بە عىشوه و نازهون سەيرىكى دەكىد سەتىنەر سەرى دادەنەواند تا ئەو پشكۆيەي، كە لەناخىيەوە دەگەشايەوە دامركىيەتەوە! ... نانا بىنى، كە سەتىنەر بە سەختى شەيداي ئەو بۇوه ئامادەيە ھەرچى بىهۋىت پىيىدات و ئەو بە ويسالى خۆى بەختەوەر بکات، بەلام نانا پەلەپەلى لەخۆيدا دەرنەخست، حەزىدەكىد يارى لەگەلدا بکات و سوئى بکاتەوە.

فاندىقەر لەسەرخۇ لەبن گوئى لووسى گوتى: (سەيرىكە!) لووسى زەردىخەنەيەكى كى دەكىد و گوتى: (ئايا كارەساتى جەرگبىرى جونكىيە دووجار دووبارە دەبىتەوە؟ ئايا چىرۇكى مادام جونكىيە دەزانى؟ سەتىنەر بەم خاتۇونە سەرسام بۇو...) مىنۇن بەربەستەكانى لادا تا سەتىنەر بە مادام جونكىيە گەيشت، بەلام دواتر كارىكى كىد، كە سەتىنەر وەكى مىرىدىكى پەشىمان بەرەو لاي رۆز گەرايەوە... بەلى مىنۇن كە تەنيا بىرى لاي بەدەستەھىنانى پارەيە ھەرگىز شەرم لە تىكەلاؤبوونى سەتىنەر لەگەل ژنهكەي خۆى ناكات، بگەرە ھەردووكىيان ھان دەدات، كە پىيىكەوە پىوهندىيەكى نارەوايان ھەبىت و ھەر كاتىك سەتىنەر بىهۋىت دلى لە رۆز ساردېتەوە بە چەند فىيەل و تەلەكەيەك ئەو بۇ ئامىزى رۆز دەگەرېتىتەوە، بەلام من پىمۇانىيە مىنۇن ئەمجارە سەركەۋىت، چونكە نانا لەو ژنانە نىيە، كە لىكەرېت سەتىنەر بەخۆشىي لەگەلى رابویرىت و پاشان وازى لېپىنەت. فاندىقەر گوتى: (سەيرىكە چۆن مىنۇن بە حەپەساوېيەوە سەيرى ژنهكەي

خۇى دەكەت) لووسى سەيرىكىد و بىنى، كە رۆز و فۆشىرى پىيکە وە بە ھىۋاشى قىسە دەكەن و مىنۇن بە چاوايىكى شەرانگىزانە وە سەيرىان دەكەت.

كە لووسى بىنى فۆشىرى ھاوارپىي دەكە وىتە داوى خۆشە وىستى رۆز ھەستى ئىرەيى و روژا و ھاوارىكىد: (چەندە ژنىكى نارەسەن و بىئابرووھ!) فاندىقەر پىيکەنى و لەسەرخۇ گوتى: (چىه ھەستى ئىرەيى و غىرەتت بزواوه؟)
لووسى گوتى:

(ئىرەيى... فۆشىرى كىيە تا من ئەوم بويت... من چ سوودىيکى لىۋەردەگرم؟! ھەر ئەوھىءە ھەموو ھەفتەيەك چەپكە گولىكم بۇ دەنیرىت، بەراسلىقى ھونەرمەند ھەمووييان يەگ شتن...). ھەركە رۆز ئە و تارە خۇيندەوە، كە فۆشىرى دەربارە ناناي نۇوسييپو خەريك بىو لەوساتەدا لە ئىرەيىياندا شىت بىت. ئىستا فۆشىرى بۇ ئەمە دەويىت كە و تارىكىش لە ستايىشى ئەودا بنووسيت... ئەمە يە حەقىقەتى شتەكە و بۇ گەيشتن بەم مەرامە رۆز دەيە وىت دلى فۆشىرى ببات) لووسى دواى دەربېرىنى ئەم قسانە پىكى شەرابەكەي ھەلگرت و بەيەك پىك خواردىيە وە و لەبەردەوامى قسەكانى خۆيدا گوتى:

(ئەگەر من مىردى ئە و بۇومايە دەمزانى چۇن تەمبىيى بىكەم... رۆز قەوشىك قازانچ ناكات، ئەم گەنجە قەللۆشە بەوپىيەي، كە رۆز نامەوانە لە دەوروخولى ژنان دەخولىتە و دەيە وىت بەخۆرایى ھەليان بخەلەتىنیت و لەگەليان رابوئىرىت). لەو دەمەدا دەنگى بۆردىنىڭ بەرزبۇوه، كە رۇوى قسەي لە شانۇكارەكەي

خۆى بۇ: (بىرەت بىت، كە بەيانى نواندنت ھەيە... نەكەى مەى زۆر بخۇيىتەوە!), بەلام كەسىك گوئى بە ئامۇزگارى و ھەرھەشەكەى نەدا.

بانگەيىشتىراوان دەستىيان لە خواردن كىشايمە و سەرقالى خواردنەوەي مەى بۇون و دەنگى گالتە و پىكەنininian بەرزبۇوهە. مەى كارى خۆى كرد و پەردى شەرم و حەيائى ھەلمالى. يەكىك لە بانگەيىشتىراوان ويىتى ۋىولىت، كە لە تەنىشتى دانىشتبوو ماچ بکات، بەلام زللەيەكى قايم ئەوەي لە شەۋىنلى خۆى دانىشساندەوە. ئەم زللەيە ژۇرۇشى لە جىبەجىكىرىنى ئەو بەرنامهيە، كە دايىابۇو وەستاند، ژۇرۇز كە سەرى بە خواردنەوەي بادە گەرمم ببۇو بىيارىدابۇو بە ھىۋاشى لەزىر مىزەكە بۇ ئەو شەۋىنە بىروات، كە نانا لىيى دانىشتبوو و وەكى سەگىك پىيى بلىسىتەوە، بەلام وەكى ئەوەي پىشۇوتە و ترا ئەو زللەيە ئەوەي ھېتىنایەوە ھۆش خۆى.

بۆردىنېق بە دەنگە زل و ناخۆشەكەى خۆى گوتى:

(ئازىزم نانا... وَا باشتىر نىيە كە لەبرى مەى قاوه بخۇينەوە، بەلام نانا يەكسەر وەلامى نەدaiەوە) نانا بىنى، كە تەنیا ئەو خاوهن مال نىيە، بەلكو ھەريەك لە بانگەيىشتىراوان بە ھەر چەشنىك كە حەزى لىيەتى فرمان بە خزمەتكاران دەكەت وەكى ئەوەي، كە لە خواردنەكە دانىشتىن! مەى كارى لە ناناش كرد و پۇومەتكانى وەكى گول سوورەلگەپان و بىرسكەيەكى دلەفەن لە چاوه جوانەكانى دەركەوت بە جۆرىك كە ھۆشى لە كەللەي سەتىنەر نەھېيىشتبوو.

هەراوزەنا بە جۆرييک لە چواردەورى نانا بەرزبۇوه، كە نەيتوانى راز و نيازى دلدارانەي ستيئەر بېسىتىت. لەبەرئەمە بەوپەرى تورھىيەوە ھاوارىيىكىد: (ئەمە چ واتايەكى ھەيە؟ چۈن ئەم كەسە بىریزانە پىزى خاوهن مال ناگىن)، بۇردىنىش جارىيکى دىكە گوتى: (ناناي ئازىزم... بۆچى لەبرى شەراب قاوه پېشىكەش ناكەيت؟) نانا وەلامىكى ئەوى نەدايەوە، بەلام لەناكاو لەشويىنى خۆى ھەستايىھە و رووى قسەي لە ستيئەر كرد و گوتى: (من ئەزمۇون و تاقىكىردنەوەيەكى چاكم وەرگرت و دواى ئەمە دەزانم چ جۆرە ميوانىك ھەلبىزىرم)، ئىنجا لە وەلامى بۇردىنىقىدا ئاماژەي بۇ ژۇورى ئەودىيى كرد و گوتى: (تۇ باش دەزانى، كە قاوه لەو ژۇورەيە) بانگھىشتىكراوان لەكاتىكدا كە پىرەكەنин و قسەيان دەكىد لەشويىنى خۆيان ھەستانەوە و ھەرگىز گرنگىيان بە قىن و تورھىي نانا نەدا.

لە ھۆلەكەدا بىيىجە لە بۇردىنىش كەسىكى دىكە نەمايەوە و جىيۇى بەو ژنانە دەدا كە زۇريان خواردبۇوه و ئەوييان فەراموش كردىبوو. بانگھىشتىكراوان چۈونە ژۇورى ئەودىيى و گرنگىيان بە نەبوونى نانا نەدا، بەلام ھىچ پىويسىشىيان بەو نەبوو، چونكە لەويىدا شۇوشەكانى شەراب و شامپانىيان لە چاوهەرۋانى خۆياندا بىنى. رۇزمىنۇن دەستى خستبۇوه قولى فۆشىرى و بە مىرەكەي گوت:

(ئەوە تۇ دلخۇش نابىيت كە رۇزىك مىسيۇ فۆشىرى لەسەر خوانى ئىمە نان بخوات؟!) مىنۇن وەكىو كىنە و ئىرەيىھەك سەيرىكى فۆشىرى كرد، بەلام دەيزانى كە ژنەكەي چەندە كەللەرەقە و ھەر قسەيە، كە دەيکات پىويسىتە جىيە جىېكىرىت،

لەبەرئەوه وای بە چاكتىرى بىنى، كە بىڭومان چاپۇشى بکات و وەلامداتەوه: (بىڭومان... بىڭومان... بەریز فۇشىرى سېھى بۇ خواردىنى نانى نيوهەرۇ وەرە بۇ مالەكەمان).

لوسى ستيوارت لەنيوان ستيئەر و فاندىقەر دەرۋىشت. لەناكاو فاندىقەر پەھى بە نەبوونى نانا برد و چۈرۈپ بەدوايدا و داجىننەيە و ژۇرژىش بۇ دۆزىنەوهى نانا دواى فاندىقەر كەوتتەرلى. ئەويان لە ژۇورى خەوتتەكەى دۆزىيەوه و بىنیان كە بەتەواوەتى رەنگى پەريوھ و لىيۆھكەنلى دەلەرزن، فاندىقەر بەپەھى سەرسۇرماوييەوه پېرسى: (ناناي ئەزىزم... چىتە؟) نانا وەلامىكى نەدايەوه و تەنانەت ئاوريشى نەدايەوه، فاندىقەر پرسىيارەكەى خۆى دووبارەكرىدەوە، نانا ھاوارىيىكىدە: (من ھەرگىز نامەۋىت سوکايدىتىم يېكىرىت... ھەموو بانگھېشتكراوان سوکايدىتىم پېددەكەن... چ شەتىك دەبىتە رېڭر لەبەردىم ئەوهى كە ھەموو يان لەمال بىكەمە دەرەوه؟!) نانا دواى دەربرىنى ئەم قسانە بە دەنگىكى بلند دەستى بە گەريان كرد، فاندىقەر بەپەھى مىھەربانى و نەرمۇنیانىيەوه دەستى بە پشتىدا ھىننا: (ئازىزم ئارام بە... تۆ سەرخۇشىت).

نانا ھاوارىيىكىدە: (رەنگە سەرخۇش بەم... بەلام ئەو ئەمە رېڭر نىيە لەوهى، كە بانگھېشتكراوان رېزى من لەبەرچاۋ نەگىن). ئەو سى كەسە تا پىيانكرا ويىستان نانا رازى بىكەن، كە بىگەرەتتەوه بۇ لاي میوانەكان، بەلام نانا ئاماھ نەبوو و زىاتر توورە بۇو و بۇ ساتىك بىدەنگ بۇو پاشان لەدرېزەمى قىسەكەنلى خۇيدا گوتى: (من دەزانىم، كە ھەموو ئەو سوکايدىتىپېكىردىنە لەبن سەرى رۇزمىنۇنى مارى بەلەك و فۇشىرى زۇلە. فۇشىرى لەو

پياوانه يە كە هەولددات ژنان ناچار بکات.. هەر ئە و بۇ، كە لىنەگەرا كۆنت مۆفات بۇ ميواندارىيەكەي من بىت، لەكتىكدا، كە كۆنت مۆفات منى خوش دھوئى و خوشەويسىتى ئەوم لە و رۇزە لە چاوه كانىدا خويىندەوە، كە هاتە مالەكەم)، بەلام فاندىقەر نەيتوانى پىكەنинەكەي بخواتەوە و هاوارىكىد: (بەلام ئەزىزم من واى بۇ دەچم كە تو ھەلە دەكەيت). كەمىك ئاڭرى توورەيى و كىنەيى نانا دامركا يەوە و گوتى: (توبى و خودا لە بەرچى؟!) فاندىقەر گوتى:

(كۆنت مۆفات پياوېكى ديندار و خۇپارىزە، ئەگەر بەرىكەوت رۇزىك دەستى بەر قۆلت بکەويىت ئەوا رۇزى دواتر يەكسەر دەچىتە كلىسا تا لاي قەشە دان بە تاوانەكەي خويىدا بىت و ئەگەر بۇچۇونى منت دەويىت ئەوا ئامۇرۇڭارىت دەكەم كە لىنەگەر يېت ئەوهېيت لە دەست بچىت.)

نانا زانى، كە مەبەستى فاندىقەر سىتىنەرە، بۇيە بىدەنگ بۇ و فرمىسەكەكانى خۇى سرىيەوە، بەلام پىداڭرى لەسەر ئەوە دەكىد، كە لە ژوورەكەي خۇى بىمېنىتەوە. هەر كە فاندىقەر رۇيىشت نانا خۇى خستە ئامىزى داجىنېيە و بە دەنگىكى لەرزۇكەوە گوتى:

(من تەنيا تۆم خوش دەويىت... تو لە ھەموان باشتىرى... خۆزگە دەمانتوانى بۇ ھەمېشە پىكەوە بىزىن... ئاخ... ئىمەي ژن چەند بىچارەين...). هەر كە نانا نىگەرانى ژۇرۇزى بىنى ماچىكىد و پىيىگوت، كە داجىنېيە ھەرگىز ئىرەيى بە مندالىكى وەك ئەو نابات و ئەو حەزىدەكەت پىوهندى ھاوارىيەتى و خوشەويسىتى نىوانىيان توندو تۆل بىت تا ھەرسىك بە خوشى ژيان بەسەر

بېهـنـ لـهـنـاـكـاـوـ نـانـاـ دـهـنـگـىـكـىـ بـىـسـتـ وـ زـانـىـ،ـ كـهـ دـهـنـگـىـ كـهـ رـنـايـ بـۆـرـدـنـىـقـهـ...ـ بـۆـرـدـنـىـقـ لـهـ هـهـمـانـ ئـهـ وـ شـوـىـنـهـىـ،ـ كـهـ بـهـ تـهـنـيـاـ جـىـيـانـ هـىـشـتـبـوـوـ لـىـيـ خـهـوـتـبـوـوـ دـهـنـگـىـ پـرـخـهـپـرـخـىـ بـۆـرـدـنـىـقـ زـۆـرـ سـهـيرـ وـ پـىـكـهـنـىـنـاـوـىـ بـوـوـ وـ خـوـىـ خـسـتـبـوـوـهـ باـوـهـشـىـ رـۆـزـمـىـنـقـونـ وـ بـهـ هـاـوـارـكـرـدـنـهـوـهـ گـوـتـىـ:ـ (ـئـازـىـزـ رـۆـزـ وـهـرـهـ سـهـيرـكـهـ وـ بـىـبـىـنـهـ!)ـ

نـانـاـ وـ رـۆـزـ چـوـونـهـ ئـهـ وـ ژـوـورـهـىـ،ـ كـهـ بـۆـرـدـنـىـقـ لـىـيـ خـهـوـتـبـوـوـ وـ دـهـسـتـتـهـيـكـ لـهـ ژـنـانـىـشـ بـهـدـوـاـيـانـداـ چـوـونـ وـ هـهـمـوـوـيـانـ وـهـسـتـابـوـونـ وـ بـهـ حـهـپـهـسـاـوـيـيـهـوـهـ سـهـيرـىـ بـۆـرـدـنـىـقـيـانـ كـرـدـ،ـ كـهـ وـتـبـوـوـهـ خـهـيـكـىـ قـوـولـهـوـهـ وـ دـهـمـىـ بـهـشـيـوـهـيـهـكـىـ پـىـكـهـنـىـنـاـوـىـ كـرـابـوـوـهـوـهـ.ـ لـهـمـ كـاتـهـداـ جـاجـاـ لـهـ كـونـجـيـكـهـوـهـ هـيـكـتـورـىـ خـسـتـبـوـوـهـ تـهـلـهـوـهـ،ـ بـهـلـامـ مـيـنـقـونـ لـهـگـهـلـ فـانـدـيـقـهـرـ يـارـىـ كـونـكـانـيـانـ دـهـكـرـدـ...ـ فـۆـشـىـرـىـ وـ لـاـبـۆـرـدـيـتـ وـ فـۆـكـارـمـوـنـ بـهـدـوـاـيـ شـامـپـانـيـاـيـ زـيـاتـرـداـ دـهـگـهـرـانـ...ـ مـارـىـ سـهـرـقـالـىـ ژـهـنـىـنـىـ پـيـانـقـ بـوـوـ.ـ كـاتـژـمـىـرـ چـوارـىـ دـوـاـيـ نـيـوـهـشـهـ وـ مـانـدـوـيـتـىـ وـ شـامـپـانـيـاـيـ بـانـگـهـيـشـكـراـوـانـىـ لـهـ پـهـلـ وـ پـقـ خـسـتـبـوـوـ،ـ بـهـلـامـ سـهـرـهـرـاـيـ ئـهـمـهـ ئـهـوـانـ دـهـسـتـيـانـ لـهـ سـهـماـ وـ گـۆـرـانـىـ وـ كـونـكـانـكـرـدـنـ بـهـرـنـهـ دـهـداـ وـ بـهـدـوـاـيـ شـامـپـانـيـاـيـ زـيـاتـرـداـ دـهـگـهـرـانـ.ـ نـانـاـ بـهـ قـهـرـهـپـهـسـتـانـ لـهـتـهـنـيـشـتـ سـتـيـنـهـرـ دـانـيـشـتـبـوـوـ،ـ ئـهـوـهـ هـيـلـاـكـ وـ رـهـنـگـپـهـرـيـوـوـ بـوـوـ وـ لـهـ چـاوـهـ شـينـهـكـانـيـداـ چـهـنـدـ نـيـگـاـيـهـكـىـ جـادـوـبـازـانـهـ دـهـبـيـنـراـ.

سـتـيـنـهـرـ زـيـاتـرـ خـوـىـ بـهـنـانـايـ دـلـگـيـرـهـوـهـ نـوـوـسـانـدـ وـ وـيـسـتـىـ دـهـسـتـىـ خـوـىـ درـيـىـزـ بـكـاتـ،ـ بـهـلـامـ يـهـكـسـهـرـ دـهـسـتـىـ كـيـشـاـيـهـوـهـ،ـ چـونـكـهـ يـهـكـيـكـ لـهـ قـوـلـاـبـانـهـىـ،ـ كـهـ ژـۆـرـژـ لـهـ پـۆـشـاـكـىـ نـانـايـ د~ابـوـوـ چـهـقـيـهـ دـهـسـتـىـ.ـ خـويـنـ لـهـ دـهـسـتـىـ سـتـيـنـهـرـىـ جـولـهـكـهـىـ دـهـوـلـهـمـهـنـدـ

هاتەدەرەوە و دلۇپىك لەم خويىنە بەسەرپۇشاکە سېپىيەكەي نانا
دا رېزا، نانا ھاوارىيىكىد:

(ئەم دلۇپە خويىنەي، كە رېزايە سەر پۇشاکەكەم پېشىبىنى
پۇوداۋىيىكى ناخوش دەكتەت). دواى دەربىرىنى ئەم قسانە
پۇخسارى تىكچۇو. دەممە و سېپىدە دەركەوت، كەناس و
زېلرېيىزەكان لە شەقامەكان بلاوبۇونەوە. نانا لەبەرامبەر پەنجهەرە
وەستاو سەيرى مالە تارىك و ھىمنەكانى كرد و شەنەبايەكى
نەرم و خۆش بەر نىچەوانە گەرمەكەي كەوت، نانا حەزى
چووبۇوە پىاسە و گەران و پۇوى لە سەتىنەر كرد و گۇتى:
(وەرە... من داوات لىيەدەكەم كە بمبەيتە دارستانى بولۇنيا با لەوى
شىرىيەك بخۇمەوە). نانا ئەم بىرۇكەي خۆى پى جوان بۇو و لە
خۆشياندا وەكى مندالان دەستى لىكخشاند و چىتەر چاوهەرپوانى
رازىبۇونى جوولەكەي دەولەمەندى نەكىد و يەكسەر رايىكىدە
ژۇورى خەوتىنەكەي خۆى تا پالتۇيەك بخاتە سەر شانى و
لەگەل سەتىنەر دا بچىتە دەرەوە. بىنى كە لوىز لەسەر
كورسىيەكان خەوتۇوە، بەئاگاي ھىنا و داواى لىكىد يارمەتى
بدات لە پۇشىنى پالتۇ و كلاوهەكەي... بەھىۋاشى لەبن گوئى
گۇتى: (من ئامۇرگارى تۆم لەگۈي گرت و بەرنامەم دانا سەتىنەر
وەكى ھاوارىيەك ھەلبىزىرم، ئەو مەرقۇقىكى چاكە و ھەرچىيەك
بىت لەوانىتەر باشتىرە). لەو كاتەدا نانا بىنى، كە داجىننەي بەرەو
پۇوى ئەو دىيت، وا ھەستىكىد كە بەۋپەرە بىئۇقرەيىھە وە
چاوهەرپانە تا بانگھېشتكراوان بچنە دەرەوە، نانا پىيىگوت: (من
لەگەل سەتىنەر پىاسەيەكى دارستانى بولۇنيا دەكەم).

نانا تىپىنى ئەوهى كرد، كە داجىننیيە بە قىسەكەرى ئەو غەمبار بۇو، لەبەرئەوه لەدريزەدى قىسەكانىدا گوتى: (ئازىزىم ئاقىل بە... تو باش پىيگەرى من دەزانىت) دواى ئەوه ئەوه لەئامىز گرت و گوتى: (تو دەزانىت كە من توْم خۆش دەۋىت و دەتپەرسىتم... بىچگە لە توْ كەسىكەم خۆش ناوىت... بەيانى وەرە تا بەرnamەيەكى نوئى دابىننیيەن... بەلام ئىستا ماچم بىكە... بەلى جارىكى دىكە ماچم بىكە!!).

٦

پىهسى ۋىنۇسى زىرپىن بۇ جارى پەنجا و چوارھم نمايش دەكرا، ھونەرمەندەكان نواندىنى بەشى يەكەميان تەواو كردىبو و لە رىزەرەكەن پەرتەيان كردىبو و ئامادەي نواندىنى بەشى دووھم دەبۈون... بۆسکى پىر پۆشاکى خۆى پۆشىبۇو و شمشىرى بەقەدىيەوە لكاندېبو و كلاۋەكەي لەسەر كردىبو و لەسەر بەرمىلىكى گەورە دانىشتىبو چاوهپۇانى نۆرەي خۆى دەكىد... با لە دەرەوە بە توندى ھەلىكىردىبو، ئەو يەكىك لە پەنجەركانى كردىوھ و بايەكى سارد لەدەرەوە ھاتەژۈورەو، ھونەرمەندە پىرەكە دەلەرزى و لەزىر لىوانەوە گوتى: (ھەر بەراست چ كەشىكى تۈوش و ساردە؟) سىمۇناش، كە خەرىكى خۆگۇرپىن بۇو و سەرمائى بۇو و ئەو پەنجەرەيەي داخست، كە با كردىبۇويەوە. لە دەمە فۇنتان، كە يارى بە رىشە دەسکرەدەكەي خۆى دەكىدەت و گوتى: (ئەرى دەزانن ئەمەرۇ رۇزى لەدايكبۇونمە). بۆسک لەسەرمان دەلەرزى. گوتى: (كەواتە لانىكەم بە بۇنەي ئەم رۇزە پىرۇزە بوتلە شامپانىيەكمان بىدەيى). فۇنتان گوتى: (من ئامادەم شەش بوتلە شامپانىياتان بىدەمى). ئىنجا زەنگ لىدرا و بە خزمەتكارەكەي گوت، بېرىش بوتل شامپانىيا بىيىنە. بۆسک ئاوريديايەوە و بىيى كچىكى لەرولوازى رەنگ پەرييو لە كونجى ھۆلەكە دانىشتىووھ و بە چاوى شەرم و

حەپەساویيەوە سەيريان دەكات. بۆسک لەزىر لىوانەوە گوتى: (ئەم كچە كىيە؟!) سيمۇنا سەيرىكى كچەكەى كرد و بە چېپە وتى: (ئەم كچە ساتانە، نايناسىت؟! ئەو ھاوارىيى كۆنى نانايە، نانا بۇ يەكەمین جار ئەوى لەبەردهم تىاترۆخانە بىنى و پىددەچوو، كە كچىكى بىكار بىت، نانا ئەوى بە بۇردىنىڭ ناساند و داواى لىكىرىد كارىكى بۇ پەيدا بکات).

لەم ساتەدا يەكىك لە خزمەتكارەكان هات و گوتى: (بەرېز بۆسک... خاتۇو سيمۇنا... زووکەن بۇ نمايشەكە ئامادە بن). سيمۇنا بۇ لای سەكۆكە چوو و بۆسک بە شەكەتىيەوە ھەستايىھە. زەنگ لىدرا و پەرده ھەلدرايەوە، فۆنتان خۆى بۇ تۈرەي خۆى ئامادە كرد.

كلاريس و بەدواى ئەويشەوە فۆشىرى و مىنۇن بەبەردهم فۆنتاندا تىپەرین. فۆشىرى بە بىزەيەكەوە بە فۆنتانى گوتى: (ها بىنیت؟!) فۆنتان گوتى: (مەبەستت كىيە؟).

فۆشىرى گوتى (شازادەي رووسىيا دەلىم). فۆنتان: (بەلى... د توانم بلىم ئەو يەكىكە لە كېيارە بەردهوا مەكانمان).

فۆشىرى گوتى: (بەراستتە؟) من ئەمشەو بۇ يەكەمینجارە ئەو دەبىنم). فۆنتان گوتى: (ئەو پىاوه سەنگىنە پۆشتەيەى، كە لە لۇزەكەى ئەوە كىيە؟ تو دىهناسىت؟!) فۆشىرى گوتى: (لە لۇزەكەى ئەودا دوو كەس ھەن: يەكىان كۆنت مۆفات دوبىقىيل و ئەوھىتىر ماركى دوشوارە... وابزانم كۆنت مۆفاتە، كە لەھەموو شوينىكدا لەگەل شازادەيە) لەم كاتەدا خزمەتكارىك، كە چەپكە گولىكى زور جوانى بەدەستەوە بۇو بەلاياندا تىپەرى، فۆشىرى ھاوارىكىد: (ئەم چەپكە گولە ھى كىيە؟)، بەلام خزمەتكارەكە، كە

پەلەی بۇو وەلامىكى ئەوی نەدایەوە و راستەخۇ چۈوه
ژورى نانا. فۆشىرى گوتى : (ھەر بەراست ئەم ژنە چەندە
بەختەوەرە، كە چەپكە گولىكى شازادە و كۆشكىكى گەشتىارى
شکۆدارى سەتىنەر بەدەست دەھىنەت! مىنۇن لىيۇي گەست و لەم
ساتەدا دەنگى چەپلە لىدانىكى دورودرىزى بىنەران بەرزبۇوهو
و خزمەتكار نزىك بۇوهو ھاوارىيىكىد: (بەریز فۆنتان زۇو بە)
فۆنتان لەكاتىكىدا كە بەرە سەكۆكە دەھات گەلىيى كرد: (باشە
بۆچى ئەم زۆلە بوتلە شامپانىاكانى نەھىن؟)

لەنىوان پشۇوى پەردى دووهەم و سىيەمدا ھونەرمەندەكان
سەرقالى خۆگۆرین بۇون تا خۆيان بۇ پەردى سىيەم ئاماھە
بىكەن و ھىشتا خزمەتكارانى تىاترۆخانە چەپكە گولەكانى
عاشقانىان بۇ ھونەرمەندەكان دەبرد. فۆنتان لەگەل
خزمەتكارەكەدا كەوتە دەمەقالى لەسەرئەوەي، كە بۆچى لەبرى
شەش بوتلە شامپانيا چوار بوتلى ھىنواھ، لەو ساتەدا دەنگى
بۆردىيىق، كە وەكىو مانگا دەبىۋاند بىسترا: (خاوهنىشىكۇ
شازادە... خاوهنىشىكۇ شازادە). سەرەتا بۆردىيىق و پاش ئەويش
شازادە لەسەر پليكانەكان دەركەوتەن.

شازادە پىاوىكى درىز و جوان و كەلەكت بۇو و لە رەفتار و
ھەلسوكەوتىدا سەنگىنى و جومىرى دىار بۇو و بەدواى
ئەوانىشدا كۆنت مۆفات و ماركى دۆشوار دەركەوتەن. بۆردىيىق
چۈوه پىشەوە بە شازادەي گوت: (قوربان... فەرمۇون لىرەوە)
كۆنت مۆفات سەرنجى خستە سەر دەركايدىك، كە لەنزايدىكىيەوە
بۇو و بىنى سى ژنى سەماكار لەپشتى پەردىوە سەير دەكەن و
يەكىكىان دەلىت: (سەيركە.. ئەوە خۆيەتى!) شازادە بىزەيەكى

كىرىد، بەلام بۇردىيىق بە چاوايىكى تورەييئامىزهەو سەيرى ژنه كانى كىرىد.

بۇردىيىق لە رېرەھەكەوە گەيشتە ژوورى نانا و دەرگايى كىرىدەوە: (خاوهنىشىكۆ... فەرمۇو وەرە ژوورەوە) بەر لەوەى رىستەكەي تەواو بىت گويى لە هاوارىك بۇو و بىنى نانا لە پاشتى پەردىوە لە كونجىكى ژوورەكەوە خۇى دەشارىتەوە. نانا لە ودىوى پەردىكەوە هاوارىكىرد: (بەراستى زۇر بىزاركەرە ... مەگەر نازانىت، كە شىاۋ نىيە بەبى مولەت بىيىتە ژوورەوە!؟!) بۇردىيىق بە تورەييەوە: (زوو بە وەرە دەرەوە... مەگەر نابىنى شازادە لىرەيە). نانا بە خەندەيەكى شىرىينەوە رەتىكىردىوە، بەلام بۇردىيىق باوكايمەتتىيەوە گوتى: (ئاي خوايە! خۇ ئەو پىاوانە ھەموويان دەزانن، كە تو خەريكى خۆگۇرۇنى، خۇ خاوهنىشىكۆ ناتخوات).

شازادە بىزەيەكى كىرىد و بەھىۋاشى گوتى: (بەلام من متمانەم بەم قىسىم نىيە).

پىكرا لەو وەلامدانەوە گەرمائىگەرمەى شازادە كەوتىنە پىكەنин.

نانا شتىكى نەگوت، كۆنت مۆفات چاوايىكى بە چواردەورى ژوورەكەدا گىزرا. ژوورىكى چكۈلە بۇو و بنمېچىكى نزمى ھەبۇو، لە پەنجهەرەيەك زىياترى تىيدانەبۇو و لە گوشەي ژوورەكە ئاوىنەيەكى گەورە دەبىنرا، كە لەسەر مىزىكى سېپىيان دانا بۇو... لەسەر مىزەكە چەند پاكەتىكى كۆنکان و ھەندىك لە شووشە گولاؤ و سېپياو و كەلوپەلى ئارايىش دەبىنران. مۆفات لە ئاوىنەكە نزىك كەوتەوە و سەيرىكى رۇخسارە پەرييو و ئەو

دلىپە فرمىس كانەي كرد، كە كەوت بۇونە سەر تەويىلە لۇچاوا يەكەي، بۇردىنىڭ لە درزى پەر دەكەوە سەرى بىر دە ژۇور و گۇتى: (نانا زووبە... وەرە دەرھوھ) نانا سەرى ھىننايەدەر: (بەرپىزان بىبۇرن... ئىۋە لەپرە ھاتنە ژۇورھوھ)، جلىكى زۇر تەنكى لەبەر بۇو و ھەستى بە شەرم دەكەد پەر دەكەي دادايەوە، بۇردىنىڭ يەكسەر گۇتى: (كىشە نىيە وەرە پىيشەوھ).

نانا بە راپايدى و شەرمىرىنەوە لەزىر لىيانەوە گۇتى: (ئومىدەوارم خاوهنىشكۇ من بىبەخشىت، كە بە پۇشاكىكى ئاوا بە خزمەتىان گەيشتۈرم) شازادە بەپەپەرى رېزەوە گۇتى: (خاتۇون من پىيىستە پۇزش بەھىنەوھ... بەلام نەمتوانى پىرۆز بايتان لىيەكەم) نانا لەپشتى پەر دەكەوە ھاتە دەرھوھ و لەبەرامبەر شازادە و ماركى خۇى چەمانەوە و كاتىك گەيشتە لاي كۆنت مۆفات بەشىوه يەكى هاۋپىيانە دەستى بۇ درېز كردو گلهيى ئەوهى لېكىرد لەوهى، كە بۆچى لە میواندارىيەكە ئامادە نەبۇوه، مۆفات هەركە پەنجه ناسك و نەرمەكانى ناناى گرت لەشى كەوتە لەرزىن، لەبەرئەوھى لەگەل شازادەدا زۇر مەى خوارد بۇوە نەيتowanى وەلامى گلهيى كەي نانا بىداتەوھ. لەم ساتەدا لەناكاو فۆنتان و بىرۋالىيە و بۆسک ھاتنە ژۇورھوھ و ھەر يەكىكىان بۇتلە شامپانىايەكىان لەبن باخەل بۇو و دوو گلاسشىان لەدەست بۇو.

فۆنتان بە خۆشحالىيەوە گۇتى: (ئەمەر قۇزى ئاھەنگى لەدا يېكىوونمە و پىيىستە ھەمۇوان بە خۆشى من پىيك ھەلدىن!)، بەلام ھەركە شازادە و شوينكەوتووھ كانىيان بىنى

حەپەسان و ھەر كە شازادە بزەى كرد لە بەرامبەر شازادەدا
چەمانەوە و پىكرا ھاواريانكىرىد: (بە خۆشى شازادە دەنۋشىن).
برۇلىيە گوتى: بە خۆشى ژەنەرال بۆسک
فۇنتان گوتى: بە خۆشى نانا

پەرداخى شامىپانىيابان بۇ مىوانەكان ھىننا و شازادە چاوهەروانى
كىرىد تا پەرداخەكان پە بۇون و ئىنجا وەكى رېزىك خۆى
چەماندەوە و گوتى: خاتۇونەكەم... بەرېز ژەنەرال... بەرېزان...
لەسەر شەرەفى ھەمووتان دەخۆينەوە! گلاسەكەى لە لىيۇى
نىزىك كردەوە و تىكراي ئامادەبۇوان پىرەويىان لېكىرىد. ئىتىر نانا
لە خۆشى و لەخۆبايىان ئۆقرەى لېبراپۇو و ئاگاى لە كراسە
تەنكەكەى نەما و وا خەيالى دەكىرد، كە شاشىنىكە لە ژورى
تەختەكەيدا پىشوازى لە وەزىرەكانى دەكەت.

لەم ساتەدا يەكىك لە خزمەتكارەكان ھاتەزۇورەوە و پۇوى
لە ھونەرمەندەكان كىرىد: (بەرمۇون، پاش كەمىكى دىكە پەردى
ھەلدىھەدرەتەوە) ھونەرمەندەكان چۈونە دەرەوە و بۇردىنىقىش بۇ
رایىكىرىدىنى ھەندىك كار چۈوه دەرەوە و لە ژۇورەكەدا جىڭە لە
شازادە و كۆنت و ماركى كەسىكى دىكە نەمايەوە. نانا گوتى:
(ببۇرن بەرېزان... من پىيوىستە ئارايىشتەكەى خۆم تەواو بىكەم).
بەرەو ئاوىنە رۇيىشت. شازادە لەسەر يەكىك لە كورسىيەكان
دانىشت و ماركىش چاوى لەو كىرىد، بەلام كۆنت چۈوه لاي
پەنجهەرەكە و لەوى وەستا. شازادە چاوى لەسەر نانا
ھەلنى دەگىرت، گوتى: (ئەمشەو دەنگت يەجگار خۆش و زوڭل
بۇو) نانا نىگايىهكى قەشەنگ و عىشۇھەئامىزى گرتە شازادە و
گوتى: (خاوهنىشكۇ! ... ئىيۇھ زىياتر لەوەي كە شايىستەم وەسەم

دەكەن). مارکى دۆشوار سەيرى چاوه دلرفييەكانى ناناى كرد، كە پياوى شىت دەكىد و گوتى ناكريت كەمىك دەنگى مۇسيقا نزم بكرىتەوە؟ بە راستى دەنگەكە بەرزە و تۈوشى قورسييەكت دەكات و دەنگت دەخنىت. بەلام نانا بەبى ئەوهى گرنگىيەكى پىبىدا و سەيرى بکات خۆى سەرقالى ئارايىشكىرىنى سىينگ و بەرۋىك و گەردىن و بازووهكانى خۆى كردو مۇفاتىش لەم ماوهىدا ورتەي لەدەم نەھاتەدەر.

مۇفات لەو ساتەدا بىرى لە پابردووی دەكىردىوھ و ژيانى خۆى دەھىنایەوە بەرچاوى، مندالى و ...

شازادە گوتى: (ئەگەر لە تىاترۇخانەي مۆسکو كاربىكەيت ئەوهندە ستايىشت دەكەن، كە ھەرگىز بىرى گەرانەوە بۇ پاريس بە مىشكدا نايەت)، ئىنجا رۇوى لە كۆنت كرد و گوتى: (ئىوه پەيتان بە جوانى ژنانى خۆتان نەبردووھ و مۆسکو ھەولەدات كە ژنه جوانەكانى ئىوه بۇ خۆى رابكىشىت)... لەم ساتەدا فلچەيەكى چىكۈلە لە دەستى نانا بەربۇوھ، مۇفات دانەويىھەوە تا ھەلىگىتەوە و بىداتەوە نانا. ناناش بۇ ھەلگىتنەوە فلچەكە خۆى چەماندەوھ، پىچى جوانى بەسەر دەستى كۆنت دا پەرش و بىلەو بۇوھ و كۆنت ھەستى بەوھ كرد، كە ھەناسە گەرم و بۇنخۆشەكەي نانا بەر رۇخسارى دەكەويىت و لەخۇوھ تەزۈوی بە لەشىدا هات و دلى كەوتە خورپە.

خزمەتكارەكە ھاتەزۇورھوھ و بەوپەرى پىزەوھ گوتى: (خاتۇون .... بىنەران ئۆقرەيان لىپرا). نانا زۆر ئارام گوتى: (پىيوىستە زىاتر لەمە ئۆقرە بىگەن).

نانا بە ئارامى بەردهوامى بە ئىشەكەي خۆيدا، پاشان
ھەستايەوه و سەيرىكى ئاويئەي كرد و وەرچەرخا... شازادە
لەزىر چاوانەوه سەيرى نانايى كرد، بەلام ماركى دوشوار بە^١
رىكى سەرى دەلهقاند، كە ئاماژەيەك بۇو بۇ راپىيۇون و پى
سەرسامبۇون، بەلام كۆنت سەرى دانەواندبوو و سەيرى
ئەرزى ژۇورەكەي دەكرد... نانا گوتى: (من ئاماھەم). نانا لە
ژۇورەكە چۈوه دەرھوه و ئەو سى پىاوهش بەدوای ئەودا
چۈونەدەرھوه.

پەرده ھەلدرايەوه نانا بەو پۇشاکە تەنك و رووتەي خۆى
دەركەوت و سەرنجى بىنەرانى راكيشا. كۆنت تاوهكى نانا
گۆرانىيەكەي خۆى تەواو كرد و دەنگى چەپلەرېزان و
هاتوهماوارى بىنەران بەرزبۇوه ھېشتا بە واق ورماوى و
شەيدايىيەوه مابۇوه. كۆنت لەشۋىنى خۆى دووركەوتەوه و
ھەركە نانايى قەشەنگ و نىمچەرووتى بىنى، كە تولەرېيەكە
تىدەپەرېت و رېرەوهكەش چۆلە بەدوای نانا كەوت و لەبەردهم
دەرگائى ژورەكەي ماچىكى گەرمى لە لاملى كرد. نانا بە
چاپۇوكى گەرەيەوه و دەستى بۇ سەر سەرى بەرزكەربۇوه...
ھەركە چاوى بە كۆنت كەوت نىگايىەكى عىشۇھئامىزى بەرھو
پۇوي كۆنت كرد و بەدەنگىكى شىريئەوه گوتى: (من كۆشكىكى
گەشتىارىم لەنزيك ئورلىان كېرىوه وھكى ئەوهى، كە ژۇرۇز
ھېجۇن وتى ئەم كۆشكە كەوتتە نزىكى مولكەكانى ئىيۇھ، ئەگەر
حەزتكە جارجارە بۇ سەردانم وەرە ئەۋى!...)، بەلام كۆنت كە
لە ھەلسوكەوتى خۆى پەشىمان بېۋوه بە شەرمەزارىيى و
خەجالەتەوه سەرى شۇرۇكەردهو، بەلام بەلېنىدا، كە بچىتە

دېدەنى نانا... بەپەلە ناناى جىھىشت و بەدوای ماركى دوشواردا رۇيىشت، كە لەيەكىيەك لە سەرسوچەكان قىسى لەگەل ساتان دەكىرد، بەلام ئاگايى لىنەبۇو، ئەو شەوه كۆنت بە پىادە بۇ مالەكەى خۆى گەرايەوە، بەلام خەو نەچۈوه چاوىيەوە. دەيويىست بىربكاتەوە، بەلام نەيدەتوانى، كۆنت ھەستىكىرد، كە ناناى دلەرفىن بىئەندازە ئەۋى شەيداى خۆى كردووە گەنجىتى ئەۋى گەراندۇتەوە و ئەۋى لەو بىرۇباوەر و داب و نەريتانا دابپىيوە، كە لە چىل سالى پابىدوودا خوى پىوهگەرتۈون و پابەندىيان بۇوە.

٧

مادام هيچون له لافۇندىت خاوهنى باخچەيەكى گەورە بۇو له نزىكى ئورلىان، لهناوه راستى ئەم باخچەيەدا كۆشكىكى گەورە هەبۇو، كە مىژۇوی دروستىرىدى بۇ چەرخى حەقىدەيەم دەگەرايەوە. رۇزىك دواى نىوهرۇ مادام هيچون و ژورڭى كورى بىنيان، كە كۆنت و ژنهكەى لەگەل ستىللاي كچىان دىنە مالەكەى ئەوانەوە تا ھەفتەيەكى رۇزانى ھاوين لاي ئەوان بمىننەوە. ئەوان بەشىكى كۆشكەكەيان چۆل كرد و دايىانه ميوانەكانىيان. مادام هيچون بە ميوانەكانى گوت: (خۇشبەختانە لىرەدا خۇش رادەبويرىن، چونكە ژورڭى كورم دوو كەسى لە هاوارىيەكانى خۇرى بۇ ئىرە بانگەيشتىرىدوو، يەكىكىان رۇزنامەوانىكە بە ناوى فۇشىرى و وابزانم، كە ئىۋوھ بىناسن و ئەويىتريان داجىنەيە). سابىنى ژنى كۆنت پىكەنلى و گوتى: (بەلام بىرتان نەچىت، كە باوكىشم بەيانى دىت بۇ ئىرە). پاشان قسە هاتە سەر شارى پارىس و هاوارىيەكانى خۇيان و ناوى ستىنەريان ھىنا، مادام هيچون وتكى: (ستىنەر ھەمان ئەو كەسە كورتە بىنە خەرە ئىيە، كە لە مالەكەى ئىۋوھدا بىنيم؟! دەلىن كابرايەكى دەولەمەندىشە).

كۆنت پالپشتى قسەكەى ئەوى كرد. مادام هيچون بە ئاوازىكى گالتەجارىيەوە گوتى: (وا بىزانم ئەو كەسىكى

بەخشىندەيە، چونكە كۆشك و باغچەيەكى لەو نزىكانە بۇ هونەرمەندىك كريوه و ئەم شتەش تورپىي و قىنى خەلكى بەرامبەر ئەو وروژاندووه، ئىوه ئاگاتان لەم بابەته ھەيە؟) كۆنت گوتى: (نا من هيچ زانىارىيەكەم لەبارەي ئەم بابەته وە نىيە). پاشان ماوهىك بىيدهنگ بۇو ئىنجا لەدرىيژەي دايى: (كەواتە سەتىنەر بۇتە دراوسيي ئىوه؟!) ژورز ئەگەرچى قسەي دايى و كۆنتى بىست، بەلام بەسەر خۆى نەھىنا. مادام هيچون ئەوهشى گوت، كە كۆشكى هونەرمەندەكە دوو كىلۆمەتر لە كۆشكەكەي ئەو دوورە. سابىن لىي پرسى: (ناويم بىرچۈوه... رەنگە ژورز بىزانىيت). ژورز بىرۋى گرزا كرد، بەلام كۆنت چاوه روانى وەلام بۇو. سابىنى ژنى كۆنت بۇوى لە مىردىكەي كرد و گوتى: (بىگومان دەبىت ئەو هونەرمەندە ھەمان ئەو كچولە پىرچ زەرددە بىت كە لە تىاترخانەي ۋارىتىيە رۆل دەگىرىت... ناوى نانايە) مادام هيچون گوتى: (نانا... بەلى ھاتە وە بىرم ناوى نانايە...) سەتىنەر كۆشكى مىنۇتى بۇ ئەو ژنه كريوه... و باغەوانەكە دەيگوت، كە نانا ئەمشە و دىت، ژورز ئەدى باغەوانەكە وائى نەوت؟!). گەنجهكە بەھىۋاشى گوتى: (بەلى دايىكە... بەلام ئەم باغەوانە نازانىيت چى دەلىت، بەلام گالىس كە چى ئەوهى دووپاتىرىدۇتە وە، كە نانا دوسېبەي دىتە ئىرە). ماوهىك بىيدهنگى بۇون و دواى ئەوه مادام هيچون گوتى: (بەلام من وائى بؤ دەچم كە بۇونى ئەم ژنه لەم ناوه بۇ ئىمە باش نەبىت و خۆى لى نزىك ناخەمە وە).

خۆشى و شادمانى مادام هيچون بە ھاتنى خىزانى مۆفات بەدەر نەبۇو وە ناخۆشى و چەرمەسەرەي. ژورز دواى

نانخواردن گوتى سەرم دىشىت. كاتىك سەرئىشەكەي توند بۇو
بە دايىكى گوت من پىشىودان لەسەر تەختەخەوهكە بە باشترين
چارەسەر دەزانم بۇ ئەم سەرئىشەيەو دايىكىشى لەگەلى چوو تا
ژۇورەكە و پەنجەرەكانى داخست و جەستەي داپوشى و
ھيواي خەويكى خۆشى بۇ خواست و جىيەھىشت، بەلام ژۇرۇز
ھەر كە بىنى ھەموويان لە ھۆلەكەدا سەرقالن لەسەر
تەختەخەوهكەي هاتە دەرەوە و دەرگاي پەنجەرەكەي كردىوە و
لە پەنجەرەكەوە خۆى ھەلدىا يە ناو باغچەيەك كە ھەر مەترىك
بەرزتر بۇو و لەناو درەختەكاندا ون بۇو.

٨

ئىوارە نانا گەيشتە كۆشكە نويكە خۆى. سەتينەر چەند رۇزىك لەمهوبەر ئەو كۆشكە كېيىپ، بەلام نانا نەيدەتوانى بچىتە ئەو كۆشكە، چونكە بۇردىنىقى سەرۋىكى تىاترۇخانە ئامادە نەبوو تەنانەت بۇ چەند رۇزىكىش بىت مۇلەتى پىيدات، نانا چىتر ئارامى نەگرت و لە سەرەتكەنلىكى مانگى سىپتىمە بەردا چۈوه كۆشكە كە خۆى و نامەيەكى بۇ پۇورى نۇوسى تا دەمودەست لويسى كورە بچۈوكۈلە كە بۇ كۆشكى مىنۇت بەھىنېت. هەر چۈنۈك بىت گالىسکە كە نانا لە بەردهم كۆشكى مىنۇت دا وەستا، باغەوانەكە بەرەو پىشوازى خاوهە نويكە خۆى رايىرىد. نانا سەرقالى گەران بۇو و لە ژۇورىكە و بۇ ژۇورىكى دىكە چۈو و لە خۆشىاندا ئارامى لىيەلگىرا بۇو. ئەو كۆشكە ھۆلىكى فراوانى ھەبۇو پەنجەرەكەنلىكى رۇوهو باغچە كە دەكرانە وە، ھۆلى نانخواردى زۇر بە رازەھىيى و شىقدارىيە وە بىنى و وابىرىكىرە وە، كە ئەو دەتوانىت چەند میواندارىكى دەنلىكى بىت، نانا بۇ بىنۇنى نەرمى دووهەم لە پەيژەكان سەرەكە وە، لە ناوه راستى پەيژەكاندا بىرىكە وە، كە چىشتىخانە كۆشكە كە نەبىنۇو، بۇيە گەرایە وە و دەستى لويىزى خزمەتكارە كە خۆى گرت و چۈوه چىشتىخانە، لە وىدا ئاگىردا ئىكى دەبىنرا، كە شوينى برۋاندى بەرخىكى تەواوى تىدا

دەبۇوه، پاشان چووه نەۋۆمى دووهەم و ژۇورىيکى جوانى بۇ خۆى ھەلبىزارد، كە رەنگىيکى پەمەيى كراوه و قەشەنگى ھەبوو، تەواوى ژۇورەكانى دىكەشى پېشىنى، ئىنجا بە پەيىزەيەكى تەختەي تەسک چووه سەربانەكە، بەلام لوىز ئامادە نەبوو لەگەلىدا سەركەۋىت و وتى كە ناوىرىت بەسەر ئەو پەيىزە تەسک و مەترسىدارەدا سەركەۋىت و ملى بشكىت، بەلام ھىندەي پىنهچوو، كە بىستى وا نانا ھاوار دەكات: (لوىز... لوىز... تو لەكويى؟! وەرە سەرەوە... ئىرە نموونەيەكە لە بەھەشتى پان و بەرين). لوىز بە پىرە وبۇلەوە سەركەوت و دەشتىكى سەوز و جوانى لەبەرامبەر كۆشكەكەدا بىنى، كە دىمەنلىكى ئىجگار دلگىر و جوانى ھەبوو. دواى ئەوه لە پەيىزەكان ھاتەخوارەوە و چووه ناو باغچەكە و چاوى بە دارتۇوييکى گەورە و پىر كەوت و بەپەرى دلخۆشىيەوە وەكى مندالان ھاوارىكىد: (ئاي... دار تۇو... بىزانە چ تۇوييکى گەورە و تەرى پىوهىي... لوىز خىراكە قاپىك بىنە تا ھەندىك لەو تۇوانە لىېكەمەوە). پاشان، كە باران دەبارى سەيوانەكەي خۆى خستە ئەولاوه و بە توندى يەكىك لە لقەكانى دارەكەي گرت و كەوتە ھەلتەكاندى. ئاسمان تارىك بىبوو، لەم ساتەدا نانا وا ھاتەبەرچاوى، كە تارمايىك لەودىو درەختەكان دەجۇولىتەوە، بەترسەوە ھاوارىكىد: (ئاي... ئەمە ئازەلىيکى درېنده بۇو چووه پېشت درەختەكان)، بەلام ماوهىيەك دواى ئەوه كەسەكەي ناسىيەوە و گۇتى: (ئاي ژۇرۇز ئەوه توى؟... توو بى و خودا بۇچى ھاتويتە ئىرە؟) ژۇرۇز گۇتى: (بۇ بىنىنى تو ھاتووم).

نانا گوتى: (چۇن زانىت، كە من ھاتۇومەتە ئىرە؟ ئەوھ باغەوانەكە ھەوالى پىيداي؟ ژورز بۇچى ئاو لە جله كانى دەچۈرىتەوھ؟) ژورز گوتى: (لەرىگادا باران بارى و سەرەرای ئەمەش كەوتىم ناو زەلكاوهوھ) نانا گوتى: (زەلكاوا... ئاي ئەوھ دەلىيى چى؟)، نانا پىكەنى و بە مىھەبانىيەوھ ھاتە پىشەوھ و نىوچەوانى ژورزى ماق كردو گوتى: (وھرە پىكەوھ بچىنە كۆشكەكە) نانا تا ئەوكات وھكۈ مندالىك مامەلەى لەگەل ژورزدا دەكىد و هىچ گرنگىيەكى بە راپاز و نيازى عاشقانەى ئەو نەدەدا. لەوساتەدا نەيدەزانى چۇن ھەلسوكەوت لەگەل ژورزدا بکات. سەرەنjam چۈوه ژۇورى خەوتىنەكەى و فرمانى بە لوىز كرد زۇپاكە داگىرسىننەت.

باولەكەى خۆى كردىوھ و چەند پارچەجلەيىكى هيىنايەدەرەوھ و بە لوىزى داو گوتى: (ئەم جلانە ببە تا ژورز لەبرىان بکات و جله تەرەكانى ئەويىش لەبرىدەم زۇپاكە وشك بکەوھ تا دواتر، كە لەبرى كرد راستەوخۇ بگەرىتەوھ مالەوھ و نەكەويىتە ژىيرلىپرسىنەوھى دايىك و باوکىيەوھ). ئىنجا جله كانى خوشى دەرھىننا. رۇوپۇشىكى تەنكى خستە سەر شانى و چۈوه ژۇورى خەوتى خۆى. پاش ماوەيەك گەرايەوھ و ھەركە ژورزى بىنى جلى ژنانەي پۇشىيە لە خۇشياندا ھاوارىيىكەد: (ئاي ژورز تۇ بەتەواوھتى بۇويتىيە كچۆلەيەكى قەشەنگ) ھەر بەراستى ژورز بەو جله ژنانەيىھ و دەمۈچاوه بىيگەردو پرچە زەرددەكەى بەتەواوھتى وھكۈ ژنىكى لىھاتبوو و تەنيا سوراۋ و سېپياۋى كەم بۇو.

نانا دەستى لە ناوقەدى ژۇرۇز ئالاندو گوتى: (بەراستى ژۇرۇز تۇ لەشولارت لە لەشولارى من گەورەتىرىنىيە). لوىز وەرە سەيركە و بىيىنه وەكىو ئەمە وايە، كە جلى منيان بۇ ئەو دوورىيۇ، ھەرسىيکىيان پىكەنин. لوىز جله تەركانى ژۇرۇزى خستە بەرددەم زۆپاكە و ژۇرۇزىش خۆرى خستە سەر كورسىيە دەسکدارەكە و نانا چۈوه بەرددەم پەنجەرەكە و تى: (ئاي خوايە!... چ كەشىيکى خۆشە... ئازىزم وەرە سەيركە) ژۇرۇز لەتەنېشت نانا وەستا و دەستى لە ناوقەدى نانا ئالاند و سەرى خستە سەر شانى. لە ئاسماندا ئاسەوارىيکى ھەور نەدەبىنرا، مانگ دەرەوشایەوە و و بە تىشكى خۆرى پۆشاكىيکى زىويىنى خستىبویە بەر دەشت و دەر. ژۇرۇز ئىتەر ئۆقرەن نەگرت و ماچىيکى لە گەردن و پاش ئەمەش ماچىيکى دىكەى لە كولۇمى نانا كرد و دەيويىست ماچى سىيەم لە لىيۇھەنگە كانى ناناي قەشەنگ بىرفىنيت لەوكاتەدا نانا بە دەستىيکى لەرزۇكە وە ئەوى دور خستەوە و گوتى، كە پىيويستە تا زووھ بگەرىيەتەوە مالەكەي. لەم ساتەدا دەنگى چەھچەھەي بولبولييکىيان لە نزىكى خۆيان بىست، ژۇرۇز گوتى: (رۇوناكى بولبول ھەراسان دەكات، وا چاكە چراكە بکۈزىننەوە تا چاكتىر بخويىنىت) ئىنجا راستەو خۆ چراكەي كۈزاندەوە و دووبارە دەستى لە ناوقەدى نانا ئالاند و گوتى: (كەمىيکى دىكە چراكە دادەگىرسىيىن... ئىستا گوئ لە چەھچەھەي بولبول بگەرە)

نانا لەناكماۋ واهەستىكىد، كە ھەناسە گەرم و ھەوھىبازانەكانى گەنجهكە بەر رۇخسارى دەكەۋىت و كەوتە بىركرىدەوە لەرابردوو و تىيگەيشت، كە وەسفى دىمەنېيکى لەم

چەشىنى لە يەكىك لە چىرۇكەكاندا خويندۇتەوە و لەوساوه تاكو ئىستا ئارەزۇوى ئەوھى دەكرد گيانى خۆى فيدا بکات تا مانگىكى ئاوا جوان ببىنېت و گوئى لە چەھچەھەي بولبول بىت و هەناسەي گەنجىكى جوان، كە دەپەرسىتىت بەر پوخساري بکەويت!! چاوهكانى نانا پر بۇ لە فرمىسىك و لەخۆى پرسى، كە بۆچى ژيانىكى ئابروومەندانەترى بۆ خۆى ھەلنه بىزاردووه؟

ژورڭ برهۇي بە چاوقايىمى و دەسترىيى خۆيدا، بەلام نانا پىگىرى ليكىد و گوتى: (نا كۆپكەم... من پىمباشە لەجىي دايىكت بىم، نەك دلېرت بىم).

پوخساري نانا سوورھەلگەرا و ھەرچەندە ھەولىدا پىيىكەنىت تا پەريشانىيەكەي بشارىتەوە، بەلام نەيتowanى و پىكەنىن لە قورگى گىر بۇ لەوكاتەي، كە گەنجىكى جوان لەدەستەكانى دابۇون و لە شوينىكى تارىك و مالىكى ئاوا ھىمن و كپدا بۇ.

٩

بەيانى رۇڭى دواتر میوانەكان لە مالى مادام ھىجقۇن سەرقالى خواردىنى نانى بەيانى بۇون و لەوکاتەدا ژۇرۇز لە ژۇورەكەي خۆى هاتەدەرەوە و چوو بۇ لايىن. رەنگى پەرىپەوو و سەروپرچى ئالۇز بۇو. دايىكى نىگەران بۇو، ژۇرۇز گوت،" كە هيىشتا سەرى ژان دەكتات. دايىكى دەستى نازى بە نىۋاچەوانىدا ھىننا و بەر لەوهى ئامادەبۇوان نانى بەيانىيان تەواو بىكەن گالىسکەيەك لەبرەدم دەرگائى مالەكە وەستا و فۆشىرى و داجىننېھە و فاندىقەر لىيى دابەزىن. مادام ھىجقۇن بۇ پىشوازىيىان چوو و سوپاسى فۆشىرى و داجىننېھەيى كرد، كە داوهەتكەي ئەويان پەسەند كردووه، پاشان رۇوى لە فاندىقەر كرد و گوتى: (من چەندىن جار ئىيۇم داوهەتكىردووه و لە ماوهى ئەم پىنج سالەي دوايىدا چاوهەروانت بۇوم، ئەوه چ پەرجۇويەك رۇويداوه كە رىت ھەلە كردووه و هاتوویت؟!) فاندىقەر پىكەنلى و گوتى كە شەۋى راپردوو بىرە پارەيەكى دۆراندووه و بۇ لەبىركەدنى دۆپانەكەي خۆى هاتۇتە ھاوينەھەوار، پاشان رىزەي پىدا: (من ناگەرېمەوه پارىس، مەگەر ئەوهى، كە بۇوكىكى جوانم دەستكەوېت بارتەقاي بىرى ئەو پارەيە بىت، كە دوېشەو دۆراندوومە و خەم و خەفەتى راپردوو لەبىر بىكەم).

چەند خولەكىك دواتر ماركى دوشوار گەيىشت، مادام ھىجقۇن ھاوارىكىد: (بەرىز ماركى زۆر بەخىر بىت). پاشان مادام

هېجۇن ھەموو يانى بۇ نانخواردى بەيانى بانگھېشتىرىد، فاندىقەر بەرامبەر مادام هېجۇن دانىشت و مادام هېجۇن پىيگۇت: (تۇ دەزانى دراوسى تازەكەى من كىيىھ؟). دواى ئەو ناوى ناناي ھىننا، فاندىقەر كە لەرۋالەتدا سەرسامى نىشاندا و گوتى: (چى دەلىيىت؟ نانا لە ھاۋىنەھەوار دادەنىشىت؟) فۆشىرى و داجىننېش لەرۋالەتدا سەرسامى خۆيان نىشاندا، بەلام ماركى دوشوار پاروئىكى گەورە خستە دەمەيەوە و واى نىشاندا، كە بايەخ بە قسەكانى ئەوان نادات. مادام هېجۇن گوتى: (بەلى... ئەو دويىنى ھات) بە بىستنى ئەم قسە يە پىاوهكان سەريان سورما و واياندەزانى، كە نانا رۇزى دواتر دىيت و ھەرىيەكىكىيان زووتر لەوھىتەر ھاتۇتە ناو گۆرەپانەكەوە. ژۇرۇز بىىدەنگ بۇو و تەنيا سەيرى قاپەكەى خۆى دەكىد، دايىكى لىپپىرسى: (كۈرەكەم... چى دىسان ژانەسەرتە؟). رۇخسارى ژۇرۇز سووور ھەلگەرا و وتى كە ئىستا باشتەرە. ژۇرۇز زۆر ماندوو دەھاتە بەرچاۋ و دايىكى گوتى: (ئەم پەلە سوورە چىيە بەسەر ملتەوھ؟) گەنجه كە نىڭەران بۇو، داماوه نەيدەزانى، كە لىۋەكانى نانا ئاسە وايان لەسەر ملى جىھېشىتۇوھ، ئەو بە دەنگىكى ھىۋاش و لەرزۇكەوە گوتى: (بىڭومان ئەمە شوينى پىوهدانى مىشۇولە يە پاشان ملى خۆى نو قىمكىرە ناو يەخەى كراسەكەى). قسە لەسەر ئەمە بۇو، كە پىاسە بەناو باغچەكاندا بکەن، فۆشىرى بۇ ساتىك چاۋى لەسەر رۇخسارى سابىن ھەلنى دەگرت. بەرپىكەوت فۆشىرى لە چاۋە رەش و سىحرابىيەكانى سابىندا ماناكەلىكى زۇرى خويندەوە!! ھەموو يان لەسەر مىزەكە ھەستان، داجىننېھ و فۆشىرى دواى ھەمووان كەوتىنەرى. لەو ساتەدا بارانىكى بەلىزمە بارى و

ئامادە بۇون پىاسە و گەرانە كەيان خستە رۇزى دواتر، ژۇرۇز چووه ژۇورە كەى خۆى و دەرگاكەى بەسەر خۆيدا كلۇمدا. پياوهكان چاوهروان بۇون، كە رۇزى دواتر نانا بىيىن، هەر كە شەو داهات، ژۇرۇز وەكى شەۋى راپروو لە پەنجەرە وە خۆى ھەلدايە ناو باغەكە و بەرەو كۆشكە كەى نانا رايىرىد، بەلام زۇر سەرى سورما كاتىك بىيىن، كە كۆنت مۇفاتىش لە پىش ئەو بەخىرايى بەرەو كۆشكى نانا دەپرات، گەنجە كە حەپەسا، بەلام دواى ساتىك بىركردنەوە پلانى دانا، كە پىش كۆنت خۆى بگەيەنىتە كۆشكى نانا لە بەرئەمە بە قەدبىر بەناو باغچەكان تىپەرلى و زۇوتەر خۆى گەياندە ئەوئى، ھەناسە بىركىيى بۇو و فرمىسىكى تۈورپىي و نائومىيىدى بەچاوانىدا دەھاتنە خوارەوە، بە دەنگىكى ئىرەييئامىزەوە گوتى، كە كۆنت مۇفاتى لە رېگادا بىيىوه و بۇ كۆشك دىت و دىارە بەللىنى دىدەنىت بەو داوه.

نانا سەرى لە ئىرەيى گەنجە كە سورما لە ھەمانكاتدا ئەو ئىرەيى ھەراسانى كرد، بەلام سەرەرای ئەمە دەستى لە ملى گەنجە كە كرد و بەوە دلنەوايى دايىەوە، كە ئەو بەللىنى دىدەنى بە كەس نەداوه. ئىنجا ماقچىكىد و فرمىسىكە كانى سەرىيەوە و سويندى خوارد، كە ئەوئى خوش دەويىت، پاشان گوتى: (ئەگەر بەلگەي راستى قىسە كانمت دەويىت كەواتە بزانە كە سەتىنە رىش دىتە ئىرە، بەلام من پىمگۇت، كە نەخۇشم و ناتوانم پىشوازىت لىيىكەم، ئەو ئىستا لە ژۇورە كەى خۆيەتى، بىرۇق ژۇورى خەوتى من و لە ويىدا چاوهرىم بىكە) ژۇرۇز دەستى ناناى ماقچىكىد و بە فرمىسىكى خۆى تەرىكىد، چونكە دلىنيايى بە دەستەتىنە، كە نانا ئەوئى خوش دەويىت، هەر كە چووه ژۇورى خەوتى نانا دەنگى

زەنگى دەرگاكە هات و كۆنت مۆفات هاتەژۈورەوە. نانا بە سەرسامى و نىگەرايىھەوە پىشوازى لىكىرد. راستە كە نانا بەلىنى دىدەنلى بە كۆنت دابۇو، بەلام ئەو ھەرگىز واگومانى نەدەكرد، كە گەنجىكى حەقىدە سالان بەشەو بىتە كۆشكەكەى و دلى بىرىنچىت و ئەو وەكىو ھاوارى و ھاودەمى خۆى ھەلبىزىرىت، ئىستا بە ج رىيگەيەك دەكرىت لە كۆنت مۆفات قورتار بىيت؟! بەلى نانا ئاماھەبۇو، كە لەبەر ژۇرژ دەست لە كۆنت مۆفات ھەلگرىت، كە تەواوى فىل و تەكىنەكەكانى بەكارھىناوه تا ئەۋى شەيداي خۆى كردووە. كۆنت ويىتى بە قولە لەرزۇكەكانى خۆى نانا لەئامىز بىگرىت، بەلام نانا بىزەيەكى كردو خۆى كىشايىھەوە گوتى: (نا ناکرى، وریابە، ستىنەر لىرەيە). كۆنت رازى نەبۇو، نانا ناچاربۇو دەست بخاتە سەردىمى تا رىيگرى قسە كىرىنى لېپكەت. لەم ساتەدا دەنگى پىيەك بىستراو دواى ماوهەيەك ستىنەر هاتەژۈورەوە، نانا ھاوارىكىرد: (ئاي كۆنتى ئازىزم ئەو ھە توى؟! كۆنت مۆفات، كە خەيىكى پىاسەى شەوانەبۇو لەناكاو رووناکى لە كۆشكەكەمان بىنیوھە بۇ چاكوچۇنى ھاتوتە ئىرە) دوو پىاوەكە تەۋقەيان كردو بۇ ساتىك بىدەنگ بۇون، ئىنجا قسە دەربارەپارىس و بۇرسە ھاتەگۇرەي. دواى چەند خولەكىيەك كۆنت مۇلەتى رۇيىشتىنى خواست و رۇيىشت. ستىنەر گەرايىھەوە ژۈورەكەى خۆى و ناناش بە پەلە چۈوه ژۈورى خەوتىنەكەى خۆى، ھەر كە دەرگاكەى لەژۈورەوە داخست ژۇرژ لەپشتى دەرگاكە هاتەدەرەوەوە پىيەكەنى دەستىيان خستە ملى يەكترىيەوە. رىيک لەم ساتەشدا كۆنت مۆفات كلاۋەكەى خۆى لەدەست گرتىبوو و شەبايەكى ساردى شەوانە بەر نىيۆچەوانە گەرمەكەى دەكەوت و ھيوابراوانە بۇ مال دەگەرايىھەوە.

١٠

نانا گۆرانىيکى سەيرى بەسەر ھاتبوو، بە چاوى نەفرىن و كىنه وە لە تەواوى پىاوانى دەروانى، ھاودەمى و پىكەۋۇزىانى ئەم گەنجە كەم تەمەنە واتاي شەرمەزارى و شۇورەيى فىركرىدبوو، ھەروهە چاوهكانيشى واتاي ئەشكى پەشيمانى و لىوھكانيشى واتاي بىزە دلخوشى چەشتىبوو. نانا داۋىن پاك ببۇو و دەيوىست لە يەكەمین عەشقى حەقىقى خۆيدا چىز وەرگرىت!...بۇ يەكەمین جار لە ژيانى پىسى خۆيدا غەمباربۇو و واهەستىكىرد، كە سروشت و مانگ و بالندە و دەرختەكانى خوش دەويىت و حەزىدەكت چەند كاتژمیرىيکى زۇر لە ھىمنى و بىدەنگىدا بەسەر بىات و گۆرانىيە پاك و بىكەردىكەنلى دايىكى دووبارە بکاتەوە.

ھەستى دايىكايدەتى تىيدا بىزوابۇو و ھەركە مادام لىرا كورەكەي بۇ ھىنا يەكسەر مندالەكەي لەباوهش كرد و بىرىدە باغچەكە و يارى لەگەلدا كردو پىكەوە لەسەر گژوگىيا كان غلۇر بۇونەوە، جلىكى بەنەخش و نىگارى لەبەرى كرد و نىوهى خوشەويىستى خۆى بە لويس دا و نىوهكەيتى تايىەتكەرد بە ژۇرۇز.

رۇحى لەخواترسى و خواپەرسى وەها تىيدا خرۇشا بەرنامەي داناپۇو، كە ھەميشە لە لادىكە بەمېنىتەوە و لە شار و خەلکە خوشگوزەرانەكەي دوور بىيىت. ئەم ژيانە يەك ھەفتە پىرى نەخايىند و گشت رۇژىيک كۆنت بە جۆش و تامەززۇرىيەوە بۇ

بىينىنى نانا دەچوو، بەلام بە هەناسەساردى دەگەرایەوە، چونكە نانا خۆشويىستنى ئەۋى وەکو ناپاكىكىرىدىك بەرامبەر بەزۇرۇز دادەنا... ژۇرۇز ئەۋى خۆش دەۋىسىت و مەمانەمى بەو پەيدا كىردىبوو و پۇزى ھەشتەم لەبەرددەم دەرگادا سى گالىسەكە وەستان، كەسانىيکى تىدا بۇو، كە نانا ئەوانى بۇ كۆشكە نویكەي خۆى داوهەتكىردىبوو، نانا وايدەزانى، كە ئەوان بانگھېشتكىردنەكە يان لەبىرچووە. لاپوردىت و لووسى سەتىوارت و كارۋلىن ھىكە و مارى بلۇند و ھىكتۇر دولافلواز لە گالىسەكە كان دابەزىن.

١١

مادام ھيچۇن لە ھاوسىيىەتى نانا نىگەران و درەدونگ بۇو، وەكۆ ژنىكى لەخواترس، كە ھەوالى ژنىكى سۆزانى بىبىستىت باسوخواسى ناناي دەبىست و بە زمانىكى زىبر و ناخوش بۇ ميوانەكانى خۆى باس دەكىد، بەلام ميوانەكانى لەبەر پاشملە و تۆمەت و بوختانى ئەو بەرامبەر نانا يەك لەدواى يەك مالەكەي ئەوييان جىهەيشت و ئەويش تۆمەتبارى كردن بەوهى، كە كەين و بەينيان لەگەل دراوسى جوان و دلەرفىنەكەي ئەودا ھەيە. كۆنت دوفاندىقەر و ماركى دۆشوار تۆمەتەكانى ئەوييان رەتكىرىدەوە و ئەوهىدا دووپاتكىرىدەوە، كە ئەوان بە مەبەستى كات بەسەربىردىن و پىاسەكىرىن دەچنە ناو باغچەكانەوە. ئەوه گومانى تىدانەبۇو، كە لانىكەم ئەم تۆمەتە سەبارەت بە داجىننەيە و فۆشىرى بە راست نەدەگەرا، چونكە داجىننەيە، كە زانىبۈرى سەتىلايى كچى كۆنت جىهاز و مارھىيەكى زۇرى ھەيە وەكۆ سېيىھەر بەدواى دەكەوت، بەلام فۆشىرى سوودى لە نائامادەبى كۆنت وەرگرتىپو و بەدواى كۆنتس سابىنى ھاوسەرى كۆنت كەوتبوو و دەيويىست مەمانە و ھاورىيەتى ئەو بەدەست بىننەت و لەكۆتايسىدا سەرکەوتتوو بۇو و پىوهندى ھاورىيەتى و خۆشەويىستى لەنيوانىياندا دروست بۇو... كۆنت مۆفات كە گشت رۇزىك بە بىانویك بۇ ئۆرلىان گەشتى دەكىد و ژۇرژى كورى مادام

هېجقۇن، كە بەردىوام لە ژۇوى خەودا بىسو و كەمتر دەھاتەدەرەوە و رۆز بە رۇزىش لاۋازىر دەبۇو لەم تۆمەتانە رىزگاريان بۇو.

رۇزىك، كە كەش و هەوا سامال بۇو میوانەكان ئەو ھەلەيان قۆزتەوە و بۇ گەران و پىاسە لە مالى مادام ھېجقۇن ھاتنەدەرەوە و بەرەو كەنارى رۇوبارەكە كەوتىنە رى، فۆشىرى و كۆنتس سابىن لەپىش ھەموانەوە بۇون، داجىنiiيە و ستىلا لەدواى ئەوانەوە دەرۇيىشتىن. كۆنت مۆفات و مادام ھېجقۇن و ماركى دۆشوار و كۆنت دوفاندىقەريش لە پاشى پاشەوەى ئەوانىتىر بۇون. كۆنت مۆفات سەرنجى لە دىارنەمانى ژۇرۇزدا و مادام ھېجقۇن بەپەرى خەم و خەفەتەوە گوتى: (ژۇرۇز ئەمۇزۇ زۇو لەخەوەستا و چۈوه ئۆرلىيان تا خۆى بە دكتۆر بۇتارىيل نىشان بىدات... نەخۆشى و ژانھسەرى ئەو دوودل و نىگەرانى كردووم). فۆشىرى و سابىن و دواى ئەوانىش داجىنiiيە و ستىلا بەر لەھەموان گەيشتە پردى سەر رۇوبارەكە. خاتۇو ھېجقۇن ھەركە بىنى ئەوان وەستاون و دوودلنى لە چۈونەپىشەوە ھاوارىيىكىد: (بۇ پىشەوە بېرىن... بۇچى وەستاون؟!) بەلام ئەوان بە هيچ كلۇجيڭ لە شويىنى خۆيان نەجولان... گوئيان لە دەنگى تايەى گالىسکە و سمى ئەسپان و پىكەنین و قاقايىك، كە لەسەر پردىكەوە دەھات راگرتبوو. مادام ھېجقۇن لە بن لىيوانەوە گوتى: (مەگەر چىبىووه؟) لەناكاو بە بىنىنى چوار گالىسکە لەسەر پردىكە حەقىقەت بۇ مادام ھېجقۇن دەركەوت و ھاوارىيىكىد: (ئەمە ھەمان ئەو ژنه بەرەلا و گەرۇكەيە... تىقادەكەم بېرىن و ...) مادام ھېجقۇن ھېشىتا رىستەي كۆتايى خۆى تەواو نەكىرىدبوو

ئەسپەكان بە چوارنالە دەھاتنەپىشەوە و ھىندەى نەبرد، كە گالىسکەكان ھاتنە سەر رىگاكە.

مادام ھىجۇن و شويىنكە و توانى رىگەيان بۇ چۈل كردن و لە كونجكۆلىان سەيرى ئەم كەزاوه ترسناكەيان كرد و گالىسکەى يەكەم تىپەرى و مارى بلۇند و لووسى ستيوارت و بەدواي ئەۋىشدا گالىسکەى دووھم جاجا و ھيكتۇر و ئىنجا گالىسکەى سىيەم لابوردىت و كارولين ھيكيه و لە كوتايىشدا گالىسکەكە گەورەكەى چوارھم تىپەرى، كە نانا و ستيھر لەدواوه و ژورز لە پىشەوە دانىشتبوو. كۆنتس سابىن لەبن گوئى فوشىرى گوتى: (ئەمە نانايە... وا نىيە؟) گالىسکەى دوايى بەبەردىمىان تىپەرى و دوو ژن(نانا و سابىن) چەند جاريىك بە خىرايى چاويان بىرييە يەكترى و لەو چاوتىپەيىنانە دەچوو، كە دوو دوژمن بەر لەوهى پەلامارى يەكترى بەدەن مۆرە لەيەك دەكەن. داجىنiiيە و فوشىرى ھىمنى و ئارامى خۆيان تىكىنەدا و ماركى دوشوار ئاوري دايەوە، بەلام كۆنت مۆفات واقى ورما و دەستەكانى دەلەرزىن. مادام ھىجۇن ژورزى ناسىيەوە كاتىك دەيوىست لەزىر پوشاكى نانا خۆى بشارىتەوە. گالىسکەكە دوور كەوتەوە، ژورز بە دەنگىكى لەسەرخۇ لەناناي پرسى: (تۇ پىتتىوايە، كە دايىم منى ناسىبىتەوە؟!) نانا گوتى: (بەلى ئەو تۇي ناسىيەوە و ناوى توشى هىينا). ژورز دواى ئەوە ھوشى لەخۆى بىرا و كەوتە سەر قۆلەكانى كۆنت مۆفات، نانا دووبارە گوتى: (بەلام خەتاي منه، كە تۆم ناچاركەرد لەم كەشتەدا لەكەلم بىيت... ژورز گويم لىيىگە، دەتەوىت بۇ دايىكت بنووسىم) كە من تاوهكۇ ئىستا تۆم

نه بىنىوھ و سەتىنەر ئەمەرۇ بۇ جارى يەكەم تۆى ھىناوەتە مالەكەم؟).

ژۇرۇش، كە درەنگىيەكە زىاتر ببۇ گوتى: (نەخىر... نەخىر... هىچ شتىكى بۇ مەنۇو سە.. من خۆم چارەسەرىيەك بۇ ئەم بابەتە دەدۇزمەوھ، ئەگەر سەركەوتتوو نەبۇوم مالى دايىكم جىددەھىلىم و ئىتىر جارىيەكتىر بۇى ناگەرىيەوھ).

ئىنجا ژۇرۇش لە بىرکىردىنە وەدا نقووم بۇو تا درقىيەك بىدۇزىتەوھ و بەدaiكى بلىت. جاجا، كە لەرەلەرى گالىسەكە بىزازى كىردىبوو گوتى: (ئاى خودايە... ئىمە كەى دەگەين؟!) ئەوان بىريارىيان وابۇو، كە كۆشكى شامۇن بىيىن. نانا لە وەلامى جاجادا گوتى: (چەند خولەكىكى دىكە دەگەين... ئايا ئەم تاوهەرانە لەودىيو درەختەكان نابىيىت؟! ئەم تاوهەرانە كۆشكى شامونە... بىگومان ئىوه نازان، كە خاوهنى ئەم كۆشكە يەكىك بۇوە لە قەشەنگەرلەرنى و سۆزانىتىرين ژنانى سەردەمى ناپىلىيون، بەلام ئىستا بۇتە ژنىكى لەخواترس و خواپەرسىت، بىيىجە لە كلىسا شتىكى دىكە ناناسىت و جەڭ لە پىاوانى ئايىنى تىكەلى كەسى دىكە نابىيىت. ناوى ئەم ژنە (مادام دانجلار)ھ. جاجا گوتى: (من ئەم ژنە دەناسىم... ئەم ژنە لە كۆندا عاشقىكى زۇرى ھەبۇوە و لە خۆشگۈزەرانىدا بەناوبانگ بۇوە... ئاى خوايى! ئىستا تەمەنلى لە نەوەد سال زىاترە و ھىشتا زىندۇوھ؟!).

نانا و ئەوانىتىر سەريان سورما!... گالىسەكە كان لە ناوجەيەكى بى ئاو و گژوگىا وەستان، يەكىك لە گالىسەكەچىيەكەن ئاماژەي بۇ كەلاوهى دىرىشامۇن كرد، كە پىيويستە بەويىدا تىپەرن و بگەنە كۆشكى شامون. سەرەنjam بە بارىكەرىيەك و

هەورازۇنىشىۋىيەكدا تىپەرین تا گەيشتە دەرگایيەكى گەورەي ئاسىنин و لەو دەرگايىه چۈونە ناو باغچەيەكى پان و پۇر و لەو بىيىدەنگىيە زۇرە ترسناكەي، كە بالى بەسەر ئەويىدا كىشابۇو ترسان و قىسە هاتە سەر ئەم دانجلارە. ئەوان ھىشتالە دەرگايىهكەوە تىيدەپەرین و دەگەيشتنە دەرگايىهكى دىكە و رىيگەيەكىان دەبىرى و دەگەيشتنە رىيگەيەكى دىكە تا ھىلاك و ماندوو بۇون و لەخۇيان پرسى: (ئەرى ئەم دارستانانە كۆتايان نىيە؟)

لەكۆتاياندا گەيشتنە دیوارىيکى ئاسىنин... لەودىيو ئەم دیوارە ئاسىنинە پارچە زەھرىيەكى فراوان ھەبۇو، كە لەناوەراستىدا ئەو كۆشكە بەرز و شىكودارەي، كە لە بەردى مەرمەر دروستكراپۇو دەبىنرا، جاجا كە لە شەكتىان تووشى ھەناسەپركىبىبو گوتى: (باشە ئەوە شىتى نىيە، كە بۇ بىننى ئەم كۆشكە ئەو ھەمووە رىيەمان برىيۇھ؟) لەم ساتەدا ژىنلىكى بالا بەرز و ترسناك، كە پرچى تەواو سېپى بېبۇو و جايىكى سېپى لەبەربۇو دەركەوت. دەستەيەك لە رەبەنان دەبىنران. جاجا ھاوارىيىكىدە: (ئەم پىرە ژىنە ئىرین دانجىلارە). رەبەنەكان خواحافىزىييان كرد و رۇيىشتەن و دانجىلار بۇ كۆشك گەرایەوە. بە كورتى ئەوان دواى گەران و بىننى كۆشكى شامقۇن گەرانەوە. نانا بە ژۇرژى گوت، كە بچىتە لاي دايىكى و رەزامەندى ئەو بەدەست بەھىنەت. بىننى كۆشكى شامون و بىننى خاوهەكەي كارىگەرەيەكى قۇولى لەسەر نانا جىھىشت بەجۇرەك، كە نانا ھەمووكات قىسەي لەبارەي خواپەرسى و قوربانىدان دەكرد. كاتىك نانا بىرى لە ژۇرژى و داھاتووى كرددوھ و يېزدانى نائاسوودە بۇو و واھەستىكىرد، كە چ

تاوانىكى بەرامبەر بەم گەنجە كردووه، لەبەرئەوه بىريارىدا ژۇرۇز جىيىلىت و كۆنت مۆفات وەك يار و خۆشەويسىتى خۆرى ھەلبىزىرىت، چونكە ئەم شتە ويىزدانى ئازار دەدا. لەبەرئەوه بە لوىزى ھاوهلى گوت: (لوىز جانتاكان تىكىنى، ئىمە بەيانى بۇ پارىس دەگەرىيىنهوه).

١٢

سى مانگ دواتر لە يەكىك لە شەوهكاندا كۆنت مۆقات نزىكەى سى كاتژمیر بۇو لەبەردەم تىاترۆخانەي ۋارىتىيە چاوهروانى ناناى دەكىد. ئەو دەيزانى كە شانقى ۋىنۇسى زېرىن تەواو بۇوه و نانا لە شانق نويكەدا بەشدارى ناكات، كەواتە بۇچى درقى لەگەلكردووه ئەمشەو هاتوتە تىاترۆخانە؟! لەوكاتەوهى، كە نانا هاتبۇوه پارىس كۆنت توانىيىبووى چەند ماچىكى لى بىسەنلىت و چەند ساتىكى خوش لەگەل ئەودا بەسەر بىات، كەسىك نەيدەتوانى خۆشىيەكەيان تىكبدات، جىگە لە ستىنەرى جوولەكە.

ئەم جوولەكە دەولەمەندە بەرامبەر بە نانا درىيغى لە هىچ نەدەكىد، لەبەرئەوه ناناش نەيدەتوانى دەستى لىبىهربىت، بەلام ژورژى بەستەزمان و عاشقى سەرگەردان لە سفتۇسۇدا بۇو. دايىكى تاپادىدەيەكى زۆر ئەوى لە كۆشكە گەشتىارييەكەى بەند كردىبوو و لەزىر چاودىرى دايىنابوو. كۆنت مۆفات لەناكاو بىنى نانا لە دەرگاي تىاترۆخانە هاتوتەدەرھوھ و بە خىرايى دەرۋات. كۆنت لە جىي خۆيدا راچلەكى و بەدواي نانا كەوت.

نانا زانى، كە كۆنت چاودىرى دەكات ئاورى دايىھوھ و كۆننتى بىنى و رەنگى لەبەرنەما و بە ھیواشى گوتى: (ئاى ئەوه تۆى؟)

دواى ماوهىيەك بە حەپەساوئىيەوە سەيرى كرد، پاشان ئاخىكى هەلكىشا و بەوپەرى بى ئوقرهىيەوە گوتى: (رېگە بىدە قول بىكەم بە قولتدا). ئىنجا دەستيان خستە دەستى يەك و رۇيىشتن. كۆنت نەيزانى چى بلىت، نانا لەبەرامبەر فرۇشكىيەكى خشل فرۇشتىدا وەستا و گوتى: (ئايىا حەزناكەمى لەگەلم بىيىتەوە بۇ مال؟) كۆنت گوتى: (چۇن حەزناكەم!) نانا گوتى: (ئەرى بەراست سابىنى ژنت نەگەراوەتەوە؟) كۆنت بە ساردوسرىيەوە گوتى: (نەخىر... ئەو بەيانى دەگەرېتەوە) كۆنت حەزى بەوە نەھات، كە نانا ھىندە بە نەيىنى و پىچ و پەناوه قسە لەبارەي ژنهكەمى بکات، بەلام نانا گوتى: (سەيركە ئەم ملوانكەيە چەندە جوانە) نانا لە ھەرەتى گەنجىتىدا زۆر لەبەرامبەر دوكانەكان دەوەستا و ئامادەبۇو بۇ بەدەستەھىنانى يەكىك لەم خشلەنە ھەموو شتەكانى خۆى تەنانەت پاكىزەيى خۆشى لەدەست بىدات، بەلام لەو شەۋەدا ھىندە حەزى بە ملowanكە و خشلەكان نەدەھات، تەنيا دەيويىت بە ھەر جۇرييەك بىت تا پىيش لە نيوەشەو لە دەست كۆنت رزگارى بىت و پىيويىتىشى بە پارە بۇو. تەواوى پارەكانى شازادەي نەمسا و سەتىنەرى خۆشەويىتى تواندېبۇو، ھەروھى كە چۇن بەفر لەزىر تىشكى خۆردا دەتۈيتەوە. سەرەرای ئەوهى نانا كۆشكى مىنۇنى فرۇشتىبۇو نەيتوانىبۇو مۆبىليياتى مالەكەمى، كە كەوتىبۇو شەقامى ھۆسمان بەو شىوھىيە، كە خۆى دەيويىت دابىن بکات، بەلام ئەو دەيتوانى چى بکات؟ ئەو بە زەحەمت دەيتوانى بىرى ھەزار فرانك لە سەتىنەر وەربىرىت. بەلى نانا ھەر كاتىك پىيويىتى بە ھەزار فرانك دەبۇو ھەرەشەمى لە سەتىنەر دەكىرد بەوهى، كە ئەگەر ئەم بىرە پارەيەى بۇ نەھىيەت ئەوا بۇ

ھەميشە پەيوەندى لەگەلدا دەپچرىنىت، بەلام ئەم كۆننە گەمژەيە وايىدەزانى، كە نانا عاشقى چاوه رەشەكانى ئەو بۇوه. ئاي خوايە... نانا چەندە لەپياوان وەرزا بۇوه و دەخوازىت دەستى لە دەستىيان بىيىتەوھ.

ئەو دوانە گەيشتنە خواردنگەي رىتز، نانا گوتى: (من زور برسىمە، كۆننە ھىچ چارەيەكى نەبىنىيەوھ جەنە لەوھى، كە لەگەل نانا بىرواتە خواردنگەكەوھ و بچىيەتە ناو ژۇورىيکى تايىەتەوھ) ناناش هاتە ژۇورەوھ، بەلام لەناكاو خۆى لەبەرامبەر داجىننەيە بىنىيەوھ و ئەو گەنجە پىيىگوت: (ئەوھ تۆى نانا؟)

كۆننە هاتە ناو ژۇورەوھ و داجىننەيە ئەوی بىنى، كە دەركاكە دادەخات بۆيە چاوىيکى لە نانا داگرت و و بە بزەيەكەوھ گوتى: (ئازىزم تۆ زور زوو بەرزىدە بىيىتەوھ؟ تۆ ئىستا دۆست و يارانى خۆت لە كەسانى گەورە ھەلەبژىرىت). نانا پەنچەي خستە سەرلىيۇي و داوايلىكىرىد، كە بە ورييائىيەوھ قسە بکات، ئىنجا لىيى پرسى: (تۆ لىرە چىت دەكردى؟). داجىننەيە گوتى: (من چىز لە گەنجىتى و سەلتى خۆم وەردەگرم). ھەردووكىيان دەستىيان بە پىكەنین كردو لەناكاو نانا گوتى: (ئايا وتارەكەي فۆشىرىت لە رۇچۇنامەي فيگارق خويىندۇتەوھ؟). داجىننەيە گوتى: (وتارى مىشى بال زىرىن؟) دەلەن؟ بەلى. من نەمويسىت قسەت لەگەلدا بکەم، چونكە دەترسام غەمبارت بکات نانا گوتى: (بۇچى غەمبارم بکات؟) لەم ساتەدا داجىننەيە بەشىوھىيەكى كتوپر گوتى: (بە ئومىدى دىدار... حەزناكەم زور لەكاتت بگرم، چونكە كۆننە چاوه روانە). ئىنجا پىكەننەنەيەكى گالتە ئامىزى كرد. نانا سەرى سورما و گوتى: (بوھستە بىزانم... بۇچى گالتە بە

خۆشەویستەكەم دەكەي؟) داجىنiiيە گوتى: (لەبەرئەوهى ئەو شياوى گالتەپىكىردى... ژنهكەي ئەو فۆشىرى خۆش دەھىت و وا گومان دەكەم، كە پىوهندى خۆشەویستى نىوانىيان لە هاوينەھەوار پتەوتى بىت).

كەمىك لەمەوبەر فۆشىرى جىيەيشتم و رۇيىشت، پىددەچىت، كە بەلىنى ژوانى لەگەل ژنى كۆنتدا ھەبووبىت، كۆنتس مىردىكەي خۆى لەخشتە بىردووه وايتىگەياندووه، كە بۇ بىنىنى يەكىك لە خزمەكانى گەشت دەكات، نانا بۇ ئەوهى بە جوانى لەو ھەوالە تىبىگات بە پەرۋشىيەوه گوتى: (ئەو كاتەي، كە ئەوم لەسەر پىردىكەدا بىنى پىشىبىنiiيەكى وام ھەبوو، خودايە چۈن ژنىكى نەجىب و داۋىنپاڭ بۇ پىاوايىكى وەك فۆشىرى ناپاڭى لە مىردىكەي خۆى دەكات). داجىنiiيە زەردەخەنەيەكى تەلەكە بازانەي كرد و گوتى: (بەلام ناپاڭىكىردىن كۆنتس جارى يەكەم نىيە، من ھەميشە رقم لە پىاوايىك دەبىتەوه، كە ژنهكەي ناپاڭى لىدەكات و بە گەمژە و سووكى دادەنیم).

نانا، كە خۆى گەياندە كۆنت مۇفات لە رەنگپەريوي و دەست لەرزىنى كۆنتدا ھەستى سەرزەنشتىكىردىن گۆرا بۇ ھەستى بەزەيى پىداھاتنەوه، دواى ناخواردىن كاتىك كە ئەو دوانە گەيشتنە مالى نانا ، نانا ئەوهى لە كۆنت گەياند، كە لەبەرئەوهى شەكەت و ماندووه ئەوشەوه بەتهنیا لىيىگەریت و بىروات، بەلام كۆنت ئاماھ نەبوو بىروات و لەگەل نانا چۈوه ژۇورەوه، نانا بەھىواشى بە لوىزى گوت: (ئەو لە شوينىك بشارەوه تا كۆنت دەبروات). لوىز گوتى: (بىبەمە كوى؟!) نانا گوتى: (بىبە موبەق). ئىنجا لەگەل كۆنت چۈوه ژۇورى خەوتى خۆى.

١٣

نانا ئە و مۇمانە داگىرساند، كە لەدەرەرەبىرى ئاۋىنەكە بۇون و لە ئاۋىنەكەدا سەيرى لەش و لارە رىيکەكەى خۆى كرد و لەكاتىكىدا كە بەخۆى دەنازى، لەناكاو وەكىو كەسىك، كە شتىكى بىركەوتىتە وە خۆى وەرچەرخاندو گوتى: (تۇ و تارەكەى فيگارقۇت خويىندۇتە وە؟!) رۇژنامەكە لەسەر مىزەكەيە، بىخويىنە و بۇچۇونى خۆتم دەربارەي و تارەكە پېپلى، ئىنجا رۇوى لە ئاۋىنەكە كردى و خەرەيکى داکەندى جله كانى بۇو) كۆنەت رۇژنامەكەى ھەلگەرت و بە سەرنجە وە كەوتە خويىندە وەي. ناونىشانى و تارەكە (مېشى بال زىرپىن) بۇو، فۆشيرى لە و تارەدا ئە وەي نووسىبۇو، كە كچىكى جوانكىلە لە دايىك و باوكىكى مەيخۇر هاتە دونياوه و داۋىنپىسىيەكى بۇماوه لە خويىنى ئەم كچەدا ھاتوچۇى دەكىرد، لەسەر شۆستەكانى شەقام گەورە بۇو و پېپگەيىشت، بالا يەكى بەرز و روخسارىكى جوان و لەش و لارىكى رىيکى ھەبۇو، ھەروھك چۈن مشەخۇرەكان بە پىسىيەكان گەورە دەبن ئەم كچەش گەورە بۇو و بۇوە ژنىكى تەواو سەرنجراكىش و قەشەنگ و پاشتى بە جوانى و دلرەفيىنى خۆى بەست و پلانى دانا تۆلە لە كەسانى پىشىو و كەسانى ھاوشىۋە خۆى بکاتە وە، ئە و بۇوە ھىزىكى

لەناوبەر و رەگەزىيکى كاولكەر... ئەو ھەواي بە ھەناسە ژەھراوييەكانى خۆي ژەھراوى كرد و خۆشەويسىتى كردد ئامرازىيک بۇ مژينى خويىنى دلەكان و دەرهەننانى پارە لە گيرفانەكان.

ئەم ماھروه دلەرفىنه وەكى مىشىيکى بال زىرىنە، كە ژەھرى لە كەلاك و پىسىيەكانى وەرگرتۇوه و بە ئاسمانى كۆشكەكاندا دەفرىت تا كۆشك نشىنەكان بە هيىز و تواناي خۆي شەيدىيان بکات و بە ژەھرەكەي خۆي بىانفەوتىنیت.

كۆنت ئەم وتارەي خويىندەوە، ئىنجا رۆژنامەكەي خستەوە سەر مىزەكە و بە واق ورماوييەوە سەيرى زۆپاكەي كرد! نانا گوتى: (زۇرباشە چى تىڭەيشتى؟) كۆنت وەلامىيکى نەدایەوە، بەلام دووبارە رۆژنامەكەي بەدەستەوە گرت و لە دەسپىيکى وتارەكەوە كەوتە خويىندەوەي. تەزوو بە لەشىدا هات و چاۋىيکى بىرىيە نانا، كە بە وردى و لەخۆبائىبۇونەوە لەبەردەم ئاوىنەكەدا سەيرى جەستە ھەوەسبىزۈيەكەي خۆي دەكرد. بەم سەيركىرنە تۆقى و نىڭەران بۇو، ھەستىيکى شاراوه لەناخىدا بەئاگا هات... شتگەلىيکى بىنى، كە پىشتر نەبىيىبۇون، خۆي وەكۇ بۇونەوەرىيکى سوووك و چروك سەيركىردى!... تىڭەيشت، كە ئەم ژنە ژيانى ئەوئى تىڭداوه و كۆشكى ھاوسەرگىرى ئەوئى وېران كردووە. ئەو ئىتىر نەيتوانى بەر لە ھاوارىيکى نەفرىنالى، كە لە قۇولالايمەكانى وېزدانى ھەلدەقۇلا بىگرىت، ئەو ئەوھى بىركەوتەوە، كە چۆن لە رۆژانى لاۋىتىدا لە ژنان رايىدەكىد ھەروھك چۆن كەسيكى لەخواترس و باوهەردار لە ناوى ئەھرىمەن دەتسىت. كۆنت چاوى ليكنا و بەچاوى ناخى سەيرى ناناي كردى... ئەو

بىنى ئەھريمەنىك لە جەستەيەكى ساف و لووستر لە مەرمەر و گەرمەر لە ئاگرى دۆزەخ دەركەوتۇوه، كاتىك كۆنت چاوى كردىوھ بىنى نانا زەردەخەنە بۇ نانايەكى دىكە دەكتات، كە لە ئاوىنەكەدا دەركەوتۇوه و سەيريان دەكتات. كۆنت بەرھو لای نانا چوو و باوشى پىداكىد و بە توندى بە سىنەي خۆيەوھ نۇوساند، نانا ھاوارىكىد: (چىدەكەى... ئازارمەددەيت، بەرمەدە) كۆنت ناناي بەردا، سەرى شۇرۇكىدەوھ و گۈيى لە قسە سەرزەنشتامىزەكانى ئەو گرت، نانا بىيىدنگ بۇو، بەلام تکاي لە كۆنت كرد، كە وازى لييھىنېت و بروات، بەلام كۆنت نەرۋىشت. نانا لە بەردهم زۆپاكە پالكەوت و پرسىيارى ئەوھى لە كۆنت كرد كە بۆچۈونى خۆى سەبارەت بە وتارەكەى فۇشىرى بلىت. كۆنت بۇ ئەوھى نانا ئازار نەچىزىت و هەستى برىندار نەبىت بە وريايى و هەستىيارىيەوھ بۆچۈونى خۆى خستەرۇو. نانا لە ناكاوا لىپېرسى: (كەواتە ژنهكەت دەگەرېتەوھ) لە بەرئەوھى كۆنت وەلامىكى نەدaiيەوھ، نانا دووبارە لىپېرسىيەوھ: (ئايا دەمىكە ھاوسەرگىريت لەگەلەيدا كردووھ؟)

كۆنت گوتى: (نزيكەى نۆزدە سال). نانا بەرسامىيەوھ پرسى: (نۆزدە سال؟! بەختەوھرىشىن؟) كۆنت گوتى: (من چەندىنجار تكام لىكردووئى، كە قسەيەك لەم بارھو نەكەيت). نانا گوتى: (لە بەرچى؟ پىموانىيە، كە قسەكائىم ئازارى بىدات... ئىيە پىويىستە ئەم خالە تىيىگەن كە ژنان ھەموويان لە يەك جنسن و لە يەك قور دروستكراون... و..) نانا بەشىوھىيەكى گشتى بىيىدنگى ھەلبىزارد و نەيويىست پەرده لە سەر نەيىنېكەنلى ژنى كۆنت ھەلمالى و ئەو پىاوه داماوه لەوھ ئاگادار بىكەتەوھ، كە چ زەبرىك

بەر ئابرووى كەوتۇوھ و چۇن ژنەكەي ناپاکى لىيدهكات؟ بەلام لەھەمانكاتدا چاويكى كيناوى بىرىيە كۆنت و گوتى: (باشە لەم رۇۋانەدا پىوهندىيەكانت لەگەل ژنەكەتدا چۇنە؟) كۆنت گوتى: (ئەو وەكى چيايەكى بەفرىنه). نانا گوتى: (تۆش لەبەر ئەم ھۆكارە مەنت خۆش دەۋىت... وا نىيە؟) كۆنت بە سەرداگرتىن وەلامى ئەرىنى دايەوە. نانا پىكەنلىكى و گوتى: (منىش جىگە لەمە پىشىپىننەكى دىكەم نەبوو... بەلام گۈيىگەرە... تۆ مادام ليراكى پۇورم دەناسى؟ پىيى بلى با چىرۇكى فەرمابىھەرە دراو سىتىيەكەي و ژنەكەيت بۇ بگىرىيەتەوە) كۆنت گوتى: (بەسەرھاتى ئەو فەرمابىھەرە چۇن بۇوە؟) نانا گوتى: (ئاي، بەلى ئەم فەرمابىھەرە ژنېكى ھەبۇوه، كە بە ساردوسرى و روپىيەنەدانەوە ھەلسوکەوتى لەگەل مىردىكەي دەكرد. مىردىكەي پەى بەوە بىردى، كە ژنەكەي پارچە سەھۆلىكە، لەبەرئەوە چەند خۆشى و رابواردىنەكى خۆى لەدەرەوە دەكرد، كەوتىپۇوە بەزم و رەزم و خۆشى و رابواردىنە خۆى، بەلام ژنەكەي ھەروھك ئەوهى، كە ئەو پىاوه واي بۇدەچۇو لەگەل ھاۋى و ناسىياوهكانى مىردىكەي ساردوسر نەبوو). كۆنت دەمۇچاۋى گۆرپا و بە چاوهكانى كە ئاگرى توورىييان لىيەبارى سەيرى نانايى كرد، نانا درىيەزەي بە قىسەكانىدا: (ئەى پىاوان... كەمتەرخەمى لە خودى ئىيە... ئەگەر ئىيە وەها بە رووگەشى و زمان نەرمى و لىبۈردىيەي، كە ھەلسوکەوت لەگەل ئىمەدا دەكەن لەگەل ژنانى خۆتاندا رەفتارتان بىردا بوايە، ئەوانىش كەمېك بە ئەندازەي ھەولدانى ئىمە بۇ لەدەستتەدانى ئىيە پىاوان ھەولىيان بىدا بوايە، ئەوا بەشىوھىيەكى رەھا شادى و كامەرانى رىي بۇ گشت مالىيەك

دادهگرت و ژيانى ژن و مىردايەتى لەبرى ئەوهى بىيىتە دۆزەخى سووتىنەر دەبۇوه فيردىھوسى بەرين). كۆنت گوتى: (تكايىه توپىوهندىت بە ژنانى داۋايىنپاڭ و نەجييەوه نەبىت، چونكە توپىچ شتىك لەبارەيانەوه نازانى). نانا گوتى: (ھىندهى بىزانم ژنانى داۋايىنپاڭ و نەجييەوه كە، كە گومان دەكىرىت، ھەمووكات بىيگەرد و بىيگوناھ نىن!...)

ئىنجا وەكۈپ پەنگىكى مىيىنەتى تۈرە بە چاوايىكى شەرانگىزانەوە سەيرى كۆنتى كرد. كۆت توورپەي خۆى دامرکاندەوە و ھىچى نەگوت، بەلام نانا كە رەنگى پەريپۇو و دەلەرزى بە دەنگىكى سەير و گالتەجارانەوه گوتى: (ئەگەر ژنهكەت ناپاكىتلىيكتەن چى دەكەيت?). كۆنت نىگايەكى هەر شەئامىزى بىرييە نانا، نانا درىزەتى بە قسەكانىدا: (وايدابنى، كە من فريوت بىدەم?).

كۆنت بەپەرى ناشريينىيەوە شانى جولاند و ھاوارىيىكىد: (تو؟) نانا بۇوه پارچە ئاورىيىك و وا ھەستىكىد، كە وەكۈپ ئەوهىيە، كە زللەيەكى قايىمى لە رۇومەتى ئەو دابىت، ھاوارىيىكىد: (بەلى من!...) گويىبگەر... تو شياوى بەزەيى پىيداھاتنەوە نىت... دوو كاتىزمىر دەبىت، كە كاتى منت گرتۇوە و سى مانگە سەربەخۇ ھاتوچۇم دەكەيت... بىرۇ لاي ژنهكەي خۆت... و بىزانە كە لە ئامىزى فوشىرىيدايە... تو ئەوان لە شەقامى پىرقانس دەدۇزىتەوە... من ئەم ناونىشانەت بەبىي وەرگرتى ھىچ جۆرە پاداشتىك پىيدەدەم). كۆنت وەكۈپ مانگا بۆراندى، بەلام نانا گرنگى پىنەدا و بەردەۋامى بە قسەكانى خۆيدا: (چۆن دەبىت ژنانى نەجييە و داۋايىنپاڭ ھاوارىيەكانمان راۋ بىكەن؟! تو زۆر دەربارەي ژنە نەجييەكانى خۆتان قسەت بۇ كىردىم و مىشكەت بىردىم شەكەت بۇوم!). ئىنجا

نانا ويستى پلار و توانجىكى زىاتر لە كۆنت بىدات، بەلام كۆنت دەرفەتى پىينەدا. بە تورەپپەوە پەلامارىداو پالى پىوهنا. نانا بەرگەي نەگرت و كەوتە سەر زھۇرى. كۆنت قاچى راستى خۆى بەرزكىردىوھ تا بە سەريدا بکىشىت، بەلام نانا ترسا و خۆى گرمۇلە كرد و چۈوه قۇزبىنىكەوھ. كۆنت بەپەرەپى بىئۆقرەپى و بىتاقەتىيەوھ لە ژۇورەكەدا كەوتە هاتوچقۇ. پىرته و بولەي دەكىردى و جىنۇرى دەدا و بە قورسى ھەناسەي دەدا. نانا زانى، كە كۆنت زۆر ئازار دەكىشىت، دلى پىيى سووتا و بۇ ئەوهى دلى بىداتەوھ گوتى: (ئازىزم باوهەربكە من نەمدەزانى، كە تو ئاگات لە ناپاكىكىردى ژنهكەت نىيە، ئەگىنا قسەيەكم نەدەكرد... منىش ھەر گويم لە خەلک بۇوە. نازانم، بەلام ئەم قسانە دەشىت ھىچ بىنەمايەكىان نەبىت). كۆنت گوئى لە قسەكانى نانا رانەدەگرت و وەكى دىنەدەيەكى پىكراو، كە كەوتېتە تەلەوھ سەرەخوارى ژۇورەكەي تەيىدەكىردى، ھەركە گەيشتە دەرگاى ژۇورەكە دەرگاکەي كردىوھ و چۈوه دەرھوھ.

١٤

باران بەلىزمه دەبارى... كۆنت بە هيواشى دەرۋىشت نەوهك پىيى
ھەلخىسىكىت! ئەو بەدەنگى بەرز لەبەرخۇيەوە دەيگۈت: (ئەم ژنە
بەرەللايە درقى كرد...ئىرەيى و گەمژەيى بزواندبوو، بۇچى
من سەرى ئەو مارە فرييودەرم پان نەكردەوە؟! نا...نا من لەمپۇ
بەدواوه چىتىر بەدوايدا ناچم!).

ھەناسەيەكى ئاسۇودەيى ھەلکىشا و واپىرىكىردىو، كە ئەو بۇ
ھەمېشە لەدەستى درېندەيەكى مىيىنە، كە بۇ لەكەداركىردى
ئابرووى ئەو لە هيچ درق و بوختانىك خۇپارىزى نەكردوو
قورتار دەبىت... بەللى قسەكانى نانا لەگوپىدا دەزرنگانەوە... كۆنت
وەكى ئاژەللىكى زامدار نالاندى و لە قوولايى دلىهەوە خرۇشا:
(پەرەردەگارا... من ئىتىر لەزىيانمدا شتىكم نىيە!) ئىنجا بەرnamەى
دارشت هيئور بىيىتهەوە و بۇ ئاشكراكىردى رووداوهكە بىرىك
بکاتەوە. وا بېيار بۇو، كە ژنەكەى رۇزى دواتر بگەپىيەتەوە، بەلام
چى روویداوه، كە هاتنەوەكەى خۆى بۇ رۇزىك دواخستووھ و
كى نالى ويستوویەتى زىياتر لەگەل ئەم پىياوه رابوپىيەت؟! كۆنت
ھەندى شتى بىركەوتەوە، كە لە كۆشكى مادام ھىجقۇن
رووياندابۇو. ئەوسا بايەخىكى ئەوتۇرى بەو شتانە نەدا، بەلام
ئىستا بە چاكى لە واتاي ئەو شتانە دەگەيىشت. بەللى ئەو ئەوهى

بىرکەوتەوە، كە رۆژىك سابىي لەبارودۇخىكى نائاسايى و شپرزەيدا بىنىبوو بە جۆرىك، كە نەيدەتوانى قسەيەك بکات و وەلامى پرسىارەكانى ئەو بىداتەوە!! بەلى لە رۆژانىكى ئاوادا ئەو پياوهش لەۋى بۇو!! ئەى ناشىت ئىستاش لەۋى لەگەل ڙنەكەى بىت؟! سەبارەت بەمە بە قۇولى بىرىكىردىوھ و سەرەنجام گەيشتە ئەو ئەنجامەى، لە دەمەى كە ئەو لەبەرامبەر ئەو ڙنە بەرەللا و سۆزانىيە، واتە نانا كەوتىبووھ سەر ئەڙنۇ ڙنەكەشى لە ئامىزى خۆشەويىستەكەى خەريكى چىڭ و رابواردن بۇوھ! ئەم بىرۇكەيە لە لۆژىك و راستىيەوھ نزىكتە.

كەوتە گرييان و زاري و چووه كۆلانىكى چۆل! پشتى بە دەرگاي مالىكدا و لەبەر گرييانى زور و ئاه و نالەى بەردەوام جەستەى دەلەرزى و دەجولა، گوئى لە دەنگى پىيەك بۇو، كە لە نزىك دەكەوتەوە، يەك سەر فرمىسىكەكانى بە قولى كراسەكەى سرىيەوھ و رايىرىد! ئەو ھىشتا لە تارىكىدا دەرۇيىشت بەبى مەرام و مەبەستىك شەقامەكانى تەيدەكرد. لەناكاو خۆى لە مۇنماتتەر بىنىيەوھ و چرا بەھىزەكان بەر چاوه فرمىسىكاویيەكانى دەكەوتەن و گەپايەوھ سەر شەقامە تارىكەكان تا ئازارەكانى لە چاوى خەلک بشارىتەوھ و دواى كاتژمىرىك خۆى لەبەرامبەر مالىك لە شەقامى پرۇقانسدا بىنىيەوھ. لەخۇوھ چاوى بە پەنجهەرەي نەرمى يەكەم كەوت، كە رۇژنامەوانەكە لەوىدا نىشتەجى بۇو، تەواوى ژۇورەكانى ئەم نەرمە تارىك بۇون، جەڭ لە ژۇورى خەوتى فۇشىرى. كۆنست بە حەپەساویيەوھ سەيرى رۇوناكى ئەو ژۇورەي كردو چاوهەروانى كرد تا زەنگى كاتژمىر دوو لىىدرا. لەم ساتەدا لە مىشكى خۆى

پلانى دانا، هەركە زەنگەكە لىيىدات يەكسەر بچىتە ناو مالەكە بەبى ئەوهى چاوه روانى وەلام بى يَا بايەخىك بە دەرگاوان بىدات. راستەوراست بچىتە ژوورى فۆشىرى و بە شانى دەرگاي ژوورەكەي ھەلتکىننەت و بەرامبەر ئەو خيانەتكارە بۇھەستىت! .. لەوكاتەدا ئەوهى بىرکەوتەوە، كە چەكىكى پى نىيە، بەلام نا پىيويىستى بە چەكىش نابىت... ئەو دەتوانىت بە دەست ئەم دوو داۋىنپىسە بخنگىننەت. چەند جارىك بەم نەخشە و بەرنامەيەدا چۆوه كەموکورپىيەكانى چاكارد و ئامادەي جىبەجىكىدى بۇو، ھىچ دوودلىيەكى لە كارەكەي نەبوو، بىيىجە لەوهى، كە گومانەكەي لەشۈينى خۆيدا نەبىت و راست نەبىت، ئەگەر ئەو تارمايى ژنهكەي لە پەنجەرە بىيىبوايە، بىيگومان دەستبەكار دەبۇو! بەلام ئەگەر لەخۆوه گومانى بىردىت چى دەبىت؟

لىرەدا كلاورۇڙنەيەكى ئومىد و رزگاربۇونى بۆ كرايەوە بەوهى، كە ناكريت لەوساتەدا لەگەل فۆشىرى بىت. لەناكاو واي بەمىشكىدا هات، كە تارمايىك لە ژوورەكەدا تىپەرلى. ھىندهى نەبرە، كە بىنى تارمايىك دەجولىت، تارمايى پياوېك كە پەرداخىك ئاوى لەدەست سەرنجى راکىشى... دواى ئەو سەرى ژنيكى بىنى وا خەيالى كرد كە لەسەرى سابىنى گەورەتر بۇو. ھەستى بە سەرسوران كرد و تەزوېكى بەھىز بە لەشىدا هات. لەگەل ئەمەدا نەيدەتوانى چاولەسەر پەنجەرەكە ھەلبگرىت. مىشكى تىكچۇو و سەرى لى شىوا و تۈوشى پەشىۋى و نىگەرانى بۇو، پىيگەكەي خۆى، كە مىردى لەبىركرد و لە خەيالىدا خۆى وەكۆ رەخنەگرىكى چاكسازىكەر هاتەبەرچاولە، لە جىهانى خەيالى خۆيدا بىنى، كە ئامۇرۇڭارى خەلک دەكتەن و لە پىسى و

چەپەلىيەكان هوشىياريان دەكاتەوە. ئەم پەريشانى و سەرلىشواوپەيە سوودى بۇرى ھەبوو... چونكە كەمىك ھىورى كرددەوە و قىنهكەي دامرکايەوە، دووبارە دوو تارمايى بىنى، كە لەودىو پەنجهەرەكەوە تىىدەپەرن، لەگەل ئەمەدا بەھە خۆى رازىكىرد، كە ناشىت سابىن لەو ژۇورە بۇوبىت. ئىنجا بىرىك بە مىشكىدا ھات و خەم و ئازارى كەمكردەوە. ئەو واي بەمېشكدا ھات، كە كەمىك ئارام بىرىت تا سابىن بىتە دەرەوە، بىگومان سابىن بە ھەر شىوه يەك خۆى گۈرپىت و خۆى نەناس كردىت ئەو دەيناسىتەوە. ھىندهى نەبرد، كە ھەستى بە ماندوىتى و كەساسى كرد بەتايبەت لەھەي، كە پىويسەتە چەند كاتژمىرىك لە چاوهەروانىدا بەسەر ببات.

وا بىيار بۇو، كە سابىن بە شەمەندەفەرى كاتژمىرى نۇ بىتەوە، بۇيە پىويسەتە چوار كاتژمىرى دىكە چاوهەروان بىت. ئەو ھېشتا لە شەقامەكەدا دەھات و دەچۇو و سات بە سات سەيرى پەنجهەرەكەي دەكىد تا زەنگى كاتژمىرى ٦ لىدرا، ئەو لەزىر باراندا شەكەت و ماندوو ببۇو بەھۆى ماندوىتىيەوە ئىتىر ھەستى كونجكۆلى ئەۋى ناچار نەدەكىد" كە لە حەقىقەتەكە بگات. تاكە بىرى ئەو ئەمە بۇو، كە دەست لەم بابەتە بکىشىتەوە و ھەموو شتىك تەواو بۇوه... لە ژيانىدا شتىكى بۇ نەماوەتەوە... ئىتىر وەستان چ سوودىيەكى ھەيە؟

بىرىكىرددەوە، كە پىويسەتە بگەرپىتەوە بۇ خانوھ کۆن و تارىكەكەي خۆى، تەزووپەك سەراپاى لەشى دادەگرت، چونكە ئەو پىويسەتى بە گەرمایى و دلنەوايى و چاودىرىكەر ھەيە. بەم

بىرەوە كەوتەرى و ھەروھك چۇن ھىزىكى غەريزى كۆتر بەرھو لانەكەى خۆى دەبات، قاچەكانى ئەويان بۇ لاي مالى نانا بىرەن لە پەيژەكان وەسەركەوت و ئەوهى بە بىردا ھات، كە ئىستا لهناو قولەكانى نانا گەرم دەبىتەوە زەردەخەنەيەكى خۆشى كەوتە سەرلىرى. زەنگى دەرگاكەى لىدا، لوىز دەرگاكەى كردىوھ و بە سەرسور ماۋىيەوھ سەيرى ئەوى كرد و يەكسەر گوتى، كە خاتۇونەكەى تۈوشى سەرئىشە بۇوھ و شەو نەخەوتۇوھ لەگەل ئەۋەشدا لىنى دەپرسىت، كە ئايا دەتوانىت ئەۋ پەسەند بکات يان نا؟ لوىز كۆنتى بىردى ژۇورى پىشوازى و پاشان چووه ژۇورى خەوتى خاتۇونەكەى، بەلام كۆنت ھىشتا لەسەر كورسىيەكە دانەنىشىتىبو نانا وھكۈرەشە با بەژۇوركەوت... نانا رەنگى لەبەرنەمابۇو و چاوهكانى تۈورەييان لىدەبارى، نانا ئىتىر ئەۋ زەحەمەتىيەي نەدابۇوھ بەر خۆى، كە پرچە ئالۋىزكاوهكەى خۆى شانە بکات بەپەرى تۈرەيەوھ ھاوارىيىكەد: (ئەمە تۆى؟!) ئىنجا چووه لاي دەرگاي ژۇورەكە و دەرگاكەى كردىوھ تا كۆنت بکاتە دەرھوھ، بەلام ھەركە داماوى و شەكەتى ئەۋى بىنى بەزەيى پىدا ھاتەوھو بە نەرم و نىيانىيەوھ گوتى: (ئاي خوايە گەرايتەوھ؟ئەي ئەوانت لە ساتى ناپاكيىردىدا بىنى?). كۆنت وەلامىكى نەدایەوھ، بەلام ئەۋ ھاوشىۋە ئاژەلەيىكى بىرىندار بۇو، نانا يەكسەر زانى، كە كۆنت بەلگەيەكى بىنەبرى دەستەنەكەوتىبو سەبارەت بە ناپاكيىردىنى ھاو سەرەكەى لەبەرئەمە بە تۆنۈكى دلىياكەرەوە گوتى: (ئىستا دلىابۇویتەوھ، كە من ھەلە بۇوم؟ بەلى، من بە تۆم گوت كە ھىشتا بەشىۋەيەكى دروست شتىك نازانم... ئازىزم ھاو سەرەكەت

ژنيكى نه جىب و داولىپاكە.. بگەرىيە بۇ مالەكەى خۆت)، بەلام كۆنت نەبزوا و ورتەيەكى لەدەم نەھاتەدەر. نانا گوتى: (تۇ پىيوىستە بىرۇيت... بىيگومان ناتەوېت لە ساتىكى وا درەنگدا لىرە بىت؟) كۆنت گوتى: (بۇ نا، حەزىدەكەم... لىرە دەمىنەمە). نانا تا پىيىكرا توورەيى خۆى شاردىھوھ و گوتى: (تکات لىدەكەم ھەستە يەكسەر لىرە بىرۇ). كۆنت گوتى: (نەخىر نارقۇم). ئىتىر نانا نەيتوانى خۆى بگەرىيەت و ھاوارىيىكىدە: (راست دەكەى... ئىتىر شياوى بەرگەگرتن نىيە، تۇ ناتەوېت تىيىگەيت، ئىدى من لىت تىر و وەرز بۇومە؟). وازم لىيىنە و بىرۇ لاي ژنهكەت، كە ناپاكىت لىدەكەت... بەلى... ئەو ناپاكىت لىدەكەت و من بەۋەپەرى راشقاوېيەوھ ئەمەت پىيدەلىم... ھىشتا وازم لىناھىيىت؟). چاوهكانى كۆنت پېرىبو لە فرمىسىك، لەكتىكدا، كە وەكۈ پارانەوھ و لالانەوھ دەستەكانى خۆى دەخستە سەر سىنەي گوتى: (لىگەرى بمىنەمە... تۇو بى خودا لىگەرى بمىنەمە). تورەيى بەسەر نانادا زال بۇو و لە قىن و تورەبىيان گريما. ئاخىر ئەو چ كارىكى بەسەر پىوهندىيەكانى نىوان پىاوان و ژنهكەكانىانەوھ ھەيە؟! نانا لەكتىكدا كە بە مىست لە قەنەفەكەى دەدا گوتى: (ئەوندەي كە خۆم لىم بىنى بەسە.... من حەزمىرىد خزمەتىكىم بە تۇ كردىت و دلسۇز بۇوبىم بېت، ئەگەر من چاوم لە سەروھت و سامان بوايە ئەوا دەمتowanى بە يەك و شە بىمە دەولەمەندرىن ژن. كۆنت بە سەرسۇرماوييەوھ سەرى بەرزاڭىرىدەوھ و گوتى: (خۆمەسەلە پارە نىيە، ئەگەر ئەو حەزى لە شتىكە با فرمان بىدا تا ھەرئىستا جىيەجىبكرىيەت و ھەرچى سەروھت و سامانى ئەو لە خزمەتىدا دەبىت)، بەلام نانا ھاوارىيىكىدە: (نەخىر... ئەم

بەخشاش و بەخشندهييە بە تىپەربۇونى كات دروستبۇوه، من ئەو پىاوهەم خوش دەۋىت، كە بەبى ئەوهى بېرسىت پارە بىدات... تۆ ئەگەر ئىستا يەك ملىون فرانكىشىم پىيىدەيت و بە نزا و پارانەوهشەوە داوام لىيىكەيت قبولى بکەم، وەريناگرم. بەينى من و تۆ كۆتايمى هات. هەستە دەرى بىرۇ بەدواى كارى خۆتدا، ئەگىنا خراپ دەبىت). ئىنجا وەكو هەرەشەيەك پەنجهى خۆى راشەقاند. نانا ھاوشييە جوش و خرۇشى ژنىكى سۆزانى دلىپاك، كە بىزار بىت و واھەست بكت كە لەسەر ھەقە و بەرىزىتر و خانەدانترە لەو كەسانەيى، كە لەدەوروبەريىن قىسى دەكرد. لەو ساتەدا دەرگا كرايەوە سەتىنەر ھاتەزۇورەوە و ئارامى و بەرگەگرتنى نانا كۆتايمى پىھات و بە دەنگىكى ترسناك ھاوارىيىردى: (ھاي ھاي... ئەوهش هات!). سەتىنەر ترسا و بە حەپەساویيەوە لەشۈيىنى خۆى وەستا و بە بىينىنى كۆنت مۆفات حەپەساوى و نىكەرانىيەكەي زىاتر بۇو و جىڭە لە روو بەروو بۇونەوە چارەيەكى دىكە نەبۇو، بەلام سەتىنەر لەوكاتەوهى، كە بەردهوام لە بۇرسەدا زەرەرى دەكرد و پىيىگە دارايىيەكەي لەرزۇك بېبۇو، حەزى نەدەكرد لەگەل كۆنت مۆفات روو بەروو بىتەوە! سەتىنەر چاوهكاني خستەسەر يەك و سەرى وەرچەرخاند تا چاوى بە كۆنت نەكەويىت. بە ترساوى و ھەناسەبركىيە لە پىاۋىك دەچوو، كە خراپ لەپارىس رايپوارد بىت و پارىسى لى بۇوبىتە دوژمن، تا ھەوالىكى خوش بېيىتىت، بەلام لەناكاو بۇوبەرۇوی رۇوداۋىكى ناخوش بىتەوە.

نانا بەپەرى توندىيەوە ھاوارىيىردى: (تۆ بۇچى ھاتوویت بۇ ئىرە؟) سەتىنەر بە دەنگىكى لەرزۇكەوە گوتى: (من ئەو شتەم

هېنىاوه، كە ئىيۇھ دەتانەوى). ماوھيەك دوودل بۇو. نانا شەۋى راپردوو بەشىيەھى كى خوازھىي و بە ئاماژە ئەوھى تىيگە ياندبوو، كە پىيويستى بە هەزار فرەنکە تا ھەندىيڭ لە قەرزەكانى خۆى پىيبداتەوھ و ئەگەر ئەم بىر پارەيەي بۇ نەھىيىت واقاكتەرە كە بۇ ھەمىشە نەيەت بۇ لاي، چونكە ئەم لەمالەكەي خۆى دەيکاتە دەرھوھ... سەتىنەر سەفتەيەك پارەي كاغەزى بە نانا داو گوتى: (ئەمە ئەم ھەزار فرەنکەي، كە دەتوىست)، بەلام نانا ئەوھى بىر چۈوبۇو، كە داواي ھەزار فرەنکى لەو كردووھ و ھاوارىيىردى: (ھەزار فرەنک! تۇ وا دەزانى من خىرىيكتلىي وەردەگرم؟) ئىنجا سەفتە پارەكەي لەدەستى راپرەن و بە توندى كىشىاي بە دەمۇچاۋىدا. سەتىنەر وەك جوولەكەيەكى پارەپەرسەت دەمودەست چەمايەوھ و پارەكانى ھەلگرتەوھ، لەكاتىكدا لە سەرسۇرماوى و حەپەساویدا دەمى بەش ببۇوھ. ئەم دوو پىاوه چەند روانىنىيکى نائومىدانەيان بۇ يەك كرد. نانا دەستەكانى خۆى لە سەرھوھى رانەكانى دانا و بە زمانى سۆزانىتىرىن ژنى بەرەلا گوتى: (سوکايەتىپېكىرنەكانت پىيم تەواو؟ من زۇر دلخۇشم بەوھى، كە ئەم پىاوه لىرەبۇو تۇ ھاتى تا ئەرك و كارى خۆم لەگەل تۇدا يەكلاپكەمەوھ، رووبەرووبۇوی يەكىيەوھ كۆتايى پىيېئىنم. ئىستا ھەردووكتان زۇو لىرە بىرۇنە دەرھوھ دەھى).

لەبەرئەوھى لە شويىنى خۆيان نەبزوان، نانا ھاوارىيىردى: (ئەمە ئىيۇھ بە ژنىيکى گەمژە و گەوج لە من تىيگە يىشتۇون؟ رەنگە من گەوج بىم، بەلام ئىيۇھ لە من گەمژەتىن.... بەلى خەتاي منه ئەگەر بەم بارودۇخە رازى بىم). ئەم دوو پىاوه زۇر وىستىيان بە نزا و

پارانەوە ئەو ھىوربىكەنەوە تا گۈى لە قىـەكانيان بىرىت، دووبارە ھاوارىكىرد: (ناچە دەرەوە؟ زۆر چاكە!).

ئىنجا بەرەو لاي دەرگاـيەك راـيـكـرـد، كـهـ هـۆـلىـ پـىـشـواـزـىـ لـەـ ژـوـورـىـ خـەـوتـنـەـكـەـىـ جـىـادـەـكـرـدـەـوـەـ وـ بـەـ قـايـمـ دـەـرـگـاـكـەـىـ كـرـدـەـوـەـ. ئـەـوـ دـوـوـپـىـاـوـەـ فـۆـنـتـانـىـ ھـونـھـ رـمـەـنـدىـيـانـ بـىـنىـ، كـهـ لـەـسـەـرـ تـەـخـتـەـخـەـوـەـكـەـ دـانـىـشـتـوـوـوـەـ وـ پـىـدـەـكـەـنـىـتـ.

خـۆـشـەـوـىـسـتـىـ نـانـاـ بـۆـ فـۆـنـتـانـ لـەـ خـۆـشـەـوـىـسـتـىـيـ سـەـرـپـىـيـيـانـ بـۇـ، كـهـ لـەـ هـەـفـتـەـيـ دـوـايـيـداـ پـەـيـداـ بـبـوـ، نـانـاـ هـەـمـوـ شـەـوـىـ دـەـچـوـوـهـ تـىـاتـرـقـخـانـەـ تـاـ بـەـ گـالـىـسـكـەـكـەـىـ خـۆـىـ فـۆـنـتـانـ بـۆـ يـەـكـىـكـ لـەـ خـوارـدـنـگـەـكـانـ لـەـگـەـلـ خـۆـىـ بـىـاتـ. نـانـاـ بـەـ دـەـمـ ئـامـاـزـەـوـەـ بـۆـ فـۆـنـتـانـ خـۆـشـەـوـىـسـتـەـ نـوـيـكـەـىـ خـۆـىـ ھـاـوارـىـكـىـردـ: (تـەـماـشـاـكـەـنـ!). كـۆـنـتـ بـەـرـگـەـىـ هـەـمـوـ ئـەـوـ سـوـكـاـيـەـتـىـپـىـكـرـدـنـانـەـىـ گـرـتـبـوـوـ، كـهـ ئـەـوـ شـەـوـهـ پـىـكـرـابـوـوـ، بـەـلـامـ سـەـبـارـەـتـ بـەـمـ خـۆـىـ نـەـگـرـتـ وـ بـەـ چـاـويـىـكـىـ شـەـرـانـگـىـزـانـەـوـەـ سـەـيـرـىـ نـانـايـ كـرـدـ وـ ھـاـوارـىـكـىـردـ: (ئـەـيـ قـەـھـپـەـىـ بـەـرـەـلـلـاـ بـىـدـەـنـگـ بـەـ!). نـانـاـ گـوـتـىـ: (ئـاـگـاتـ لـەـ دـەـمـتـ بـىـ، قـەـھـپـەـ ژـنـەـكـەـتـ). چـوـوـهـ ژـوـورـەـكـەـىـ خـۆـىـ وـ لـەـدـوـاـىـ خـۆـىـ دـەـرـگـاـكـەـىـ دـاخـسـتـ وـ ئـەـوـ دـوـوـپـىـاـوـەـىـ لـەـ ئـاـورـىـ قـىـنـ وـ تـورـھـىـيـداـ بـەـ تـەـنـياـ جـىـھـىـشتـ.

١٥

ئەو دوو خۆشەویستە، واتە نانا و فۆنتان بە بۇنە ئىياني نويى خۆيان ئاھەنگىكى چۈلەيان لە مالە بچۈوكەكە ئىياني، كە كەوتبوو يە شەقامى فيرۇن گىرما و ژمارەيەكى كەم لە هاوارى نزىكەكە ئىياني خۆيان لەم ئاھەنگەدا ئامادەبۇون، بەلام نانا دواي ئەوهى مۆفات و سەتىنەرى هاوارىي بەو شىۋەيە لە مالەكە ئىياني خۆي دەركەد و اھەستىكىرد، كە خەريكە ھەموو شەتىكى دەهەرەرەي بەسەر سەرەيدا دەهەرەخىت و و ئەو مەتمانەيەي، كە لەرېگە ئەو ئەم دوو كەسە لەنىي خەلکدا ھەبۈوه لە دەستىداوە... خاوهن قەرزەكە ئەنەن دەنەت كارەكە بەوه دەگات كە خانوو و كەلۈپەلى مالەكەشى بفرۇشىت و وېل و سەرگەردا بىيىت! بەلام ئەو حەزى لە ئىيانيكى هيىمن و بى كىشە بۇو و حەزىدە كە خانو ئىكى چۈلە ئىرۇن ئەزىزى ھەبىت.

نانا لە كۆتا يىدا ناچار بۇو خشلەكە ئىياني خۆي بۇ دانەوهى قەرزەكە ئىي بفرۇشىت و لە بەرئەوهى پارە ئىي خشلەكە ئان بەشى قەرزەكە ئەنەن دەكەرە، مالەكە ئىي، كە كەوتبوو شەقامى ھۆسمان دا بە خاوهن قەرزەكە ئىي خۆي تا بە مۆبىلياتە كۆنەكائىيەوه بىفروشىن و قەرزى خۆيانى لى ھەلگەرن. رۇزىك نانا لە مالەكە ئىي خۆي كەوتبوو شەقامى ھۆسمان ھاتە دەرەوه و ئىتىر بۇي

نەگە رايە وە... كەسىك بە پلانەكەي نەزانى. فۆنتان رىك بە ئارەززووی نانا هەلسوكەوتى دەكىرد. فۆنتان بۇ ئەوهى خۆشەويىتى و فيداكارى خۆى بەرامبەر بە نانا بىسەلمىننەت ئەو حەوت هەزار فرەنانكەي، كە بەو هەزار فرەنانكەي، كە بەدەست و بازىو و ئارەقەي نىچەوانى خۆى پەيدايكىرىدبوو وەك دەلسۆزىيەك پېشكەشى ناناى ئازىزى كرد... ناناش ئەو دەھەزار فرەنانكەي، كە لە فرۇشتى خشلەكانى خۆى بەدەستى كەوتىبوو خستە سەر ئەو بىرە پارەيە و بەو پارەيە بنچىنەي ژيانىكى ئارام و ئاسوودەيان بۇ مەيسەر بۇو. مادام ليرا يەكىك لەو كەسانە بۇو، كە بۇ ئەم ئاهەنگە بانگەيشتىكرا، ئەو زۆر زوو هات و سوودى لە نائامادەيى فۆنتان وەرگرت و ترس و نىگەرانى خۆى دەربارەي ئەو خستەرۇو. بۇ نموونە مادام ليرا بە ناناى گوت، كە رېچكە و شىوازى ئەو لە عەقل و حىكمەت بە دوورە و بەچاكتىدانانى فۆنتان بەرامبەر بە مۆفات و سەتىنەر بويىرىيەكى گەورە بۇوە.

نانا بە شەرم و مىھەربانىيەوە بە پورى وت: (ئاھىپورى گىان من ئەوم خۆش دەھۆيت). پورى وتى: (كچى ئازىزم تو خۆت باشتى دەزانىت، بەلام عىشق چاوى مرۇق كويىر دەكەت! ئەمرۇ لويىزم بىنى، ئەم خزمەتكارە بەوهفایە توى زۆر خۆش دەھى و بەرامبەر بە تو فيداكار و گىان لەسەر دەستە، هەر ئەو بۇو، كە لە شەقامى ھۆسماندا بەرامبەر خاوهن قەرزەكانت وەستايەوە و هەروھا هەر ئەو بۇو، كە هەلاتنى خاتۇونەكەي بە هەلاتن و پاشەكشەيەكى جوامىرانە وەسفىرىد... بە سادەيى و لىزانىيەوە وەلامى ھەموو ئەو پرسىيارە سەرلىيىشىۋىنەرانەي ئەو كەسانەي

دايەوە بەوهى، كە خاتۇونەكەى بۇ دەرەوە گەشتى كردووە، لە سەرروى ھەموو ئەم كارانەشەوە لوىز خۆى بەدۇور گرت لە سەردانىكىرىن و دىدەنى خاتۇونەكەى تا نەبادا خاوەن قەرزەكان دواى بکەون و شوينە نويكەى پىيىزانن).

لوىز حەزدەكت ئەوە بە خاتۇونەكەى رابگەيەنىت، كە خاوەن قەرزەكان دويىنى كۆبوونەوهىكىان كردووە و بەرنامىيان داناوه، كە نەك تەنیا داواى قەرزەكانىيان نەكەنەوە بىگە بېرىكى نويشى بە قەرز پىيىدەن بەومەرجەى، كە ئەو بگەرپىتەوە بۇ مالەكەى و پىيىگە و پلەوپايەى رابردووى بەدەست بەھىنەتەوە. بىڭومان خاوەن قەرزەكان لە نەزانى و گەوجىيانەوە پىشنىيازىكى وايان نەكىردووە، بەلكو لەبەرئەوهى تۇ خۆشەويسەتىكى دەولەمەندت ھەيە، كە ئامادەيە تەواوى قەرزەكانى تۇ بىداتەوە بەومەرجەى دووبارە لە كۆر و كۆبوونەوهەكان دەربكەۋىتەوە. نانا لە قىن و تورەيياندا وتى: (ھەرگىز... تۇ وادەزانى، كە من ئامادەم بۇ دانەوهى قەرزەكانم خۇم بىرقۇشم؟ ھەرگىز... ھەرگىز... مردىنم پىباشتىرە لەوهى، كە ناپاكى لە فۇنتان بکەم) پورى نانا گوتى: (منىش ھەر ئەوھەم لى چاوهپوان دەكردى.... و داوام لە لوىز كرد، كە بە خاوەن قەرزەكان بلىت كە زۆر لەوه داۋپىتپاكتىر و مەزىتلىرى لەوهى كە پىشنىيازەكەيان پەسەند بکەيت).

سى حەفتەي يەكەمى ژيانى ئەم دوو دلدارە بە خۆشى تىپەرى و نانا بەھۆى ژيانە سادە و بىيگەردىكەى خۆى وا بىرىكىردىوە، كە گەراوەتەوە بۇ سەردەمى مندالى، گەراوەتەوە بۇ ئەو سەردەمى، كە دەسکەوتتى پوشاكىكى سادە و جوان و

نوئى لە خۆشحالىان شاگەشكەى دەكىد. رۇزىك نانا زەمبىلە بچووكەكەى خۆرى بەدەستەوە گرت و چووه بازار تا ھەندىك كەلوپەلى پىيوىستىي ناومال بكرىت، ھەر كە چاوى بە فرانسواى سەرتاش كەوت حەپەسا. فرانسوا چاوىكى بە سەرتاپاي نانادا گىرما و وەك بلىي، كە باوهەرى نەدەكىد ئەم ژنه سادە و ئاسايىھەمان ئەو نانايە بەناوبانگەيە، كە پارىسى سەرسام كردىبوو، بەلام فرانسوا ھىننە بەریز بۇو، كە خۆرى بە چەشىنىكى دىكە نىشاندا و گەشتىرىنەكەى نانايى پىشىپەستىرىدەوە و تى: (ئاھە ئەي خاتۇونى ئازىز ئەوھ ئىيۇھن؟! بابەتى گەشتەكەتان كەسانىكى زۆرى غەمبار كردووھ..)، بەلام نانا دەرفەتى پىننەدا و پرسىيارى ئەوھى لېكىردى، كە خەلک سەبارەت بەو چىدەلەن؟! فرانسوا و تى: (ناوتان لە ھەموو كون و قۇزبىنىك و لەسەر زمانى ھەموو كەسىك دەبىسترىت) نانا و تى: (باشە سەتىنەر چۈنە؟) فرانسوا و تى: (بارودۇخى سەتىنەر زۆر خراپە... ئەگەر گورانكارىيەكانى بۆرسە يارمەتىدەرى نەبىت ئەوا ھىننەدى پىنناچىت دەبىتە يەكىك لە قەللۇشان!). نانا ويسىتى ناوى مۇفات بېھىنېت، بەلام ھەركە پىتى يەكەمى ناوهكەى ھىنا، وازىھىنا لە گۆكىدىنە پىتەكانى دىكەى ناوهكەى.

فرانسوا وەلامى ئەو پرسىيارەدىيەوە، كە نانا دەرىپېرىبىوو و گوتى كۆنت مۇفات زۆر دلگاران و غەمبار بۇوە بە رۇيشتنى ئەو و وەكۆ تارمايىھەكى سەرلىشىۋاو بۇ ھەر شويىنىك، كە نانا بۇي چووه لە گەرەن و سۇوراندىايە، لەم دواييانەدا مىنۇن ئەوەي بىنیوھ و بەرھو لای رۇزى بىردووھ. نانا خەندەيەكى دەستىرىنى كرد پاشان بە دەنگىك، كە ھەلچوون و تورھىي پىوهدىياربۇو

وتى: (كەواتە ئەو كەوتۇتە داوى عىشقى رۆزه‌وھ؟ ئەو چەندىن جار سويندى خواردبوو جگە لە من ژىنلىكى دىكە نەناسىت، بەلام من نەھىنىيەكەى دەزانم... رۆز بەم ھۆيەوھ ويستۇويەتى تۆلەرى خۆى لە من بکاتەوھ، چونكە من ئەم ئازىزى دەنەدەيەم(ستينەر) لە چىنگى ئەو دەرهىينا، بەلام ئەمە چ تۆلەكردنەوەيەكە، ئەو پىياوهى رامكىردووھ، كە من لە خۆم دوورخستەوھ!) فرانسوا وتنى: (بەلام بەريز مىنۇن شتىكى دىكە دەلىت، ئەو بانگەشەيە ئەوھ دەكەت، كە كۆنەت تۆى لە خۆى دوورخستۇتەوھ و دەرىكىردووھ!). نانا رەنگ و پۇوى لەبرەنەما و ھاوارىيىكىد: (ئەو منى دورخستۇتەوھ؟ ھەر بەراشت ئايىا مىنۇن قىسىمە كى لەم چەشىنە دەكەت). لىوهكانى كرۇزت و پۇوى وەركىپەر و ساتىك بىيىدەنگ بۇو و پاشان گوتى: (ھاۋرېيەم ، راستىيەكە لە من بېرىسى... من ئەم داماوهەم دەركىرد، چونكە رقم لە پىياوېكە، كە ژنهكەى ناپاكى لىيدەكەت... بەلام خۆم دەزانم چى لە مىنۇن دەكەم، كە شەو و رۆز شەقامەكانى پارىس دەپىۋىت تا دۆستىك بۇ ژنهكەى خۆى بىدۇزىتەوھ، من ئامادەم بىيمە بەرامبەر ھەموويان و بە راشكاوېيەوھ بە ھەموويان بلىم ئەوان درقىن و نارەسەن). فرانسوا بە بىنىنى سادەيى و خاكەرايى نانا ئەو بويىرىيە بەخويىدا، كە ئامۇرۇڭارىيەكى بکات، لەبرئەوھ پىتىگۈت كە لەبەر خۆشەويىتىيەكى سەرپىيىانەي سەربەخۆ دەستى لەو شىكۈدارى و مەزنایەتى و ئەو ئائىنە گەشەي كىشاوهتەوھ و بىكۈمان رۆزىك پەشىمان دەبىتەوھ.

نانا گوتى: (ئەم شتە پىوهندى بە خودى خۆمەوھ ھەيە... بەلام ھەرچۈنیك بىت سوپاپست دەكەم)

ئىنجا ئەۋى جىيەت.

شەويك نانا و فۆنتان بۇ بىنىنى يەكىك لە ژنە ھاوارىيکانى فۆنتان كە بۇ يەكەمین جاربۇو لەسەر سەكۈرى شانۇ دەردەكەوت چوون بۇ تىاترۇخانە ئۆپپىرابۇق، دوروبەرى كاتژمىر يەكى دواى نىوهشەو بۇو، كە ئەو دوانە بۇ مال گەرانەوە و سەبارەت بەم ھاوارىيە دەستىيان بە قسەكىد، نانا بە تۆنۈكى گالتەجارانەوە وتى:) چاوهكىانى ئەو بچۇوك و پرچى وەكىو سەرى قولەپەشەكان بە گروازە بۇو) فۆنتان وتى: (قسەى بىمانا دەكەيت... پرچى زور جوان و نىگاكانى وەكىو پشكۈ ئاگر بۇو... بەلام ئىوهى ژنان نەريتتىان وايە" كە رەخنە لە بەھرە و تواناي يەكتىر بىگرن).

نانا ھەلچۇو و لەسەر بۇچۇونەكەى خۆى پىداڭرى كرد، فۆنتان بەپەرى تۈرپىيەوە ھاوارىيىكىد: (بىدەنگ بە... من نامەۋىت گويم لەم قسانە بىت). نانا بىدەنگ نەبۇو و گوتى ئەۋىش ئامادە نىيە مۆلەت بە هىچ كەسىك بىدات كە بە دەنگ و تۆنۈكى ئاوا قسەى لەگەلدا بىكەت. لەبەرئەوەى فۆنتان وەلامىكى نەدaiيەوە ناناش لەكاتىكىدا كە خوين لە دەمارەكانىدا جۆشى دەدا بىدەنگ بۇو. ئەمە يە يەكەمین دەمە قالىيى بۇو" كە لەنيوانىياندا رۇويىدابۇو، بەلام ئەمە دوا شەريان نەبۇو، نانا لەو شەوەدا تىگەيىشت" كە ئەگەر فۆنتان توورە بىت تا چە ئەندازەيەك بىشەرم و سووک و چروكە.

بۇ ماوهىيەك بىدەنگى بۇون، هىچ يەكىكىيان قسەيەكى نەكىد، سەرەنjam نانا ھەستايىەوە و ويىتى بچىتە ژوورى خەوتى خۆى، بەلام ھىشتا چەند ھەنگاوىك نەرۇيىشتىبوو، كە فۆنتان

بەرەو لايىرىدە و زللەيەكى قايىمى لە بناگوئىدا و لە بەر بەھىزى زللەكە نانا كەوتە سەر زەھۆر و وەکو مۇندالىكى بىرىندار كەوتە نالە و گريان. فۆنتان ھىچ گرنگى بە گريان و نالە ئەو نەدا و بەرەو تەختەخەوەكە خۆى رۆيىشت و ماوەيەك دواتر دەنگى پەرخە پەرخى خەھۆر بەر ز بۇوهە.

نانا زۆر گرييا و گوتى ئەھۆر نامەردىيە، كە پىاوايىك بەم جۆرە سوود لە هىزى خۆى وەربىرىت، بەلام ھىندهى نەبرە قىنهكەى دامرکايەوە و ئەم زللەيەھەستى پىزگەرتى بەرامبەر بە فۆنتان زىاد كرد. بەيانى نانا لە خەھۆر ھەستا دەستى لە ملى فۆنتان كرد و ماچىكىرد و داواى لىكىرد، كە چىتىر بەر رەقى و توندوتىزىيە مامەلەيى لەگەلدا نەكەت و دانى بەوهەدانى، كە ئەھۆر خۆش دەھۆيت، بەلام ئەھۆر زللەيە وەکو ئەزمۇونىكى نۇئى بۇو بۇ نانا، بەلام ئەزمۇونىكى، كە پاشتر زۆر دووبارە بۇوهە و فۆنتان ھەر كاتىك و شەيەكى پىچەوانەيى لە نانا دەپىست راستەخۆ زللەيەكى قايىمى دەبزواندە گۇنا نەرم و سېپىيەكەى نانا. جارىكىيان بەرىكەوت نانا خرۇشا و ھەرەشەيى لە فۆنتان كرد، بەلام فۆنتان پىيىگوت ئەگەر بىيەنگ نەبىيەت دەيخنەنلىكىنەت. ئەھۆشى، كە ناناي غەمبار دەكىرد دىارنەمانەكانى ئەم دوايىيانەي فۆنتان بۇو. فۆنتان مەگەر نىوھ شەوان، ئەگىنَا بۇ مال نەدەگەرایەوە، نانا بىيىجگە لەھە، كە ئارام بگەرىت و بسوتىت و خۆى بگۈنچىنەت چارەيەكى دىكەى نەبۇو... رۆزىك نانا ساتانى ھاوارى خۆى لە رىگادا بىنى، لە بەرئەوەي دەيزانى فۆنتان تا نىوھشەو ناگەرەتەوە داواى لە ھاوارىكەى كرد كە پىكەوە لە يەكىك لە خواردنگەكان نانى ئىوارە بخۇن.

هەردووکيان كاتىكى خۇش و دلگىريان لەگەل يەكدا بەسەر برد و بەم شىيۆھىيە يادھوھرىيە تال و شىرىينەكانى رابردوويان بىركەوتەوە... سەرنجام نانا بۇ مالى خۇرى گەرايەوە و زور سەرى سورپما كاتىك بىنى كە فۆنتان بەر لەو گەراوەتەوە مال و تۈورپەيە. نانا لەگەل ئەو سەرسورپماوى و پەشۇكاكاۋىيە خۇرى ويىستى نىگەرانى فۆنتان دەربارەدىيارنەمانى خۇرى بىرەپەيىتەوە، بۇيە گوتى كە ئەو نانى ئىيوارەى لەگەل مادام مالوار خواردووھ، بەلام ھەركە نانا ئەم ناوهى ھىنايە سەر زمانى، فۆنتان مىستىكى قايىمى لە مىزەكە داو بەپەرى تۈرپەيىوھ گوتى ئەمەش لە شىيىتى و گەمژەيىيە" كە نانا پارەكانى خۇرى بەم چەشىنە بۇ ژنانىكى وەك مادام مالوار و مادام ليرا خەرج بکات، ئەگەر تا چەند ھەفتەيەكى دىكە بارودۇخ و ابرۇات، ئەوا پىيۆيىستە دەستى دەرۋىزە بۇ خەلکانى دىكە درىيىز بىكەن و لە بىرسان بىرنى. لە ئىستا بەدواوه پىيۆيىستە من خەرجى و تىچۇوى خۆم لەدەست بىگرم تا نەبادا لەناكاو قەللۇش و دەستكورت بىن. نانا يەكسەر ھەستايىھوھ و ئەو پارەيەى، كە ھەبىوو لە بەرامبەر فۆنتاندا خستىيە سەر مىزەكە. پارەكان تا ئەوكاتە لەنىوانىياندا ھاوبەش بۇو و ھەر يەكىكىيان ھەر چەند پارەي پىيۆيىستبوايە بەبى گوپىپىدانلىيى ھەلدەگرت. كاتىك فۆنتان ئەو پارانەى ژمارد، كە مابۇونەوە ھاوارىيىكىد: (ئاي خوايە... ھەر ئەوهندە ماوەتەوە؟!) حەوت ھەزار فرانك لە حەقىدە ھەزار فرانك، جا خۇسى مانگ زىياتر نىيە، كە پىيكەوهىن ؟! ئاي ئەمە شىاوه؟! (ئىنجا پەلامارى چەكمەجەي مىزەكەيدا و دەرىيەينا و بەدواى پارەكانى دىكەدا گەرا و ھاوارىيىكىد: (دە ھەزار فرانك لە سى مانگ؟ بلى بىزانم

چىت لەم پارانە كردووه؟ پۇورت ليتى وەرگرتى؟!) نانا وتى: (بۇچى تۇورە دەبىت ئەندە بەسە، كە خەرجىيە كانمانت لە بەرچاو بىت تا بىزانت ئەم بېرە پارەيە چى ليھاتووه، ئايى ئىمە كەلوپەل و جل و بەرگمان نەكىرى؟! دواى ئەوە هەروەك خۆشت دەزانىت، كە پارە وەك ئاو دەتۈيتكەن و بەرەكەتى نىيە). فۆنتان بە تۆنیكى لۇوبەر زانەوە ھاوارىكىد: (گوئىگە... من لەم ھاوبەشىيە ماندوو بۇوم... تۆ دەزانى، كە ئەم حەوت ھەزار فپانكە ھى منه، كە بەدرىيىت ژيانم ئەوەم پىكەوەناوە، بۇيە ئەم بېرە بۇ خۆم دادەنیم، چونكە ئەوە لە راستىي و وىزدانەوە دوورە، كە من لە بەر دەستبلاوى و پارە بە فېرۇدانى تۆ لە بىرسان بىرم... ھەر كەسىك پىيوىستە خۆى بىر لە كارى خۆى بکاتەوە و مشۇورى خۆى بخوات!). فۆنتان پارەكانى خستە باخەلىيەوە، نانا وەكى سەرسۇرمانىيەك سەيرىكى ئەوى كرد و بىيىدەنگ بۇو، فۆنتان گوتى: (ئەندە دەبەنگ نىم، كە پارەكانى خۆم لە پۇور و پىرەزنىكەن خەرج بکەم، تۆ بە پارەكانى خۆت حەزت لە ھەر كارىكە بىكە... بەلام من لە مرۇ بەدواوە رېڭەت پىنادەم، كە دەست لە پارەكانى بىدەيت و لە ئىستا بەدواوە لايپەرەيەكى نوى لە ژيانى خۆماندا ھەلدە دەينەوە).

نانا بىرى ھىناؤھىيەك و گوتى: (ئەى تۆ بەدرىيىت ئەم ماوەيە لە پارەيى منت خەرج نەكىردووه؟! ھەر بە راستى شىۋاز و قىسەكەت دەرخەرى سووک و چروكى و نامەردىتە). فۆنتان وتى: (ئەگەر دەۋىرىت جارىكى دىكە ئەم قىسەيە دوبارە بکەوە). نانا جارىكى دىكە قىسەكەي و تەوە. فۆنتان ھەستايەوە و ھىنەدىي لىدا تا لە ھۆش خۆى چوو و ھەناسەي لىپرا. ھىنەدىي نەبرە، نانا

هەستايەوه و جله كانى داكەند و به ھيواشى چۈوه سەر تەختەخەوھە و لەتەنيشت فۆنتان پالكەوت و دەستى لە ملى ئالاند و كەوتە ماچىرىدى. نانا دەترسالەوهى، كە فۆنتان لەدەست بىدات و نەتوانىت بەبى ئەو بژىيىت... ئەگەرچى فۆنتان بى هۇ سەبارەت بە نانا كەتبۇوه گومان و دوودلىيەوه، بەلام و تى: (تۆ دەزانى كە من ئەوهى دەيلىم بەراسىتمە نەك گالتە... و من خۆم حىسابى خەرجى خۆم لەدەست دەگرم).

نانا سەرى خۆى دەخستە سەر سىنهى ئەو بە ھيواشى لەزىر لىوانەوه گوتى: (منەتم پى نىيە... تەنانەت ئەگەر پىويىت بىت دەتوانم رېزق و رۆزى خۆم بە كاركردن و مەينەتىيەوه پەيدا بکەم). دواى ئەو شەوه ژيانيان بريتى بۇو لە شەر و دەمەقالى. نانا بەردەواام زللەمى فۆنتانى دەخوارد، بەلام ئەم شتە خۆشەويىتى ئەوى بەرامبەر بە فۆنتان كەم نەدەكرد. بىرۋەلىيە و بۆسک لەو ھاورى دەگەمنانە بۇون، كە دەھاتنە مالى فۆنتان و ھەندىك كاتىش لەوىدا نانيان دەخوارد.

فۆنتان ھەرگىز باكى بەوه نەبۇو، كە لەپىش ئەوان زللە لە نانا بىدات.. ئەم شتە لەسەر بىرۋەلىيە، كە ناناى خۆش دەويىت و ئىرەيى بە فۆنتان دەھات گران وەستا... رۆزىك بىرۋەلىيە ناناى بە تەنبا بىنى و گوتى: (سەيرە كە ئەسپەئىنەكى وا دلەرفىن ھېننە پابەندى پىاوەيىكى شەرانگىز و دلەرقى وەك فۆنتان بىت...) نانا و تى: (چ بکەم... لەگەل ھەموو ئەمانەشدا ئەوم خۆشىدەويىت) نانا لويسى كورى بە مادام ليزادى پۇورى سپارد، چونكە بىنى، كە فۆنتاي خۆشەويىتى رقى لە كورەكەى وى دەبىتەوه. رۆزىك نانا بۇ بىننى مندالەكەى دەرۋىشت لەناكاو لەبەرامبەر خۆيدا

لا بۇردىتى بىنى، زۇر نىگەران بۇ و نەيتوانى رابكات. لا بۇردىت زەردەخەنەيەكى كرد و بە گەرمى تۆقهى لەگەلدا كرد و گوتى ئەو كەسانەي ئەو دەناسن يان لەسەر سەكۈشانق ئەوييان بىنيوه شىت و شەيداي بۇونە و بە هوى ونبۇونى لەناكاوى ئەودا غەمبارن، لا بۇردىت كەميك بىدەنگ بۇ پاشان بە تۆنیكى شىرىن و فريودەرانە ئەوهى خستەسەر قسەكانى: (بەراستى تو بەھەول و كۆششى خۇت ناوبانگىكى زۇرت بەدەستەتىنا و داھاتوپىكى گەشت لەبەردىم بۇ، بەلام حەيف بەھۆى گەمژەيى خۆشەويسەتتىيەكى كتوپر ھەموو ئەو شستانەت بەبادا، ئىمە دەزانىن، كە ھەندىك كات خۆشەويسەتى ناچار بە چەند كارىكى سەيرۇسەمەرە دەكات، بەلام سەرسور ماۋى ئىمە لەوهدايە، كە چۇن تو ئامادەبۇوى لەگەل ئەم پياوه شەرانگىز و ئەو ھەموو زللە و سوكايدىپىكىردنە بېرىت؟) ئىنجا رۇوى باسەكەي گۆرى و قسەي ھىنایە سەر ھاورييىانى را بىردوو و ھەركە ناوى مۆفات و رۇزى ھىنَا، چاوهكانى نانا گەشانەوە گوتى: (ئەگەر من بموىستبوايە) لا بۇردىت قسەكەي پىپەرى و پىشىيارى ئەوهى بۇ كرد، كە ئەو و مۆفات ئاشت بکاتەوە، لەھەمانكاتدا گوتى: (لىگەرئى من بەرnamەي كارەكە دابنیم و وابكەم ئىشەكان ھەموو بە باشى بەرىيە بچن... من كۆنت مۆفات زۇر دەبىنم، ھەركاتىك ناوى تو لاي دەھىنرىت رەنگى لەبەردا نامىننەت!) نانا گوتى: (نەخىر... نامەۋىت كارىكى وا بکەيت... من بە بارودۇخى ژيانى راستەقىنەي ئىستاي خۆم دلخۇش و رازىم). لا بۇردىت بىرياريدا لە لايەكى دىكەوە ھىرشن بکاتە سەر نانا، لەبەرئەوە بزەيەكى تەلەكە بازانەي كرد و گوتى كە بۇردىنېڭ دەيەۋىت

شانۇنامەيەكى نوى، كە لە دانانى فۆشيرىيە بخاتە سەر تەختەي شانق، ئەم شانۇنامەيە رۇلىكى مەزنى تىدايە، كە تەنیا ئەو دەرەقەتى دىت و ئەگەر حەز بکات ئەم رۇلەي پىددەدەن.

نانا گوتى: (چى دەلىي؟ فۆنتان شتىكى لەبارەي شانۇنامەي ناوبراو و ئەم رۇلە بە من نەگوت) لاپوردىت گوتى: (تۇ دەزانى كە من شىاوى مەتمانەپىكىرىدەن... بۇچى بوارم پىنادەيت، كە بوارى گەرانەوەت بۇ تىاترۆخانە دەستەبەر بكم و لەگەل كۆنت مۆفات ئاشتت بكمەوھ؟ من ئاماھەم بۇردىيىۋ بە رېسىوايى و ملکەچىيەوھ فرىيىدەم بەردهم قاچەكانىت) نانا گوتى: (نەخىر... نامەۋىت).

ئىنجا ئەوى جىھېشىت و رۇيىشت... بەلى نانا قوربانىدا و پىشىنیازەكەي لاپوردىتى رەتكىرىدەوە، بەلام شتىك لە قسەكانى لاپوردىت غەمبارى دەكىد ئەويش ئەوھبوو، كە ھەموو يان لەباوهەرەدان، كە ژىنلىكى وەكۈ ئەو جوان و مىھەربان پىويسىتە ھەرچى زووه خۆى لەزىر چەپۆكى پياوېيىكى دلرەق و خويىرېزى وەكۈ فۆنتاندا دەرباز بکات. شەو كاتىك فۆنتان بۇ مال گەرايىھە نانا لىپېرسى: (بۇچى سەبارەت بەم شانۇنامە نوېيە و ئەو رۇلە گرنگەي، كە ئەو دەرەقەتى دىت ھىچى نەگوتۇوھ؟). فۆنتان گوتى: (كام رۇل؟ و اپىدەچىت مەبەستت رۇلى ئەو خاتۇونە گەورە و بەرېزەي ناو ئەم شانۇنامەيە بىت؟! بەراستى تۇ وادەزانى، كە دەتوانىت دەروھستى ئەو رۇلە بىت؟ ها. ها. ئەمە پىكەنینا ويترىن شتە، كە لە ماوەي ئەم چەند مانگەدا گۈيم پىيەوھ). ئىنجا خەندهيەكى گالتەجارانەي كرد و ئەم پىكەنинە زىاتر كارى لە نانا كرد بە جۆرييەك فرمىسک لە چاویدا رىزى

بەست و هەستى بە جۆرە زەلیلى و سۇوکىيەكى لەرادردەبەدەر كەردى. بەلى فۇنتان بەتەنیا نەبوو... نانا لە درزى دەرگاكە سەيرى ئەو ھونەرمەندەي كرد، كە لە تىاترۇخانەي ئۆپپىرابۇق بىنىبۇوى و لەسەر يەكىك لە كورسىيەكان دانىشتۇوە و وەكۈ ئەوە وايە، كە خاوهنى ئەو مۆبىليياتە بى، كە ئەو پارەكەي داوه. فۇنتان ھەنگاۋىك ھاتە پىشەوە و لەكاتىكدا بە دەست ھەلشەقاندىن ھەرەشەي لىدەكەرە ئەوارىكىد: (لىم دووركەوە... ئەگىندا دەتخنېئىنم). نانا ترسا و بەپەلە لە پلىكانەكان ھاتەخوارەوە و بەدەنگى بەرز دەگرىيَا. ناناى داماو لە مالەكەي دەركرابۇو، يەكسەر ئەوەي كەوتەوە بىر چۈن سوکايەتى بە مۆفات كردووە و ئەوى دەركردووە... ئاي زەمانە چۈن تۆلە دەكتەوە، ئەو واي بەمىشكادا ھات، كە بچىتە لايى ساتان و ئەو شەوە لە ژۇورەكەي ئەو بەسەر ببات، بەلام ساتانى لەسەر شەقام بىنى، چۈنكە خاوهن خانۇو دەرىكىرىدبوو بەھۆى ئەوەي، كە ئەو نەيتوانىبۇو كريي سى مانگى ژۇورەكە بىدات. ساتان قولى خستە قولى نانا و ئەوى بىردى مالى يەكىك لە ھاۋپىكاني خۆى، كە ھاوشىيەي مادام ترىيكۈ بۇو و ناوى بلانش بواسىيە بۇو. ئەو ژەن بە خۆشحالى و رۇويكى كراوه پىشوازى لىكىردىن، مۆلەتى پىيدان ئەو شەوە لە يەكىك لە ژۇورە باش و پاكوخاۋىنەكان بەسەر بېھن. ھەر كە ساتان دەرگاى ژۇورەكەي داخست، نانا كەوتە گريان و ئەوەي، كە بەسەر خۆى و فۇنتان داھاتبۇو بۇي گىرايەوە.

ساتان بە غەمبارييەوە گوئى لە قىسەكانى ئەو راگرت و دلنىهوابىي دايەوە بە جۆرە سىفات و خەسلەتىك، كە قىزى لىيان

دەبۈوه وەسەفى پىاوانى كرد ... لەكاتىكدا كە ئەو دوانە سەرقالى قىسىملىكى بۇون گوپىان لە دەنگى ژاوه ژاۋىكى نائاسايى و ھاتوهاوارىكى ترسناك بۇو... ساتان گوپى راڭرت... رەنگى لەبەرنەما و ھاوارىكىد: (پۆلىس، ئىتىر ھىچ ئومىدىكمان بۇ رزگار بۇون نىيە... ئاخ ئىمە وەكى مشك كەوتىنە تەلەوە) نانا ترسا... عەقل لەكەللەيدا نەما، راستەخۆ وەكى ژەنە شىيەكان بەرەو لای پەنجه رايكىد و ويستى لەپەنجه رەكە وە خۆى فپىداتە خوارەوە... ئەو پەنجه رەيە دەپۈرانىيە ژۇورى دەرگاوان و ساتان ھاوارىكىد: (ئاي چى دەكەي؟... لەسەرخۇ بە... تو خۆت دەكۈزۈت)، بەلام نانا دەيزانى، كە ئەگەر ئەو بکە وييە دەست پۆلىس ئەوا واتاي ئەوھىيە، كە ناوى خۆى و كورەكەي بۇ ھەتاھەتايە دەزرىيەت، لەبەر ئەو ھىچ گومان و دوودلىيەكى بۇ خۆى نەھىشىتە و خۆى گەياندە سەر پەنجه رەكە و لە كەشىكى تارىكدا خۆى ھەلدىيە خوارەوە. چارەنۇوس وابۇو، كە ئەو دەستى لە درەختىكى باغچەي مالە دراوسىي خانووهكە گىر بىيىت و نەكە وييە سەر زھوئى، جل و بەرگى درا و دەست و لەش و لارى بىرىندار بۇو و خۆى گەياندە سەر زھوئى باغچەكە و لە گۆشەي باغچەكە بە ھەناسە بىركى و بە دووقچاوى فرمىسىكاوى و دلىكى لەرزقكە وەستا تا پۆلىسە نەفرەتىيەكە بروات.

كاتژمۇرىك رۇيىشت و لەو كاتەدا نانا ھاتە دەرەوە و بەسەر دیوارى باغچەكەدا سەركەوت و خۆى فرېيدايە سەر شەقامەكە و بە نالە و گريانەوە بەرەو باتىنۇل رايكىد. ھىندهى نەبرە، كە گەيشتە بەرددەم دەرگاى پۇورى و بەۋەپەرى توندىيەوە لە

دەرگاکەی دا. مادام لىرا ھەركە رەنگپەريوی و پەنجە خويىناوى و پۆشاكە دراوهكاني ناناي بىنى ھەموو شتىكى زانى و ھاوارىيكرد: (ئەي من تۆم ئاگادار نەكردەوە؟ ئەي پىشىبىنى چارەنۇرسىكى وام بۇ نەكردى؟ كچە داماواھكەم وەرە ژورەوە... دەرگاي ئەم مالە ھەميشە بۇ تۆ كراوهىيە). نانا يەكسەر بەرەو تەختەخەوى مندالەكەي رۆيىشت. مندالەكە خەوتبوو... نانا سەرى دانەواند و سەيرى روخسارە زەردەھەلگەراوهكەي كرد. بە سەيرىكىدنى روخسارى بىگوناھى ئەو غەمبار بۇو و بەشىوھىيەك بەزەيى بە بىنەوايى و زەليلى و چارەرەشى ئەودا ھاتەوە، كە پىشىتر ھەرگىز وا بەزەيى پىدانەھاتبۇوە. نانا مندالەكەي ماچىرىد و بە دەنگىكى لەرزۇكەوە گوتى: (ئاخ... ئەي مندالە بىتاوان و رۆلە بەستەزمانەكەم).

١٦

جۇش و خرۇشىكى سەير لەسەر سەكۆى شانۆكە دەبىنرا! ھونەرمەندان پىرۇقەي شانۆنامەي (خاتۇونى خانەدان) يان دەكىد تا بخريتە سەر سەكۆى نمايشىكىرىن، ئەم شانۆنامەيە فۇشىرى نووسىبىووى. نانا لەسەر سووچى يەكىك لە بالكۈنەكان دانىشىتىبوو و سەيرى پىرۇقەي ئەكتەرەكانى دەكىد. بابەتى شانۆكە سەبارەت بە خاتۇونىكى بەناوبانگ بۇو، كە مىردىكەي كەوتۇتە داوى ژنىكى سۆزانى و ئەو دەيەۋىت مىرەكەي بۇ ئامىزى خۆى بگەرىننەتەوە، بەلام لەبەرئەوهى ھەولەكەي خۆى ھىچ ئەنجامىكى نابىت برىيار دەدات، كە لە نەھىنى سەركەوتىنى ژنانى سۆزانى تىيىگات و بۇ تىيگەيشتن لەوە برىاردەدات، كە خۆشەويىستى مىردىكەي بىينىت. ئەم خاتۇونە كۆد و ئاماژەكانى نازىكىرىن و دلخاپىنى وەها لەو ژنه سۆزانىيە فير دەبىت، كە پىش تەواوى ژنانى سۆزانى دەكەۋىتەوە.

رۇلى (خاتۇونى خانەدان)اي دۆسىش ھىلەن دەدرىت بە رۇزمىنـون و رۇلى ئۆگـساتاي سۆزانى بە سىمۇنيا سىپىردىرابۇو.... نانا ھەركە بىنى (رۇز) بە جلوبەرگى دۆشىس بە فيز و لەخۆبایبۇونەوە لەسەر سەكۆى شانۆكە دىت و دەچىت بە چاوىكى نزم و سوکايدى ئامىزەوە سەيرى كرد و لەبەر خۆيەوە گوتى: (تەنیا ئەو دەتوانىتى دەربەستى رۇلىكى ئاوا بىت!)

دەرگاى لۆز كرايەوە و لاپوردىت هاتەژۈورەوە و بەنانايى گوت: (بۇچۇنت چىيە دەربارەي رۆلى ئۆگۆستا؟ بۇردىنىڭ دەيەویت ئەم رۆلە بىدات بە تۇ). نانا شانى ھەلتەكىاند و وەلامىدايەوە: (قسە لەمبارەيەوە دەكەين).

بەرەو لای چەپ خۆى چەماندەوە و بە ھىۋاشى گوتى: (ئەو دىيت؟) لاپوردىت گوتى: (بەلى بىخەم بە).

ئەو دوانە كەوتىنە قسە كىردىن سەبارەت بە كۆنەت مۆفات.. لاپوردىت بوارى دىدەنلى نىوان مۆفات و نانايى پەخساند و بۇردىنىڭ ئامادەيى نىشاندابۇ، كە ئەم يەكتىرىپىننە لە يەكىك لە لۆزەكانى تىاترۆخانە بىت و لەبەر دلى كۆنەت رۆلى ئۆگۆستاش بىرىت بە نانا، لەبەرئەوەي بۇردىنىڭ سەرەوت و سامانى خۆى لە كەرىن و فرۇشتىنى پشکەكان لەدەست دابۇو بۆيە خوازىيارى ھاۋىرېيەتى مۆفات بۇوه تا لانىكەم پارەيەكى بە قەرزلى وەربىگەرىت و لە مەترسى مايەپۇوچبۇون و قەللۆشى رېزگارى بىت. بلاوبۇونەوەي دەنگىرى گەرانەوەي لەناكاوى نانا و ئامادەبۇنى ئەو لە تىاترۆخانە بۇوه ھۆى سەرسۇرمانى ھونەرمەندان و رۆز سەرەتا ئەم ھەوالەي لەو ساتەوە بىست، كە لاپوردىت هاتەژۈورەوە و لەبن گوئى مۆفات شتىكى گوت روخسارى گۆرە و بە مىنۇنى مىردى گوت: (ئايا بىستۇوتە چىدەلىن؟! ھاوار بە مالى نانا ئەگەر بىەویت دووبارە بۇردىنىڭ لە چىنگم دەربىننى. ھەروەك ئەوەي كە سەتىنەرە لەدەستم رەفاند... بەخوا ئەگەر كارىكى وا بىكەت چاوى لە بن و بىخەوە دەردىن!). مىنۇن شانى ھەلتەكاند و بەھېمىنى گوتى: (بىدەنگ بە... سەرپىچىكىردىن سوودىكى نىيە).

مېنۇن بە چاكى كۆنت مۆفاتى دەناسى و دەيزانى، كە مۆفات بە ئاماڙەيەكى نانا ئامادەيە بکەۋىتە سەر ئەڙنۇ و سەرى رادەستبۇون كەچ بکات!! بەلام مۆفات كە چەند قسەيەكى لە لابۇردىت بىست و زانى، كە لە لۆزى سىيەمدا چاودەپوانىيەتى رەنگى لەبەرنەما و دەستەكانى كەوتىنە لەرزىن بەجۇرىك، كە واھەستىدەكىد خەرىكە دلى دەكەۋىتە خورپە و قاچەكانى تواناي قورسايى جەستەي ئەويان نىيە. ماوھيەك خۆى دواخست، پاشان بەھۆى ھىزىيەك، كە بەرى پىنەدەگىرا بەرەو لاي لۆزى سىيەم چۈو و لە گەيش تىنە بەرەم لۆزەكە مۆلەتى چۈونەژۇورەوە خواتى. نانا مۆلەتى هاتنەژۇورەوە پىدا و مۆفات چۈوه ژۇورەوە و چەند نىگايىەكى قول و دوورودرىز لەنيوانىياندا ئالوگۇر كرا، كە بىنى مۆفات لە شوينى خۆيدا حەپساوه دايە پىكەنин و گوتى: (ئاھ ئەي مندالى گەمژە .... هاتىيەوە؟!) مۆفات حەزى بە رىستەي (مندالى گەمژە) هات و زەردەخەنەيەكى خۆش كەوتە سەر لىيويەوە و بە ناناي گوت، كە زۇر خۆشحال و شادمانە بە بىنېنى ئەو، ئىتىر نەيتوانى شتىك بلىيەت. نانا گوتى: (ئايا ھىچت نىيە بىلىيەت؟! مەگەر تۇ حەزت نەدەكرد، كە بىمېنیت؟ ئىستا ئەوەتا من هاتووم!.. كەواتە دە قسەيەك بکە... بەلى هەردووكمان ھەلەمان ھەبوو... بەلام من لىت خۆشبووم و لაپەرەيەكى نويم ھەلدىيەوە و پاشان پىيىگوت راپردوو تىيپەرى و شايىستەي ئەوە نىيە، كە بىرى لىيىكەينەوە و بىر خۆمانى بەھىنېنەوە ئىمە ئىستا تەۋقە لەگەل يەك دەكەين و پىيويستە بۇ ھەتاهەتايە وەك دوو دۆست لە ئاشتى و خۆشىدا بېرىن.

كۆنت مۆفات بە زمانگىراویيەوە گوتى: (گويىبىرى... من ئىستا لەسەر داواى تۇ ھاتووم و پىويسىتە ئەوە بىزانتى، كە مەبەستم چىيە... من داوات لىدەكەم، كە پىوهندىيەكەمان وەكى راپردوو باش بىت و لەسەر بىنەماى پىزى ھەردۇو لا بىت... دەلىيى چى؟) نانا سەرنجى لە غەمبارى و پەشۇكاؤى ئەودا و ويستى غەمبارى و نىگەرانىيەكە زىياتر بکات بۇيە سەرى شۇرۇكىرىدەوە و بىدەنگ بۇو. دواجار سەرى بەرزىكەدەوە و نىگايەكى واتادارى بېرىيە كۆنت و بە دەنگىكى كەساسانە گوتى: (ئەمە مەحالە... ئىمە نابى ئەم ئەزمۇونە دووبارە بکەينەوە!) كۆنت ئىتىر بەرگەي نەگرت و خۆى خستە بەردىم قاچەكانىيەوە، بەلام ئەو خۆى كىشايىەوە و لەزىير لىوانەوە گوتى: (واز لەم كارە مندالانەييانە بىنە!), بەلام كۆنت گويى پىنەداو دەموچاوى خۆى بە سىنەي ئەوەوە نووساند و سەرتاپاي لەشى دەلەرزاى گوتى: (گويىبىرى، من خانوىكى جوانم لەدەوروبەرى باغى مۇنسۇرۇ دۆزىيەتەوە و تەواوى كەلوپەل و ئامرازەكانى خۆشى و ئاسوودەيى تۆى تىدا دەستەبەر دەكەم، هەر چىيەكت بويىت پىتىدەدەم، بەلام بەو مەرجەي، كە جەڭ لە من ھىچ كەسى دىكە بە كۆليلەو بەندەي خۆت قبۇول نەكەيت!)

نانا گوتى: (بەسە... من ئىتىر حەزم لەم جۆرە مامەلانە نىيە). كۆنت لەسەر كورسييەك دانىشت و سەرى خستە ناو ھەردۇو لەپى دەستىيەوە... نانا ھەستايىەوە كەوتە ھاتوچۆكىرىن، سەرەنجام لەبەرامبەر كۆنت وەستا و بە زمانىكى تەواو راشكاوانەوە گوتى: (ئەى دەولەمەند و خاوهن سەروھت و سامانەكان!... بىر لە چى دەكەنەوە، ئايا وادەزانن، كە ئىۋە بە

پارەكانى خۆتان دەتوانن ھەموو شتىك بىرىن؟! من ئاماھەم لە كەلاوهىيەكى بچووك لەگەل ئەو كەسەدا بىزىم، كە خۆشىم دەۋىت، بەلام حەزناكەم لەگەل كەسىك كە خۆشىم ناوىيت لە چاكتىرىن كۆشكادا بىزىم!! نەخىر... نەخىر... من كۆليلە و بەندەمى مال و سامان نىم... و گرنگى و بايەخىكىش بە مال و دارايى نادەم. ئەو شتەم دەۋىت، كە لە پارە چاكتىرە و چەندە ئاواتەخوازم، كە بتوانم بەدەستى بەھىنم).

كۆنت لەكاتىكىدا تىشكى ئومىد لە چاوهكانىدا دەدرەوشايەوە سەرى بەرزىرىدەوە، بەلام نانا دووبارە بەردەۋامى بە قىسەكانى خۆيىدا و گوتى: (بەلام تۇ ناتوانىت ئەو شتەى، كە من حەزى پىدەكەم پىيمى بىدەيت، چونكە ئەو شتەت لەدەست نايەت... لەبەر ئەوە پىتىدەلىم ئارەزوو دەكەم كە رۆلى ژنى خانەدان لە شانق نويكە بىگىرم!) كۆنت بەۋپەرى سەرسورماوييەوە گوتى: (كام ژنى خانەدان؟) نانا گوتى: (دۇشىس ھىلەن، بەلام ئەگەر وابزانىن كە من رۆل ئۆگۈستا بىگىرم ئەوا تەواو ھەلەن، چونكە ئەوە رۆلىكى چكولە و بىبايەخە... و من بىزار و ھىلاك بۇوم لە گىرپانى رۆلى ژنىكى سۆزانى... من دەتوانم ھەر كاتىك بىمەۋىت بە چاكى دەروهستى رۆلى ژنىكى خانەدان و داۋىنپاڭ بىم... بەلى لەم تىاترخانەيەدا يەك ئەكتەر نادۇززىتەوە، كە بتوانىت وەكۈ من مەزنى و خانەدانى و سەنگىنىي بنوينىت . من ئاواتەخوازم تەنيا رۆلىكى ئاوا بىگىرم و ئەگەر ئەم رۆلە بەدەست نەھىنم لە غەم و خەفتان دەمەرم) نانا ئەم رىستانەي بە دەنگىكى راستگۈيانە و جىددىيانە دەربىرى. مۆفات لەوکاتەدا سەرى شۆركىردىبوويمەوە و گوئى راڭرتىبوو و وەلامىكى ناناى نەدايەوە.

نانا گوتى: (زانىت چىم گوت؟ من من داوات لىدەكەم ئەوان بوھستىنىت و ناچاريان بىكەيت، كە ئەم رۇلە بخەنە ئەستۆى من) كۆنت گوتى: (ئەمە مەحالە و خۆيىشت گوتت كە من ئەم شتەم لەدەست نايەت) نانا گوتى: (چ رېڭرىيەك لەبەردىھەت ھەيە تا تاقىبىكەيتەوە... داوا لە بۇردىيىق بىكە ئەم رۇلە بخاتە ئەستۆى من... چونكە بۇردىيىق زۆر پىيوىسىتى بە پارە ھەيە و بە ئاواتى وەرگەرتى قەرزىيەك لە ئىيۇھ ئامادە دەبىيەت كە ئەم داوايەتان پەسەند بکات) كۆنت بىدەنگ بۇو. نانا لە بىدەنگى ئەو توورە بۇو و گوتى: (تىيگەيشتم... تو ناتەۋىت رۆزىمىنۇن لەخۆت بىرەنچىنىت... من تاوهكى ئىستا شتىكىم سەبارەت بەو بە تو نەگوتتۇو، بەلام واچاكتىر بۇو، كە تو بەر لەھەي بھاتبواي بۇ لای من پىوهندى خۆت لەگەلىدا بىپچىراندبوايە!..)

كۆنت گوتى: (من ئامادەم پىوهندى خۆمى لەگەلدا بىپچىرىم). نانا گوتى: (كەواتە پىيوىستە بىرۇيىت و بۇردىيىق قايىل بىكەيت، ھەرچەندە رازىبىوونى فۆشىرىش بىبىايەخ نىيە، چونكە ئەو شانۇنامەكەي نۇوسىيە). كۆنت وا خۆى دەرخست، كە لە پىوهندى فۆشىرى لەگەل ژنەكەي خۆى بىئاڭايە، بەلام نانا لەبەردىۋامى قسەكانى خۆيدا گوتى: (بەلام فۆشىرى بەو جۆرەي كە خەلک واگومان دەكەن ھىننە مرۇققىكى خراپ نىيە، ئەو دلىكى پاكى ھەيە و ئەگەر بچىتە لای....) كۆنت قسەكانى پىپەرى و گوتى: (نەخىر... نەخىر من ناچىم بۇ لای فۆشىرى.. تو خواكەي، داوايى لېبوردىن دەكەم).

نانا بۇ راواكىرىنى ئەو نزىك كەوتەوە و پەنجە ناسكەكانى خۆى خستە سەر نىيۇچەوانى و سەرى كشاندە دواوه و ماچىكى

گەرم و درىېزى لە لىيۇى كرد و كۆنت سەرتاپاى لەرزى و لە چاوه كزەكانى تىشكى ئومىدىك درەوشايەوە.
نانا لەم ساتەدا بە دەنگىكى فەرماندارانە گوتى: (باشە ئىستا بىرۇ لاي فۆشىرى).

كۆنت بەگۈيى كرد و چۈوه دەرھوھ، بەلام ھىشتا چەند ھەنگاوايىك نەرۋىشتبوو، كە نانا خۆى گەياندى و دەستى لە ملى ئالاند و لەكاتىكدا كە سەرى بە سىينەيەوە دەنۇوساند بە دەنگىكى ناسكەوە گوتى: (ھەر بەپاست ئەو كۆشكەي، كە باست كەردىكى ئەي فەرمانىت كەردىووه، كە گالىسکە و خشل و گەوهەرم بۇ ئامادە بىكەن؟) كۆنت گوتى: (بەلى ئازىزم ھەموو شتىكىم بۇت ئامادە كەردىووه). نانا گوتى: (ئاي تو چەندە باشى... بىگومان پىكەوە زۆر بەختەوەر دەبىن). نانا دووجار ماچىكىرد و كاتىك كۆنت دووركەوتەوە ھەناسەيەكى ئاسوودەي ھەلمىزى. كۆنت چۈوه لاي بۇردىيىق و بەپەپەرى راشكاوپىيەوە گوتى: (نانا دەيەوييت رۇلى رۆز بىگىرە). بۇردىيىق سەرى سورما و ھاوارىيىكىرد: (مەگەر ئەم ژنە شىت بۇوه؟)

پاشان بۇ ماوهىيەك بىيىدەنگى بۇون و بۇردىيىق بىرىيىكىردەوە، ئەگەر رۇلى ژنى خانەدان بخاتە ئەستقى نانا ئەوا بىگومان شانۇى ژنى خانەدان شىكىت دىيىت و رىسىوا دەبىت، بەلام واچاكتە لەھەمانكاتدا سەبارەت بەمە پرس و را بە نووسەرى شانۇنامەكە بکات. ئىنجا بەر لەھى، كە كۆنت بتوانىت رېڭرى لېيىكەت بانگى فۆشىرى كرد، كۆنت واي بە باش زانى، كە ئەو دوانە بەتهنىا جىېيلى، بۆيە كەمېيىك دوور كەوتەوە و وا خۆى

دەرخست، كە سەيرى تابلوڭانى تىاترۇخانەكە دەكات. فۆشىرى
ھات و گوتى: (چىت دەويىست؟) بۇردىنىڭ وەلاميدايەوە: (من
بىرىيكم بەمېشىكدا ھاتووه و ويىستم سەبارەت بەو بىرە راۋىيەت
لەگەلدا بىكەم... بەلام بەرلەوەي، كە بۇچۇونى خۆت بخەيتەرۇو
كەمېيىك بىرى لېپكەوە، ھەر بەراست چ كىيماسىيەكى تىيدايە، كە
نواندىنى رۇلى ژنى خانەدان بە نانا بىسپىردىرىت؟) فۆشىرى گوتى:
(دەلىيى چى؟! ئاخىر خەلک چ دەلىن؟) بۇردىنىڭ گوتى: (لە خەلک
گەپى چى دەلىن با بىلەن، كۆنتىش كۆك و ھاوارپايە لەسەر ئەم
شتە).

لەم كاتەدا كۆنت نزىكبووه و گوتى: (چ كىيماسىيەكى تىيدايە
كە ئەم رۇلە بە نانا بىسپىرى؟)
فۆشىرى سەيرىكى كۆنتى كىرد و لە دەستىيەردا نا
نابەجىيەكەي ئەو كەمېك توورە و سەرسام بۇو و ھاوارىكىد:
(ھەرگىز... ھەرگىز... نانا تەنیا رۇلى ژنى سۆزانى و داۋىنپىس بە
باشى دەگىرىت... ئەو ھەرگىز دەروھىستى رۇلى ژنى خانەدان
نايەت).

كۆنت و تى: (من ئەوە دەسەلمىن، كە ئىيۇھەلەن... ئەو ھەر
ئىستا دلىيابى ئەوھىدا، كە ھەولى خۆى بۇ...) فۆشىرى قىسەكەي
پىپەرى و گوتى: (بۇ مەگەر نانا لېرەيە؟!) كۆنت گوتى: (بەللى ئەو
لېرەيە... و بەلېنىدا، كە دەروھىستى ئەم رۇلە بىت). فۆشىرى لە
ھەموو شتىك تىيگەيشت و سەرييکى لەقاند و بە مشتومەرەوە
و تى: (رەنگە من ھەلە بىم... و رەنگە نانا بتوانىت دەرەقەتى رۇلى
ژنى خانەدان بىت، بەلام ھەرچۈنىك بىت رۇلەكەمان داوه بە

رۇزمىنۇن و ناشىت بىدىتە كەسى دى). بۆردىنىڭ و تى: (ئەمە شتىك نىيە، كە چارەسەر نەكىرىت).

فۇشىرى پەى بە وە بىردى، كە ئە و دوانە رېككە و تۈون... و لە وە ترسا نەبادا شانۇنامە كەى ئە و لەم نىوانەدا بېتىھ قوربانى ھەوا و ئارەزۇوى ئە و دوانە لە بەرئە وە رەتىكىردى و گوتى: (نە خىر ناكىرىت ئەم رۇلە بە نانا بىدىت..) ماوهىيەك بىدەنگىيە كى خەمناڭ بەرقەرار بۇو... بۆردىنىڭ و اى بە چاڭ زانى، كە چەند ھەنگاۋىك دوور بکە و يىتە وە تاوهكىو كۆنت و فۇشىرى كىشە كە لەنیوان خۇياندا چارەسەر بىكەن. لەم ساتەدا مۆفات سەرى بەرزىرىدە و گوتى: (من داوات لىدە كەم ... كە ئەم رۇلە بە نانا بىپېرى!).

فۇشىرى گوتى: (بەخوا من نازانم چىپلىم و چۇن داوهكە تان رەتبكەمە وە، هەرچۈنىك بى جىگە لە ھىنانەدى خواستە كەى ئىيۇھ رېككە چارەيە كى دىكەم نىيە... بەلام دەبىنەت، كە نانا سەركە و تۈو نابىيەت!) مۆفات لە كاتىكدا كە دەستى خۇى بۇ لاي دۆستە كەى درېئىز دەكىرد گوتى: (زۇر سوپاستان دەكەم). لەم ساتەدا بۆردىنىڭ گەرايە وە و گوتى: (چى بۇو رېككە و تۇن؟! ئىستا كە رېككە و تۈون پىيىستە داوا لە مىنۇن بىرىت ژنه كەى خۇى قايىل بىكەت تا رۇلى خۇى بە نانا بىپېرى). بۆردىنىڭ بانگى مىنۇنى كەردى و پىيىگەت: (وا بېيار دراوه، كە رۇلى ژنى خانەدان بە نانا بىپېرىن). مىنۇن تۈورە بۇو، قاچى بە زەویدا كىشا و گوتى: (ئەم شتە زىيان بە ناوبانگى ژنه كەم دەگەيەنېت و ئەگەر شتە كە و اى لېيىت ئە وَا ئە و گەرييەستى نىوان خۇى و بۆردىنىڭ پۇوچەل دەكەتە وە داواى قەرەبۈمى زىيانى خۇى دەكەتە وە).

قسە لەبارەي زيان كرا و مينۇن پىداگرى لەسەر ئەوه كرد، كە نابىت لە دەھەزار فرانك كەمتر بىت... بۇردىق دؤشىداماو دەمى بەش بۇوه و ويستى پەسەندى نەكەت، بەلام ھەستى بەوه كرد، كە پەنجەكانى مۆفات قولەكانى دەكوشن و تىيىدەگەيەنىت، كە ئامادەيە بىرە پارەيەكى ئاوا بىدات. لەم ساتەدا لەنیوان شانۋكارەكاندا قسە لەسەر نانا بۇو و دەيانگوت، كە ئەوه دەيەويت بۇ تىاترخانە بگەرىتەوه. فۇنتان گوئى لە قسەكانى ھاولپىكەنلىخى خۆى گرت و وا خۆى نىشاندا، كە ھىچ بەها و بايەخىك بەم قسانە نادات و لەزىز لىوانەوه گوتى:

(جوان نىيە، كە لە پاشملە بەخراپ باسى ژىنەك بکات، كە خۆشىويسىتووه)، بەلام لەراستىدا كىنەي ئەوهى لەدلدابۇو، كە نانا نەيتوانىبۇو ئەو لەخۆى رازى بکات. لابۇردىت ئەنجامى گفتوكۇ و باسەكانى بە نانا گوت، نانا خۆشحال بۇو و قولى خستە قولى لابۇردىت و هاتە سەر سەكۈى شانۋ. ئىستا ئەو پىويست بۇو بۇ ھەمووانى بىسەلمىنەت، كە دەتوانىت دەرۋەستى گىرمانى رۆلى ژىنەكى خانەدان و داوىنېپاك بىت. رۆز بەتهنىشىتىدا تىپەرى و چەند قسەيەكى كرد، كە نانا سەراپاي لەشى لەرزى و سەنگىنى و ھىمنى خۆى لەدەستدا، ئەوهى رۆز بە ناناي گوت ئەمە بۇو: (باشە... من و تو حىسابىكمان لەگەل يەكدا ھەي، رۇزىك دى يەكلائى دەكەينەوه). نانا گوئى لە ھەرەشەي رەكابەرەكەي خۆى بۇو و زور تۈورە بۇو، ويستى جىنۇي پىيدات و قسەي سووکى پىبلەت، بەلام خۆى راڭرت و سەرى بەرزرەدەوه و بە دەنگى دۇشىسىكى مەزن و بەرىز، كە قسە لەگەل خزمەتكارەكەي خۆى دەكەت و تى: (چىت وت؟ وادىارە شىت بۇوى؟)

نانا كەوتەرى تا گەيشتە فۆنتان، ئەو كەسەى، كە رىسوا و زەبۈونى كرد و ئەويش بە ناچارى ئەم ژيانە نوئىيەى بۇ خۆى رەخساند. نانا دەستى بۇ لاي ئەو درىيىز كرد و بەھىمنى گوتى: (ها بارودۇخت باشە؟!) فۆنتان گوتى: (بەلى... ئەى بارودۇخى تو چۆنە؟) نانا گوتى: (من زۆر باشم... زۆر سوپاست دەكەم).

١٧

مانگىك دواتر نانا رۆلى ژنى خانه‌دانى لە تىاترۆخانەي ۋارىتىيە گىرا، بەلام سەركەوتتوو نەبوو، نەك تەنیا بىنەران چەپلەيان بۇ لىنەدا، بەلكو بە پىكەنин و ھاتوهماوارەوە گالتەيان پىكىرد و لەراستىدا ئەمە تۆلەيەك بۇو، كە رۆزمىنۇن لىيىدەكردەوە، چونكە ئەو لەنیو بىنەراندا دانىشتبۇو و ھەر كاتىك نانا جوولەيەكى دەكىد بەدەنگى بەرز پىدەكەنلى و گالتەي پىدەكىد و بىنەرانىش لاساييان دەكىدەوە.

نانا دواى كۆتايمىهاتنى شانقىك بە مۆفاتى گوت: (ئەمە پىلان و بۆسەيەكى چەپەل بۇو، رکابەرەكەم لەدژى من نايەوە، بەلام من هىچ بەها و گرنگىيەك بە ستايىشىرىدىن و گالتەپىكىرىنى خەلكانى پارىس نادەم... و سەرەنجام بۇيان دەسىلمىن، كە لە ھەموو روويىكەوە ژنىيەكى گەورە و خانه‌دانم).

١٨

لەورۇڭىزەن نانا بۇوه ژنىيەكى مەزن و بەرپىز، ناوى لەسەر رۇوي ٻۆزىنامە كاندا چاپىدەكرا، تىكرايى خەلک كاتىيىك ئاھەنگىكىيان دەكىرە قىسەيان لەبارەن دەكرد، هەر كاتىيىك بە گالىيسكەكەي خۇى لە شەقامەكان و دارستانى بولۇنىيا تىىدەپەرى خەلک بە چاوى سەرسامى و ئافەرین و كونجكۈلىيەوە سەيريان دەكرد و وەكىو شاڙنىيەك سلاۋىيان دەدایەوە، هەر كە جل و بەرگىيەك يَا خشلەيىكى لەبەردەكىردى تەواوى ژنانىيش چاۋىيان لىىدەكىردى و لاسايىان دەكىردىوە. هەر بەراست ئايىا ئەمە زۇر جىيى سەرسورمانى نەبوو، كە نانا لە ٻۆلى ژنىيەكى خانەدان و بەرپىز لەسەر سەكۆي تىاترۇخانە شىكىت بەھىنېت، بەلام لەسەر سەكۆي ژيانى ئەوەندە سەركەوتىن بەدەست بەھىنېت؟

نانا دوايى ٻۆزى سىيىەمى نمايشى ژنى خانەدان وازى لە تىاترۇخانە ھىيىنا و بۇردىنىيىقى لەبارودۇخىيىكى قەللۇشى و مايەپۇوچى جىھىيىشت... بەلى بۇردىنىيىق سەرەپاي ئەوەى مۆفات ھاوكارىيەكى چاكى كرد دووبارە تۈوشى قەللۇشى و مايەپۇوچى بىبۇوه... نانا بەپەرى راشكاۋىيەوە گوتى كە ھەرگىز گرنگى بە ناوبانگ لە تىاترۇخانە و سەرسامى و ستايىشكىرىنى خەلک نادات. لە راستىدا رق و كىنهى خەلکى لەدلدابۇو، كە گالتەيان پىكىردىبۇو و ئەم پەندە نوييەشى خستە

سەر ئەو پەندەسى، كە لە فۆنتانى وەرگرتبوو و عىبرەتى لىۋەرگرت، نانا ھەرگىز ئەوهى لەبىردا نەبوو، كە تۆلە لە فۆنتان بکاتەوە، چونكە ئەو كەسىكى كىناوى نەبوو و گوئى بە راپىدوو و داھاتوو نەدەدا، ئەوهى كە لە ژيانى راپىدووی پاراستى و وەك خۆى ھېش تىيەوە ئەو خۆدەرخستن و پارە خەرجىرىنى بىشومارە بۇو لەگەل وىرانكىرىنى مالى خوشەويسىت و شەيداياني. كاتىك نانا تىاترۇخانەسى جىھىشت خۆى بە پىكخستنى كاروبارەكانى و ژيانى سەرقاڭىز كرد و خۇوى خۆى دايە دەستەبەر كىرىنى شتى دانسقە و گرانبەها، ئەو سى گالىسەكە و نۇ ئەسپى كىرى و لە مالەكەسى خۆيدا دەيان كارەكەر و خزمەتكارى راگرت، لوىزى خزمەتكارى پىشىووی گەراندەوە و مۆبىلياتى ئەو كۆشكەسى كە مۆفات بۇيى كەپىبوو بۇ مۆبىلياتىكى چاكتىر و جوانتر گۇرى.

ئەو لەرۇزى يەكەمەوە پىۋەندى خۆى لەگەل مۆفات لەسەر بنهمايمەكى رېك و پتەو دامەززاند و برياردرا، كە كۆنت بەبەردىۋامى گشت مانگىك بىرى دوازدە ھەزار فرەنك، جىڭ لە دىيارى و شتى دانسقە و دەگەمن بەو بىدات، نانا لەبەرامبەرىدا سويندى وەفادارى خوارد، بەلام ئەودەسەلاتەى ھەبوو، كە ئازادىيەكى تەواوى بۇ پىشوازىكىرىن لە ھەر يەكىك لە میوانەكانى خۆى ھەبىت. ھەولىدا بەتەواوهتى بەسەر كۆنتدا زال بىت و كۆنتىش بۇ ئەوهى نانا لەدەست نەدات بەرگەمى ھەموو سوکايدىپىكىرىن و بەكەم سەيركىرىنىكى دەگرت! ھەركە نانا برىك گورانكارى و ئىرەمى لە كۆنت دا بىديبايە ئەوا بىرى گرژ دەكىد و بە جىابۇونەوە داپران ھەرهشەلىيەتى كەپىدوو، ئەو بە

كۆنتى دەگۇت ئەگەر دلنىيى و متمانەيىيەك لەئارادا نەبىيەت ئەوا خۆشەويسىتىيەك لەئارادا نابىيەت و ئەو ژيانىيى سەربەست لە كۆشكىيىكى بچووك بە چاكتىر دادەنېت لە ژيانىيى سىندىكراو لە كۆشكىيىكى مەزن و شىكودار. بەم جۆرە مانگىيىك تىينەپەرى، كە كۆنت بەتەواوهتى ملکەچى نانا بۇو و قىسىمى ئەۋى وەك سرووش دادەنا. بە تىپەربۇونى كات نانا تىيگەيشت كە چۈن دەستوەر بىداتە ژيانى تايىبەتى كۆنت و زانىارى سەبارەت بە بىرى سەرەت سامان و پىوهندىيەكانى لەگەل ڙن و كچەكەي بەدەست بھېيىت.

كاتىيك كۆنت هەوالى ئەوهى بە نانادا، كە داجىننېيە بۇ خوازبىنى سىتىللايى كچى هاتووه، ژيانى لى تال بۇو، داجىننېيە لەوكاتەوهى، كە پلانى دانا ھاو سەرگىرى لەگەل كچەكەي كۆنت بکات، كەوتە بوختان و بەخراپ باسلىرىنى نانا و گوتى كە نانا دەيەويت شيرازەي خىزانى كۆنت تىيىكبدات... ئەم جۆرە بوختانە گران لەسەر نانا وەستا لەوهى داجىننېيە ئاوا بەم خراپىيە وەلامى چاكىيەكانى بىداتەوه، بۇيە بەدوای ھەلىكدا گەرا تا پەندىكى وەفادارى فيرى داجىننېيە بکات. بۇيە بىياريدا بەربەستىيىكى قايىم و گەورە لەنيوان ئەو و كچەكەي كۆنتدا دروست بکات و بە كۆنتى گوت كە داجىننېيە خۆشەويسىتى ئەو بۇوه و ئەگەر ئەو بە خراپ باسى دەكەت ئەوا ھەقى خۆيەتى. لەم كاتەدا مۆفات رەنگى لەبەرنەما و لەزىر لىوانەوه گوتى: (كەواتە پىويىستە ئەو بۇ هەتا ھەتايە مالەكەمان جىيەھىلىت و پىوهندى خۆى لەگەل كچەكەمدا بېچرىيىت). شەويىك نانا وىرای ئەوهى، كە پەيمانى دابۇو ناپاڭى لە كۆنت نەكەت و حەز لە پىاوايىكى دىكە نەكەت

بەچاۋى كريارهوه سەيرى فاندىقەرى كرد. سەرهەتا نانا دەيويىست پارەكانى لەدەست دەربەھىنەت، بەلام لەو شەوەدا فاندىقەر بەپەرپى دەستكراوهىي و جوامىرىيەوە ئامادەبوو قەرزىكى كۆنى نانا، كە نانا بىرى چووبۇو سەبارەت بەو قەرزە قسە لەگەل مۆفات بکات بـداـتـهـوـهـ... بـلـىـ گـنـجـەـ كـهـ دـهـرـفـەـتـهـ كـهـىـ بـهـ گـونـجاـوـ زـانـىـ وـ پـىـشـنـياـزـىـ كـرـدـ، كـهـ مـانـگـانـهـ دـهـ هـزـارـ فـرانـكـ بـهـ نـانـاـ بـداـتـ وـ نـانـاشـ پـەـسـەـنـدىـ كـرـدـ.

لابوردىت واى لە نانا گەياندبۇو، كە پارەكانى كۆنت بەس نىيە بۇ ئەوهى خەرجى و تىچۇوى ئەو كۆشكە مەزن و شىقدارە دەستەبەر بکات و ئەو ئەگەر دەخوازىيت تۈوشى قەرزى تازە نەبىت پىويىستە دەرامەتىكى دىكەى ھەبىت. بەم شىوهە نانا بەربەستىكى لەبەرددەم ئەوه نەبىنى، كە پىشنىازەكەى فاندىقەر پەسەند بکات، بەلام لەگەل ئەوهشدا ھەمان ئەو مەرجەى خستەرروو، كە لەگەل مۆفاتدا كردىبوو، واتە خاوهەن ئازادىيەكى تەواو بىت و چەند كاتژمىرىكى ديارىكراو بىتە دىدەن ئەو. فاندىقەر لەو سەردەمدا تەواوى سەرورەت و سامانە بىشومار و زۇر و زەوندەكەى خۆى لە ژنى جوان و قومار و شەرابدا خەرج دەكىد و بە قسەى خۆى بۇچۇونى وابۇو، كە دەست بۇ كوتا گەمژەبىش بىيات لەبەرئەوه ئەوهى نانا وەك مەرج لەگەللىدا دايىنابۇو پەسەندى كرد و ئەو لە مۆفات قايلىتر و بەۋىزدانتر بۇو، چونكە داوابى لە نانا نەكىد سوينى وەفادارى بۇ بخوات لەبەرئەوه ئەو تەواوى حەقىقەتەكەى دەزانى. بەم ھۆيەوە نانا كارەكانى خۆى رىكخست. تەواوى شتەكان لە كۆشكدا بەپىي كاتژمىر دەرۋىشت و رىكخستەكەش لەزىر سەرپەرشتى لوىزى ھاوهلى و جۆليانى سەرخزمەتكارى جىيە جىدەكرا.

١٩

سېپىدەي رۇزىك، كە مۆفات ھىشتا لەسەر جىگەي خەوتىنى نانا بۇو زەنگ لىيدرا، لوىز دەرگايى كردەوە، نانا گەنجىكى لەبەردىمىدا بىنى دەلەرزى، نانا ھاوارىيىكىدە: (ئاى ژۇرۇز ئەوە تۇرى؟) ژۇرۇز ئىتىر بوارى پىينەدا و رايىكىرىدە پىشەوە و نانايى لە ئامىز گرت پاشان بە سىنهى خۆيەوە نۇوساندو ماچىكىرىدە، نانا بە هيىمنى بەرگرى كرد و بە هيواشى پىيىگوت: (بەرمە...بەرمە...ئەو لىرەيە!) ئىنجا نانا رووى لە لوىز كرد و گوتى: (لوىز! چىيە شىت بۇوى؟ چۈن مۆلەتت بەودا بىتتە ژۇورەوە؟ ئەو بۇ ژۇورى نانخواردىن بىبە، من دىيەمەوە لاي). لوىز بە ھەول و ماندو بۇونىكى زۇرەوە ژۇرۇزى بىردى ژۇورى نانخواردىن، ماوهىيەك دواتر نانا چۈوه ژۇورى نانخواردىن و بە نەرمى گەنجەكەي لە باوهىشكىرىدە، چاوه گەشەكانى ژۇرۇز پېرىپۇن لە فرمىسىكى شادمانى و گوتى كە ئەو بە بىيىنى نانا زۇر دلخوش و كامەرانە، دايىكى مۆلەتى پېداوە، كە گەشتىك بۇ پاريس بکات و واگومانىكىردووھ، كە دەگەرىيەتە بۇ بارودۇخە باشەكەي جارانى، ھەر كە گەيشتۇتە پاريس بە پەلە بۇ بىيىنى ئەو هاتووھ. ژۇرۇز لە كاتىكىدا دەستە چىكۈلە و ناسكەكانى نانايى لەناو دەستە لە رزۇكەكانىدا بۇ بە دەنگىكى مندالانەوە گوتى: (دۇوبارە

منت خۇش دەۋىت؟! نانا لە كاتىكدا كە دەستەكانى خۇى لە دەستى دەردەھىنا گوتى: (تۆم خۇش دەۋىت، بەلام وەكۈ ئەوھى دەبىنى من سەربەست نىم لەبەرئەمە تۆ پىيويستە وریا بىت و عاقلانە هەلسوكەوت بکەيت). نانا بە ژۇرژى گوت كە نابىت بەيانىان بىت بۇ بىنىنى ئەو بىت... و ئەو لە كاتىزمىر چوار تا شەش دەستى بەتالە و ئەو دەتوانىت لەم ماوهىدە بىت بۇ بىنىنى ئەو.

مادام هيچون كە زانى ژۇرژى كورپى دووبارە تۈوشى داواى ئەو ژنه ترسناكە بۇوه راستەوخۇ هاتە پاريس و داواى لە فىليپى كورە گەورە كىد، كە بۇ رېزگاركىرىنى براكەى لە چىنگى ئەو ژنه سۆزانىيە ھەنگاوى پىيويست ھەلىنىت.

لەبەرئەوھى ژۇرژ لە برا گەورەكەى خۇى دەترسا بەپەپى راشكاوېيەوە لەبەرامبەر نانا دانى بەوەدا نا، كە لە براكەى دەترسىت و براكەى زۇر دىلرەقە و قورستىرين رېيگە بۇ دابران لەو دەگرىتەبەر، نانا بە ژۇرژى گوت: (من زۇر حەزىدەكەم ئەو لىرەدا بىيىنم... ئەو چ ئەفسەر بىت چ شتىكى دىكە جوليان دەزانىت چۇن ئەو بخاتە دەرەوەي مالەكە). بەپېكەوت رۇرژ دواتر لەوكاتەى كە ژۇرژ لەبەرامبەر نانا كەوتبووه سەر ئەژنۇ و يارى لەگەل سەگە بچوو كەكەى ئەو دەكرد جوليان هات و گوتى، كە كاپتن فىليپ هيچون دەيەوەت بىتە خزمەتتان، ژۇرژ ترسا و رەنگ لەپۈريدا نەما و لەژىر لىوانەوە گوتى: (ئاخ.. من چاوهروانى شتىكى وا نەبۈوم).

ئىنجا تكاي لە نانا كرد، كە براكهى نەبىنىت، بەلام نانا بە لوتبەرزى و لە خۇبايیوونەوە گوتى: (بۇچى نەبىنىم... و دەزانى من لىيىدەترسىم؟)

دواى ئەوه رپووى لە جوليان كرد و گوتى: (جوليان ئەم مىوانە بې بۇ ژورى پىشوازى و با لەۋىدا بىننەتەوە تا ھەر كاتىك حەزمىرىد بچەمە دىدەنلى). نانا كەوتە ھەنگاونان و پاشان وەستا و بە ژورڭىز گوتى: (ئىستا وازم لىيىنە تا بچەمە دىدەنلى ئەو) ژورڭىز گوتى: (بەلام بىرت نەچىت، ئەو برامە) نانا گوتى: (بىخەم بە، ئەگەر ئەو بەرىز بىت من لەو بەرىزتر دەبم). نانا و ئەفسەر يەكتريان بىنى. ژورڭىز ژور گويى راگرت تا قسە كانىيان بىبىستىت بەلام سەركەوتتوو نەبوو، چونكە دەرگاكە ئەستوور و پتەو بۇو و تەنيا گويى لەم قسانە بۇو: (ئابرووى خىزان) و (تەنيا مەندالىكە) گويى گرت تا دەنگى ھاوارى نانا لەگەل براكهى بىبىستىت، بەلام ھىچى نەبىست. دەنگى ئەو دوانە زور ھىمن و لەسەر خۇ بۇو... دواى ئەوه گويى لە دەنگى نالەيەك بۇو و كەوتە دلەخورپى، ئايا نانا دەگرىيا؟! ژورڭىز حەزىدەكرد بچىتە ژورەكە و شەر لەگەل براكهى بکات لەسەر ئەوهى، كە بۇچى رىزى لە ھەست و ھەلچۈونەكانى ژىنەك نەگرتۇوه و ئەۋى خىستۇتە گريان؟! بەلام بەرەتكەوت لەو كاتەدا لويىز ھات و ژورڭىز گويى لە تەپەرى پىيى ئەو بۇو و بۇ ئەوهى نەبىنىت، كە ئەو لەبەردىم دەرگاكە وەستاوه و گويى راگرتۇوه لەۋى دوركەوتەوە. دواى ئەوه گويى لە دەنگى پىيى نانا و فىلىپى براى بۇو، نانا بەۋەپەرى رىزەوە مالئاوايى لە كاپتن فىلىپ كرد.

كەمىك چاوهروانى كرد پاشان چووه ژوورەكە و بىنى، كە نانا لەبەرامبەر ئاوىنە وەستاوه و بە وردىيەوە سەيرى خۆى دەكات، بە دەنگىكى نەوى لەوى پرسى: (چى رپوويداوه؟)

نانا گوتى: (ھېچ نەبووه) ئىنجا نانا لەبەر دەۋامى قسەكانى خۆيدا گوتى: (ھەرچەندە ئەوەي دەتگوت، كە برايەكى دلرەق و توندو تىزىت ھەيە، بەلام بەپىچەوانەوە ئەو گەنجىكى ھىمن و رووخۇش بۇو). ژۇرژ گوتى: (ھەر بەراست گويم لە دەنگى نالھى گريانىك بۇو... ئايا تۆ دەگرىيەت؟!) نانا گوتى: (تۆ خەونت بىنىوھ؟! ئاخى لەبەرچى بگرىيم؟!) ژۇرژ گوتى: (كەواتە براكه...)

نانا قسەكەي پىېرى و گوتى: (ئەي مندالى ساويلكە براكهت و يېرىاي ئەوەي منى بە ژىنلىكى سۆزانى دەزانى، بەلام تىيگەيشت كە لەلايەن منهوھ مەترسىيەك لەسەر تۆ نىيە لەبەرئەوە بەبى ھەرا و ھۆریا گەرايەوە و گومانت نەبىت، كە ئەو دايىكت دلنىا و ئارام دەكاته وە، ئىنجا ھېچ ترسىيەت نەبىت).

نانا پىكەنى و دوو جار گوتى: (تۆ براكهشت ليىرە دەبىنى، من ئەوم داوه تىكردووھ و ئەوېش بەلىتىداوه، كە بىت بۇ ئىرە). ژۇرژ رەنگ و رووھ لەرنەما و يەك بەخۆى ھاوارىيىكىد: (ئاخ.. تۆ داوه تىكردووھ بىت بۇ ئىرە؟!)

ژۇرژ شەو گەرايەوە مال، زەر دەخەنەيەكى مەتمانە بەخش كە وتبۇوھ سەر لىيۈمى دايىكى... ئەو تىيگەيشت، كە فيلىپ سەركەوتتو بۇوھ لە دەستە بەركردىنى رېكارەكانى دلنىا كەرنەوەي ئەو، بەلام چۈن؟!

دواي نيوھرى رۇزى دواتر ژۇرژ كاتىك براكهى خۆى لە مالى نانا بىنى زۇر سەرى سورما... فيلىپ لەم رۇزەدا زۇر

دلىخوش بۇو بە گالتە و نەرم و نىانىيە وە زللەيەكى لىدا و
ھەرگىز ھىچ قسە يەكى وەكى ئامۇزگارى كىردىن يَا سەركۈنى كىردىن
بەو نەگوت. پۇخسارى ژورىز سوورەلگەرە و حەپەسا كاتىيەك
بىنى، كە براکەرى زۆر دۆستانە قسە لەگەل نانا دەكتە و وەك
بلىيى هاوارىيەتىيەكى چەندىن سالە لەنيوان ئەم دوانەدا ھەيە،
بەلام ئەم حەپەساوى و نىگەرانىيە پاشتر لە ژورىزدا زىاتر بۇو،
چونكە دەيىينى، كە براکەرى ھەموو رۇزىك بۇ بىنىنى نانا دىت.
رۇزىك دواى نیوھرۇ كۆنت مۇفات بەپىچەوانەى بىيارەكانى
نانا جولايە و كاتژمىر چوارى دواى نیوھرۇ ھاتە دىدەنلى نانا
و بلىتى شانقۇ بۇ شەۋى دواتر لەدەست بۇو، لوىز ھەوالى
ئەوھى پىيدا، كە ژورىز و فىلىپ ھىجقۇن لاي نانان و مۇفاتىش
بەبى ئەوھى نانا بىننەت بەھەمان ئەو رېيەي، كە پىيداھاتبۇو
گەرایە و بەم ھەلسسوکە و تەى ئەوھى سەلماند، كە تەواو
مەتمانەي بە ھەلسسوکە و تى نانا ھەيە و ھەرگىز گومانىكى لەدلدا
نىيە، بەلام شەو كاتىيەك، كە مۇفات بۇ بىنىنى نانا ھات بەۋەپەرى
ساردوسلىيە وە ھەلسسوکە و تى لەگەلدا كرد و وەكى ئەوھى وابۇو،
كە نانا سوکايدىيەكى پىكراپىت. نانا بە كۆنتى گوت: (بەرپىز... من
وا گومان ناكەم كە كارىكى سووكم كردىت و پىويىستە تو ئەوھە
بىزانىت، كە من بە ئاشكرا پىشوازى لە هاوارىكەنلى خۆم دەكەم تا
ئەو كاتەي، كە من لە مال بىم دەتوانىت بىيىتە ژوورە و لەگەل
ئامادەبۇوان دابنىشىت).

مۇفات سەرى سورما و ويىستى رۇونكىردىنە وە بىدات، بۇيە
گوتى: (بەلام ئازىزەكەم...) نانا قسەى پىبرى و گوتى: (تو لە بەر
ئەوھەلاتىتە ژوورە و چونكە من لەگەل هاوارىكەنام

دانىشتبۇوم، يَا وا گومانت كرد" كە من دەمەويت شتىكت لېيشارمەوە... بەریز ئىوه تاوهكى ئىستا بەچاكى داب و نەريتى پىكەوە ژيان نازان). بەم تەلەكە و زمانلووسىيانه نانا زانى، كە چۈن كۆنت ئارام بکاتەوە و بىرۇا و متمانەي ئەو بەدەستبىنیت، دواى مژولكىرىدىنەن ھېننەچۈر دووبارە گوتى پېشوازى لە فيايىپ بکە، فيايىپ گەنجىكى بەریز و رۇوخۇشە... ئىنجا ھەرسىيەكىيانى لەسەر مىزىكى نانخواردن كۆكردەوە و كۆنت ریز و مىھەبانى بەرامبەر دوو براکە نواند!..

لەوساتەدا دوو براکە و كۆنت فاندىقەر ھەموو رۇزى لە مالى نانا كۆدەبۈونەوە و وەكىو باشتىرين ھاورى تەوقەيان لەگەل يەكدا دەكىد و ھەندىك كاتىش لەسەر مىزدا نانيان دەخوارد.

٢٠

رۇزىك نانا حەزىكىد ساتان بىبىنېت، لەبەرئەوە خۆى گەياندە ئەو رېستۆرانتەي، كە ھەمووكات لەگەل ساتانى ھاوارپىي بۇي دەچۈون، بەلام ئەوی لەوی نەدۇزىيەوە... كاتىك كە نانا بەتهنىا نانى دەخوارد، لەناكاو داجىنېيە ھاتە ناو خواردىنگەكە... چاويان بەيەك كەوت، رەنگ لە رۇخسارى داجىنېيەدا نەما، بەلام ئەو لەو كەسانە نەبۇوو، كە پاشەكشى بکات، لەبەرئەوە زەردەخەنەيەكى كرد و چۈوه پېشەوە و زۆر بەرىزەوە مۆلەتى خواست، كە لەسەر مىزەكەي ئەو خواردىن بخوات، بەلام نانا بە فيزەوە لموزى لە ئاسمان كرد و بە ساردوسىرى وەلامىدايەوە: (بەرىز ئىيۇھ... ئىيۇھ دەتوانن لە ھەر شويىنېك، كە حەزتان لىيەتى دابىنىشىن، چونكە ئىرە شويىنېكى گشتىيە) داجىنېيە دانىشت، نانا سەرەتا رۇوى پىنەدا و كاتىك كە لەنانخواردىن بۇوەوە رۇوى لە داجىنېيە كرد و بەۋپەرى سوکايەتىپېكىرىدەوە گوتى: (ئومىدەوارم لە باھەتى ھاوسەرگىرييەكە تدا سەركەوتتوو بىت).

داجىنېيە وا وەلامىدايەوە كە بىگومان بابەتكە بەشىوھەيەكى كاتى وەستاوه و ئەو موكور نەبووه لەسەر زانىنى وەلامى كۆنت، چونكە ئەو سەرنجى لەوەداوه، كە كۆنت لەناكاو گۆراوه بەرامبەر بەو كەمىك بىسىز و بەزەيى بۇوە، نانا دەستى خستە ژىر چەناگەي و بە دوو چاوه گەورە و جوانەكەي خۆى سەيرى

ئەوی دەكىد و بزەيەكى گالتەئامىزى كەوتە سەرلىقى و گوتى: (گويىگە... ئىشەكانى وى لەدەستى منه، من ئەگەر حەزبکەم بەيانى ھاوسمەرگىرى تو لەگەل كچەكەي كۆنت ئەنجام دەدرىت). داجىننەيە لاي خۆيەوە دانى بە حەقىقەتدا نا و بۇ گەيشتن بە مەرامى خۆي ئامادە بۇو سەرى رادەستبۇون لەبەرامبەر نانادا كەچ بکات و داوايى لېكىد، كە ھەرچى زووه بوارى ھاوسمەرگىرى ئەو لەگەل كچەكەي كۆنت بىرخىنىت. نانا گوتى: (تو بە چاوىكى جىددى سەيرى ئەم ھاوسمەرگىرى دەكەيت؟) داجىننەيە گوتى: (بەلى... تو دەزانىت كە من تەواوى سەروھت و سامانى خۆم لەدەستداوه و پىيوىستە ھاوسمەرگىرى لەگەل ستىللا بکەم تا سوود لە مارھىيەكەي وەرگرم). نانا گوتى: (ستىللا لاوازە و دوو چىل ئىسىقانە!.. بەلام لەبەرئەوەي تو بەچاوى بازىرگانى لەو دەپوانىت لەبەرئەوە من ئامادەم سەبارەت بەمە ھاوكارىت بکەم). لەو شەوەدا مۆفات و فاندىقەر و دوو براکەي ھىجۇن لە مالى نانا كۆبىيۇونەوە و چايان لە ھۆلى پىشوازىكىرى دەخواردەوە، ئەوان قىسەيان دەربارەي ئەو زەرەرۇزىيانە زۇرەي دوايى دەكىد، كە بەھۆى پىشىرىكىي ئەسپىسوارى بەر فاندىقەر كەوتبوو، ئەوان دەيانگوت، كە ئەمجارە فاندىقەر بە تەواوى سەروھت و سامانى خۆي گرەو لەسەر (لۆزىجان)اي ئەسپە تايىپەتىيەكەي خۆي دەكتات و ئەگەر ئەمجارەش بىدۇرىت ئەوان دەكەۋىتە سەر ساجى عەلى! كۆنت خۆي نەخزانىدە ناول ئەم قىسەيە، نانا سەرنجى لەوەدا، كە كۆنت مۆفات بە پىچەوانەي خۇوى ھەمىشەيى خۆي غەمبار و دلگرانە، كاتىك ئەوانى دى رۇيىشتەن نانا لە كۆنتى پرسى، ئەوە چى بەسەرھاتۇوه؟

كۆنت گوتى: (شىتىك نىيە!). نانا كە دەيوىست ئەوهى لە ناخى كۆنندايە بىزازىت، بۇيە بە مىھرەبانىيەوە گوتى: (ئازىزەكەم قسە بکە... من لەچاوانىدا غەم و خەفت دەخويىنەوە!). چاوانى كۆنت پېرىپەن لە فرمىسىك و دەستى برده ناو گىرفانى و نامەيەكى دەرھىنَا و بەبى ئەوهى ورتەيەكى لەدەم بېيەدەرەوە نامەكەي رادەستى نانا كرد. نانا نامەكەي وەرگرت و زۆر سەرى سورما كاتىك ناونىشانى فۆشىرى لەسەر نامەكە خويىندەوە. نامەكە لە سى دىپ پىكھاتبوو و لە كرۆكىدا ئاماژە بە بەللىنى يەكتربىيىنېك لە شويىنىكى ديارىكراو كرابۇو. نانا سەرى خۆى لەقاند و هىچ تىنەگەيشت. مۆفات گوتى: (ئەم نامەيە بە دەستخەتى ژنەكەمە!) نانا سەرى سورما و ماوهىك بىدەنگ بۇو، پاشان بە ئارامى گوتى: (لەخۆرا خۆت ئازار مەدە و زۆر لە خۆت مەكە، من زۆر لەمیزە ئەم شتەم دەزانى... بەلام دەموىست بەلگەيەك بەدەست بىنەم... باشە پىمبلى چۆن ئەم نامەيە كەوتە دەستى تو؟)

مۆفات گوتى: (من ئەمەرۇ ئەم نامەيەم لەناو زەرفىيکى دىكەدا كە پۇستە بۇي رەوانە كردىبۇوم دۆزىيەوە). نانا گوتى: (زەرفەكەي دىكەت چى ليكىرىد؟). كۆنت دەستى برده ناو گىرفانى و زەرفەكەي دەرھىنَا و بە ناناي دا. نانا ھەستايەوە و بە وردى لەو دەسخەتە راما، كە لەسەر پاكەتەكە نووسراپۇو، پاشان بزەيەكى كرد و گوتى: (ئەمە دەسخەتى رۆزىمىنۇن، من ئەو دەناسىم... و دەزانم مەبەستى لە ناردىنى ئەم نامەيە بۇ تو چىيە. رۆزىمىنۇن پىشىووتر خۆشەويسىتى فۆشىرى بۇوە و بە گومانىكى زۆرەوە، كە ئەو بەم ھۆيەوە ويسىتوو يەتى تووى جودايى و دووبەرەكى لە بەينى تو و ھاوسەرەكەت بچىنى!) نانا پاش

دەربىرىنى ئەم قسانە دووبارە لەتەنېشىت كۆنت دانىشت، لەكاتىكدا لە چاوانىدا نىشانەي سەرکەوتى دەبىنرا. نانا پېشىنى ئەوهى دەكىد، كە كۆنت سەبارەت بەمە قسەى لەگەل بکات، بەلام كۆنت ئاهىكى ھەلکىشا و ھەستايەوه و گۇتى: (ئىستا من دەرۇم... من نامەۋىت تو غەمبار بىكم) نانا گۇتى: (بەلام بىمېنەوه... پىويستە بىمېنەتەوه... رەنگە بتوانم ئامۇزگارىيەكت بىكم) ئىنجا لە ژۇورەكەدا كەوتە ھاتوچۇ كىردى.

كۆنت سەرى شۇرۇكىرىدبووه و لە ژۇورەكەدا دەھات و دەچۇو. نانا لىپپىرسى: (دەتەۋىت چى بىكەيت؟) كۆنت گۇتى: (دەمەۋىت بىروبيانو بەم پىاوه بىرم و بىكۈژم) نانا سەرىكى لەقاند و گۇتى: (سوودىكى نىيە... چى لە ھاو سەرەكت دەكەيت؟) كۆنت گۇتى: (من لە دادگايەكدا داواى جىابۇونەوه دەكەم و بىگومان دادگا فرمانى جىابۇونەوهكە دەردەكت، چونكە بەلگەي ناپاكىكىرىنى ئەم لە بەردىستە) نانا گۇتى: (نەخىر... نەخىر... ئەم كارە مەكە).

ئىنجا نانا ماوهىيەك بىيەندىگى بۇو و پاشان بەدەنگىكى هيۋاش بە كۆنتى گوتى، كە ئەم رېكارە ئابرووچۇون و رېسىوايى دىننەتكايىه و رۇزىنامەكانى ھەوال بەشىۋەيەكى ورد و دورودرىيىز لەسەر بابەتەكە دەنۈوسىن و ئەم شتەش بىگومان ئابروو ئەو لەكەدار دەكت و پىيگە و شىكۈرى ئەو دەشكىننەت، كۆنت گۇتى: (من گرنگى بەم شتانە نادەم... تەنیا مەبەستم تۆلە كەرنەوهىيە) نانا گۇتى: (ئا خىر ئازىزەكەم بىر بىكەوه... تو بەدرىيىزايى ئەم ماوهىي ناپاكى لە ژنەكەت دەكەيت و ئەو بەتەواوهتى ئاگاى لىيىه، كەواتە چ مافىيەت ھەيە، كە ئەو سەركۆنە بىكەيت؟! ئەگەر تو

ئەو بەرەو دادگا پەلكىش بکەيت، ئەويش ناپاكىكىرنەكەي تۆ دەسەلمىننەت). كۆنت پەريشان و غەمبار بۇو و لەسەر كورسييەك دانىشت، نانا لە بەردەوامى قىسەكانى خۆيدا گوتى: (ئازىزم تۆ پىيوىستە بچىتە لاي ژنهكەت و هەولبىدەيت ناكۆكىيەكانى نىواننان بىنەبر بىت). كۆنت حەزى بەم رېينمايىكىرنەنەھات و گوتى كە ئەو مىدىنلى لەم زەلەلى و سەرشۇرۇيە پىياشتىرە، بەلام نانا وازى لە كۆنت نەھىيەنە و دووبارە پىيىگوت: (ھەرچۈنىك بىت پىيوىستە تۆ لەگەل ژنهكەت ئاشت بىتەوە و ناكۆكىيەكان وەلاوه بىننەت... ئەم كارە لەبەر من بکە.. من حەزناكەم، كە بلىن من مالى تۆم وىران كردووھ و كۆشكى خۆشى و بەختەوەرىتم سەراۋىزىر كردووھ). كۆنت گوتى: (نەخىر...نەخىر... ئەمە مەحالە) نانا گوتى: (ئاھىر ئەو ژنى تۆيە... تۆ پىيوىستە ئەركى خۆت لە گشت شتىك بە گرنگتر دابىننەت... گەورەترين و گرنگترىن ئەركى تۆ ئەوھىيە، كە دەستى يارمەتى بۇ لاي ژنهكەت درىيىز بکەيت و لىنەگەرىيەت پىيىھەلخىسىكىت و لە ھەلدىر بکەوييە خوارەوە، بەلى پىيوىستە تۆ ئەو بۇ رېيگەي راست رېينوينى بکەيت). كۆنت مۆفات بە بىستى ئەم قسانە سەرى سۈرماو نەيزانى چ شتىك ناناي و روژاندۇوھ كە ئاوا قسە بکات، بەلام نانا بىيەندىنگ نەبوو و دووبارە گوتى كە پىيوىستە ئەو بگەرىيەتەوە لاي ژنهكەي و گەرانەوەي ئەو ھەرگىزاوھەرگىز گۆرانكارىيەك لە پىوهندى و نزىكايدەتى ئەوان دروستنەكت و جگە لەو ئاشقى كەس نابىت. كۆنت گوتى: (بەلام ئەم شتە مەحالە). نانا گوتى: (باشە پىيمبلى پارە لەكوى دەھىننەت؟! من دەزانم") كە تۆ لە قەرزدا نقووم بۇويت... بەلى من

ئاڭام لەوە ھەيە، كە تۇ بىرى سەد ھەزار فرانكىت بە قەرز لە لابۇردىت وەرگرتۇوە وادەي دانەوەكەي ھاتۇوە). كۆنت بە بىستىنى ئەم قسانە سەرلەنۈى بىرىنى كولايەوە... و ھەر كە بىرى لە قەرزەكانى خۆى كردىوە تەززوو بە تەواوى جەستەيدا ھات. سابىن لەوكاتەوەي، كە لە فۇندىت گەرابۇوە وەكىو ناناي ھاوپىشەي دەستبلاۋى دەكرد... و لەئەنجامدا پىنچىسىد ھەزار فرانك بۇ گۆرىنى كەلوپەلى ناومال و پەنجا ھەزار فرانكىشى بۇ كېرىنى خشل خەرج كرد بەم شىّوھىي مۆفات لە لىوارى ۋەللۇشبوون دابۇو و لەو ھەموو باغچە گەورە و فراوانانەي خۆى تەنيا باغچەي لابۇردى بۇ ماپۇوە، نەشىدەتوانى بەبى رازىبۇونى ژنهكەي مامەلە بەم باغچەيەوە بکات، چونكە بەناوى ژنهكەي خۆى كردىبوو، نانا بەم جۆرە درىزھى پىيدا: (بابەتى خوازبىننى داجىننەي لە سەتىللاي كچت دەرفەتىكى باشە بۇ رىككەوتىن و لىكتىگەيشتن لەگەل ژنهكەت). كۆنت گوتى: (بەلام من كچەكەي خۆم بەم گەنجه.... دواى ئەوەي تۇ بۇت باسکردم و لە تۆم زانى)

نانا گوتى: (شتى وا چۈن دەبىيت؟! تۇ ھەست بە ئىرەيى دەكەيت؟ من لەبەر ئەوە رقم لىدەبىتەوە، چونكە سوکايدەتى پىمكىردووە و بە پاشملە باسى كردووم و جىتىوی پىداوم، بەلام لەراستىدا كورىيکى خrap نىيە و تۆش كورىيکى لەو چاكتىت بۇ كچەكەي خۆت دەستناكەويت). مۆفات سەرى خستە نىيۇ لەپى دەستەكانى و ئاهىيکى قۇولى ھەلکىشا و وەلامىيکى نەدايەوە.

٢١

يەك حەفتە دواتر نانا زانى، كە ساتان لە نەخۆشخانە خەويىراوه، بۇيە جلى لەبەركەد و خۆى ئامادەكرد تا بىروات بۇ نەخۆشخانە، بەلام لە ساتەدا لەناكاو لابۇردىت بە رەنگى پەرييو و بە بىچاۋ و رووپەيەوە هاتەژۈورەوە. نانا نىگەران بۇو و پرسى: (چى بۇوه؟!) لابۇردىت بە پەشۇكاكاۋىيەوە گوتى: (تۇ زانىوتە؟! فاندىقەر خۆى كوشتووه). نانا ترسا و خۆى خستە سەر كورسييەك و لابۇردىت بە ھەناسەبركىيە دانىشت و ماوهىيەك غەمبارانە بىيىدەنگبۇون، نانا بىيىدەنگى شكاندو پرسى: (چۈن؟ ئەو خۆى كوشت؟) لابۇردىت گوتى: (ئەو دوينى لەبەرئەوە بە پاشماوهى سامانەكەى خۆى قومارى لەسەر (ئۆزىجان) ئەسپەكەى كرد و دۇر، لەبەرئەوە ئەسپەكانى خۆى بىردىتە تەويىلە و دەرگايى لەسەر خۆى و ئەسپەكانى داخستووه و تەويىلەكەى سووتاندووه). نانا كە رەنگى وەك پەلكەسىر سېرى بېبوو ھاوارىيىكىد: (ئاي چى دەلىيت؟! ئايىا بەراسلى ئەو كارىيەكى ئاواى كردووه؟! چ چارەنۇوسىيەكى شۇوم و بەدىقەم...رەنگە خەلک وا بىزانى، كە من بۇومەتە ھۆكارى قەللۇشى و مىرىنى ئەو، بەلام ئەگەر ئەو بە منى بگۇتبوايە من پارەم نىيە، ئەوا من كارم بەسەرىيەوە نەبۇو و لىيک دادەبراين! من نازانم بۇچى ئەو خۆى كوشت، بەلام ئەمەرۇ بەلىنى پىدام، كە سەد ھەزار فرانكم پىيدات).

٢٢

له يەكىيىك لە رۇژھەكانى زىستاندا كۆنت وادەى دىدەنى لەگەل نانا دانابۇو تا پىيىكەوە بۇ ئاھەنگىكى سەماکىرىن بىرۇن، بەلام لەوكاتدا بۇ كۆشكى توپىلەرى(كۆشكى ئىمپراتور) بانگ كرا... كۆنت پىشتر چووبۇو بۇ بىنىنى نانا تا داواى لىبۈردىنى لىبىكەت... بەلام بىنى، كە كۆشكە گەورەكەي نانا لە تارىكىدا نقووم بۇوه... بە ھەنگاوه لەرزۆكەكانى لە پىليكانەكان سەركەوت و گەيشتە ناو ھۆلى پىشوازىكىرىن، لەبەر رۇشناىي چرايەكدا، كە تىشكەكەي نەدەگەيشتە دىوارەكانى ھۆلە فراوانەكە كۆنت ناناي بە رووتى بىنى كە خۆى خىستتۇتە سەر تەختەخەوهەكە و ژۇرژ دەستى لە ملى ئالاندووه و ماچىدەكەت، نانا بە دەنگىيىكى پچر پچر بەھېۋاشى چەند و شەيەكى دەردەبىرى كە گوزارشىتىان لە خۆشەويىستى و ھەوھىسبازى دەكرد، ئىتىر گومانىيىك لە ئارادا نەبوو، كە نانا ناپاكى لەگەل دەكەت.. كۆنت دلىنيابۇوهە لەوهى، كە ئىستا كۆشكى كامەرانى وىران بۇوه... لە ئازار و خەفت و سەرساميان لەخۆوه ھاوارىيىك لە لىيوانى كۆنت هاتەدەرەوە و لەشويىنى خۆيدا تاسا. نانا لەم بەسەرداھاتنە لەناكاوهدا راچلەكى و راستەوخۇ بەرھو لاى كۆنت رايىكىد و دەستى گرت و بىرىيە ژۇورەكەي تەنېشىتىيەوە تا ژۇرژ بىتوانىت رابكەت.

نانا نه يده زانى چۇن پاساو بۇ كۆنت بەھىنېتەوە و گومان و دوودلىيەكەي كۆنت بىرەويىنېتەوە... نانا رقى لە خۆى بۇوه و خۆى بە شىاۋى ھەموو جۆرە سەرزەنلىك زانى بەوهى، كە لە بەرچى لە بەر مەندالىك، كە تەنانەت ناتوانىت چەپكە گولىكىش پىشكەشى ئەو بکات خۆى تۈوشى ئەم چارەنۇوسە نەگبەتە كەرد؟! كۆنت بە پەشىيۇي و غەمبارىيەوە لەسەر كورسىيەك دانىشت و چاۋى بىرىيە زەھى و ورتەيەكى لە دەم نەھاتەدەر. نانا بە غەم و خەفەتى كۆنت غەمبار بۇو و بە دەنگىكى نەرم و ناسكەوە گوتى:

(داواي ليىوردن دەكەم... هەلەمكەردى... بىمەخشە!) ئىنجا لە بەر دەمى ئەو لەسەر زەھى دانىشت و دەستەكانى خۆى خستە سەر سىنگى و بە نزا و پارانەوەوە گوتى: (تۇ دەزانى، كە من ناتوانىم دىلم لە سىنەم دەربەيىم... هەستى بەزەيى پىداھاتنەوە منى والىكىردى، كە دىلەوايى ئەم مەندالە سەرلىشىۋاوه بىدەمەوە... پاشان ژن جىڭە لە مىھەربانى چارەيەكى دىكەي بەرامبەر ئەو كەسانە نىيە، كە ئەويان خۆش دەھويت). كۆنت بەناچارى قىسەكانى ناناي پەسەند كرد و چاۋى لە هەلە و تاوانەكەي پۇشى و بەلام داوايلىكىردى، كە چىتەر ژۇرژ لاي خۆى رانەگرىيت... بەلى كۆنت بۇ جارى دووھم لە هەلەي نانا خۆش بۇو، بەلام ئىتەر مەتمانە و بىرواي بە وەفاي ئەو نەبۇو.

رۇڭى دواتر دىسان نانا ئەۋى لە خستە بىردى و ناپاكىلىكىردى، بەلام كۆنت چاۋى خۆى گىرت و وا خۆى نىشاندا، كە ناپاكىكىردىنەكەي ئەۋى نەيىينىيۇ، چونكە ترسى لە وە ھەبۇو، كە ئەگەر نارەزايەتىيەك دەربېرىت نانا لە دەست بىدات و ئەو كەسىك

نه بۇو، كە بتوانىت بەبى نانا بژىيەت. بەم شىوه يە كۆنت دووچارى غەمبارى و ئازارى و يىزدانى بۇوهوه...لەم ساتەدا نانا لە ترۆپكى مەزنى و ناوبانگ و جوانى و دلەفەنيدا بۇو و خەلکى پارىسى سەرسامى جوانى و دەستبلاوى و بەرەللايى خۆى كردىبوو. كۆشكى ئەو وەك كوره يەك بۇو، كە ھەرچى پاره يەكى دەستدەكەوت تىيىدا دەتواتىيەوە.

ئەم ژنه سۆزانىيە، كە دەمى لە گۆشت نەدەدا و جەنگە لە سەۋەزە و شىرىنى شتىكى دىكەي نەدەخوارد لەمانگىكدا بۇ خوانى خۆى زىاد لە پىنج ھەزار فرانكى خەرج دەكىرد. چىشتاخانەكەي ئەو دەسکەوتىك بۇو بۇ خزمەتكارەكان... ئەوان ھەر خزم و خويشىكىان بويىستبوايە لەم چىشتاخانەيە تىرىيان دەكىرد.

ئەو دەستبلاوى و پاشاكەردانى و دزىيەي لە چىشتاخانەكەي روويىدەدا لە ژۇورى خەوتىن و ژۇورى پۇشاكى ناناش روويىدەدا. جلىكى گرانبەها كە بەهاكەي زىاد لە بىست ھەزار فرانك بۇو بۇ يەك دوو جار لەبەردىكرا و پاشان لەبىردىكرا و لوىز دەيرقۇشت و ئەو خشلانەي، كە نانا چىتر حەزى لىيان نەدەكىد لە چەكمەجەكان تالان دەكران و ون دەبۇون، تەنبا شتىك، كە ناناي تۈوشى سەرسورماوى كردىبوو ئەوە بۇو، كە ويىرەي ھەبۈونى ئەو ھەموو خشل و زىرە ھەندىيەجار چەند فرانكىك پارەي لە لوىز قەرز دەكىرد.

شەۋىك نانا گوتى، كە بەيانى رۆزى لەدایكبۈونىيەتى: لەو رۆزەدا ھاوارى و ناسياوانى چەند دىارييەكىان بۇ ھىننا لەوانە

فىليپ گولدانىكى شوشەمى كريستالىي قەشەنگ و گرانبههای ئەسلىي بۇ هيئا، كە بە ۳۰۰ فرانك كريبيو.

نانا ئەو شوشەيەرى بەدەستەوە گرت و دەيسوراندەوە و يارى پىيدهكىد، فىليپ بە ناناي گوت: (ورىابە... ئەم گولدانە زۆر ناسكە و زوو دەشكىت)، بەلام نانا گويى نەدaiي و هىننە يارى پىكىرد تا لەدەستى پەرى و كەوتە سەر زھوی و شكا. ئينجا سەيرى پارچە شكاوهكانى گولدانەكەي كرد پاشان وەكىو مندالىكى هاروھاچ، كە حەزەدەكەت ئەوھى لەناو دەستىيەتى بىشكىننەت كەوتە پىكەنин. فىليپ رەنگ و رووی لەبەرنەما، نانا نەيدەزانى، كە فىليپ بۇ بەدەستەيىنانى بەھاى ئەم گولدانە چەندە ماندوو بۇوە. نانا ھەستى بە نىگەرانى و خەم و خەفتى فىليپ كرد و پىكەنینەكەي راگرت و گوتى: (باوهربكە خەتاي من نەبوو... خۇي درزى بىد... بە ھەرحال من زۆر سوپاست دەكەم... ئەسلەن ئەم شتانە بۇ ئەوھى دروستكراون تا بشكىن، ئەگەر وانەبوايە بازرگانەكە نەيدەتوانى ھىچ بفرۇشىت، پاشان بۇ ئەوھى بىسەلمىننەت، كە ئەو بايەخىكىيان پىنادات ھەموو يانى بەدەستەوە گرت و يەك لەدواي يەك شكاندى). چاوهكانى دەدرەوشانەوە و روومەتكانى سوور ھەلگەرابۇون سەيرىكى پارچە شكاوهكانى ديارىيەكانى كرد و گوتى(تەواو بۇو... ئىتىر شتىك نىيە تا بىشكىن، فىليپى ئازىزم تو دەتوانى بەيانى دوو سەد فرمانكم بۇ ئامادە بکەيت؟) رەنگ لە سەروسيماي گەنجه داماوهكە پەرى ونقۇمى بىركىدنەوە بۇو و پاش ساتىك گوتى: (ھەولددەم ئامادەي بکەم و بۇتانى بھىنەم). ماوهەيەك بىيدهنگ بۇون. گەنجهكە ھەستايەوە و روخسارى بە شوشەى

پەنجەرەكەوە نۇو ساند و چەند خولەكىيک دواتر سەيرى ناناي
كىرد و بەھىۋاشى گوتى : (نانا... پىۋىستە ھاوسەرگىرىم لەگەلدا
بکەيت!) نانا لەم پىشىيازە سەيرۇسەمەرھىيە واقى ورما و بە
پىكەنинەوە لەسەر كورسىيەك دانىشت و گوتى: (ئازىزەكەم تۆ
شىت بۇويت?). لەم ساتەدا لوىز وەزۇور كەوت و ھەر دووكىيان
بىىدەنگ بۇون.

٢٣

نانا فرمانى بە خزمەتكارەكانى كرد، كە رېگرى بىكەن لە هاتنه ژوورەھى ژۇرۇز بۇ مالەكەي. ژۇرۇز ئاگايى لەم رېگريلەكىردنە نەبوو و وەكۆ ئالۇودەبۈويكە ھاتە مالى نانا و بەرېكەوت ھىچ يەكىك لە خزمەتكارەكان ئەھۋى نەبىنى تا رېگرى لېيىكەن. ژۇرۇز ھەر ھات تا گەيشتە ژوورى نانا، لەوكاتەدا گوئى لە دەنگى براکەي خۆى بۇو لە ژوورى نانا، بە چاكى گوئى راڭرت و تا ھەموو قسەكانى فيلىپ بېسىتىت. كاتىك پېشىنیازى ھاوـەرگىرى بۇ نانا كرد دونىا لەبەر چاوى ژۇرۇز رەش و تارىك بۇو و واھەستىكىد، كە چەند پەنجەيەكى پۇلايىن دلى دەكوشىت، ژۇرۇز بە قاچى لەرزۇك و چاوى پە گريانەوە بۇ مال گەرایەوە و خۆى خستە سەر تەختە خەوهەكە و وەكۆ مندالان كەوتە گريان.

سېپىدەي رۇزى دواترى ژۇرۇز بېياريدا، كە خۆى بکۈژىت، بەلام واي بە مىشكادا ھات، كە بەر لە خۆكوشتن بۇ كۆتاجار سەيرىكى نانا بکات، بۇيە جلوبەرگى پۇشى و لە شەقامەكاندا وىلل و سەرگەردان بۇو تا كاتژمىر سى ھات، كە وادەي پېشوازىكىردى نانا بۇو لە ميوانەكانى. دەوروبەرى ئىوارە ھەوالىكىيان بە مادام ھىجۇن دا، كە وەكۆ بروسك پېيىگەيىشت، بابەتى ھەوالەكە ئەوهبوو، كە فيلىپى خەزىنەدارى سوپا بە

تۇمەتى ئەوهى، كە پارەكانى سوپايى دزىوھ خستويانەتە زىندانەوھ. دايىكەكە زانى، كە كورە گەورەكەشى گرفتارى دەستى ئەم ژنه داوىنپىسە ترسناكە بۇوھ و لەبەر ئەو تۈوشى ئەم دزىيەش بۇوھ. باشە ئەو ئىستا چى لەدەست دىيت... پىويسە داواى يارمەتى لە كورە چكۆلەكەي بکات. دايىكەكە بەرھو ژوورى ژۇرۇز چوو، بەلام ئەوى لەژوورەكەيدا نەبۇو. يەكىك لە خزمەتكارەكان گوتى، كە ژۇرۇز زوو لە مال چۇتە دەرھوھ. مادام ھىجۇن دلىنىابۇو لەوهى، كە ژۇرۇزىش بى ھىچ گومانىك بەرھو لای ئەو ژنه نەفرەتىيە رۇيىشتۇوھ، بەناچارى جلى لەبەركەد و بۇ مالى نانا رۇيىشت.

٢٤

لەو رۇژەدا نانا واى بە مىشکاھات، كە تەواوى خەلک بۇ ئەوهى بىنە مايىھى بىزازى و سەرئىشە بۇي پىلانىان لەدژى گىراوه، بىزاركردنەكە لە بەيانىيەوە دەستى پىكىرد كاتىك نانەوا، كە تەنيا بىرە پارەيەكى كەم، واتە سەد و سى فرەنكى لاي نانا بۇوەت و هەراوھورىيەكى دروستكردو داواي پارەكەي خۆى كردهوە. نانا پىيگوت بروات و دوو كاتژمیرى دىكە واتە كاتژمیر سىيى دواي نيوهرق بىتەوە... نانا ھيچى نەخواردو بەتەواوهتى لەبىرى ئەوهدا بۇو، كە چۈن پارەي نانەوا بىداتەوە، بەلام لەناكاو ئەوهى بىركەوتەوە، كە فيلىپ بەلینى داوه دووسەد فرەنكى بۇ بەھىنېت، بۇيە هيىندىك ئارام بۇوەوە. كات تىپەپرى و فيلىپ ھەر نەھات. نانا نىگەران بۇو و پاش كەمېك لابۇردىت وەزۇور كەوت. نانا ھەناسەيەكى ئاسۇودەيى ھەلکىشا و بە لابۇردىتى گوت: (دووسەد فرەنكت پىيە تا بە قەرز پىيمىدەيت؟) لابۇردىت، كە ھەرگىز پارەي بە قەرز بە ۋىنان نەدەدا يەكسەر گوتى: (ئازىزم پارەم پىيىيە... ئايادەتەويت بىرۇم ئەم بىرە پارەيەت لە كۆنت بۇ وەرگرم؟)

نانا گوتى: (نەخىر... پىويىست بەمە ناكات).

كۆنت مۇفات دوو رۇژ پىشتر پىنج ھەزار فرەنكى بە نانا دابۇو، ھەر كە لابۇردىت رۇيىشت نانەوا هات. نانا گوئى لە

هەرەشە و بۇلەبۇلى نانەوا بۇو و ھەروھا دەنگى پىيکەنинى خزمەتكارەكانى بەر گوپىكەوت، رەنگ لە رووخسارى نەماو واي بەمېشىكدا هات، كە ھەموويان وازيان لەو ھېنباوه و ھەليان خەلەتاندووه. نانا ئەو بىرەي بە مېشىكدا هات، كە پارە لە لوىز قەرز بکات. لوىز بىرىك قەرزى لاي نانا بۇو، بەلام ئەو لەم بىرە پاشگەز بۇوهو، چونكە دەترسا لهەۋى، كە لوىز بلىت پارەي نىيە و زەبرىك بەر پلەپايدە شىقىمەندىيەكەي بکەۋىت. مەتمانەي بە خۆى كرد و پاستەو خۆ بەرنامەي دارپشت بچىتە لاي مادام تريكۆ. بە خىرايى جلى پوشى، بەلام ھېشتا لە ژۇورەكەي خۆى نەچۈوبۇوه دەرەوە لەناكاو ژۇرژى لە ناوه راستى ھۆلى پىشوازىكىرىدىن بىنى، نانا سەرنجى لە رەنگپەريوی و ئاگرى چاوه كانى ژۇرژ نەدا و ھەناسەيەكى ئاسۇودەيى ھەلكىشا و پرسى:(ئەو براكت تۆى بۇ ئىرە نارد؟)

ژۇرژ گوتى: (نەخىر). نانا گوتى: (ئەي پارەت پىيە؟) ژۇرژ گوتى: (نەخىر). نانا گوتى: (من ھەروا ئەم پرسىيارەم لە تۆ كرد، من دەزانىم تۆ كەسىكى تەنانەت پارەت ترامواشت^۱ لە گىرفاندا نىيە... دايىكت رېكەت پىنادات).

نانا ھېشتا قىسەكەي تەواو نەكربۇو ويسىتى ژۇرژ لە ژۇورەكە بچىتە دەرەوە، بەلام ژۇرژ دەستى ناناي گرت و

^۱. لە دەقە فارسىيەكەدا اوتوبوس و لە عەرەبىيەكەشدا مىنوبوس بەكارھاتبۇو، بەلام ئەم دوو ئامىرەي گواستنەوهى خەلک زىياتر لەدوى چارەكى يەكەمى سەدەي بىستەمەوه دروست بۇون، ھەرچى تراموايە ئەوا لەناوه راستى پەنجاكان لە پاريس و ولاتانى دىكە ھەبۇون و بە ئەسپ رادەكىشىران، دواتر لە ھەشتاكانى سەدەي توزىدەم ترامى مەكىنەدار دروستبۇو، كە ھاوشييەتى شەمەندەفەرى ھەلمىي بۇو و لەناو شاردا خەلکى دەگواستەوه. و. كوردى.

ويسىتى قىسى لەگەل بکات، نانا بەۋەپەرى تورەيىھە و گوتى كاتى قىسى كردىنى نىيە و دەھىھە وىت بروات، ژۇرژ ھاوارىكىد: (گوئىگە... من دەزانم كە تو دەتە وىت ھاوسەرگىرى لەگەل براكەم بکەيت) نانا سەرى سورما و لەسەر كورسييەك دانىشت و كەوتە پىكەنин. ژۇرژ گوتى: (بەلى من ھاتووم تا پىت بلېم ھاوسەرگىرى لەگەل ئە و نەكەيت... من لە شايىستەترم تا بىمە مىردى تو).

نانا گوتى: (ئە وە چىت وە؟ ئايا تۆش حەزدەكەي ھاوسەرگىريم لەگەل بکەيت؟ وادىار، "ئەمە نەخۆشىيەكى بۆ ماوهىيە لەناو خانە وادەي ئىيۇدا... كورىزگە مەگەر شىيت بۇويت؟ من نامە وىت لەگەل ھىچتان ھاوسەرگىرى بکەم). ژۇرژ گوتى: (تو سوينىدم بۇ دەخۆيت كە براكەم خۆشە ويسىتى تو نىيە؟). نانا گوتى: (تو بۇچى ئەم قسانە دەكەيت؟ ئايا تو خەرجى بە من دەدەيت، كە ئاوا لىپرسىنە وەم لەگەل دەكەيت؟ بەلى براكەت خۆشە ويسىتى منه). ژۇرژ بە توندى قولى ناناي راكيشا و ھاوارىكىد: (بىدەنگ بە... جاريىكى دىكە شتىكى وا نەلىيەت!). نانا قولى خۆى راتەكاند و ھاوارىكىد: (بە راستى گەنجىكى بىرھوشت و خراپىت، من بەزەيم پىتتا هاتە وە، كە لىدەگەرام تو بىتت بۇ ئىرە... خىرا بىرۇ دەرەوە... تو وەكۈ براكەتى، براكەت دوينى بەلىتىدا، كە دووسەد فرانكم بۇ بەھىنەت، بەلام ئىدى نەمبىنە وە... من ئىستا دەچمە دەرەوە تا ئە و پارەيە لە يەكەمین پىاو، كە لەسەر رېڭاكەي خۆم دەبىيەنم وەربىگەرم). ژۇرژ ھىلاك بۇو و ھاوارىكىد: (نە خىر... نە خىر.. كارىكى ئاوا نەكەيت!). نانا گوتى: (ئى باشە تو ئەم بېرە پارەيەت پىيە؟). ژۇرژ ھىچ پارەي پىنە بۇو و شەرمەزار

بۇو نانا دلى بە حالى ئە سووتا و بە ئارامى گوتى: (ئازىزم پىيىستە بىرۇم... ئاقىل بە... من تۆم خۆش دەھىت و بەزەيم پىتىدا دىتەوه... ئىستا پىيىستىيەكى زۇرم بە پارە ھەيە... خەفت مەخۇ و غەمبار مەبە... ئەوهى، كە بىستت بە براکەتى مەلى... من كاتىك توورە دەبم ھۆشم لەدەست دەدەم). ئىنجا نانا ژۇرۇزى بۇ لای خۆرى راكىشا و نىچەوانى ماچ كرد و گوتى: (ئازىزم خوات لەگەل... خوات لەگەل... پىيىستە ھەموو شتىك لەنىوان من و تۆدا كۆتايى پىيىت).

پاش ئەوه نانا ئەۋى لەناوەرەستى ھۆلەكە جىھىشت و لەكاتىكدا كە وشەكانى مالئاوايىكردن لە گويى ژۇرۇزدا وەكۇ زرنگانەوهى زەنگەكانى مەرگ دەنگى دەدایەوه و واهەستىكىد كە زەمین لەژىر پىيەكانىدا دەلەرىتەوه.

ژۇرۇز سەبارەت بە شتىك بىرىكىردىوه و ئەو شتەش ئەوه بۇو، كە فيلىپى براى بۇته خۆشەويىتى نانا.

دەرگاكان ئاوەلا بۇون، خزمەتكارەكان لە هاتوچق دابۇون و بەۋېرپى سەرسور مانىيەوه دەيانپىرسى، كە بۇچى خاتوونەكەيان سوارى گالىسکە نەبۇوه. ژوليان گالتەى لەگەل نانەوا كرد و ستايىشى ھەلسوكەوتى ئەۋى كرد و چەند نوكتە و قىسىمەكى خۆش لەنىوانياندا ئالوگۇر كرا. لويز چۈوه ژۇرۇز خەوتىنەوه و ژۇرۇزى لەۋىدا بىنى. لىيى پىرسى كە ئەوه چاوهەرۋانى خاتوونەكەى دەكات. ئەو وا وەلاميدايەوه، كە چاوهەرۋانى ئەو دەكات، چونكە بىرى چۈوه با بهتىكى گرنگ بەو بلېت.

ھەركە لويز چۈوه دەرەوه ژۇرۇز سەيرىكى دەوروبەرى خۆرى كرد و مەقەسىكى تىزى ھەلگرت، كە نانا بۇ ھەندىك لە كارەكانى

خۇى بەكارى دەھىنَا و يەكسەر لەناو گىرفانىدا شاردىيەوە و يەك دوو كاتزمىر چاوهروان بۇو و لە ناو باخەلىدا يارى بە مەقەسەكە دەكىد. لوىز لەبەردەم يەكىك لە پەنجەرەكان سەيرى شەقامەكەى دەكىد و چاوهپوانى خاتونەكەى بۇو تا خانمەكەى بىنى كە خەرىكە دىتەوە. دەرگاكانى كردەوە و دايختىنەوە، نانا هاتەزۇورەوە و پارەي نانەواي دا و چووه ژۇورى خەوتى خۇى. نانا بەھېۋاشى دەرۋىشت و پرچە پەخشان و ئالۇزكاوهكەى خۇى لەسەر نىچەوانى لادەدا. ئەو بىنى، كە ژۆرۈز لەبەردەم دەرگائى ژۇورى خەوتىنەكەى وەستاوه.

نانا ھاوارىيىكىد: (ئاي ھەمدىسان تو لىرە وەستاوى؟! ئايا دەتەۋىت بەزۆر تو لەمال بکەمە دەرەوە). پالىكى بە ژۆرۈز وەنا و چووه ژۇورەوە، ژۆرۈش بەدواي ئەودا چووه ژۇورەوە و بەدەنگىكى لەسەرخۇ گوتى: (نانا...ئايا ناتەۋىت ھاوسەرگىريم لەگەلدا بکەيت؟!) نانا ئەۋى بەرەو دەرگاكە پەلكىش كرد و وىستى لە ژۇورەكە بىكاتە دەرەوە، بەلام ژۆرۈز بە دەستەكەى دىكە مەقەسە تىزەكەى ھىنایەدەرەوە و بە توندى چەقاندىيە سەر سىنەيەوە، نانا ھاوارىيىكىد: (ئاي ئەمە مەقەسەكەى منە...ئاي خوايە...خوايە!) نانا زۆر ترساوا رەنگ و رووى لەبەرنەما و گەنچەكە كەوتە سەر ئەڙنۇ و بۇ جارى دووھم بە توندى مەقەسەكەى چەقاندە سىنگىيەوە و لاشەكەى كەوتە بەردەم چوارچىيە دەرگاكە، لەم ساتەدا نانا ھوش لەكەللەيدا نەما و لە ترسان ھاوارىيىكىد، نەيويىرا كە بەسەر لاشەكەدا تىپەرىيەت و داواي يارمەتى و ھاوكارى بکات بۇيە ھاوارىيىكىد: (لوىز... زۇو

وھرە... ئەو خۇرى دەكۈزۈت... ئەو خۇرى لە مالەكەي مندا دەكۈزۈت. ئاي پەروردگارا... كەسىك گوئى لەم شتە بۇوه؟!) ئىنجا بە حەپەساویيە و سەيرى رۇخسارە بىرەنگە كەي ژورڭى كىردو بىنى، كە چاوهكانى نۇوقاون و رەنگى لە بەرنەماوه، بەلام ھىچ شوينەوارىكى خوين بۇونى نىيە. كەمىك بويىرى دايە بەر خۇرى و ويستى بەسەر لاشەكەدا بازبدات و لە ژۇورەكە بچىتە دەرەوە لەوكاتەدا ژىنلىكى پىرى بىنى، كە بە ھىۋاشى بەرەو ژۇورى خەوتتەكەي ئەو دىت. نانا زانى، كە ئەو خاتۇونە مادام ھىجۇنە. نانا لەوساتەدا لە نەيىنى ھاتنى مادام ھىجۇن بۇ مالەكەي خۇرى تىنەكەيىشىت، واكۇمانىكىردى كە تارمەيىھەك دەبىنېت دلەخورپىيى گرت و كەوتە سەر زەۋى و ھاوارييىكىردى: (خەتاي من نىيە... من بىتاوانم... سوينىداتان بۇ دەخۇم كە سووچ و خەتم نىيە... ئەو دەيويىست ھاوسەرگىرىم لەكەلدا بکات، من رازى نەبۇوم، بۆيە ئەو خۇرى كوشت).

مادام ھىجۇن بە رەنگپەرييۇويە و نزىك كەوتەوە، جە رەشەكەي ئەۋى رەنگپەريوتىر و بەسامتر كردىبوو. ئەو كاتىك ھاتە مالى نانا ژورڭى لەبىركردىبوو و ھەموو بىر و خەيالى ئەو بۇ، كە داواى يارمەتى لە نانا بکات بۇ رىزگاركردىنى فىلىپ، بەللى نانا دەيتوانى چەند راستىيەك بە دادورەكان بلېت تا بارى سزادانەكەي ئەو سووک بکەن.

كە گەيشتە پلىكانەكان گوئى لە دەنگى ھاواري نانا بۇ، بۆيە يەكىنەر چۈوه سەرەوە و بىنى، كە ژورڭى لەناو دەرگايى ژۇورەكە كەوتۇوه. نانا وەكى ئەوھى شىت بۇوبىت بەھىۋاشى ئەم رېستەيەيە دووبارەكردەوە: (ئەو دەيويىست ھاوسەرگىرىم

لەگەلدا بکات، من رازى نەبۇوم و ئەو خۆى كوشت). مادام هيچۇن كزه يەكى ترسناكى بە دلدا هات، ئەو دوو كورى ھەبۇو، كە يەكىان ناوناوبانگى خۆى لەدەستدا و ئەوهىتىريش خۆى كوشت... ئەو خۆى دانەواندە سەر جەستەي ژۇرۇز و گۈيى خۆى خستە سەر سىنهى ژۇرۇز بەبى ئەوهى چاو لەسەر رۇخسارى ھەلبگرىت. نانا لە ھەيپەت و بىيىدەنگى ئەم ژنە نىگەران بۇو و دووبارە گوتى: (من ئەوم نەكوشت... ئەو خۆى خۆى كوشت... سەيركە... من لەدەرھوھ بۇوم و ھەر ئىستا گەراومەتەوھ). مادام هيچۇن سەرى بەرزىرىدەوھ و سەيرىكى نانايى كردو ئاگر لە چاوى دەبارى، نانا گوتى: (خاتۇون سويند دەخۆم، كە من ئەوم نەكوشت... ئەگەر براكهى ئىستا بىيت راستىيەكە بۇ ئىيۇھ ئاشكرا دەبىت). مادام هيچۇن بەدەنگىكى لەسەرخۇ گوتى: (براكهى تۇوشى داوى چارەنۇوسى تۆ بۇوھ). نانا ترسا، بەلام بىربكەنەوھ ئايى ئەو چ تاوانىكى ھەيە، كە فىلىپ دزى بکات! يا ھەردۇو براكه شىتى بن؟

خزمەتكارەكان گەيشتن، نانا فرمانى پىكىردىن، بەلام مادام هيچۇن مكۇر بۇو لەسەر ئەوهى، كە بە گالىس كەكەي خۆى كورەكەي ببات و بۇ چىركەيەك ئەو لەو مالە نەھىيەتەوھ. خزمەتكارەكان لاشەكەيان ھەلگرت و دايىكەكەش بەدوايان كەوت و لەكتىيەكە، كە بەملا و بەولادا دەھات و خۆى بە دىوار دەگرت تا بەرنەبىتەوھ. كاتىيەكە دايىكە گەيشتە پلىكانەكان ئاۋۇرى دايىھە و بەدەنگىكى بەرز بە نانايى گوت: (دەك مالىت ويران بىيت ھەروھك چۇن مالىت ويران كردىن) نانا لەشۈيى خۆى حەپەسا بۇو و تەنانەت بىرى چوو، كە كلاۋەكەي لەسەرى بکاتەوھ.

كاتژميرىك دواتر مۆفات بۇ بىنىنى نانا هات... نانا تەواوى باپەتەكانى بۇ گىرایيە و مەقەسە خويىاوييەكەي گرتە دەستى و لاسايى تەواوى جوولە و ھەلسوکەوتەكانى گەنجەكەي كردىوھ لەوكاتەي، كە مەقەسەكەي چەقاندە سىنه يەوھ. ئىنجا پرسى: (باشە ئازىزەكەم بلى بىزانم ئايا خەتاي من بۇوھ؟! خۇ من داوام لە فىليپ نەكردووھ دزى بىكەت، ھەروھا داوام لە ژۇرژى برای نەكردووھ، كە خۇرى بکۈژىت... من بىچارەترين بۇونەوھى خودام... خەلک دىنە ناو مالەكەمەوھ و غەمبارم دەكەن و جۆرەها شىتى دەكەن، كەواتە بۇچى تەنيا من سەركۇنە دەكريم و لىپىچىنەوھم لەگەلدا دەكريت).

نانا سەيرىكى لوىزى كرد، كە خەريكى شوشتنى دەرگاكە بۇو بۇ لىكىرنەوھى پەله خويىنەكان و كەوتە گريان. مۆفات لەكتىكىدا كە بىرۇي لىك گرژ كردىبوو و گوئى راگرتىبوو، غەمباربۇو بەم بەلايەي، كە بەسەر مادام ھىجۇنى داماودا ھاتىبوو.

كۆنت دەيزانى، كە مادام چ دلىكى چاك و پاكى ھەيە و بىرى لەوھ دەكردىوھ، كە چۇن لە كوشىكە گەورەكەي خۇيدا بە تەنيايى و غەمبارييەوھ ژيان بەسەر دەبات و بۇ لەدەستدانى دوو كورەكەي خۇرى فرمىسىك ھەلدەرىيىت. غەم و خەفت بالى بەسەر نانادا كىشا و بە گريان و چاوى فرمىسىكاوېيەوھ ھەستايەوھ و گوتى: (گەنجىكى باش و قۆز بۇو... من وھكۈ كۈرى خۆم خۆشم دەويىست) لەم ساتەدا گريان قورگى گرت و نەيتوانى بەرددوامى بە قىسەكانى بىدات.

مۆفات دلنه وايى دايەوھ و سەرەخۆشى لىكىرد، بەلام ئەم دلنه وايى و سەرەخۆشىلىكىرنە فرمىسىكەكانى ناناي وشك

نەكىردىوھ و داواى لە مۇفات كرد، كە راستەخۆ بچىت بۇ مالى مادام ھىجقۇن و لە بارودۇخى ژۇرۇز بېرسىت. مۇفات كلاۋەكەي خۆى ھەلگرت و رۇيىشت، كاتىزمىرىيەك دواتر گەرایەوە و گوتى: (ژۇرۇز زىندۇوھ... و ئۇمىيىدېك بۇ رېزگاربۇونى ئەو ھەيە). نانا ھەركە ئەم ھەوالەي بىسەت روخسارى گەشايەوە و لە خۆشحالىان كەوتە سەماكردن. لوىز گوتى: (خاتۇون سەيركە... من چەندىن جار پەلە خوينەكانم شوشت، بەلام چىبىكەم پاك نابىتەوھ).

نانا گوتى: (كىشە نىيە بە تىپەربۇونى كات نامىنن). بەلام كۆنت كاتىك، كە بۇ پرسىنى بارودۇخى ژۇرۇز لاي نانا رۇيىشت سويندى خوارد" كە چىتىر نەگەرىيەتەوە بۇ مالى نانا. ئەم رووداوهى وەكى ئاگاداركىردنەوەيەكى ئاسمانى دانا و بېياريدا پەند و ئامۇرۇڭارى لەو رووداوه وەربىرىت، كە بەسەر خىزانى ھىجقۇن دا ھاتبۇو، بەلام سەرەرای ئەوە پەندى لىيۇهرەنگرت. كاتىك مادام ھىجقۇنى جىھىشەت واهەستىيەتى كە رېكابەرىيەك رېزگارى بۇوە، كە ماوەيەكى زۇرە مىملانى و دوژمنايەتى لەگەلدا دەكتە، خۆشەويىتىيەكەي بەسەر ھەموو ھەستەكانىدا زال بىبو، وەكى تەواوى ئەو عىشقاھى كە زۇر درەنگ دلى پىاوانىك، كە لە گەنجىدا خۆشەويىتىان نەكىردووھ داگىر دەكەن. رۇزىيەك فۆكارمۇن لە كاتىكى نائاسايى لە مالى نانا ھاتەدەرەوە و مۇفات ئەوی بىنى و تۈورە بۇو، قىن و تورەيى خۆى بۇ نانا دەرخىست، ناناش لاي خۆيەوە تۈرە بۇو و گوتى كە لە ئىرەيى و بەدگومانى ئەودا بىزار بۇوە، نانا پېشتر لە ناپاكىكىردى خۆى لە مۇفات داواى لىبۈردى دەكىردى و پۆزشى

دەھىنـايـهـوـهـ، بـهـلامـ ئـهـمـجـارـهـ بـهـ تـورـهـيـيـهـوـهـ وـ بـهـوـپـهـرـىـ رـاشـكـاـوـيـيـهـوـهـ گـوتـىـ: (فـوـكـارـمـونـ هـاـوـرـىـيـيـ منـهـ وـ هـرـ كـاتـيـكـ حـەـزـبـكـاتـ دـىـتـ بـوـ ئـىـرـهـ، ئـهـگـەـرـ تـۆـ لـەـبـەـرـ ئـهـمـهـ رـېـقـتـ لـىـيمـ دـەـبـىـتـهـوـهـ ئـهـواـ وـازـمـ لـىـيـىـنـهـ، مـنـ ئـازـادـىـ خـۆـمـ دـەـوـيـىـتـ). ئـىـنـجـاـ گـوتـىـ: (باـشـهـ ئـىـسـتاـ چـىـ دـەـلـىـيـىـتـ؟ ئـاـيـاـ دـەـرـقـىـتـ يـانـ لـىـرـهـ دـەـمـىـنـىـتـهـوـهـ؟) ئـهـگـەـرـچـىـ نـانـاـ بـهـرـدـهـوـامـ سـوـوـكـايـهـتـىـ بـهـ كـۆـنـتـ دـەـكـرـدـ، بـهـلامـ كـۆـنـتـ ئـامـادـهـ بـوـ بـهـ هـەـمـوـ سـوـكـايـهـتـىـپـىـكـرـدـنـىـكـ رـاـزـىـ بـىـتـ تـاـ نـانـاـ لـەـدـەـسـتـ نـەـدـاتـ، چـونـكـهـ ژـيـانـىـ خـىـزانـىـ ئـهـوـ لـهـ دـۆـزـخـىـكـ كـەـمـتـرـ نـەـبـوـ. هـەـرـ كـەـ فـۆـشـىـرـىـ سـابـىـنـىـ جـىـهـىـشـتـ وـ گـەـرـايـهـوـهـ باـوـهـشـىـ رـۆـزـمـىـنـقـ كـۆـنـتـسـ پـەـچـەـىـ لـهـ رـۆـخـسـارـىـ هـەـلـمـالـىـ وـ خـۆـىـ سـەـرـقـالـىـ بـەـزـمـ وـ رـاـبـوـارـدـنـ كـرـدـ لـەـگـەـلـ هـاـوـرـىـ وـ نـاسـيـاـوـهـكـانـىـ. رـۆـزـىـكـ مـۆـفـاتـ بـەـلـىـنـىـ بـهـ نـانـاـ دـاـ، كـەـ دـەـھـەـزـارـ فـرـانـكـىـ بـوـ بـبـاتـ وـ بـەـرـىـكـەـوتـ لـەـرـۆـزـىـ دـىـارـيـكـراـوـداـ بـهـ دـەـسـتـىـ بـهـ تـالـ چـوـوـهـ لـايـ نـانـاـ وـ نـانـاـ بـهـ تـورـهـيـيـهـوـهـ هـاـوـارـيـكـرـدـ: (باـشـهـ مـنـ چـىـبـكـەـمـ... خـاـوـهـنـ قـەـرـزـهـكـانـ چـوارـدـهـوـرـيـانـ گـرـتـوـومـ وـ دـەـيـانـهـوـيـىـتـ كـەـلـوـپـەـلـهـكـانـىـ مـالـهـكـەـمـ بـفـرـقـشـنـ وـ قـۆـلـ بـگـرـنـ وـ فـرـيـمـدـهـنـ سـەـرـ جـادـهـ... لـەـبـەـرـئـهـوـهـىـ تـۆـ پـىـاـوـيـىـكـىـ نـاـشـرـىـنـ وـ پـىـرـيـتـ پـىـوـيـسـتـهـ لـەـبـەـرـامـبـەـرـ ئـهـوـ مـىـهـرـهـبـانـيـانـهـىـ مـنـ وـ ئـهـوـ چـىـزـ وـ خـۆـشـيـيـهـىـ، كـەـ لـهـ ژـنـىـكـىـ گـەـنجـ وـ جـوانـىـ وـهـكـ مـنـىـ وـهـرـدـهـگـرـيـتـ بـهـ هـەـمـوـ شـىـوـهـيـيـكـ پـارـهـ خـەـرجـ بـكـەـيـتـ، ئـهـگـەـرـ ئـهـمـشـەـوـ ئـهـوـ بـرـهـ پـارـهـيـيـىـ، كـەـ بـەـلـىـنـتـ دـابـوـوـ نـەـيـهـىـنـىـتـ پـىـشـواـزـيـتـ لـىـنـاـكـەـمـ)، بـهـلامـ كـۆـنـتـ شـەـوـ دـهـ هـەـزـارـ فـرـانـكـىـ هـىـنـاـ وـ نـانـاـ دـلىـ رـاـگـرـتـ وـ دـەـسـتـىـ لـەـمـلـىـ ئـالـانـدـ وـ مـاـچـىـكـىـ درـيـزـىـ لـىـكـرـدـ، نـانـاـ هـەـولـىـدـهـداـ تـاـ ئـهـوـپـەـرـىـ سـوـودـ لـهـ ئـازـادـىـ خـۆـىـ وـهـرـبـگـرـيـتـ وـ مـۆـفـاتـ لـهـ مـالـىـ نـانـاـ چـەـندـ سـەـرـ وـ بـىـچـمـىـكـىـ دـەـبـىـنـىـ

كە پىشتر نەيىينىبۇون، بەلام نەيدەوىرا پرسىيار يا لىپىچىنەوهىك بکات.

هاتوچۇرى پياوان بۇ مالى نانا زىادى كرد، نانا يەك لەدواى يەك پارەكانى لە گىرفان دەردىھىننان. دوو حەفتە دواتر فۆكارمۇن ئەوهى لەدەستدا، كە بەدرىزايى زىاتر لە ۳۰ سال بە ماندووبۇونىكى زۆر پىكەوهى نابۇ و كاتىك نانا ئەوهى بۇ هەتاھەتايە لە مالەكەى كرده دەرەوه يەك قرۇشى لە گىرفان نەبۇو. ھىكتۈر دولالفلواز حەزىكىرد كە مايەپۇوچبۇونەكەى بەدەستى ناناي ئازىز بىت و تىكراى ئومىدى ئەوه بۇو، كە چىز لە دوو مانگى پىكەوهبۇون و ھاوارىيەتى لەگەل نانا وھرگىيت، بەلام وىرای ھەبۇونى ئەو ھەموو باغچەيە نەيتowanى زىاتر لە شەش ھەفتە خۆى لەزىر فشار و پالەپەستۆى چلىسى و بىرىتى پارەخۆرى نانا دا رابگىيت و فۆشىرى رۇزىنامەيەكى تايىبەتى دامەززاند، بەلام ئەويش بۇوە پارووئىكى (مېشى بال زىرین).

نانا چاپخانە و كاغەزەكانى قووتدا و يەك مانگ دواتر فۆشىرى لە چاوان ونبۇو و گوترا، كە ئەو چووه بۇ لادى تا ھاوـسـەرـگـىـرـى لـەـگـەـلـ يـەـكـ لـەـخـزـمـەـكـانـىـ بـكـاتـ. نـانـاـ ئـەـمـ هـەـوـالـەـىـ زـانـىـ وـ شـانـىـ هـەـلـتـەـكـانـدـ وـ بـەـ كـۆـنـتـ مـۆـفـاتـىـ گـوتـ: (ئازىزم تۆ زۆر بەختەوھرى، چونكە رکابەرەكانىت يەك لەدواى يەك لە گورەپانەكە ھەلدىن). كۆنـتـ رـەـنـگـ وـ بـۇـوـىـ لـەـبـەـرـنـەـماـ وـ هـىـچـىـ نـەـگـوتـ. لـەـنـىـوـھـىـ مـانـگـ دـىـسـىـمـبـەـرـداـ زـىـرـنـگـەـرـ وـ لـىـفـەـدـرـوـوـ لـەـ وـ پـىـچـەـفـەـ بـوـونـەـوـهـ، كـەـ لـەـ دـەـزـوـوـىـ زـىـرـ وـ زـىـوـوـ درـوـسـتـكـرـابـوـوـ وـ بـۇـ نـانـاـيـانـ نـارـدـ، بـەـلامـ كـۆـنـتـ مـۆـفـاتـ گـەـشـتـىـ بـۇـ نـۆـرـمـانـدـىـ

كىردىبو تا بەشىك لە مولكەكانى خۆى بىرقۇشىت و چوار ھەزار فرانك ئامادە بکات و بۇ ناناى بەھىنەت. بىرياريان وابۇ، كە كۆنت دوو رۇڭىزى دىكە بگەرىيەتەوە، بەلام بەخت يياوهرى نانا بۇو و مامەلەكە زوو كرا و كۆنت بەر لە وادەي دىاريكرارو گەرىايەوە پاريس و راستەوخۇ چووه مالى نانا. لوىز دەرگايى كردىھوھو ھەركە كۆنتى بىنى لەرزى و ويستى بىباتە ھۆلى پىشوازى، بەلام كۆنت رازى نەبۇو و دەيويست راستەوخۇ بچىتە ژۇورى خەوتى نانا، لوىز بىرييدا كەمىك ئەو دوابخات بۆيە بە كۆنتى گوت كە چۈن كەسىك بە ناوى فينۇن دوو جار سەرسۇراغى ئىۋەھى پرسىيە و كارىكى پىيويستى لەگەلتان ھەيە، بەلام كۆنت گومانى لە ھەلسوكەوتى لوىز كرد و زانى، كە بە ئەنقەست دوايدەخات، بۆيە بە توندى پالى بە لوىزەونا و بەرھو ژۇورى خەوتى نانا رايىكەد و دەرگاكەى كردىھوھ و چووه ژۇورھوھ، بەلام يەكسەر رى و رى پاشەكشەى كرد و ھاوارىكى ھاوشىۋەھى نەرھى ئاژھلىكى پىكراوى لەدەم ھاتە دەرھوھ.

كۆنت نانا و ماركى دۇشوارى لەسەر ئەو پىخەفەي، كە بە تالى زىر و زىوى نەخشىنراپۇ لە ئامىزى يەكتىدا بىنى، بەلى ئەوانى لەسەر ھەمان ئەو پىخەفە بىنى، كە ئەو باغچەكەى خۆى بۇ فرقۇشتىبو تا بەھاكەى بىدات.

ماركى بە شەرمەزارى و چاوشۇرەيەوە ئاۋرى دايىەوە، بەلام نانا لەكاتىكدا كە بە توندى دەرگاكەى دادەخستەوە ھاوارىكرد: (خەتاي تۆيە، كە بەر لە وادەي دىاريكرارو گەرىايەوە). مۆفات وەكىو سەرخۇشىك كەوتە سەر زھوى و ھاوارىدەكرد: (ئاي خوايە... پەرودىگارا... ئەمە ئىتىر زۇر سەختە... خودايە من

بکوژه... من نامەویت ببینم.... يا ببىستم يا هەست بکەم). لەو كاتەدا كۆنت ھەستى بەوهىرىد، كە دەستىك بە ھىۋاشى لەسەر شانى دادەنرىت و ئاورى دايەوە فىنۇنى بىنى. كۆنت لەبارىكدا كە خۆى دەخستە باوهشىيەوە گوتى: (لىم تىبگە... من لىرە دوورخەرەوە) فىنۇن ئەوى بە سىنگى خۆيەوە نووساند و گوتى: (ئاى ھاوارى ئارام بە و خۆت ئازار مەدە). بەرىز فىنۇن بۇ جارى سىيىھەم ھاتبۇو تا بە كۆنت بلىت، كە سابىنى ژنى مالەكەي ئەوى جىھىشىتۇوە و پەدووى يەكىك لە خوشەويسىتەكانى كەوتۇوھ.

٢٥

ئەم دىدەننېيە لەناكاوهى نىوان كۆنت مۇفات و ماركى دۆشوار ببۇوه مايەى خۆشى و شادمانى بۇ نانا، بەلام هىننەدى پىنەچوو كە پەشىمان بۇوهوھە و زانى، كە بۇ ھەتاهەتايە كۆنتى لەدەستداوه، بەلام وەك بلىرى چارەنۇوس نەيوىست، كە ئەو رۇوداوه كۆتا رۇوداوى شۇومى ئەو رۇڭھە بىت، چونكە شەو لابۇردىت ھاتە لاي نانا و پىيگۇت كە مۆبىليياتىكى جوان و گرانبەها بە زىادىرىنى ئاشكرا دەفرقىشىت و لەكتى قىسىمدا پىسى راگەيەنرا، كە ژۇرۇز مەردى... نانا بە بىئۇقرەبىي و بىتاقەتىيە و گوئى راگرتبوو، بەلام ھەر كە ئەم ھەوالەي بىست لە ترسان قىزەيەكى لىيەستا و راچەكى و ھاوارىيىكىد: (گوتت چى؟ ژۇرۇز مەرد).

پاشان لەخۇرا سەيرى شويىنەوارى ئەو خويىنەي كرد، كە لەسەر دەرگاكە مابۇوهوھە و كەوتە گريان.

نانا لەكتىكىدا، كە دلۋپە فرمىسکە كان بە چاوانىدا دەھاتنەخوار گوتى: (ئاخ ژۇرۇز مەردى... ژۇرۇز مەردى!). لابۇردىت دلى ناناى دايەوھە، بەلام ھىشتا دەگريما و سەرەنجام گريان كەمىك ئەۋى ئارام كردىوھە و گوتى: (بەراستى من داماوم... بىگومان خەلک منيان بە دلرەق و خويىنەز ناوناوه و دەلىن، كە من مەرگ و وىرانى بۇ ھەر كەسىك پىوهندى لەگەل دەبەستىم دەھىنەم، بەلام ئايى خەتاي

من چىيە، كە ئەوان بە خواتىت و حەزى خۆيان بەرھو لاي من دىين و دەبنە مايەي نارەحەتى و ئازاريش بۇ من، من ئەگەر حەزمىرىدaiيە ھاوسيەرگىرى بىكەم ئەوا زور لەمیئىز بۇو ببۇوم بە كۆنتس يى دۆشىس، بەلا من ھەرگىز ھاوسيەرگىرى ناكەم، چونكە حەزم لەوە نەكردووه، كە مىردىكەم بۇ تىرکىرىنى غەريزەي سىيكسى من باوک و دايىكى خۆى بکۈزۈت. ئاخ ئەم كۆمەلگا يە بەرامبەر بە ڦن زور بى بەزەيى و دلرەقە. خەلک سەركۈنەي ڦن دەكان لەكتىكدا، كە پىيىستە پىاوان سەرزەنلىقىت و سەركۈنە بىرىن، ئەگەر پىاوان نەبوونايە ئەوا ئىستا من لە يەكىك لە دىرەكان دەزىيام، چونكە من ڙىنېكى دىندار و باوھەدارم و لە خوا و رۇزى پەسلان دەترسم).

رۇزىك نانا ديارنەما و بەر لە ونبۇونى خۆى كۆشك و مۆبىليياتەكەي فرۇشت و لە تىاترۇخانەي گايىتىيە دەركەوت و ناوبانگىكى چاڭى بەدەستهينا. لەوكاتەي كە خەلک قىسىم دەربارەي بالادەستى و ليھاتووپى ئەو دەكىد لەناكاو ديارنەما و لەبەرئەوهى ھەوالىكى لى نەبىسترا خەلک ورده ورده ئەويان بىرچۈوهە، بەلام ھاۋىيەكەن جار جارە ناويان دەھىندا و چەند قىسىم كىان لەبارەوه دەكىد. ھەندىك دەيانگوت، كە ئەو بۇ تۈركىيا رۇيشتۇوه لەگەل يەكىك لە دەولەمەندانى ئەۋى ھاوسيەرگىرى كردووه، يەكىك دەيگوت نانا عاشقى كەسىكى قولەپەش بۇوه و ئەو پىاوه قولەپەش سەرۋەت و سامانەكەي لەدەست دەرهىنماوه و ئەۋى بەرەللا كردووه و ئەو ئىستا لە شەقامەكانى ئىستامبۇل خەرىكى سوالىرىدە...رۇزىكىيان ھاۋىيەكەن نانا زور سەريان سورما كاتىك بىستيان، كە نانايان

له رووسيا بىنىوھ، دووباره ئەھوھ بىسترا، كە ئەھو بۇوھتە خۆشەویستى يەكىك لە شازادەكان و ئىستا سەرۇھتىكى زۇرۇزھوندى لە خشل و زىيەھەيە. شەۋىك كارۇلىن ھەركە دەيوىست بچىتە ناو يەكىك لە دوكانەكان دەنگىكى بىست، كە بانگى دەكىد، ئاورىدايەوھ لووسى ستيوارتى بىنى، كە لەناو گالىسەكەھى بۇو، لووسى بەۋپەرى تامەززۇيىھەوھ پرسى: (نانت خواردووھ؟ تۇ وادھى دىدەنیت لەگەل كەسىك دانەناوه؟ ئازىزەكەم لەگەل مندا وھرە.... تۇ دەزانى، كە نانا گەراوھتەوھ؟!) كارۇلىن خۆى ھەلدايە ناو گالىسەكەھە بەبى ئەھەي ورتەيەكى لەدەم بىتەدەر، لووسى گوتى: (رەنگە ئىستا، كە ئىمە قسە لەسەر نانا دەكەين ئەھو مەربىت). كارۇلىن گوتى: (مەربىت؟! چى دەلىيىت؟! مەبەستت چىيە؟! ئەھو ئىستا لەكۈيىھ؟!).

لووسى گوتى: (ئەھو لە مىوانخانەيەكى گەورەيە و تووشى ئاولە بۇوھ).

كارۇلىن گوتى:

(ئاي خوايىھ!! ئەھو دەلىيى چى؟) لووسى گوتى: (ئەھو لە رووسيا گەرايىھە، بەلام نازانم بىرچى گەراوھتەوھ، رەنگە لەگەل شازادەي مەعشووقى تىكىيدابىت... ھەرچۈن يىك بىت كاتىك ھاتە پاريس جانتاكانى خۆى لە ويىستە دانا و چۈوه بىر لاي پۇورەكەى، لەويىدا بىنى كە مندالەكەى ئاولەي دەرداوھ، رۇزى دواتر مندالەكەى لەناو باوهشىدا گيانى سپارد نانا لەگەل پۇورى بەشەر ھات و دەركەوت، كە پۇورى بەھۆى بىپارەيى نەيتوانىيىو بە چاكى ئاگاى لە مندالەكەى نانا بىت و بە پىزىشىكى نىشان بىدات و چارەسەرلى بىكەت، بەلى نانا ماوهەيەك بۇو، كە

پارەي بۇ نەناردبوو، دواي ئەوه نانا بۇ نىشته جىيۈون بەرھو يەكىيک لە میوانخانە كان دەروات... لەۋىدا مىنۇن دەبىيىت و لەھەمان ساتدا نانا واهەست دەكەت، كە دونيا لە بەرچاوى رەش و تارىك دەبىيىت دواي ئەوه لە خۆش خۆى دەچىت.... و مىنۇن نانا دەباتە ژورھەكەي خۆى، هەموو ئەمانە جىيى سەرسورمان نىن، بەلام سەيرەكە لە وەدایە، كە رۆزمىنۇن ھەر كە لە مىرددەكەي ھەوالى ئەوه دەزانىيىت، كە نانا نە خۆش كە و تووه يەكسەر بۇ میوانخانە كە رادەكەت و پەرستارى نانا لە ئەستۇ دەگرىيەت... تۆ باش دەزانى، كە ئەم دوو ژنه چەندە لە گەل يەكتەر دوژمن بۇون و رق و كىنەيان بەرامبەر يەك لە دالدا بۇو... هەرچۈنىيک بىيت رۆز ھەر ئاگاى لە رېكاپەرەكەي دەبىيىت و ھەر كە دەبىيىت نە خۆشىيەكەي سەختىر بۇوه بۇ میوانخانە يەكى گەورە و بەناوبانگ دەيگۈوازىتە و تا لە شويىنىكى شياو چاو لە دونيا لېكىنىيەت.... و خەلک نەلىن ئەو ژنهى، كە پارىسى ھەزاندبوو لە میوانخانە يەكى چىكۈلە گىانى سپارد). لووسى ماوه يەك بىيەنگ بۇو، پاشان لە بەردەوامى قسە كانى خۆيدا گوتى: (من كاتىيک ھەموو ئەو شتانەم لە لاپوردىت بىست برىيارمدا بچەمە دىدەنی نانا). كارولين گوتى: (پىويسەتە بىرۇين... پىويسەتە بىرۇين ئەو بىيىنەن).

كاتىيک گالىسەكە كە گەيشتە بەردىم میوانخانە كە و ئەو دوو ژنه چاوييان بە مىنۇن كەوت، كە لە بەردەم دەرگاكە و ھستابۇو بەرھو لاي ئەو رايىنكىد و پرسىيارىيکى زورىيان لېكىد، بەلام مىنۇن شانى ھەلتەكاندو گوتى: (من هيچ نازانم... ئەمۇق سى رۇزە كە پەرستارى لە نانا دەكەت، بەلام من ئامادە نە بۇوم گىانى خۆم

بـخـهـمـه مـهـتـرـسـيـيـهـوـه و بـچـمـه لـايـ نـانـا، چـونـكـه توـوشـىـ
نـهـخـوـشـيـيـهـكـىـ دـرـمـ بـوـوـهـتـهـوـهـ، بـلـامـ رـقـزـ شـيـيـتـهـ، كـهـ بـهـرـدـهـوـامـ لـهـ
لـايـ نـانـاـيـهـ... ئـاـيـا شـيـيـتـيـيـهـكـىـ لـهـمـ زـيـاتـرـ هـيـيـهـ؟ ئـهـگـهـرـ رـقـزـ نـهـخـوـشـىـ
ئـاـوـلـهـ لـهـ نـانـاـ بـگـرـيـتـهـوـهـ وـ جـوـانـىـ رـوـخـسـارـىـ خـوـىـ لـهـ دـهـسـتـ بـدـاتـ
چـيـمانـ بـهـسـهـرـ دـيـتـ؟!ـ).

لـهـمـ سـاتـهـداـ فـوـنـتـانـ بـهـ بـهـرـدـهـمـيـانـ تـيـپـهـرـىـ، مـيـنـونـ بـانـگـىـ ئـهـوـىـ
كـرـدـوـ كـاتـيـكـ فـوـنـتـانـ بـهـ نـهـخـوـشـيـيـهـكـىـ نـانـاـيـ زـانـىـ گـوـتـىـ: (هـىـ
بـهـسـتـهـ زـمـانـ نـانـاـ... پـيـوـيـسـتـهـ بـچـمـهـ دـيـدـهـنـىـ ئـهـوـ... ئـهـوـ توـوشـىـ چـ
نـهـخـوـشـيـيـهـكـ بـوـتـهـوـهـ؟ـ) مـيـنـونـ گـوـتـىـ:

(ئـاـوـلـهـ) فـوـنـتـانـ دـهـيـوـيـسـتـ بـچـيـتـهـ نـاوـ مـيـوـانـخـانـهـكـهـ هـهـرـ كـهـ بـيـسـتـىـ
مـيـنـونـ دـهـلـيـتـ ئـاـوـلـهـ، گـهـرـايـهـوـهـ وـ خـوـپـارـيـزـىـ كـرـدـ لـهـ چـوـونـهـ
ژـوـورـهـوـ بـوـ نـاوـ مـيـوـانـخـانـهـكـهـ. لـوـوـسـىـ گـوـتـىـ:

(ئـهـمـ پـيـاـوـهـىـ كـهـ لـهـ بـهـرـدـهـمـ مـيـوـانـخـانـهـكـهـ هـهـنـگـاـوـ دـهـنـيـتـ و~ بـوـ
چـرـكـهـيـهـكـ چـاـوـ لـهـسـهـرـ پـهـنـجـهـرـهـكـهـ هـهـلـنـاـگـرـيـتـ كـيـيـهـ؟ـ) وـ ئـامـاـزـهـىـ
بـوـ پـيـاـوـيـكـىـ پـوـشـتـهـ كـرـدـ، كـهـ نـيـوـهـىـ رـوـخـسـارـىـ خـوـىـ دـهـمـاـمـكـ
دـابـوـوـ. مـيـنـونـ بـهـ هـيـوـاشـىـ گـوـتـىـ:

(كـوـنـتـ مـوـفـاتـهـ... لـهـ بـهـيـانـيـهـوـهـ كـهـ لـاـبـوـرـدـيـتـ لـهـ نـهـخـوـشـيـيـهـكـهـىـ
نـانـاـ ئـاـگـادـارـىـ كـرـدـوـتـهـوـهـ ئـهـوـ تـاـوـهـكـوـ ئـيـسـتـاـ لـهـ بـهـرـدـهـمـ مـيـوـانـخـانـهـ
دـيـتـ و~ دـهـچـيـتـ و~ هـهـرـ نـيـوـ كـاتـرـمـيـرـيـكـ لـهـ بـارـوـدـوـخـىـ نـانـاـ
دـهـپـرـسـيـتـ). لـهـمـ سـاتـهـداـ كـوـمـهـلـهـ خـهـلـكـىـ زـوـرـ لـهـ شـهـقـامـهـكـهـ
دـهـرـكـهـوـتـنـ و~ هـاـوـارـيـانـ دـهـكـرـدـ: (بـهـرـهـوـ بـهـرـلـيـنـ... بـهـرـهـوـ بـهـرـلـيـنـ).

پـهـرـلـهـمـانـ لـهـ رـقـزـهـدـاـ بـرـيـارـيـداـ بـوـوـ، كـهـ جـهـنـگـ لـهـگـهـلـ ئـهـلـمـانـيـاـ
رـابـگـهـيـهـنـيـتـ. كـاتـيـكـ شـهـقـامـهـكـهـ لـهـ خـوـپـيـشـانـدـهـرـانـ چـوـلـ بـوـوـ مـوـفـاتـ
بـهـرـهـوـ مـيـوـانـخـانـهـكـهـ چـوـوـ و~ لـهـ دـهـرـگـاـوـانـ نـزـيـكـ كـهـوـتـهـوـهـ،

دەرگاوان بەبى ئەوهى چاوهروانى پرسىيارى مۆفات بىت گوتى: (بەرپىز ئەو مىرىد...ئەو ھەر ئىستا چاوى لە دونيا لىكنا!) مىنۇن و دوو ژن گۆيىان لە وەلامى دەرگاوان بۇو و رامان...(مرد...نانا مرد... كى باوهەر بەمە دەكەت؟) مۆفات پالى بە میوانخانەكەدا... روحسارى خۆى لەزىر دەمامكەكەدا شاردەوە و ماوهەيەكى زۆر ئاوا مايەوە...ئىنجا ئاخىكى ھەلکىشىا و بە ھەنگاوخەلەكى ھېۋاش و لەرزۇك كەوتەرلى لەكاتىكىدا سەرى شۇرۇكىدبووه و پشتى وەكىو كەسىك، كە بارىكى قورسى ھەلگرتىت چەماپۇھ. كارۇلىن ئەو دوو دلۇپە فرمىسىكى سرىيەوە، كە بى ويستى خۆى لە چاوانى ھاتبۇونە خوارەوە، لووسى بەۋېرلى غەم و مەراقەوە لەقاند.

ئەو دوو ژنە ويستيان بچنە ناو میوانخانەكە، مىنۇن پۇوى قسەى لە لووسى كرد و گوتى: (بە رۆز بلى، كە من لە بەيانىيەوە تاوهەكى ئىستا چاوهروانى ئەوەم، ئەگەر ھەر ئىستا نەيەت من دىمە سەرەوە و ئەو دەكۈژم) رۆز دەرگايى ژۇورەكەي كردىوە و لووسى و كارۇلىن چوونە ژۇورەوە چاوييان بە كلاريس و جاجا و كانتا كەوت، كە لەسەر كورسىيەكى گەورە لەنزيك دەرگاكە دانىشتىبۇون، لووسى گوتى:

(من چەندە بىبىخىتم...من حەزمەدەكىد، كە بەر لە مىردىن مائئاوايى لىېكەم). ئەو چاويىكى بە ژۇورەكە داگرت، بەلام لە تارىكىيان جىگە لە رووحساري ھىچ شوينىكى دىكەي ئەو لاشەيەى نەبىنى كە خرابۇوە سەر تەختەخەوەكە. لووسى گوتى: (من لەوکاتەوەى، كە نانا بۇ كۆتا جار لەسەر سەكۆى شانۇ دەركەوت ئەوەم نەبىنیوھ).

رۇز بە خەم و خەفەتىكى زۆرەوە گوتى: (ئاخ... ئەو گۇرا
بۇو... ئەو زۆر گۇرابۇو).

بۇ ماوهىيەك بىيىدەنگى بالى بەسەرياندا كىشا، سەرەنjam رۇز دەستى بە قىسە كىرىن كىرىن و رۇونكىرىن وەى لەبارەي نىشانە و ئاسەوارەكانى نەخۆشىيەكەي نانا دا... ئىنجا قىسە هاتە سەر سامانەكەي و گۇترا، كە سەرەوەت و سامانەكەي بۇ كى دەبىت. لەم ساتەدا ھاتوهاوارى خەلک لە شەقامەكە بىسترا، كە ھاواريان دەكىرد: (بەرەو بەرلىن... بەرەو بەرلىن...) كلارىيس ھەستايەوە گوتى: (وەرن بابرۇين... خۇ ئىمە ناتوانىن زىندۇوی بکەينەوە). ئىنجا ھەستانەوە و بۇ كۆتا جار چاوىيان بىرىيە سەر ئەو تەختەخەوەي، كە لاشەي ناناي لەسەر بۇو، بەلام ھەند تارىك بۇو ھىچيان نەبىنى. لووسى رۇوى لە رۇز كىرىن و گوتى: (رۇز زووکە وەرە لەگەلمان، مىردىكەت لەبەردىم دەرگاى ميوانخانە وەستاواه و خەرىكە لە توورەيياندا شىيت بىت).

رۇز گوتى: (ئاي راستەكەي نانا ئىتىر ھىچ پىويىستىيەكى بە من نىيە، من بەدواى ئىۋەدا دىم).

ژنهكان لە ژۇورى مردووھكە ھاتنەدەرەوە. رۇز بەدواى كلاۋ و پالتۇكەي خۆيدا گەرا و دەستى خۆى لە جامە ئاويكدا شۇوشت. ئىنجا چاوىيکى بىرىيە چواردەورى خۆى تا دلىنىا بىت، كە ھەموو شتىك تەواوه. كاتىك ويىستى بىروات بىرىك بە مىشكىدا ھات و گوتى: (نەخىر ئەو جىنناھىلەم... بەلى ئەو بە تەننە لە تارىكىدا جىنناھىلەم!). ئىنجا پەردىكانى ھەلدايەوە و مۆمەكانى داگىرساند، رۇناكى مۆمەكان كەوتە سەر رۇخسارى مردووھكە، رۇز سەيرىكى كىرىن و لەژىر لىيويەوە گوتى: (ئاي خودايە... ئەو

چەندە...ئەو چەندە گۆرپاوه؟) ئىنجا چۈوه دەرھوھ و لەكاتىكدا ئەو دلۋپە فرمىسىكەي دەسلىيەوە، كە لە چاوىدا ھاتبۇوه خوارھوھ دەرگاكەي داخست.

نانا بە تەنیا مايەوە. پۇوناکى مۆمەكان كەوتبووه سەر رۇخسارى ئەو، ئەو وەكىو پارچە گۆشتىكى گەنيو و بۆگەن دەردەكەوت، ھىنده چال و چۆلى لە رۇوخسارىدا دروست بىبۇو كە نەدەناسرايەوە، ئاولە چاوى چەپى كويىر كردىبۇو، پىستى رۇوخسارى بەشىوھىيەكى ساماناك پىكەوە نۇوسابۇو، كە مروق دلى پىددەسووتا و بەزەيى پىدا دەھاتەوە و زەردەخەنەيەكى ترسناك و ئازاراوى بەسەر لىيويەوە بۇو.

لە ئاسەوارى جوانى و دلْرفيئىنەكەي جىگە لە پرچەكەي، كە وەكى دەزووى زىيىر بىرىقەي دەدا شتىكى دىكە نەمابۇوھ و وەكى ئەمە وابۇو، كە ئەو مىكىرۇبانەي تاوان و خراپەكارى، كە ناناي جوان و دلْرفيئىن لەسەر شۆستەي شەقامەكان لەگەل خۆيدا هەلىگەرتبۇون و گشت كەسىكىيان پىس دەكرد، كە نانا ناسياوى لەگەلدا پەيدا دەكرد، لەكۆتايدا تۆلەي خۆيان لەو كردىھوھ و ئەم شوينەوارە ترسناك و تۆقىنەرەيان لەسەر رۇخسارى ئەو جىھىيشتبۇو.

دوا وته

ئەمېئل زوّلا ۱۸۴۰-۱۹۰۲. Émile Édouard Charles Antoine Zola رۆماننووس و شانۆنامەنۇوسى و رۆژنامەوانىكى سىاسى بۇوه. بە رابەرى رىبازى ناتورالىيىزم دەناسرى. يەكەمین رۆمانى بە ناونىشانى (تىريز راكان) لە ۱۸۶۷دا بىلەن كۈنىكەن بە ناوى تىريز لەگەل كورپىكى ئاشقى مىرددەكەى دەكۈزى. لە كۆتايىدا بەبەرچاوى باوهڙنەكەى تىريز ھەردۇوكىيان ئاگر لەخۆيان بەردەدەن.

دىيارلىرىن بەرھەمى زوّلا بىرىتىيە لە رۆمانىكى بىست بەرگى بەناوى (رۆگن ماكار) يان (سەروھتى خانە وادھى رۆگن) لە

۱۸۶۸ دا دەستى پىكىردووھو بەسەرھاتى خانە وادەيەك لە ماوهى ئىمپراتوريەتى دووهمى فەرەنسەدا ژياون. ھەر بەرگىكى بۇ نەوهەيەكىانە. پىوهندىيەكى باشى لەگەل ھونەرمەندى فەرەنسى سىزاردا ھەبووھ. تا راددەيەكى زۆر سەرسامى بەرھەمەكانى بلزاک بۇوھ.

زۆلا لە بەرھەمەكانىدا ژيانى كرييكاران و ئەوانەي لە نىو كۆمەلگەدا پەراوىزخراون دەخاتەرروو. باوهرى زۆرى بە دەسکەوتە زانستىيەكانى سەردەمى خۆى ھەبووھ بە تايىەتى زانستى بۆماوهىي و كاريگەرى زۆرى (چارلس داروين)اي بەسەرھوھ بۇوھ. سەرنج و ئەزمۇون لاي ناتورالىستەكان بە ھەند وەردەگرىت.

لە رووى سىاسىيەوھ وتارىيەنى نووسى بە ناوニشانى (من تاوانبارى دەكەم) سەبارەت بە ئەفسەرلى فەرەنسى درايقوس، كە ئەمەبووھ ھۆى ئەوهى دوورخرانەوھى بۇ ماوهى سالىك بۇ لەندەن و دوژمنى زۆرى بۇ پەيدا بۇو، كە ھەولى كوشتنىان دەدا. رۆمانەكانى (زىرمىنال) و (نانا) و (شىكست) و (دىيۈ دەرروون) و (زەمین) و (شاكار)و.. قىھو باسى زۆر ھەلدەگىن. بەرھەمەكانى زۆلا بۇ زۆربەي زمانەكان وەرگىردرابون و لە ھەندى ولاتدا تا راددەيەك قەدەغەن.

كەسايىتى نانا سىماي كۆمەلگەي فەرەنسى ئەو رۆژگارەي ھەلگرتۇوھو وردىر بلىيەن سىماي شارى پاريسە، بەلام ئايىا بە تەنيا پاريس نويىنەرايىتى ھەموو فەرەنسا دەكتا؟

نانا ناتوانى روو بەرووى كۆمەلگەي پىاوسالارى بىتەوھ بۆيە بۇتە قوربانى ئەو دۆخە. كىشەي نانا ئەوهەيە نە خويىنەر دەتوانى

سەد لە سەد پاساو بۇ ھەلسوكە و تەكانى بىننەتە و ھەسىكى بى
و يىزدان و كارى نەشياوو بى جى دەكەت. نە دەشتوانى گلەيى و
گازىندەيلى بىكەي ئەويش بۇتە قوربانى و حەزى نەكردووھ
وابىت.

ھەر لە سەرەتاي شانۆگەرىيەكەدا كىژە عازەبىكى جوانى قىز
زەرد لە كارى ئەكتەرى نازانى و ناتوانى گۆرانى بلىت و خۆى
بگونجىنى. بەلام سەرنجى پىاوانى راكىشاوهە بە تايىبەتى ئەو
كۈپەي لە بانكەو لە پارەي بانك مەسرەفى لىدەكەت، وەلى بۇي
دەردەكەۋىت مەسەلەكە عەشق و ئەۋين نىيە، تەنانەت نانا
خۆيشى ئەو ھەستەي نىيە و دواي ماوھىيەك وازى لىدىنى و
لەگەل (فۆنتان)ى ھونەرمەند عەشق و مەحەببەتى دەبى.

بە كورتىيەكەي نانا تۆلە لە زولەمى كۆمەل دەكەتە و ھە بى
ئەوھى ئامانجىكى لە ژياندا ھەبىت چۆن ھاتە پىشەوھ لەگەلیدا
دەروات...

ناساندن

- پروفېسۇر د.ھىممداد حوسىن لە سالى ۱۹۶۴ لە دايىكبووه.
  - لە سالى ۲۰۰۱ دكتوراي لە ئەدەبیات و رۆژنامەوانىي كوردى لە زانكۆي سلىمانى وەرگرتۇووه.
  - لە زانكۆي سەلاحەدين - ھەولىر پروفېسۇرى ئەدەبیاتى نويى كوردىيە و سەرپەرشتى ژمارەيەك خوينىدكارى دكتورا و ماستەرى لە بەشەكانى كوردى و فارسى و راگەيانىدا كردووه زياتر لە ۳۰ كتىبى چاپكراوى ھەيە
  - سكرتيرى رۇشنىرىي يەكىتىي نۇو سەرانى كورده.
- .....

- سەنگەر نازم دسین لە ھەولىر لە سالى ۱۹۸۹ لە دايىكبووه.
- سالى ۲۰۱۱ بە كالۋرييىسى لە زمان و ئەدەبى كوردى لە زانكۆي كۆيە وەرگرتۇووه.
- سالى ۲۰۱۵ ماستەرى لە ئەدەبى نويى كوردى وەرگرتۇووه. ناونىشانى نامەكەي بىرىتىيە لە: وىنەي پىاو لە شىعرەكانى كەڭىز ئەحمدە و فروغى فەروخزاد دا.
- * ئىستا مامۆستايىه لە زانكۆي كۆيە و لە ھەمان كاتدا خوينىدكارى دكتورايە.